Vol. XIV
Book No. 2

16th December, 1987
Wednesday
(25 Agrahayana, 1909 S. E.)

THE ANDHRA PRADESH

Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

PRINCIPAL OFFICERS

Speaker :	...	Sri G. Narayana Rao
Deputy Speaker :	...	Sri A. V. Suryanarayana Raju
Panel of Chairmen :	...	Sri M. Rajaiah Sri P. Chandra Sekhar Smt. A. Bhanumathi Smt. Y. Sita Devi Sri Azmera Govind Naik Sri Md Jani
Secretary :	...	Sri E. Sadasiva Reddy
Joint Secretaries :	...	Sri A. V. G. Krishna Murthy Sri C. Venkatesan
Deputy Secretaries :	...	Sri N. Pattabhi Rama Rao Sri P. Satyanarayana Sastry Sri P.V.K L N.V. Raghava Sarma
Assistant Secretaries :	...	Sri K. R. Gopal Sri T. Muralidhara Rao Sri V. V. Bhaskara Rao Sri S. Suryanarayana Murthy Sri B. K. Rama Rao Smt. S. G Sumitra Bai Sri A. Iswara Sastry Sri A. Padmanabhan Sri G. Suryanarayana Reddy Smt. M. V. S. Jayalakshmi
Chief Reporter :	...	Sri M. H. Kesava Rao

s—(Contd.) Pages

Statutory Resolution :

re : Disapproves the University of Health Sciences (Amendment) Ordinance 1987 (Andhra Pradesh Ordinance No, 8 of 1987) ... 169

Government Bills :

(1) The University of Health Sciences (Second Amendment) Bill, 1987 (L.A. Bill No. 58 of 1987) —Passed ... 169

(2) The Andhra Pradesh University Acts (Second Amendment) Bill, 1987. (L A. Bill No. 61 of 1987) —(Discussion continued) ... 186

(3) The Andhra Pradesh Local Bodies' Electoral Reforms Bill, 1987 (L A Bill.No. 59 of 1987). Referred to Select Committee. ... 191

(4) The Andhra Pradesh Sports Authorities Bill, 1987 (L.A. Bill No. 62 of 1987)
—Introduced.
—Discussion Continued. ... 198

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Fourth Day of the Ninth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday, the 16th December, 1987

The House met at Half-past Eight of the Clock

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Beer Parlours

32—

* 7884-Q.—Sarvasri A. Narendra, N. Indrasena Reddy, B. Bal Reddy, V. Sreeramulu and R. Ravindranath Reddy :— Will the Minister for Excise be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government have decided to licence. Beer parlours on the lines of Milk bars; and

(b) if so, the reasons therefor?

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju (Minister for Excise) :—

(a) No Sir.

(b) Does not arise.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర (హిమాయత్‌నగర్) :— ఆ విధంగా వార్తలు వచ్చాయి. పాలబారుల పద్ధతిపై బీరు పార్లర్లకుకూడా లైసెన్సులు ఇవ్వాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి వున్నట్లు వినికిడి వచ్చింది. ప్రభుత్వ ఖజానాలోకి ఎక్కువగా రాబట్టుటకు ఇవి తెరవాలనే ఆలోచన వచ్చిందని వినికిడి వచ్చింది. అందువల్ల ఆ విషయం వాస్తవం అవునా కాదా అని అడిగాము. అది వాస్తవం అన్నట్లు ఇంకా పుకార్లు వున్నాయి. మంత్రిగారు లేదని చెబుతున్నారు. ఇప్పుడు లేదని చెప్పి రేపు ఇంప్లిమెంటు చేసే ఆలోచన వుందా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— వాస్తవం కాదని అంటున్నారు కదా, ఇంకేమి చెప్పాలి.

Q. No. 31 (* 8067) was postponed

శ్రీ వి. శ్రీరాములు (వర్ధన్నపేట) :— ఇప్పటివరకు ఆ ఆలోచన లేదు, ముందుకు ఏమైనా ఆలోచన చేస్తున్నారా అని అడుగుతున్నాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— రేపు ఏమి జరగబోతుందో ఎలాగ చెబుతారు?

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— అసలు ఆ ఆలోచన వచ్చిన మాట వాస్తవమా? ప్రస్తుతానికి అది మరుగున పడిందా? రేపు ఆ ఆలోచన ఏమైనా వుంటుందా?

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju :— We have examined and found that it is not totally correct.

Sri Kudipudi Prabhakara Rao (Amalapuram) :— In Maharashtra it is being allowed and it is in vogue there. Why not you examine the method adopted in Maharashtra pattern? We can derive more income.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju :— We had examined the Karnataka pattern and we found that there are lot of problems. That is why we thought it is not possible to start this experiment. I have no idea in respect of Maharashtra pattern. I will find out.

శ్రీ ఎన్. కృష్ణమూర్తి (మాచెర్ల) :— తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారం లోకి వచ్చి 4 సంవత్సరాలు అయింది. డ్రింక్సు కాస్టు రెట్టింపు అయింది. ఇది వరకు ఫుల్ బాటిల్ 45 రూపాయలు వుంటే ఈనాడు అది 80 రూపాయలు అయింది. అందువల్ల ఇక్కడున్న వారు యితర రాష్ట్రాలకు వెళ్ళి కొని తీసుకొని వచ్చే ప్రమాదం వుంది. అందువల్ల డ్రింక్సు రేటు తగ్గాలని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker :— He will take it into consideration.

Lockout in Denision Hydraulics, Patancheru

33—

* 7859-Q.—Sarvasri N. Raghava Reddy, B. Venkateswar Rao, P. Venkatapathi and A. Laxminarayana :— Will the Minister for Labour and Printing be pleased to state :

(a) whether it is a fact that M/s Denision Hydraulics Ltd., Patancheru have declared lockout in April, 1987;

(b) whether it is also a fact that accounts were manipulated to avoid payment of bonus to the workers during 1985-86; and

(c) if so, the action taken in the matter.

శ్రీ పి. శివారెడ్డి (కార్మిక, ముద్రణశాఖ మంత్రి) :— అధ్యక్షా, (ఎ) అవునండి. మెసర్సు డెనిసన్ హైడ్రాలిక్స్ లిమిటెడ్ యాజమాన్యం 24-3-1987వ తేదీ ఉదయం 6 గంటల నుండి తాత్కాలిక మూసివేతను ప్రకటించిన విషయం వాస్తవమే.

(బి) 30-6-1987వ తేదీన మెసర్స్ డెనిసన్ హైడ్రాలిక్స్ లిమిటెడ్ యాజమాన్యం, ఎంప్లాయీస్ యూనియన్‌కు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న కార్మికులు కలిసి పారిశ్రామిక వివాదాల చట్టంలోని 12 (3)వ విభాగం

క్రింద ఒక ఒప్పందానికి వచ్చి ఆ మేరకు ఒప్పంద ప్రకారంలో సంతకాలు చేసారు. ఈ ఒప్పందంలో 1985-86 సంవత్సరానికి బోనస్ చెల్లించే అంశాన్ని కూడా చేర్చారు. 1-7-1987 నుంచి కార్మికులు పనిలో చేరారు. 30-7-1987 న 8.33% మినిమం బోనస్ పేమెంటుకూడా జరిగింది. ఫ్యాక్టరీ సక్రమంగా పని చేస్తున్నది. బోనస్ చెల్లింపు విషయానికి సంబంధించి, యాజమాన్యం లెక్కలను అనుకూలంగా దిద్దడానికి వీలుకాదు కనుక ఈ విషయం వాస్తవం కాదు.

(సి) బోనస్ చెల్లింపు మరియు లాకవుట్ లిఫ్టు జరిగినందువల్ల ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి (నక్రేకల్) :— లాకవుట్ ఎత్తివేశారు, బోనస్ చెల్లించారు కనుక తావు లేదని అంటున్నారు. అప్పుడు లాకవుట్ ప్రకటించింది, ఆ లెక్కలు దిద్దింది, బోనస్ ఎగగొట్టడానికి ప్రయత్నం చేసింది వాస్తవం అవునా కాదా అని అడిగితే-అది కూడా వాస్తవంకాదని మంత్రిగారు చెబుతున్నారా?

శ్రీ పి. శివారెడ్డి :— లెక్కలు దిద్దారు అనే విషయం వాస్తవం అవునా కాదా అని అంటున్నారు. కంపెనీ యొక్క మేరకు ఆడిట్ బ్యాలెన్సు షీటు కూడా ఇచ్చారు. ఇన్‌కంటాక్సు డిపార్టుమెంట్‌వారు కూడా దానిని అంగీకరించారు. కనుక లెక్కలు దిద్దడానికి ఆస్కారం లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు: — ఈ ఫ్యాక్టరీవారు ఒప్పందం చేసుకున్నారని అన్నారు. ఆ ఒప్పందం మేరకు ఎంత పర్సెంటేజి బోనస్ ఇచ్చారు. టోటల్ ఎమౌంట్ ఎంత, ఎంతమంది కార్మికులకు ఆ అగ్రిమెంట్ ప్రకారం ఇప్పించారు?

శ్రీ పి. శివారెడ్డి:— వారికి యివ్వవలసిన 8.33% బోనస్ చెల్లించారు. ఎంత చెల్లించారు, ఎంతమందికి చెల్లించారు అంటే దానికి సెపరేట్ క్వశ్చన్ వేస్తే చెబుతాను.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి (ఖైరతాబాద్) :— యూనియన్‌వారితో మేనేజిమెంట్ అగ్రిమెంటు చేసిందని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. అక్కడ క్యాజువల్ లేబరుగా పనిచేస్తున్నవారికి ఎలిజిబిలిటీ వున్నప్పటికి బోనస్ ఇవ్వలేదు. దీనిపైన ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమిటి ?

శ్రీ పి. శివారెడ్డి:— బోనస్ చెల్లించారు. క్యాజువల్ లేబరుకు ఇవ్వలేదని గౌరవ సభ్యులు చెబుతున్నారు. దానికి ప్రత్యేక ప్రశ్న వేస్తే సమాధానం చెబుతాను.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి :— దానికి సెపరేట్ క్వశ్చన్ ఎందుకు? ఇదికూడా అదే ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించిన ప్రశ్న. ఎంతమందికి బోనస్ ఇచ్చారు, ఎంతమందికి బోనస్ ఇవ్వలేదు అని అడిగితే అది వేరే ప్రశ్న అడగాలని మంత్రిగారు చెప్పడం ఏమిటి? అక్కడ పనిచేస్తున్నటువంటి క్యాజువల్ లేబర్‌కు

ఎలిజిబిలిటీ వున్నప్పటికీ బోనస్ ఇవ్వలేదు. అక్కడ ఎంతమంది కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు, అందులో ఎంతమంది పెర్మనెంట్ లేబరు వున్నారు, ఎంత మంది క్యాజువల్ లేబరు వున్నారు, ఎంతమందికి బోనస్ చెల్లించారు, ఎంత ఎమౌంట్ చెల్లించారు అనే వివరాలు తెలియజేయండి.

శ్రీ పి. శివారెడ్డి:— ఒరిజినల్ క్వశ్చన్‌లో బోనస్ చెల్లించారా అని అడిగారు. బోనస్ చెల్లించడానికి లెక్కలు తారుమారు చేశారా అని అడిగారు, తారుమారు చేయలేదు, అది వాస్తవం కాదని మనవి చేశాను. రాష్ట్రంలో ప్రతి ఫ్యాక్టరీలో ఎంతమంది కార్మికులు పనిచేస్తున్నారో తెలుసుకోవడమనేది కష్టం.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి:— ఈ ఫ్యాక్టరీలో ఎంతమంది పనిచేస్తున్నారో, ఎంతమందికి బోనస్ చెల్లించారో చెప్పండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఫ్యాక్టరీలో ఎంతమంది పని చేస్తున్నారు, ఎంతమందికి బోనస్ దొరికింది అనే సమాచారం అవసరం కదా. ఇప్పుడు జవాబు లేకపోతే రేపటికి పోస్టుపోన్ చేస్తాను, అప్పుడు చెప్పండి. That should be available with you in this matter. I will postpone it for tommorow. You must be prepared to give the relevant and connected information. వారు దీనికి సంబంధం లేనిది అడిగితే మీరు సమాధానం చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. You can say I have no information. Then I will pass on. This is a case of a small factory where a smaller number of workers are there. You will be able to answer that. I will postpone this.

8-40 a. m. శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి (జహీరాబాద్) :— అధ్యక్షా! తమరు చెప్పారు- సరిపోయింది. గౌరవ సభ్యులు అడిగారు క్యాజువల్ లేబర్‌కు బోనస్ ఇచ్చారా అని. అది ప్రత్యేకమైన ప్రశ్న అంటే ఎలా? క్యాజువల్ లేబర్‌కు బోనస్ ఇస్తారా లేదా అనేది మంత్రిగారికి తెలియకపోతే ఎలా?

Mr. Speaker :— I made it very clear.

Radio Theropy Plant at Cancer Hospital, Hyderabad

34—

* 7964-I-Q.—Sri K. Hanumantha Rao, Smt. A. Bhanumathi and Smt. G. Rudrama Devi :— Will the Minister for Medical and Health be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Radio Theropy Plant at Hyderabad Cancer Hospital is not sufficient to meet the demand of all the patients visiting the hospital; and

(b) whether there is any proposal to set up another plant at the said hospital; if so, the particulars thereof?

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు (వైద్య ఆరోగ్యశాఖ మంత్రి) :—

(ఎ) అవునండీ.

(బి) అవునండి. హైదరాబాదులోని ఎం.ఎస్.జె. క్యాన్సర్ ఆసుపత్రి రేడియం ఇన్‌స్టిట్యూట్‌లో, కోబాల్టు 60 థెరపి ప్లాంటును ఏర్పాటుచేయడానికి 1987-88లో 27 లక్షల రూపాయల మొత్తాన్ని కేటాయించాలని సంకల్పించడ మయింది.

శ్రీమతి ఎ. భానుమతి (విశాఖపట్నం-I):— ఇటువంటి సోఫిస్టికేటెడ్ ఇన్‌స్ట్రుమెంట్స్‌ను సప్లయి చేసినప్పుడు-కె.జి. హాస్పటల్ లాంటి వాటిలో వాటిని అన్‌యూజ్డ్‌గా వుంచుతున్నారు. వాటిని యూజ్ చేయడానికి ప్రత్యేకమైన చర్యలు ఏమైనా తీసుకుంటారా? అవి అన్‌యూజ్డ్‌గా ఎందుకు వుంచుతున్నారో మంత్రిగారు తెలుసుకుంటారా?

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు (పర్చూరు):— అన్‌యూజ్డ్‌గా వుండే ప్రసక్తిలేదు. వీటికి సంబంధించిన టెక్నీషియన్స్, ఇతర వసరులు అన్నీ వున్నాయి. ఎక్కువ సంఖ్య ప్రజలు కేన్సర్‌కు సంబంధించిన బాధతో వున్నందున ఇంకా డిమాండు వుంది. వున్నవాటిని పనిచేయించడం జరుగు తున్నది.

డా॥ ఎస్. చంద్రమౌళి (చీరాల):— డీప్ ఎక్స్‌రే ప్లాంటులు చాలాకాలం నుంచి పనిచేయకుండా వున్నమాట వాస్తవమా? వాటిని పనిచేయించడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారు?

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు:— ఎక్స్‌రే ప్లాంట్‌లకు సంబంధించిన విషయం వేరే ప్రశ్న. ఆస్పత్రులలో వున్నవాటిలో ఏమి పనిచేయడంలేదు, ఏమి పని చేస్తున్నాయి గుర్తించడానికి కమీషనరేట్ తగిన నిర్ణయాలు చేయడం జరిగింది. వారు వివరాలు సమర్పించడం జరుగుతున్నది. పనిచేయ కుండా వున్నవి పనిచేయించడానికి కొన్ని కంపెనీలతో రేట్ కాంట్రాక్టు చేసి, వాటిని పనిచేసేట్లు చేయడానికి, రీప్లేస్‌మెంట్స్ చేయడానికి రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా చర్య తీసుకోవడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ కె. బాపిరాజు(కైకలూరు):— ఇంతకు ముందున్న మంత్రిగారిని, ఈ మంత్రిగారినికూడా అడగడం జరిగింది. మంత్రిగారు హామీ ఇచ్చారు- ఇప్పుడు రూ. 27 లక్షలు మంజూరయిందని చెప్పారు. I am happy that you have realised the importance of it and you have allocated Rs. 27 lakhs. ఎప్పటిలోగా దీనిని పూర్తిచేసి, ఎరక్టు చేయించగలుగుతారు? ఎక్విప్ మెంట్ లేక రోగులు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ఏ విధంగా చర్యలు తీసుకొని తొందరగా పూర్తి చేయిస్తారు? బాబా ఇనిస్టిట్యూట్‌కు ఆర్డర్స్ ఇచ్చారా? ఇది కేవలం ప్రభుత్వ సంస్థద్వారానే జరుగుతుందన్న విషయం తెలుసు. ఎప్పటి లోగా దీనిని ప్రారంభిస్తారు? ప్రతి జిల్లాలో ఈ యూనిట్ ప్రారంభించడానికి చర్య తీసుకుంటారా? అందుకు శ్రద్ధ తీసుకుంటారా?

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు:— ఇది ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్ కాలంలో పూర్తిచేయడం జరుగుతుంది. ఆర్డర్స్ ఇవ్వడం, కొన్ని టెక్నికల్ విషయాలు వున్నాయి కాబట్టి జాప్యం జరుగుతున్నది. ఈ సంవత్సరం జరుగుతుంది.

ప్రతి జిల్లాలో ఏర్పాటు చేయడం ఇప్పట్లో సాధ్యం కాకపోవచ్చు. తిరుపతి, కర్నూలులో ప్రతిపాదన వుంది. వైజాగ్, కాకినాడలో ఇప్పుడు పనిచేస్తు న్నాయి. ఒకటి రెండు యూనిట్స్ మరల ప్రత్యేకంగా నెలకొల్పడానికి వుద్దేశం వుంది. గుంటూరు, వరంగల్‌లలో ఈ సంవత్సరంలో పూర్తిచేయాలని ప్రతిపాదన వుంది.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:— సాధ్యం కాకపోవచ్చు-కానీ ప్రతిపాదన పెడితే మీరో ఇంకొక ప్రభుత్వమో చేయవచ్చు కదా?

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు:— చేస్తాను.

శ్రీ ఎస్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:— కేన్సర్ రోగులు కేన్సర్ ఆస్పత్రికి వెళ్ళినప్పుడు రేడియో థెరపి అవసరం వుందని చెప్పిన తరువాతకూడా ఆ ట్రీట్‌మెంట్ ఇవ్వకుండా సంవత్సరాలు పోస్ట్‌పోన్ చేస్తున్నారు. ఆ రోగి చిన్నవాడై వుండాలని, ఆ కేన్సర్ చిన్న కేన్సరై వుండాలని అంటున్నారు. ముదిరిన వారికి, పెద్దవారికి ఇవ్వడానికి అంత ముదిరిన తర్వాత పని చేయదు, ముదిరిపోయిన తర్వాత ఇప్పుడు ట్రీట్‌మెంట్ వీలులేదు అంటు న్నారు. ఇలాంటి కేసులు పెండింగ్‌లో ఎన్ని వున్నాయి? వారికి రేడియో థెరపి ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలు ఏమిటి? ప్రయివేటువారు ఈ రేడియో థెరపి పెట్టడానికి ముందుకు వస్తున్నారు-వారి మీద ఏమన్నా రిస్ట్రిక్షన్సు వున్నాయా?

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు:— కేన్సర్ రోగుల సంఖ్య ఎక్కువ వుందని చెప్పడం జరిగింది. ఈ ట్రీట్‌మెంట్ యూనిట్స్‌నుబట్టి, రోగుల సంఖ్యను బట్టి ప్లాన్స్ వేసుకొని ఈ ట్రీట్‌మెంట్ ఇవ్వడం అయిదారు నెలలు గడువు తీసుకుని ముందు వచ్చిన వారికి తరువాత వచ్చిన వారికి ప్రయారిటీలో ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఆస్పత్రుల్లో చెప్పిన మాట వాస్తవం. ప్లాంట్స్ తక్కువ వున్నందువల్ల, రిజిస్టరైన కేసులు అధికంగా వున్నందువల్ల కేసు ముదిరే ప్రమాదం వుంది. అది దృష్టిలో పెట్టుకుని ఇంకో ప్లాంట్ ఆర్డరు చేయడం జరుగుతున్నది. ప్రయివేటువారి విషయంలో ఎటువంటి ఆంక్షలు ప్రభుత్వం నుంచి లేవు. ఎవరైనా ప్రయివేటు వారు పెట్టడానికి వస్తే ప్రభుత్వం ప్రోత్సహిస్తుంది.

శ్రీ ఎస్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:— సెంట్రల్ గవర్నమెంట్‌వారు ఈ రేడియో థెరపికి లోన్సు ఇస్తున్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకోవడంలేదు. ప్రభుత్వం ఎస్.ఎఫ్.సి. ద్వారా లోన్సుఇచ్చి ప్రయివేటులో ఇది డెవలప్ చేస్తే ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులలో రష్ తగ్గించవచ్చు - రోగులకు న్యాయం చేసినవారం అవుతాము.

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు:— ప్రయివేటుపరంగా ఎవరైనా పెట్టుకుంటే అందుకు ఆంక్షలు లేవని చెప్పాను. ప్రభుత్వపరంగా దీనిని ఇండస్ట్రీగా గుర్తించడం జరిగింది. ఎస్.ఎఫ్.సి. నుంచి గానీ ఇంకోచోట నుంచి గానీ లోన్సు తెచ్చుకోవచ్చు.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:— ఇప్పుడు మన గవర్నమెంట్ యివ్వడం 3-50 a. m. లేదు. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ యిస్తోంది. మన గవర్నమెంట్ యివ్వడానికి పాజిటివ్‌గా స్టెప్స్ తీసుకుంటామని ఆ మాట చెప్పమనండి.

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు:— ఏ హాస్పిటల్‌కు అయినా యిస్తారు.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:— లేదు. మన గవర్నమెంట్ యివ్వడం లేదు. తెలుగుదేశంవారే కొంతమంది సెంట్రల్ గవర్నమెంట్‌కు పోయి శాంక్షన్ చేయించుకొని వచ్చినారు.

Mr. Speaker:— He said he will examine.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:— సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ గతంలో 12 లక్షలు యిచ్చేది యిప్పుడు లేటెస్టుగా 10 లక్షలు ఎన్‌హేన్స్ చేసినారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:— సెంట్రల్ గవర్నమెంట్‌ను అభినందించాలి, ఆ విధంగా రెయిజ్ చేసినందుకు. స్టేట్ గవర్నమెంటును ప్రోత్సహించాలి.

శ్రీ పి. వెంకటపతి:— సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ కేన్సర్‌అయినా, స్టేట్ గవర్నమెంట్ కేన్సర్ వ్యాధి అయినా, అది నయం కావడం ముఖ్యం. మన రాష్ట్రంలో కేన్సర్ వ్యాధి వచ్చి మరణిస్తున్నవారి సంఖ్య పెరుగుతోందా? ఈ కేన్సర్ వ్యాధిని నివారించడానికి ఆయుర్వేద రంగంలో క్రొత్త మందు కనిపెట్టినట్లుగా యిటీవల పేపర్లో వచ్చింది. దానిని వుపయోగించడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తున్నదా? ఇంతకు ముందు ముత్యాల రాజాగారు నెలకొల్పిన పరిశోధనా కేంద్రం దానిని కొనసాగించడానికి ప్రయత్నం వుందా ?

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు:— ఇప్పుడిది ఉత్పన్నంకాని ప్రశ్న. అయినా గౌరవ సభ్యులు అడిగినారు కాబట్టి చెబుతున్నాను. యిది దేశ వ్యాప్తంగా మనకువున్న సమస్య జనాభా పెరుగుదల. దీనితోపాటు యీనాడు కేన్సర్, ఎప్పుడైతే జనాభా పెరుగుదల వుందో దానికి సమానంగా యిది కూడా సమాజంలో కనపడుతోంది, రెండవది దీనికి సంబంధించి ఆయుర్వేదం యితర మందులలో వారేదో చెప్పడం జరిగింది. ఈ ఇండియన్ మెడిసన్ పద్ధతికి సంబంధించి యిప్పటివరకు యేదో కొంతమంది ప్రయత్నంచేయడం, దీనికి సంబంధించి నివారణోపాయాలు వున్నాయని తెలియజేయడం, ప్రకటించడం జరుగుతోంది. కాని దీనిని యే విధంగా వుపయోగించుకోవాలనే చర్చ యే మందుకు సంబంధించీ జరగలేదు. ఇది మన రాష్ట్ర వ్యాపితంగా కాదు. దేశ వ్యాపితంగా కార్యక్రమం చేయాలి. మనకు వున్న పరిధిలో యేదైనా యెక్కడైనా అవకాశం వుంటుందేమో పరిశీలన చేయడం జరుగుతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:— మంత్రిగారూ, దీనికి వారెవరో సూచనలు యివ్వడం అనవసరం. మీ దగ్గర యిన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్స్ వున్నాయి. ఎక్స్‌పర్ట్స్ వున్నారు. పెద్ద ఆయుర్వేదిక్ హాస్పిటల్స్ వున్నాయి. There is a definite

treatement for cancer in Ayurveda. There is a adefinite treatemet and you must encourage Ayurveda in this respect. దానినిగురించి డాక్టర్స్‌ను కాని నిపుణులను కాని వీరితో ఆలోచించండి. రీసెర్చ్‌కు డైరెక్టు చేయండి.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి:— ఈ కేన్సర్ చాలా భయంకరమైన జబ్బు. మన హైదరాబాదు పట్టణంలో తెలంగాణా ప్రాంతం, మొత్తం ఈ రాయలసీమతో కలుపుకొని తీసుకుంటే ఒకేఒక యూనిట్ కేన్సర్ హాస్పిటల్‌లో పనిచేస్తోంది. ఆ యూనిట్‌కూడా కొన్ని మాసాలపాటు పనిచేయకుండా బంద్ అయిపోయి యెన్నోసార్లు ఇక్కడ నుంచి రిక్విజిషన్ పంపినా చర్య తీసుకోకుండా నిరుపయోగంగా పడివున్న మాట వాస్తవమేనా? There is callousness on the part of the Government. దీనిని రిపైర్ చేయకుండా వుండడంవల్ల యెంతోమంది రోగులు చనిపోయిన మాట వాస్తవమేనా? అది యెంత కాలంగా మూసివేయబడింది. Unfortunately, it has to be done by the Government. They have to obtain permission from the Government. The concerned departmental authorities have written to the Government. There is sheer callousness on the part of the Government to get the unit repaired. A number of patients have died. How many patients have died and since how long the unit is lying repaired ?

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు:— ఈ మధ్యనే నేను కేన్సర్ హాస్పిటల్‌కు వెళ్ళినప్పుడు ఒక మెడిసన్ గురించి చెప్పడం జరిగింది. అయితే దానిని గురించి అందుకు సంబంధించిన కంపెనీ గురించి వారు చెప్పడం జరిగింది. అయితే దాని పిరియడ్ పూర్తికావడం వల్ల అది యెక్కువగా వుపయోగించడం వల్ల అది మరల రిపైర్ చేసే పరిస్థితి లేదని, దానిని రీప్లేస్ చేసుకోవాలని ఆ కంపెనీవారు చెప్పడం జరిగింది. దీనికి సంబంధించి యింకొక రెండవ యూనిట్‌ను అదనంగా అక్కడ పెట్టడానికి రాష్ట్రప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తోందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి:— ఇంత కాలంపాటు ట్రీట్‌మెంట్ లేకుండా ఆ కేన్సర్ యూనిట్‌లో రోగులు బాధపడటం జరిగిందా? ఆ విధంగా ట్రీట్‌మెంట్ లేక యెంత మంది రోగులు చనిపోవడం జరిగింది?

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు:— అట్లా కాదు. దీనికి సంబంధించి వేరే యూనిట్ పని చేస్తోంది.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:— మన రాష్ట్రంలో అన్నిటికంటే పెద్ద హాస్పటల్ ఈ కేన్సర్ హాస్పటలు; హైదరాబాదు పట్టణంలో ఒకటి వుంది. అక్కడ ఎక్విప్‌మెంట్ చాలా పాత కాలంది. ఇప్పుడు దిన దినం కేన్సర్ రోగుల సంఖ్య పెరిగిపోతోంది. వారికి ట్రీట్‌మెంట్ యివ్వడానికి సరిపోయే ఎక్విప్‌మెంట్ అక్కడ లేకపోవడం కాకుండా ఆ వున్న ఎక్విప్‌మెంట్ పాత కాలంది కావడంవల్ల అక్కడ వారికి సరియైన ట్రీట్‌మెంట్ యివ్వలేని పరిస్థితి వుంది. అటువంటి పరిస్థితులలో రాష్ట్రంలో యిది ఒక్కటే వున్నప్పుడు దీనిని

నెగ్లెక్ట్ చేయడానికి కారణం ఏమిటి? ఈ విషయం ఇంతకు ముందుకూడా యీ సభలో చర్చకు వచ్చింది. వీలైనంత తొందరగా లేటెస్టు ఎక్విప్‌మెంట్ తెచ్చి పెడదామన్నారు. దానిని తెచ్చుకోడానికి యింతకాలం ఎందుకు ఆలోచన చేయలేదు? దీనిని అశ్రద్ధ చేయడానికి కారణం ఏమిటి?

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు :— ఇప్పుడు చెప్పడం జరిగింది. ఈ యూనిట్ గురించి ఆర్డర్స్ ప్లేస్ చేయడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరకాలంలో యూనిట్ పూర్తి చేస్తాము. తర్వాత అక్కడ వున్నటువంటి యూనిట్‌తో కార్యక్రమం జరుగుతోంది. అక్కడ ట్రీట్‌మెంట్ జరుగుతోంది. దానివల్ల వుపయోగం లేదనేది వాస్తవం కాదు.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— ఇందాక సమరసింహారెడ్డిగారు అడిగినట్లు నేను కూడా దానిని చూడటం జరిగింది. ఆ ప్లాంట్ పనిచేయక అనేక మంది రోగులు చనిపోయిన మాట వాస్తవమా? వాస్తవం అయితే, మంత్రిగారు దానిని ఎందుకు దాస్తున్నారో తెలియదు. కాని అది వాస్తవం. మరొకసారి యిన్ఫర్మేషన్ తెచ్చుకొని చెప్పాలి. కేన్సర్ హాస్పిటల్‌లో యీ రేడియో థెరపీ దీనికి ట్రీట్‌మెంట్ కావాలని పోతే అక్కడ ఆ అవకాశం లేదు. మరియు రోగుల నుంచి డబ్బు తీసుకొని డబ్బు వున్నవారికే యీ ట్రీట్‌మెంట్ చేస్తున్న మాట వాస్తవమేనా? ఇది అందరికీ అందుబాటులో వుండేటట్లు ఆలోచించి చేస్తారా?

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా! గౌరవ సభ్యులు యిక్కడ డబ్బు వున్నవారికే అన్న విషయం చెప్పడం జరిగింది. ఇక్కడ రిజిష్టరు చేసుకొని దాని ప్రకారమే ట్రీట్‌మెంట్ జరుగుతోంది. అయితే కొన్ని సందర్భాలలో అక్కడ ఫిర్యాదులు ఇవ్వడం జరిగింది. అక్కడ కేన్సర్‌కు ట్రీట్‌మెంట్ చేసేటప్పుడు యీ రోగులు దగ్గర కొంతమంది టెక్నీషియన్స్ డబ్బు వసూలు చేస్తున్న సందర్భం వుందని ఆ సందర్భంలో నేను అక్కడకు ప్రత్యేకంగా వెళ్ళి చూడటం జరిగింది. అక్కడ దీనికి సంబంధించి యీ వచ్చిన రోగులకు డబ్బు యివ్వకూడదని చెప్పడం మైక్స్ ద్వారా ఎనౌన్స్ చేయించడం, యేమైనా ఇబ్బందులు వుంటే అక్కడున్న సంబంధిత అధికారికి, సూపరింటెండెంట్‌కు ఫిర్యాదు చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. ప్రత్యేకంగా నేను అక్కడకు వెళ్ళి ఆ రోగులను పలకరించి వారు యే విధంగా బాధపడుతున్నారో, అక్కడ యే విధంగా వసూలు జరుగుతున్నదనేది గమనించడం జరిగింది. ఈ మధ్యకాలంలో యేమైనా జరిగితే గౌరవ సభ్యులు నాకు తెలియజేస్తే చర్య తీసుకోవడానికి వున్నానని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— ఇప్పుడు మంత్రిగారు జవాబుచెబుతూ అన్నారు. ఇంతక్రితం అక్కడున్న టెక్నీషియన్స్ గురించి అనేక ఫిర్యాదులు వచ్చినాయని, వారి దృష్టికి వచ్చిందని మంత్రిగారు సభలో ఒప్పుకున్నారు. అక్కడున్న టెక్నీషియన్స్ డబ్బు తీసుకొని ట్రీట్‌మెంట్ చేస్తున్నారనే విషయం మీదృష్టికి వచ్చినతరువాత దానిని ఎంక్వయిరీ చేసినారా? ఎంక్వయిరీ

చేస్తే వారిని శిక్షించినారా? అటువంటివారిని లేకుండా చేశారా? అది పేదవారికి అందుబాటులో వుండేటట్లు చేయాలి, వారికి ట్రీట్‌మెంట్ జరగకుండా చేసే టటువంటి పరిస్థితులు వున్నాయి. అటువంటి పరిస్థితులు జరగకుండా చూస్తారా?

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు :— అది జరగకుండా చూస్తామని గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను.

9-00 a. m. శ్రీమతి ఇ. సీతారామమ్మ (కూచినపూడి) :— రేడియోథెరఫీ గురించి పరికరాలు ఇతర దేశాలనుంచి తెప్పించేటప్పుడు కస్టమ్స్ సుంకం 40 పర్సంట్ ఎగ్జంప్షను మీద తెప్పించుకుంటున్నాము. కాని ఆ ఎగ్జంప్షను తీసుకున్నా ఇక్కడ దానివలన బీదవారికి సహాయము అందడములేదు. 40 పర్సంట్ కస్టమ్స్ డ్యూటీ ఎగ్జంప్షను తీసుకుంటున్నాము కాబట్టి 40 పర్సంట్ మేరకైనా బీదవారికి సహాయము చేసే ఆలోచన ప్రభుత్వము చేస్తుందా?

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు :— మామూలుగా కస్టమ్స్‌డ్యూటీ ఎగ్జంప్షను వుంది. నిబంధనల ప్రకారం 40 పర్సంట్ వరకు బీదవారికి ట్రీట్‌మెంట్ చేయాలని అంటున్నారు. దీని గురించి బీదవారికి సహాయం అందించడంలో ప్రభుత్వము తగు చర్యలు తీసుకుంటున్నది.

డా॥ కె. వీరయ్య :— మెషిన్ పనిచేయని కాలాలు ఎక్కువ వుంటున్నాయి. యితర దేశాల నుంచి మనం పరికరాలు తెప్పించు కునేటప్పుడు మరల అవి పనిచేయకుండా వున్నప్పుడు వాటి సర్వీసింగు నిమిత్తం, వాటి రిపేరు నిమిత్తం, అవి చెడిపోకుండా సక్రమంగా పని చేసే విధంగా చూసేందుకు డబ్బును సక్రమంగా వుపయోగించి తగు జాగ్రత్తలు ప్రభుత్వము తీసుకోవలసిందిగా మంత్రిగారిని అభ్యర్థిస్తున్నాను.

(సమాధానము లేదు)

శ్రీ చినమల్లయ్య (ఇందుర్తి) :—మంత్రిగారికి నేను రెండుసూచనలు చేయుదలుచుకున్నాను. జనాభా పెరగడమువలన కేన్సరు వ్యాధి పెరుగు తున్నదని మంత్రిగారు సమాధానం యిచ్చారు. జాడ్యము జనాభా పెరిగినందువలన కాదు. కాలుష్యము బాగా పెరిగినందువలన వస్తున్నాయి. మంత్రిగారు యిచ్చే సమాధానము ఎంతవరకు సమంజసము? ఈ జాడ్యము కాలుష్యము అధికం అవడంవలన పెరుగు తున్నది. కాలుష్యము పెరగకుండా ప్రభుత్వము తగు జాగ్రత్తలు తీసుకుం టారా? ప్రయివేటు వాటిపై ఆధారపడాలని ఆలోచించడం న్యాయం కాదు? పేద ప్రజల ఆరోగ్యానికి చాలా ప్రమాదంగా వుంటున్నది. ప్రయివేటు వాటి కంటే ప్రభుత్వమే యింకో ఒకటి రెండు ప్లాంటులు ఏర్పాటుచేసి పేద ప్రజల ఆరోగ్యానికి భంగమువాటిల్లకుండా తదనుగుణంగా కార్యక్రమాలు చేపడతారా అని తమద్వారా ప్రశ్నిస్తున్నాను.

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు :— నా ఉద్దేశ్యములో–జనాభా పెరగడం వలన జబ్బులు వస్తున్నట్లు మనం ప్రతి విషయంలోను చూస్తూనే

వున్నాము. మెడికల్ అండ్ హెల్త్ డిపార్టుమెంట్‌కు సంబంధించినటువంటి విషయం కాదు కాలుష్యము అనేది. అదే వేరే డిపార్టుమెంట్, కాలుష్యము వలన కేన్సర్ వస్తున్నదని మన అందరికి తెలుసు. పొగ త్రాగటం వలన లంగ్ కేన్సర్, శ్రీకాకుళం జిల్లాలో చుట్ట తిరగేసి కాల్చడం వలన గొంతు కేన్సర్ వస్తున్నది. సభ్యులు లేవనెత్తిన ప్రశ్న. ఈ ప్రశ్నకు సంబంధించినది కాదు, యిది ప్రత్యేకమైన ప్రశ్న. కాలుష్య నివారణ కోసము వేరే ప్రయత్నాలు కొనసాగుతున్నాయని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు (మంథని) :— ప్రభుత్వానికి కాని, ఈ డిపార్టుమెంటుకు కాని ప్రయివేటు హాస్పిటల్ ఓనర్సు నుంచి రేడియో థెరపీ ప్లాంట్ గురించి కొనేందుకు పరిశీలించవలసిందిగాను, ఫైనాన్స్ గురించి ఏమైనా వారి దగ్గర నుంచి ప్రపోజల్సు వచ్చినవా? అట్లాంటి ప్రపోజలువుంటే మీరు రికమెండు చేశారా? మీరు వారికి సబ్సిడీ యివ్వడానికి ముందంజ వేస్తున్నారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఇందాక ఈ ప్రశ్నకు అన్సరు చేశారు.

శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు:— ఏదైనా రికమెండు చేయమని ప్రపోజలు వచ్చిందా? అని అడుగుతున్నాను.

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు :— నాకు సంబంధించిన ప్రశ్న కాదు....

శ్రీ మహ్మద్ రజబలీ :— కేన్సరు వ్యాధి చాలామందిని తినేస్తున్నది. ముఖ్యంగా తెలంగాణా ప్రాంతంలో అందునా వెనుకబడ్డ ప్రాంతములో ఈ వ్యాధితో చాలా మంది పేదవారు బాధపడుతున్నారు. యిటువంటి రోగుల విషయంలో సుమారు 10 మంది దాకా ఎడ్మిట్ చేసుకోవలసిందిగా నేను హాస్పిటల్ సూపరింటెండెంట్ గారికి ఉత్తరాలు వ్రాసి యిచ్చి పంపించినాను. కాని యిక్కడకు వచ్చాక వారికి ఎడ్మిషను దొరకడంలేదు. పడకలు లేవని అంటున్నారు. హాస్పిటల్‌లో ఈ బీదవారికి ఎడ్మిషన్సు దొరకక ఆర్థికపరమైన యిబ్బందులు పడుతూ ఆ ఆవరణలో అడుక్కొని తింటూ కాలక్షేపం చేస్తున్నారు. యిదివరలో కేన్సర్ రోగులకు తిరిగి వారి స్వస్థలాలు వెళ్ళడానికి ట్రైను కన్‌సెషను, బస్సు కన్‌సెషను యిస్తూ వుండేవారు. యిప్పుడు ఆ సదుపాయం వున్నట్లు లేదు. ఇప్పుడా సదుపాయం లేనట్లయితే తిరిగి పునరుద్ధరించేందుకు ప్రయత్నం చేస్తారా?

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు :— ఇక్కడ ఆ ప్రశ్న వుత్పన్నం కాదు. సెపరేట్ క్వశ్చను అవుతుంది.

Students Studying in Other States in Technical Colleges

35—

*7965-B-Q.-Sarvasri G. Butchaiah Chowdary, M.V. Mysoora Reddy, K. Bapi Raju, U. Venkateswarlu, P. Venkatapathi, Sajja Chandramouli, M. Omkar, S. Venugopalachary, K. Yerrannaidu N. Janardhan Reddy, B. Rajaiah, B. Janardhan, V. Rambhupa-

Chowdary, J. C. Diwakar Reddy and K. Adenna :— Will the Minister for Technical Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that thousands of students of the State are going to other States for studies due to inadequate number of Technical Colleges ;

(b) if so, the number of students going to other States category wise ;

(c) the steps proposed to be taken to prevent the flight of huge amounts to other States ?

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ (సాంకేతిక విద్యాశాఖామాత్యులు) :— (ఎ) మన రాష్ట్రానికి చెందిన విద్యార్థులు పొరుగు రాష్ట్రాలలోని ఇంజనీరింగు కళాశాలల్లో ప్రవేశాలు కోరుతున్న మాట నిజమే. కాని మన రాష్ట్రంలో సదుపాయాలు తగినంతగా లేనన్న కారణంతోనే వారు అలా చేయడం లేదు.

(బి) పొరుగు రాష్ట్రాలకు వెళ్లే విద్యార్థులు ప్రభుత్వం ద్వారా దరఖాస్తులు చేసుకోవడం లేదు. గనుక ఎంత మంది అలా వెళ్లుతున్నారో వారి సంఖ్య ఖచ్చితంగా తెలియదు. సుమారు 5000 మంది విద్యార్థులు పొరుగు రాష్ట్రాలలోని ఇంజనీరింగు కళాశాలలో ప్రవేశం కోరివుండవచ్చునని అంచనా.

(సి) 1983-84 విద్యాసంవత్సరంలో మొత్తం 4,065 సీట్లు అందుబాటులో ఉన్నాయి. ఈ సంఖ్యను 1984-85 విద్యాసంవత్సరంలో 4,785 కి ప్రస్తుత వర్తమాన సంవత్సరంలో 5,290 కి పెంచడం జరిగింది. ఈ సంఖ్యను మరికొంత పెంచే అంశాన్ని కూడా పరిశీలించడం జరుగుతుంది. ఎ.ఐ.సి.టి.ఇ. జారీ చేసిన మార్గదర్శక సూత్రాలు రాష్ట్రంలో నిరుద్యోగులుగా ఇంజనీరింగు పట్టభద్రుల సంఖ్య, ఇంజనీరింగు కళాశాలలో లభించే సౌకర్యాలను దృష్టిలో వుంచుకొని సిబ్బంది ఎంత కావాలో నిర్ధారించేందుకు నిపుణుల సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేసిన తరువాత సీట్ల సంఖ్యను పెంచే ప్రతిపాదనను పరిశీలించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి (రాజమండ్రి) :— అధ్యక్షా ! రాష్ట్రములో నున్నటువంటి ఇంజనీరింగు కాలేజీలు, ఐ. టి. ఐ కాలేజీలు కాని తగినంత సంఖ్యలో లేనందువలన పొరుగు రాష్ట్రాలైన తమిళనాడు, మహారాష్ట్ర, కర్నాటక రాష్ట్రములలో ఉన్న కళాశాలలో ఎక్కువ మొత్తాలు డొనేషన్సు కడుతూ అక్కడ మన రాష్ట్రములోని విద్యార్థులు చదువుతున్న విషయం తమ దృష్టిలో ఉందా? 100 కోట్ల రూపాయలు మన రాష్ట్రానికి సంబంధించిన డబ్బు ఆ రాష్ట్రాలకు డొనేషను రూపములో పోతున్నదనే విషయం తమ దృష్టిలో ఉందా? మన రాష్ట్రములో 5,290 సీట్లు ఉన్నాయని, వేరే రాష్ట్రాలలో సుమారు 5000 మంది విద్యార్థులు మన రాష్ట్రము నుంచి వెళ్లి చదువుకుంటున్నారని మంత్రిగారి సమాధానములో చెప్పారు. ఇతర రాష్ట్రాలలో విద్యార్థులు పోకుండా నిరోధించడానికి మన రాష్ట్రము నుంచి 100 కోట్ల రూపాయలు దాకా బయటకు పోకుండా నిరోధించడానికి యిక్కడనే ఆ డబ్బుతో

ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చరు ఏర్పాటు చేసి సీట్లు పెంచే ఆలోచన చేస్తారా ? ఆ విషయం పరిశీలిస్తారా ?

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ :— ఇంతకు ముందే చెప్పాను. ఇతర రాష్ట్రాలతో పోల్చి చూస్తే మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోనే 5,230 సీట్లున్నాయి. తమిళనాడులో 5,300 సీట్లు, కేరళలో 2,500, కర్నాటకలో 9 వేల సీట్లు వున్నాయి. ఒక రాష్ట్రం మినహా మిగతా రాష్ట్రాలలో మన రాష్ట్రం మెరుగ్గా వుంది. 9-10 a.m.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి :— కర్నాటకలో 9 వేల సీట్లున్నాయి. దానిలో 5 వేల మంది మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు సంబంధించిన విద్యార్థులున్నారు. మహారాష్ట్రలో ఈ మధ్య 40 కళాశాలల్లో 75 శాతం ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు చెందిన వారున్న మాట వాస్తవము. పి. జి. కోర్సుకు 2 వేల మంది, పాలిటెక్నిక్ కోర్సుకు 3 వేల మంది విద్యార్థులు వెళ్ళుతున్నారు. అలాగే ఎం. బి. బి. ఎస్. కోర్సుకు 2 వేల మంది వెళ్ళుతున్నారు. సీటుకు 2 లక్షలు మెడిసన్‌కు పే చేస్తున్నారు. మిగతా సీట్లకు వేల రూపాయలు చెల్లిస్తున్నారు. ఇతర రాష్ట్రాలకు వెళ్ళకుండా వుండడానికి, ప్రభుత్వము ప్రత్యేక శ్రద్ధవహించి దీనికి ప్రత్యామ్నాయ మార్గము కనిపెట్టడానికి ఏర్పాట్లు చేస్తారా లేకపోతే మన రాష్ట్రం నష్టపోతుంది.

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ :— ఏదయినా సీట్లు పెంచవలసిన అవసరం వచ్చినప్పుడు, మన రాష్ట్రములో నిరుద్యోగులు ఎందరున్నారు ? అందులో పట్టభద్రులు ఎందరున్నారనేది చూడవలసి వుంటుంది. ఎ. ఐ. సి. టి. జారీ చేసిన మార్గదర్శక సూత్రాలననుసరించి, సీట్లు పెంచే విషయంలో నిపుణుల సంఘము చేసే సిఫారసులు దృష్టిలో పెట్టుకొని చేయవలసి వుంటుంది. మన రాష్ట్రంలో కాపిటేషన్ ఫీజు బ్యాన్ చేశారు. సీట్లు రిజర్వేషన్ చేశాము. ఆ రాష్ట్రాలలో రిజర్వేషన్ లేదు. ఇక్కడ సీట్లు పెంచినప్పటికీ, ఇతర రాష్ట్రాలకు వెళ్లే వాళ్ళందరికీ సీట్లు లభించాలంటే లభించవు.

డా. ఎం. వి. మైసూరారెడ్డి :— ఇంతకు ముందు ముఖ్యమంత్రిగారు కాంగ్రెసు హయాములో చదువుల తల్లి బజారుపాలు అవడం బజారులో అమ్ముడుపోవడం ఏమిటి అని అన్నారు. చదువుల తల్లి చదువుల సరస్వతి- పాలిటెక్నిక్ కాలేజీలలోనైతేనేమి, ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలైతేనేమి, ఈ రాష్ట్రం లోనే ప్రయివేటు కళాశాలల్లో చేర్చుకోబడిన విద్యార్థుల నుండి సంవత్సరానికి 7 వేల రూపాయల ప్రకారం 4 సంవత్సరాలకు 28 వేల రూపాయలు వసూలు చేస్తున్నారు, ఇది వాస్తవమేనా ? పిల్లి కాదు మార్జాలమన్నట్లుగా, లెక్క చెబుతున్నారు. కాబట్టి దీన్ని అరికట్టడానికి, తక్షణమే విద్యార్థులు వలస పోకుండా చేయడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకొంటున్నారు ? ఏ. ఐ. సి. టి. జారీ చేసిన మార్గదర్శక సూత్రాలు ఏమిటో తెలపండి. పాలిటెక్నిక్‌లో చదివిన విద్యార్థులుగాని, ఇంజనీరింగ్ విద్యార్థులు గాని ఎంత మంది నిరుద్యోగులుగా వున్నారు ? ఈ నిరుద్యోగ నిర్మూలన కోసము తీసుకొంటున్న చర్యలు ఏమిటి ?

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ :— మొదటి ప్రశ్న సత్యదూరమైనది. 7 వేల రూపాయలు ఈ రాష్ట్రములో తీసుకోవడం లేదు.

డా. ఎం. వి. మైసూరారెడ్డి :— తీసుకొంటున్నారు.

శ్రీ. డి. సత్యనారాయణ :— రు. 6,500 లు తీసుకొంటున్నాము.

(నవ్వులు)

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— అధ్యక్షా ! రు. 500 తేడా ఏమిటి ?

శ్రీ. డి. సత్యనారాయణ :— రు. 6,500 ఇంజనీరింగులోను, 3 వేల రూపాయలు పాలిటెక్నిక్‌లోను తేసుకొంటున్నాము. ఈ ప్రభుత్వానికి ఖచ్చితమైన ఉద్దేశం వుంది. దాన్ని నమ్ముకొని పని చేస్తున్నాం. ఈ రాష్ట్రంలో కాపిటేషన్ ఫీజు తీసివేసినాము. విద్యార్థులు మెరిట్‌మీద తీసుకోకుండా, డబ్బుకు సీట్లు అమ్ముతున్నారంటే, అటువంటిది తీసివేసి, మెరెట్ వున్న వారికి సౌకర్యము కలుగజేశాము. ఫైనాన్షియల్ ఎఫిషియన్సీ వున్నవాళ్లు ఎవరయినా ముందుకు వస్తే వారికి కూడా కొత్తగా కాలేజి యివ్వడానికి సిద్ధంగా వున్నాము. సీటు పెంచవలసి వచ్చినప్పుడు, చదువుకునే విద్యార్థులను దృష్టిలో పెట్టుకొని, వారికి కావలసిన సీట్ల సంఖ్యను, నిరుద్యోగులుగా వున్న ఇంజినీర్స్ దృష్టిలో పెట్టుకోవలసి వుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఎంత మంది నిరుద్యోగ ఇంజనీర్ గ్రాడ్యుయేట్స్ వున్నారు ? రిక్వయిర్‌మెంట్ ఎంత ? దాన్ని బట్టి క్యాలికులేట్ చేసి సీట్లను ప్రొవైడ్ చేయవచ్చు కదా ?

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ :— వారు నిరుద్యోగులు ఎందరున్నారని అడిగారు.

డా. ఎం. వి. మైసూరారెడ్డి :— నేను ఆదర్శ సూత్రాలు ఏమిటని అడిగాను. గైడ్‌లైన్స్ ఏమిటి ? ఇంతకు ముందు ఎంత డొనేషన్ వసూలు చేశారు ? పాలిటెక్నిక్ కాలేజి డొనేషన్ ఎంత ? డొనేషన్ వసూలు చేస్తున్న మాట వాస్తవమేనా ? ఆయన వ్యాపారం క్రింద వేలం వేయడం లేదా ? ఆయన ఏమి చెబుతున్నారో అర్థం కావడం లేదు. ఈయన ఇప్పుడు తిప్పి చెబుతున్నారు ఆన్సర్.

శ్రీ. డి. సత్యనారాయణ : — లక్ష 50 వేల రూపాయలు కాలేజీలలో.... ట్యూషన్........

శ్రీ కె. బాపిరాజు :— ఇప్పుడు మంత్రి సమాధానము చెబుతూ చాలా క్లియర్‌గా వున్నారు. మినిస్టరు గారు చెప్పిన సమాధానముతో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. అయితే నేను ఒకటి యాడ్ చేసేది ఏమిటంటే, బుచ్చయ్య చౌదరి గారు చెప్పినట్లు మహారాష్ట్ర, కర్నాటక రాష్ట్రాలకు ఇక్కడ నుండి విద్యార్థులు వెళ్లడంవల్ల 100కోట్ల రూపాయలు మనకు రావలసింది పోతున్నది. సీట్లను ఇక్కడ పెంచడంవల్ల, ఆ 100 కోట్ల రూపాయలు మనకు ఎందుకు రావు? ఇక్కడ నష్టము వచ్చే ప్రసక్తి వుండనేవుండదు? ఇక్కడ ఐ.టి.ఐ.లో గాని

పాలిటెక్నిక్‌లో గాని, ఇంజనీరింగులో గాని ఎంత మంది క్వాలిఫయిడు ఇంజనీర్స్ వున్నారు ? ప్రస్తుతంలో ఎంత మంది ఇంజనీర్లకు ఉద్యోగాలు వచ్చే అవకాశాలున్నాయి? రాజశేఖరరెడ్డి గారు చెప్తున్నట్లుగా, ఉద్యోగాలు రాకపోతే, నిరుద్యోగులు నక్సలైట్లుగా మారే అవకాశాలున్నాయి. దయచేసి సమాధానము ఊహించి చెప్పకుండా, వేగ్‌గా చెప్పకుండా, స్పెసిఫిక్‌గా చెప్పండి.

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ :— ఈ రాష్ట్రములో 11 వేల మంది ఇంజనీర్స్ నిరుద్యోగులు గావున్నారు. ఒకవైపు సభ్యులు సీట్లను పెంచమని అంటున్నారు, యింకోవైపు రాడికల్స్ అందారు. కొందరు వద్దని అంటారు, కొందరు ఇమ్మని అంటారు. ఏది ఏమైనా, ప్రభుత్వము సీట్లను పెంచే విషయంలోనైతేనేమి, నిరుద్యోగులను ఉద్యోగులుగా చేసే విషయంలోనైతేనేమి, చిత్తశుద్ధితో వ్యవహరిస్తున్నది.

శ్రీ కె. బాపిరాజు :— చదివే వారికి ఉద్యోగము వచ్చే అవకాశాలకు ప్రయత్నాలేమైనా వున్నాయా ?

(రిప్లయి లేదు)

శ్రీ పి. వెంకటపతి:— ఈ ప్రశ్న యొక్క ముఖ్యోద్దేశము ఏమిటంటే సాంకేతిక విద్యపట్ల ఆశక్తి కలిగినటువంటి వేలాది విద్యార్థులు ఈ రాష్ట్రంలో కాకుండా పరాయి రాష్ట్రంలో చదవడం ద్వారా అదనంగా డబ్బు ఖర్చు అవుతున్నది. వారికి స్వరాష్ట్రంలోనే అవకాశాలు ఉన్నట్లయితే వారికి సదుపాయము ఉంటుంది. అందువల్ల వారందరికి ఈ రాష్ట్రంలో చదువుకునే అవకాశం సాంకేతిక విద్యను అభ్యసించే ఏర్పాట్లు చేస్తారా ? ఆ విధంగా పరాయి రాష్ట్రాలమీద ఆధారపడకుండా చేయడానికి మీరు తీసుకుంటున్న చర్యలు ఏమిటి ? 9-20 a.m.

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ :—ఎంట్రన్స్ ఎగ్జామినేషన్‌లో 40 వేల మంది విద్యార్థులు కూర్చుంటున్నారు. వారందరికి సీట్లు ఇవ్వాలి అంటే ఫిజికల్లీ ఇంపాసిబుల్. 1,220 సీట్లు పెంచినాము. ఎన్ని సీట్లు పెంచినా కూడా అందరికీ ఇవ్వలేము. తక్కువ మార్కులు వచ్చిన విద్యార్థులకు మేము సీట్లు ఇవ్వలేము అని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. వెంకటపతి:— ఏమైనా చర్య తీసుకుంటున్నారా ?

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ :— 40 వేల మంది విద్యార్థులు వస్తున్నారు. వారందరికీ ఎట్లా ఇస్తాము ?

శ్రీ కె. ఆదెన్న :—టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్‌కి బడ్జెట్ ఎలాట్‌మెంటు ఎక్కువగా పెంచే అభిప్రాయము ఏమైనా ప్రభుత్వానికి ఉందా ? ఇతర రాష్ట్రాలలో చదువుకుంటున్న విద్యార్థులు ఇక్కడకు వచ్చిన తరువాత కూడా నిరుద్యోగులుగా ఉంటున్నారు కదా దానిని గురించి ప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచిస్తున్నది ?

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ :— ఈ రాష్ట్రంలో చదువుతున్న వారికి ఉద్యోగాలు లేవంటే ఇతర రాష్ట్రాలలో చదివే వారికి ఉద్యోగాలు ఎట్లా ?

శ్రీ కె. ఆదెన్న :— టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్‌కి బడ్జెట్ ఎక్కువ చేస్తారా ?

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ :— తప్పకుండా ప్రయత్నం చేస్తాను.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :— అధ్యక్షా ! తమకు కూడా తెలుసు. కర్నాటక, తమిళనాడులు కూడా తమరు సందర్శిస్తూనే ఉంటారు. నేను అనేకచోట్లకి గుల్బర్గా, బీదరు ఎక్కడికి పోయినా కూడా 70, 80 పర్సెంటు పాలిటెక్నిక్ స్టూడెంట్సు గాని, మెడికల్ స్టూడెంట్సు గాని, ఇంజనీరింగు స్టూడెంట్సుగాని అక్కడ మన ఆంధ్రప్రదేశ్ వాళ్లు కనిపిస్తారు. మన డబ్బుతో వారు బిల్డింగులు కట్టుకుంటున్నారు. రీసెర్చి ఫెసిలిటీస్ అవి మన డబ్బు నుంచి చేసుకుంటున్నారు. మెడికల్ కాలేజి రెండున్నర లక్షలు, ఇంజనీరింగు కాలేజి 40, 50 వేలు, పాలిటెక్నిక్ కాలేజి 10, 20 వేలు ఈ తీరుగా వారు మన డబ్బు నుంచి ఇంప్రూవ్ చేసుకుంటున్నారు. ఈ టెక్నికల్ కోర్సులు చదివేవారికి ఏ రాష్ట్రంలో ఏమీ గ్యారంటీ ఇవ్వడం లేదు. మన దగ్గర చదువుకున్నవారు అమెరికా, యూరప్ మొదలైన దేశాలకు పోయి ఉంటున్నారు. ఎంతో మంది పోతున్నారు. ఎంతో ఫారిన్ ఎక్స్ఛేంజి సంపాదిస్తున్నారు. అటువంటప్పుడు వేరే రాష్ట్రాలు ఏమి చేస్తున్నారో అదే మనం కూడా చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ఇక్కడ పదవ తరగతి వరకు చదుకున్నవారికి ఇక్కడ ఉద్యోగాలు ఎట్లా నిరాకరిస్తారు ? అటువంటి మాట వాస్తవానికి దూరము అయినది. మన స్టూడెంట్సుకి మనం ఫెసిలిటీస్ ఇవ్వాలి. కోట్లకు కోట్లు ప్రతిసంవత్సరం రాష్ట్రంనుంచి పోతున్నది. ఆ డబ్బు ఇక్కడనే ఉపయోగించేట్లు ఆలోచించండి. లేకపోతే మన రాష్ట్రం నష్టపోతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మీరు సజెషన్ ఇచ్చారు, బాగానే ఉంది. మనం ఎంతమంది ఇంజనీర్సు కావాలి. అనే రిక్వైర్డు స్టాండర్డ్సు కావాలి. వాళ్ళు అక్కడికి ఎందుకు పోవాలి. ఇది డిబేటబుల్ పాయింటు.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు :— ఇక్కడ ఎడ్యుకేట్ అయిన 10 వేలమంది ఇంజనీర్లలో ఒక పది మంది అయినా ఏదైనా ఇండస్ట్రీ పెడితే ఇంకో పది మందికి అందులో జాబ్స్ వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— అది ఆర్గ్యుమెంటుకాదు. వాళ్లు వచ్చి పెట్టుకోనివ్వండి. ఎక్కడైనా చదువుకోనివ్వండి. భారతదేశం అంతా ఒకటే కదా.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు :— భారతదేశం ఒకటే అయితే రాష్ట్రప్రభుత్వాలు ఎందుకు ?

డా. వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి (పులివెందుల) :— కన్‌వెన్షనల్ ఎడ్యుకేషన్ ఒక వైపు. టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్ ఇంకో వైపు. చదువుకున్న వారందరికీ ఉద్యోగాలు ఇస్తామని చెప్పలేము. బి. ఏ. లు, బి. ఎస్. సి. లు చదువుకుని రోడ్లమీద తిరిగేబదులు ఐ. టి. ఐ., పాలిటెక్నిక్ ఏదైనా చదువు

కుంటే ఏదైనా పరిశ్రమ పెట్టుకుంటానికి అవకాశం ఉంటుంది కాబట్టి టెక్నికల్ కాలేజీలను మనం పెంచడం మంచి పద్ధతి. ఒకవేళ మంత్రిగారు అన్నట్లుగా మన స్టేటులోనే ఈ టెక్నికల్ కోర్సులు విద్యార్థులు ఎందుకు చదవాలి? ఇతర స్టేట్సులో కూడా ఎందుకు వారు చదువుకోకూడదు అన్నదానితో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. ఎందుకంటే After all, we are in an integrated country. Technical education is better than the general education. 9-30 a. m.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి :— మన రాష్ట్రంనుంచి ఇతర రాష్ట్రాలకు వెళ్ళి టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్‌లో స్టూడెంట్సు చదువుకొని యిక్కడ ఎంప్లాయిమెంటు ఆఫీసులో ఉద్యోగాలకొరకు రిజిష్టరు చేసుకుంటున్నారు. అందువల్ల యీ రాష్ట్రంలో నిరుద్యోగ సమస్య పెరుగుతున్నది. అది వాస్తవమేనా? ఈ పాలిటెక్నిక్ కాలేజీలు మన రాష్ట్రంలో ఎక్కువగాలేనందువల్ల ఇతర రాష్ట్రాలకు వెళ్ళి స్టూడెంట్సు చదువుకోవడంవల్ల మన రాష్ట్ర డబ్బు చాలా పోతున్నది. అందువల్ల యీ పాలిటెక్నిక్ కొత్త కాలేజీలు తెరవడానికిగాను కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఏమైనా వ్రాశారా? గత సంవత్సరం కొత్తగూడెం మైనింగు పాలిటెక్నిక్ కళాశాలలో మూడవ సంవత్సర విద్యార్థులకు మేథమెటిక్స్ పరీక్ష పేపరుకు బదులు సైన్సు పరీక్ష పేపరు యిచ్చారన్న విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చాము. దానిపైన ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమిటి? మైనింగు కళాశాలలు మన రాష్ట్రంలో తక్కువ ఉన్నందువల్ల వాటిని తెరవడానికి కేంద్రప్రభుత్వమునకు తెలిపారా?

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ :—బయటరాష్ట్రాలలో చదువుకొని యీ రాష్ట్రం ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్ఛేంజీలలో నమోదు చేసుకుంటున్న మాట వాస్తవము. దానికి మనము ఏమీ చేయలేము. ఇక సభ్యులు మైనింగు పాలిటెక్నికల్ కాలేజీ ఓపెనింగు గురించి అడిగారు. మన రాష్ట్రంలో యీ మైనింగు కాలేజీ ఉంది. మైనింగు ఏరియాలో ఉన్న స్టూడెంట్సుకు యీ కాలేజీలు సరిపోకపోతే వాటిని పెంచడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— ఈ పాలిటెక్నిక్ కాలేజీలు విషయంలో ప్రశ్న చాలా సింపుల్‌గానూ స్పెసిఫిక్‌గానూ ఉంది. కాని డిస్‌కషన్‌లో మాత్రం అది నేషనల్ ఇంటిగ్రేషన్ వైపు వెళ్ళింది. నేషనల్ ఇంటిగ్రేషన్‌కు, టెక్నికల్ కాలేజీలకు సంబంధం లేదు. ఇప్పుడు యీ టెక్నికల్ కాలేజీలు మన రాష్ట్రంలో సరిపడినంత లేకపోవడంవల్ల కోట్ల రూపాయలు బయట రాష్ట్రాలకు పోతున్నాయి. ఇక్కడ అసలు సమస్య ఏమిటంటే మనరాష్ట్రంలో స్టూడెంట్సుకు సరిపోయేటన్ని పాలిటెక్నికల్ కాలేజీలు లేవనేటటువంటిదే ప్రశ్న. అందువల్ల ఇతర రాష్ట్రాలకు స్టూడెంట్సు పోతున్నారు. అందువల్ల యీ టెక్నికల్ కాలేజీలు పెంచడానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా ప్రయత్నం చేస్తున్నదా? అసలు మన రాష్ట్రంలో ఎన్ని టెక్నికల్ కాలేజీలు ఉన్నాయి? ఏ రీజియన్‌లో ఎన్ని ఉన్నాయి? కొత్తగా ఏమైనా కాలేజీలు తెరుస్తారా? తెరిస్తే ఎక్కడ తెరుస్తారు? తెలంగాణా, ఆంధ్ర, రాయలసీమ అనే ఫీలింగ్సు లేకుండా కొత్త కాలేజీలు తెరవడానికి ఆలోచన చేస్తున్నారా? లేకపోతే యీ టెక్నికల్ కాలేజీలు ఒకే రీజియన్‌లో పెట్టడంవల్ల రీజినల్ ఫీలింగ్సు వస్తాయని తెలుపుతున్నాను.

ప్రభుత్వం కొత్తగా తెచ్చబోయే టెక్నికల్ కాలేజీలు ఆంధ్రప్రాంతంలో ఓపెన్ చేస్తున్నారు. తెలంగాణా రీజియన్‌లో ఒక్క టెక్నికల్ కాలేజి కూడా లేదు. అందువల్ల తెలంగాణాకు అన్యాయం అవుతున్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఏ రీజియన్‌లో ఎన్ని టెక్నికల్ కాలేజీలు ఉన్నాయనేది ఒక లిస్టు మంత్రిగారు టేబుల్ మీద పెట్టండి.

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ :— గౌరవ సభ్యులు తెలంగాణాలో టెక్నికల్ కాలేజీలు లేవని అంటున్నారు. ఆంధ్రాకంటే కూడా తెలంగాణాలోనే యీ టెక్నికల్ కాలేజీలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. కోస్తాకంటే, రాయలసీమకంటే కూడా యీ పాలిటెక్నికల్ కాలేజీలు తెలంగాణాలోనే ఎక్కువగా ఉన్నాయనేది మరువవద్దు.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :— తెలంగాణాలో............

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఏ రీజియన్‌లో ఎన్ని పాలిటెక్నికల్ కాలేజీలు ఉన్నాయనేది మంత్రిగారిని లిస్టు టేబుల్ మీద పెట్టమని చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— హైదరాబాదు నగరంలోనే యీ టెక్నికల్ కాలేజీలలో కాపిటేషన్ ఫీజు క్రింద ఏభై, అరవై, డెబ్బై వేలు చొప్పున తీసుకుంటున్నారు. సివిల్ ఇంజనీరింగు ఎందుకూ పనికిరానిదానికి కూడా కాపిటేషన్ ఫీజు 40 వేలు రూపాయలు తీసుకుంటున్నారు. ఈ విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా ? అట్లా కాపిటేషన్ ఫీజు తీసుకునే సంస్థలు హైదరాబాదులో ఉన్నాయా ? వాటిమీద ఏమి యాక్షన్ తీసుకున్నారు ? ఇదివరకు తీసుకోకుండా ఉంటే ఇప్పుడైనా యాక్షన్ తీసుకుంటారా ?

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ :— ప్రభుత్వం స్వయంగా నిఘా వేసి యీ పాలిటెక్నికల్ ఇంజనీరింగు కళాశాలలకు ఆఫీసర్లు వెళ్ళి చెక్ చేయడం జరుగుతున్నది. అయినా నరేంద్రగారు ఎప్పుడూ కూడా యీ కాపిటేషన్ ఫీజు వసూలు విషయం చెప్పలేదు. సభ్యులు సపరేట్ క్వెశ్చన్ వేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— ఒక వ్యక్తి చెప్పాలా ? ప్రభుత్వం పాలసీ ప్రకారంగా యీ కాపిటేషన్ ఫీజు రద్దు చేసినప్పుడు దానిమీద గట్టి నిఘా పెట్టి యీ కాపిటేషన్ ఫీజు వసూలు చేస్తున్నారా ? లేదా అనేది చూడాలి కదా ? దీని మీద కంప్లయింట్ ఏమి యివ్వాలి ?

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ :— ఎవరు కాపిటేషన్ ఫీజు తీసుకుంటున్నారో చెబితే మేము యాక్షన్ తీసుకుంటాము.

(ఇంటరప్షన్)

9-40 a. m. శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— ఒక సజెషన్ అధ్యక్షా ! క్వెశ్చన్ కాదు అధ్యక్షా! ఇది చాలా ప్రధానమైన సమస్య. లక్షలాది మంది యువకులకు సంబంధించిన సమస్య. అందుకు మనవిచేసేది ఏమిటంటే, ఎంత మందికి ఎడ్మిషన్ఇచ్చారు, సరైన సమాచారం సభకు రావడం లేదు. కాబట్టి, దీన్ని మీరు అర్థగంట

డిస్కషన్ ఎలా చేయండి. చాలా అవసరమైన సబ్జెక్టు. రీజినల్ ఫీలింగ్స్ వస్తున్నాయి. జీవితాంతం ముడిపడి ఉన్న సమస్య.

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ :— రీజినల్ ఫీలింగ్స్ తీసుకురావలసిన అవసరం లేదు.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— తెలంగాణాలో కూడా ఇవ్వాలి. తెలంగాణాకు అన్యాయం చేశారన్నది వాస్తవం. ఆంధ్రలో రెండు పాలిటెక్నిక్స్ ఇచ్చారు.

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ :— తెలంగాణాలో ఉన్నాయి.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— ఇవ్వలేదు. ఎట్లా ఇచ్చారో చెప్పండి ? ఎక్కడ ఇచ్చారో జవాబు చెప్పమనండి ?

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— రెండు కూడా ఇచ్చారు. అవి ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ఉన్నాయి. అందుకని నేను మనవి చేస్తున్నాను. తెలంగాణాకు అన్యాయం జరగకుండా చూసుకోండి.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :— రెసిడెన్షియల్ పాలిటెక్నిక్స్ తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఎక్కడ ఉన్నాయో మంత్రిగారు సభముందు ప్రకటించాలని చెప్పండి ?

శ్రీ డి.సత్యనారాయణ:—రెసిడెన్షియల్ పాలిటెక్నిక్స్ ఎస్.సి., ఎస్.టి., బిసి. కి సంబంధించినవా ? ఏ క్యాస్టుకు సంబంధించినది ?

శ్రీ ఎ.నరేంద్ర:— ఎస్.టి.స్ గురించి చెప్పండి? ఇది మరీవిడ్డూరంగా ఉన్నది. వారు తెలంగాణాకు సంబంధించిన మంత్రి అయి ఉండి కూడా. ...

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ :— మెదక్ జిల్లాలో గజ్వేల్‌లో **ఏర్పాటు చేశాము.**

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి :—తెలంగాణాలో రెసిడెన్షియల్ పాలిటెక్నిక్స్ ఉన్నాయా?

(ఇంటరప్షన్)

మిస్టర్ స్పీకర్:— ఐవిల్ పోస్టుపోన్ ఇట్.

శ్రీ ఎస్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:— మీరు పోస్టుపోన్ చేసేముందు మొత్తం విషయాలు ఈ సభముందు తీసుకురావాలని కోరుతున్నాను. అధ్యక్షా! గత 3, 4 సంవత్సరాలలో ఇక్కడ జరిగినటువంటి సెలక్షన్స్‌లో, మొత్తం ఎడ్మిషన్స్‌లో ఏ ప్రాంతం వారికి, ఏ ఏ కాలేజీలలో ఎంతమందికి ఇచ్చారో ఒక కాపీని, టేబుల్ మీదపెట్టి, రిప్లయి ఇస్తే బాగుంటుంది. ఎన్ని రెసిడెన్షియల్ కాలేజీలు ఎక్కడెక్కడ ఉన్నాయి, అదేవిధంగా ఇంటర్మీడియట్ చదువుతున్నవారు ఏ ఏ ప్రాంతాల వారికి ఎడ్మిషన్స్ ఇచ్చారో ఆ వివరాలు పెడితే బాగుంటుంది.

Mr. Speaker:— I have already directed him to place all the information on the Table of the House.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి:— ఎట్లాగూ వారికి డీటేల్స్ తెమ్మన్నారు, కానీ ఒక పాయింటు, ఇంతకుముందువున్న ప్రభుత్వం రు. 10 లక్షలు, రు. 5 లక్షలు లోకలువారు పెడితే పాలిటెక్నిక్ కాలేజీ శాంక్షన్ చేసినారు. ఉదా: సిరిసిల్ల గాని, నల్లగొండ, జహీరాబాదు గాని శాంక్షన్ చేయడం జరిగింది. అప్పుడు లోకల్ వారికి 10 శాతం సీట్లు రిజర్వు చేయబడ్డాయి. 10 శాతం సీట్లు తాలూకా వారికి, 10 శాతం జిల్లా వారికి రిజర్వు చేశారు. ఈ మధ్య ఆ రిజర్వేషన్ తీసేసారు. 10 లక్షలు ఖర్చు చేసినది, బ్యాక్‌వార్డు ఏరియాలో ఉన్న వారికి మార్కుల ప్రకారం సీట్లురావు. రిజర్వేషన్ తీసేసినందువల్ల లోకల్ వారికి నష్టం జరుగుతున్నది. బయటివారు వస్తున్నారు.

Mr. Speaker (With the Minister for Technical Education) :— I am postponing the question. You take note of the information required by the Members, you answer it on the day when it is posted.

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ:— రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలు అంటున్నారు... పాలిటెక్నిక్స్‌కు దీనికి ఏమి సంబంధం....

Sri C. Ramachandraiah:— Sir, almost all the Floor Leaders are from Telangana including the Honourable Speaker. You must come to the rescue of the Minister.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:— హి కెనాట్ సే దట్- డిస్కషన్ పెట్టండి? ఎవరు ఏమి చేస్తున్నారో, ఎవరు న్యాయం చేస్తున్నారో, ఎవరు అన్యాయం చేస్తున్నారో ప్రజలకు తెలియనియ్యండి? కాబట్టి మంత్రిగారు ఇక్కడ ఇర్ రెస్పాన్స్‌బుల్‌గా మాట్లాడం బాగులేదు.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి (మక్తల్):— ఇప్పుడు ఒక పెద్ద ఎలిగేషన్ మంత్రిగారు చేశారు అధ్యక్షా! ఇన్‌క్లూడింగు స్పీకర్ అన్నారు. మావల్ల ఏ ప్రాంతానికిగాని మంత్రిగారికి జరిగిన అన్యాయం ఏమిటో అర్థం అవుతుంది. చెప్పితే మాకు అర్థం అయ్యేలాగా చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఏమిటి వారికి జరిగిన అన్యాయం? మాకు అర్థం కావాలి కదా? కనీసం ఏమిటనేది?

Sri Ch. Rajeswara Rao (Sir cillia):— Sir, On a point of submission...

Mr. Speaker: — That portion is expunged.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి:— లెట్ హిం రిగ్రెట్...

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:— విత్ డ్రా చేయాలి అండి...

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర:— అధికార పార్టీలో ఉండి ఎలా ప్రవర్తించాలో తెలియదు...

శ్రీ ఎస్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:— డిస్కషన్ పెట్టండి?...

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర:— తెలంగాణాకు ఎంత అన్యాయం జరిగిందో చెబుతాము.

Mr. Speaker:— You withdraw that statement.

Sri C. Ramachandraiah :— They should take it in proper perspective. If my statement meant any disrespect to the Members and if I am misunderstood, I withdraw my statement.

Mr. Speaker: - Now that he has withdrawan his statement, there is no further discussion.

Mobile Courts to Enquire into cases of Attrocities on Harijans

36—

*8294-Q.-Sri Ch. Jayaram Babu:— Will the Minister for Social Welfare be pleased to state :

(a) whether mobile Courts have been introduced to enquire into cases of attrocities on Harijans; and

(b) if so, the number of cases tried and pending at present?

శ్రీ ఎం. నరసింహులు (సాంఘిక సంక్షేమ శాఖా మంత్రి): — 9-50 a m.
(ఎ) అవునండి.

(బి) మొత్తం నమోదు అయిన కేస్‌లు 4034. అందులో 2013 కేస్‌లను విచారణ జరపడం జరిగింది. 1987, నవంబర్ నాటికి యింకా విచారణ జరుప వలసిన కేస్‌లు 2021 వున్నాయి.

శ్రీ సిహెచ్. జయరాంబాబు:— అధ్యక్షా! ఇది చాలా ముఖ్యమైన ప్రశ్న. 1983 వ సంవత్సరం తరువాత రిజిష్టర్ అయిన కేస్‌లు ఎన్ని? హరిజనుల మీద జరిగిన అత్యాచారాల విషయంలో పదిరికుప్పం, కారంచేడు, నీరుకొండ సంఘటనలు కూడా కలసి వున్నాయా? ఏ ఏ జిల్లాలలో ఎంత మంది మీద అత్యాచారాలు జరపడం జరిగింది? జిల్లాలవారీ వివరాలను యివ్వవల సిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. నరసింహులు :— అధ్యక్షా! ఇది ముఖ్యంగా మొబైల్ కోర్టులకు సంబంధించిన ప్రశ్న.

మిష్టర్ స్పీకర్:— ప్రశ్న నెం. 8294 ను పోస్ట్‌పోన్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. జయరాం బాబు :— అధ్యక్షా! ఇది చాలా ముఖ్యమైన ప్రశ్న. మంత్రిగారిని సమాధానం చెప్పమనండి.

మిష్టర్ స్పీకర్:— నేను ఆల్ రెడీ పోస్ట్‌పోన్ అయినట్లుగా చెప్పాను.

Misappropriation of Funds in the construction of P. W. D. Tank at Borlagudem

37—

*8036—Q.-Sarvasri C. Vittal Reddy, M. Omkar and U. Sambaiah :— Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that lakhs of rupees were bungled and swallowed by the contractor and officials in the construction of a P. W. D. tank in between Borlagudem and Narsingapuram villages in Mahadevpuram Taluk, Karimnagar District; and

(b) if so, the action taken thereof?

శ్రీ టి. నాగేశ్వరరావు (చిన్నతరహా నీటిపారుదల శాఖా మంత్రి) :—

(ఎ) లేదండీ.

(బి) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

శ్రీ సి హెచ్. విఠల్ రెడ్డి (నర్సాపూర్):— అధ్యక్షా! కరీంనగర్ జిల్లా మాధవపురం తాలూకాలోని బోర్లగూడెం, నరసింగపురం గ్రామాలలో మీరు ట్యాంక్స్ నిర్మాణం ప్రారంభించలేదా?

శ్రీ టి. నాగేశ్వరరావు:— అధ్యక్షా! ప్రారంభించడం జరిగింది. అవకతవకలు ఏవీ జరుగలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:— నేను ఫరదర్ సప్లిమెంటరీలు ఏవీ ఎలౌ చేయడం లేదు.

శ్రీ సి హెచ్. విఠల్ రెడ్డి:— అధ్యక్షా! ముందు లేదనీ, తరువాత ఆ సమస్య ఉత్పన్నం కాదనీ సమాధానం చెప్పారు. ఇది సరియగు సమాధానం కాదు. అసలు ప్రారంభించారా? ఎస్టిమేట్ ఎంత? పని పూర్తి అయిందా? అవకతవకలు ఏమయినా జరిగాయా? ఎస్టిమేషన్ ఎంత? వివరాలు తెలుపగలరా?

శ్రీ టి. నాగేశ్వరరావు:— అధ్యక్షా! దీని ఎస్టిమేషన్ వివరాలు రూ. 13 లక్షల 83 వేలు. పని కొనసాగుతూ వుంది. జూన్ మాసం నాటికి పనిని పూర్తి చేస్తాము.

Common Workshed Complexes for Nayibrahmins

38—

12-10 p.m. *7307—Q.-Sri Sajja Chandramouli :— Will the Minister for Backward Classes Welfare be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to construct common workshed complexes for use by Nayibrahmins (Barbers) to carry on their profession at one place; and

(b) if not whether the Government consider to construct such complexes?

డాక్టరు అల్లాడి పి. రాజకుమార్ (సాంఘిక సంక్షేమ, పర్యటన శాఖ మంత్రి) :— (ఎ) లేదండీ.

(బి) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

డాక్టర్ సజ్జా చంద్రమౌళి :— అధ్యక్షా, చేనేత వృత్తులవారికి ప్రభుత్వం అనేక సదుపాయాలను చేస్తూ వారికి ఆర్థిక ఔన్నత్యం కలుగజేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తూ వుంది. అదే విధంగా నాయీ బ్రాహ్మణులకు కూడా అదే మాదిరిగా బ్యూటీ పార్లర్‌లకు కావలసిన ఎక్విప్‌మెంటును సమకూర్చి, వారి ఆర్థిక ఔన్నత్యానికి తోడ్పడవలసిన అవసరం వుంది. సాముదాయిక వర్క్ షెడ్లనుకూడా వారికొరకు నిర్మించవలసిన అవసరం వుంది. ఈ విషయాలను కన్సిడర్ చేస్తారా? అలా కానిపక్షంలో ఇండివిడ్యువల్‌గా వారికి షెడ్స్ ఏర్పాటు చేసి వారి సంక్షేమంకొరకు ఏమైనా కార్యక్రమాలను చేస్తున్నారా?

శ్రీ ఐ. శ్రీరాములు :— అధ్యక్షా, తెలుగు క్షురశాలలు నిర్మించ బోతున్నారా?

శ్రీ అల్లాడి పి. రాజకుమార్ :— అధ్యక్షా, మొదటే లేదండి అని సమాధానం చెప్పాను. 1984 నుండి 1987 వరకు 3,500 మంది నాయీ బ్రాహ్మణులకు ఆధునీకరణ పరికరాలకోసం అర్బన్ మరియు రూరల్ ప్రాంతాలలో లోన్స్ మరియు సబ్సిడీల రూపంలోను, డి.ఆర్.డి.ఎ. పథకం క్రింద 33⅓ శాతం సబ్సిడీ యివ్వడం జరిగిందని తమ ద్వారా గౌరవసభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ యస్. ఇంద్రాసేనారెడ్డి :— అధ్యక్షా, నాయీ బ్రాహ్మణులవృత్తిని వేరేవారు ట్రయినింగ్ పొందివచ్చి చేయడంవల్ల వీరికి వృత్తితగ్గిపోతున్నది. అందువల్ల నాయీ బ్రాహ్మణులకు ట్రయినింగ్ ఇవ్వడంకోసం ఏదైనా రిజిష్టర్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్‌ను ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తే బాగుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ప్రశ్న నెం. 7756(బి) మినిష్టర్ గారి రిక్వెస్టును అనుసరించి పోస్టుపోన్ చేయడం జరిగింది.

డాక్టర్ వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి :— అధ్యక్షా, నా ప్రశ్న విషయంలో నన్ను అడగకుండా మినిష్టర్‌గారి రిక్వెస్టు ప్రకారం స్పీకరుగారు పోస్టుపోన్ చేసే పద్ధతి అసెంబ్లీలో లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఎందుకు లేదండి? వుంది. The Minister has not received the answer. Unless he received the answer, he cannot answer.

డాక్టర్ వై. యస్. రాజశేఖరరెడ్డి:— అధ్యక్షా, పోస్టుపోన్ చేసేముందు నన్ను అడగలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మిమ్మల్ని అడిగేది ఏమిటండి? సమాధానం ఇచ్చేది మీరా, మినిష్టర్ గారా?

శ్రీ యస్. రాఘవరెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఎజండాలో వచ్చిన తరువాత, అటువంటి సాంప్రదాయం వుంది. మెంబర్‌కుకూడా తెలుపవలసి వుంటుంది.

మంత్రిగారు ప్రశ్నను హాయిదా వేసే పక్షంలో మెంబర్స్‌కు లెటర్స్ వ్రాసే సాంప్రదాయం మీరు స్పీకర్‌గా వచ్చాక కూడా వుంది.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డి :— అధ్యక్షా, ప్రతిభా భారతి గారు ఇప్పుడు లేని మినిస్టర్. ఆడువారు. మగవారికికూడా ఏమివచ్చింది? క్వశ్చన్‌ను పోస్టుపోన్ చేసే ముందు పర్మిషన్ మెంబర్ నుండి కూడా తీసుకోవాలి కదా

మిస్టర్ స్పీకర్ :— రాజశేఖరరెడ్డిగారూ, మీ ప్రశ్నకు సమాధానం అందనందున పోస్టుపోన్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ యస్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— అధ్యక్షా, లెజిస్లేచర్ రూల్స్ ప్రకారం 276 రూల్ క్రింద, ప్రభుత్వం నుండి 21 రోజులలోగా సమాధానం రావాలి కన్‌సర్న్‌ అఫీషియల్స్ నుండి రిప్లయి రాకపోతే, వారిమీద చర్య తీసుకోవడానికి కూడా వీలువుంది. మంత్రిగారు రిప్లయి పంపని వారిమీద చర్య తీసుకున్నారా? మంత్రిగారు మెంబర్‌కు పోస్టుపోన్‌మెంట్ విషయం ఎందుకు చెప్పలేదు? ఇప్పుడయినా తెలుపుతారా? ఇది యింపార్టెంట్ యిస్యూ. అఫీషియల్స్ ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పినా, చెప్పకపోయినా ఏమి చేస్తారు కొంచెంసేపు డిస్కస్‌చేసి పోస్టుపోన్ చేస్తారు అనే అభిప్రాయం ఏర్పడింది

Mr. Speaker :— He has to get the answer. That is the problem He cannot escape from giving the answer. Only I have postponed the question.

After I became the Speaker, I have called all the Secretaries to Government including the Chief Secretary. I have told them that they should send the replies within 21 days. If they require further time, if I feel that it is reasonable, I am granting them further time

Mr. Indrasena Reddy, if you want the procedure to be changed I am prepared for it.

10-00 a. m శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— ప్రొసీజర్ ఛేంజ్ చేయడానికి కాదు.

Mr. Speaker :— There is a method of doing things. One may follow procedure.

Dr. Y. S. Rajasekhara Reddy :— What is the result of your enquiry? ఇంతకుముందు రాజేశంగౌడ్‌గారు ఉస్మానియాయూనివర్సిటీలో చదువుకొని ఒకేసారి డబుల్ స్కాలర్‌షిప్ తీసుకొని మోసం చేశారు, ఆయన క్రిమినల్ ఎఫెన్స్ చేశారని మేము షార్టునోటీస్ క్వశ్చన్ ఇస్తే అది అడ్మిట్ అయింది. ఆ ఇన్‌ఫర్మేషన్ రాలేదనే ఉద్దేశంతో ప్రశ్నను పోస్టుపోన్ చేశారు అల్టిమేట్‌గా మిమ్మల్ని ఏదో విధంగా కన్విన్స్ చేశారు—ఆ క్వశ్చన్‌కు రిటెన్ ఆన్సర్ వచ్చేటట్టు. మీదగ్గరనుంచి నాకు ఒక రిప్లయిరావడం జరిగింది కాని ఇంతవరకు–ఇట్ హేజ్ నాట్ సీన్ ది లైట్ ఆఫ్ ది డే. ఇదికూడా అదే పద్ధతిలో జరుగుతుందని నాకు సంపూర్ణమైన అనుమానం వుంది.

Mr. Speaker :— If you have received the answer you must be statisfied; if you are not you may put another question.

డాక్టర్ వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి :— ఆ క్వశ్చన్ ఎజెండాలోకి వచ్చి సంవత్సరం అయింది. ఆ విధంగా ఎజెండాలోకి వచ్చిన క్వశ్చన్ తొక్కి పెట్టబడింది. ఇది ఎందుకు జరిగింది? ఎజెండాలో వస్తే దానికి కొంత సాంక్టిటీ వుండాలి. ఇది నా థర్డ్ అసెంబ్లీ. ఇంతకు ముందు రెండు అసెంబ్లీలు ఈ విధమైన పద్ధతిలో జరగలేదు. ఇది కొత్తగా జరుగుతోందా అని అడుగుతున్నాను.

Dr. Y. S Rajasekhar Reddy :— Is the Assembly Secretariat under your control or under the Government?

Mr. Speaker :— You are trying to say that something is going on in Assembly office.

Dr. Y. S. Rajshekhara Reddy :— Yes. There is something happening. I am very definite about it. You must say......

Mr. Speaker :— I am not going to answer.

Dr.Y.S. Rajshekhara Reddy:—It was a S.N.Q. సంవత్సరం క్రితం ఎజెండాలో వచ్చిన షార్టు నోటీసు క్వశ్చన్. ఇంతవరకు లైట్ ఎందుకు చూడలేదు?

Mr. Speaker :— I will not answer.

డాక్టర్ వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి :— మీరు టెంపర్ లూజ్ కాకూడదు మీరు టెంపర్ లూజ్ అవుతే మేముకూడా కాగలము. మేము అడుగుతున్నాం. సరైన జవాబు రానివ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:— యు ఆర్ నాట్ గోయింగ్ టు లీవ్ అంటేఏమిటది? If you are not satisfied. come with a motion. It should be reasonable.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :— గౌరవ సభ్యుడు సంవత్సరం క్రితం ఒక్క ప్రశ్న అడిగితే దానికి రిటన్ ఆన్సర్ ఇప్పిస్తానని తమరు చెప్పడం జరిగింది. ఎజెండాలో వచ్చిన షార్టు నోటీస్ క్వశ్చన్‌కు సంవత్సరం తరువాతకూడా రిప్లయి రాకపోతే ఎట్లా? హి ఈజ్ జస్టిఫైడ్.

Mr. Speaker :— You come to me. If you are not satisfied you may raise the issue.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :— అది ఆటోమేటిక్‌గా రావలసింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మనసులో ఏదో పెట్టుకొని చేస్తే ఎట్లా?

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :— గౌరవ మంత్రిగారికి మీరు డైరెక్షన్ ఇచ్చాక ఆటోమేటిక్‌గా రావలసింది.

Mr. Speaker :— There are methods of asking things. If there is anything which is an 'obstruction', you may invite my attention, we may even change Rules. Nobody may be allowed to escape his responsibility. రిప్లయి రాలేదు.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :— గౌరవ సభ్యుడి డౌట్ ఏమిటంటే అక్వశ్చన్‌కు పట్టిన గతే ఈ క్వశ్చన్‌కూ పట్టకూడదనేది వారి ఉద్దేశం, ఎప్పుడో మూడేళ్ళ తరువాత వస్తే లాభం లేదు కదా. ' ఈ క్వశ్చన్‌ను 17కు పోస్టు చేస్తారా? 18 నాడు పోస్టుచేస్తారా చెప్పండి. సమాధానం పంపని ఆఫీసర్‌మీద ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకొంటుంది?

Mr. Speaker :— To 18th, I am posting this Question.

Over Bridge at Bibinagar

40—

*8135-Q.—Sarvasri A. Madhava Reddy and K. Adenna :—Will the Minister for Roads & Buildings be pleased to state :

(a) whether there is an proposal to construct an over-bridge and diversion of road at Bibinagar to remove the three railway level crossings; and

(b) if so, when it will be taken up?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి (రోడ్లు, భవనాల శాఖామంత్రి) :— (ఎ) మరియు (బి) మంజూరైంది, త్వరలోనే పనిని చేపట్టడం జరుగుతుంది.

శ్రీ కె. మాధవరెడ్డి :— ఈ పనికి టెక్నికల్ సాంక్షన్ రావడానికి రెండు సంవత్సరాలు పట్టింది. ఈ పని ఎప్పటిలోగా పూర్తి అవుతుంది. ఎస్టిమేటెడ్ కాస్ట్ ఎంత?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— ఎస్టిమేటెడ్ కాస్టు సుమారు 160లక్షలు. టెక్నికల్ సాంక్షన్‌కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. టెండర్స్ కాల్ ఫర్ చేశాము. సుమారురెండు సంవత్సరాలలో పూర్తి అవుతుంది.

Mr. Speaker :—Questions and answers are over.

Personal explanation under Rule 284 by Sri Nallapureddy Srinivasul Reddy, M.L.A.

Mr. Speaker :— Sri Nallapureddy Srinivasul Reddy, M.L.A. has given a notice on 11th December, 1987, intending to make a personal statement on the floor of the Assembly under Rule 76 of the Assembly Rules. He has also given a gist of the Statement to be made by him. Rule 76 of the Rules of Procedure reads as follows:

"Rule 76—

1. A Member who has resigned the office of the Minister may, with the consent of the Speaker make a personal statement in explanation of his resignation.

2. A copy of the statement shall be forwarded to the Speaker and to the Leader of the House one day in advance of the day on which it is to be made Provided that in the absence or a written statement, the point or gist of such statement

---

Q. No. 39 (*7756) was postponed.

shall be conveyed to the Speaker and to the Leader of the House one day in advance of the day on which it is to be made.

3. Such statement shall be made as set out in the list of business for the day.

4. There shall be no debate on such statement but after it has been made any Minister may make a statement pertinent thereto with the consent of the Speaker".

Sri Nallapureddy Srinivasul Reddy has not resigned the office of the Minister, but has been dismissed by the Governor on the recommendation of the Chief Minister. As such, Sri Nallapureddi Srinivasul Reddy cannot make a statement under Rule 76.

When Sri Nallapureddi Srinivasul Reddy has been informed that he cannot make a statement under Rule 76, he raised of the floor of the House that he may be allowed to make a statement treating it as an exception as he has to inform the House the reasons leading to his dismissal.

I have gone through the Rules and also the precedents and I could not find any precedent by which Sri Nallapureddi Srinivasul Reddy can make a statement under Rule 76. But, many Members made a strong plea in the House that he may be allowed to make a statement. Some Members have also quoted Rule 284, which allows a member to make a personal statement.

Reading Rule 76 and 284 together, I consider that Sri Nallapureddi Srinivasul Reddy may be allowed an opportunity to make a statement. In this connection I would like to inform the member that he should confine his speech to the points mentioned in his letter.

I, therefore, allow the Member to make the Statement.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డి :— డ్రాట్‌పై డిస్కషన్ ఆరు గంటలు పడుతుంది. రాత్రికి నాకు అవకాశం ఇస్తే మాట్లాడడానికి కుదరదు. నేను రాత్రికి పబ్లిక్ మీటింగ్స్ పెట్టుకొన్నాను, ఇక్కడ వుండను. ఇప్పుడు అవకాశం ఇస్తే ఏమిటి?

(శ్రీ యం. బాగారెడ్డి తదితర గౌరవ సభ్యులు శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డిగారు స్టేట్‌మెంట్ ఇవ్వటానికి ఇప్పుడే అవకాశం ఇవ్వవలసిందిగా గౌరవ స్పీకర్‌గారిని కోరారు)

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :— సభ్యుల అభిప్రాయాన్ని గౌరవించి వారికి అవకాశం ఇవ్వడానికి మీరు అంగీకరించారు. కాబట్టి ఆ కార్యక్రమం పూర్తి కానివ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఏది మంచిగా అనిపిస్తే అది అవలంభిద్దాము. నర్సింహారెడ్డిగారు మొదలైనవారు మిగతా బిజినెస్ వదిలిపెట్టి డ్రాట్ గురించి డిస్కస్ చేద్దామన్నారు. అందువల్ల డ్రౌట్ డిస్కషన్ పూర్తి అయినాక ఇది చేపడదాము, లేకుంటే రేపు చేసుకొందాము.

10-10 a.m. శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :— స్టేట్‌మెంట్ 10 నిముషాలలో అయిపోతుంది.

Sri K. Vidyadhara Rao (Chintalapudi) :— Sir, I have raised the issue of Advocate who spoke in the Court also......

Mr. Speaker :— You need not repeat. I will consider and tell. I will go through the contents and then decide.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి :— మొన్న వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి విషయంలో ప్రివిలేజ్ మోషన్ ఇచ్చాము. ప్రజాస్వామ్యానికి సంబంధించి ......

మిస్టర్ స్పీకర్ :— కంటెంట్స్ చూశాక డెసిషన్ తీసుకోవాలి I will look into it.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డి :— నేను అరవలేకుండా వున్నాను హవుస్‌ని ఆర్డర్‌లోకి తీసుకురండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:— శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డిగారు మీరు ఇటువైపునవున్నప్పుడు కూడా హవుస్‌ని ఆర్డర్‌లోకి తీసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేసేవాడిని.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్యచౌదరి:— నిన్న జరిగినదానికి సంబంధించి ..

Mr. Speaker :— You come and explain to me, then I will consider.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డి :— అధ్యక్షా! నేను ఇచ్చేటటువంటి స్టేట్‌మెంట్‌లో నేను ఎవరిమీద అవినీతి ఆరోపణలు చేయదలచుకోలేదు. రాజకీయంగా నన్ను మోసపెట్టి గెంటివేసిన సంఘటనలు, దాని వెనకున్న రాజకీయం మాత్రమే ఇక్కడ ప్రస్తావిస్తాను. నేను అవినీతి ఆరోపణల జోలికి పోవడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. దీనికి ఎవరూ ఇంటరప్ట్ చేయకుండా దయచేసి సహకరించాలని మీ ద్వారా నేను కోరుతున్నాను. తెలుగుదేశం పార్టీలో చేరేటప్పుడు నేను శాసనసభ్యుడిగా వుంటే శాసనసభ సభ్యత్వానికి రాజీనామా చేయమని అప్పుడు రామారావుగారు కోరితే శాసనసభ సభ్యత్వానికి రాజీనామా చేసి తెలుగుదేశం పార్టీలో చేరాను. ఆనాడు ఆ పార్టీ అధికారంలోకి వస్తుందని నేను అనుకోలేదు. ప్రతిపక్షములో అయినా కూర్చొని స్వేచ్ఛగా మాట్లాడుకుందామనే ఉద్దేశముతో ఆ పార్టీలో చేరాను. కాని గెలిచింది ఆ పార్టీ, మంత్రిని అయ్యాను. 9-1-83న మంత్రిని కావడం జరిగింది. మంత్రిని అయి, ఇరిగేషన్ శాఖ మంత్రిని అయి తెలుగుగంగ కాని, లెఫ్ట్ కెనాల్ కాని, కాకతీయ కెనాల్ ఎక్స్టెన్షన్ లాంటివి, ముఖ్యమంత్రిగారికి గైడ్ చేస్తూ నేను చేయగలిగాననన్న ఆత్మ సంతృప్తి ఇరిగేషన్ మినిస్టర్‌గా నాకు వుంది. కాని 9-1-83న నేను ప్రమాణస్వీకారం చేస్తే 15-3-83న లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్‌లో ఒక ప్రశ్న వచ్చింది. ఏమని అంటే, కనస్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్ రద్దు చేస్తారా అని,

అది నా పోర్టుఫోలియో అనాడు. నేను ఏమి సమాధానం చెప్పాను అంటే— ప్రస్తుతం అది రద్దు కావడం లేదని చెప్పాను. రెండవ రోజున 16-3-83న ముఖ్యమంత్రిగారు జి. ఎ. డి. నుంచి లాథర్ అనే సెక్రటరీగారి నుంచి ఫైల్ తెప్పించుకొని కన్‌స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్‌ను రెండవ నాడే అంటే 16వ తేదీన కన్సర్న్డ్ మినిస్టర్‌ని అయిన నాకు తెలియకుండా, నాద్వారా ఆ ఫైల్ ఛానల్ కాకుండా రద్దు చేసేశారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ జి. బుచ్చయ్యచౌదరి :— పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సార్........

శ్రీ ఆర్. రాజగోపాలరెడ్డి :— మీరు శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డిగారికి అవకాశం ఇచ్చారు. ఎవరూ ఇంటరప్ట్ చేసే దానికి అధికారం లేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker :— Please sit down.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్యచౌదరి :— తమరు రూలింగ్ ఇచ్చారు. మేము ఒబే చేశాము. ఏజ్ ఇట్ ఈజ్‌గా వున్న రూల్స్, ప్రొసీజర్ ప్రకారం 76లో ఏ మాత్రముకూడా అవకాశం లేకపోయినా, రాజీనామా చేసిన మంత్రికి తప్పితే అవకాశం లేనప్పుడు అవకాశం తమరు ఇచ్చారు. కాని 76(2) లో ఒక క్లాజ్ వుంది– "76(2) A copy of the statement shall be forwarded to the Speaker and to the Leader of the House one day in advance of the day on which it is to be made". మీరు ఆ కాపీ తీసుకున్నారా ?

శ్రీ ఆర్. రాజగోపాలరెడ్డి:— హవుస్ ఆర్డర్‌లో లేదు. మీరు శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి గారికి అనుమతి ఇచ్చారు.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— పాయింట్ ఆఫ్ క్లారిఫికేషన్ సార్....

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ముందు పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ కానివ్వండి.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్యచౌదరి :— ప్రొసీజర్‌కి భిన్నంగా వెడుతోంది కనుకనే పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ రెయిజ్ చేయడం జరిగింది.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :—అధ్యక్షా ......

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మీకు స్టేట్‌మెంట్ కావాలి వారితో I will see that Mr. Srinivasul Reddy makes a statement.

ఆర్. రాజగోపాలరెడ్డి :— మీరు అనుమతి ఇచ్చారు. మధ్యలో ఇంటరప్షన్స్ ఏమిటి?

Mr. Speaker :— I must bring House in order first, then alone he can make a statement. I will see that he makes a statement, but that should be done in a calm and proper atmosphere.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్యచౌదరి :— తమరు రూల్స్, ప్రొసీజర్స్‌కి భిన్నంగా నూతన విధానంగా తమరు ఎంతో దయతో శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డిగారికి ప్రకటన చేయడానికి అనుమతి ఇచ్చారు. తమరిని ఆ విషయంలో మేము ప్రశ్నించడం లేదు.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు (దుగ్గిరాల):— తమరి రూలింగునే ప్రశ్నిస్తున్నారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ధర్మారావుగారు ఇన్‌సినియేషన్ అన్నారు. వేరే సందర్భాలలో Why were you not that exuberant then. Whenever the Speaker gives his consent or Ruling, every member should come to his rescue - not that when you choose to come to rescue at sometime and sometime not. ఏ సందర్భములో అయినా స్పీకర్ ఆఫీస్‌కు ఏదయినా ఇబ్బంది కలిగిస్తే అంతా రెస్క్యూకి రావాలి. అది సాంప్రదాయం.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్యచౌదరి :— మా మిత్రులు నేను చెపుతూ ఉంటే ఎందుకో మరి పాపం వినకుండా వున్నారు. ఎవరి సహోద్దు ఏమిటో బయట ప్రజానీకానికి తెలుసు. తమరు నూతన విధంగా ఈ శాసనసభ వ్యవస్థలో జరగని విధానంగా మీరు ఒక నూతన సాంప్రదాయాన్ని ఏర్పరచినందుకు మేము మరో రకంగా అనడంలేదు, అంగీకరిస్తున్నాము. కాని రూల్ 76 ప్రకారం ఏదయితే అనుమతించారో, దాని ప్రకారం Sir, to make myself clear, I would read Rule 76 :

"76 (1) A member who has resigned the office of Minister may with the consent or the Speaker make a personal statement in explanation of his resignation.

(2) A copy of the statement shall be forwarded to the Speaker and to the Leader of the House one day in advance of the day on which it is to be made:

Provided that in the absence of a written statement the point or gist of such statement shall be conveyed to the Speaker and to the Leader of the House one day in advance of the day on which it is to be made.

(3) Such statement shall be made as set out in the list of business for the day.

(4) There shall be no debate on such statement but after it has been made any Minister may make a statement pertinent thereto with the consent of the Speaker".

10-20 a.m. That is the rule posistion. మీకు ఆ స్టేట్‌మెంట్ కాపీ అందిందా? వారు దానిని చదువుతానన్నారా? సభా నాయకుడికి ఇచ్చారా? ఆ ప్రకారమే ఫాలో అవుతున్నారా? దానికి భిన్నంగా వెడితే మేము అంగీకరించడానికి సిద్ధంగా లేము. కనుక ప్రొసీజర్ ప్రకారం నడవాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఎక్స్ట్రార్డినరి సిట్యుయేషన్ అని నేను ముందే చెప్పాను. అయినా వారు జిస్ట్ నాకు ఇచ్చారు. నా రూలింగ్‌లో దానిని అనుసరించే చెప్పాలని అన్నాను. నేను ఏమి చెప్పాననేది చదువుతాను. I have allowed the Member to make a statement and the Member should confine to speak on the points mentioned in this letter only. ఆ విషయాలను గురించే మాట్లాడాలి. అంతవరకే పరిమితం కావాలి. లెటర్ వుంది.

Sri G. Butchiah Chowdary :—Rule 76(3) says: "such statement shall be made as set out in the list of business for the day". బిజినెస్‌లో సెట్ కాలేదు. లీడర్ ఆఫ్ ది హవుస్‌కి కాపీ కూడా ఇవ్వలేదు. ప్రొసీజర్‌కి భిన్నంగా జరుగుతోంది. బిజినెస్‌లో లేదు.

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు :— మొన్న ముఖ్యమంత్రిగారు స్టేట్‌మెంట్ ఇచ్చింది బిజినెస్‌లో వుందా?

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ జి. బుచ్చయ్యచౌదరి :— మేము ప్రొసీజర్ ప్రకారమే నడవమని అంటున్నాము. లీడర్‌కి కాపీ ఇవ్వలేదు. ఎందుకు ఈ రోజు బిజినెస్‌లో పెట్టలేదని అడుగుతున్నాను.

Mr. Speaker :— Once having permitted Mr Srinivasul Reddy, shall I stop him at this stage you please tell me.

Sri M. V. Krishna Rao (Ichapuram) :— It is against Rules. If anything has been done in a hurry, it may be set right.

Sri G. Butchiah Chowdary:—There is no rule that a 'dismissed minister' may make a statement. అయినా మీరు అవకాశం ఇచ్చారు. కాని ఆ కాపీ లీడర్ ఆఫ్ ది హవుస్‌కి ఇవ్వలేదు. దానికి భిన్నంగా జరిగితే మాత్రం ఇదొక చెడు సాంప్రదాయంగా మారుతుంది. శాసనసభా వ్యవస్థకు భిన్నంగా వెళ్ళడం అవుతుంది. కనుక స్టేట్‌మెంట్ ఇవ్వడానికి అవకాశం ఇవ్వడం మాత్రం మంచిది కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి.హెచ్. వెంకట రామజోగయ్య (నర్సాపూర్) :— మీరు వారికి అవకాశం ఇవ్వడంలో తప్పులేదు. కాని రూల్స్‌కి లోబడి వుండాలి. అది న్యాయం. అట్లా లేకపోతే పర్మిషన్ ఇవ్వడం ఎంతవరకు సబబనేది మీరు ఆలోచించాలి?

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు :— గౌరవ సభ్యులు శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారు చెప్పారు. తెలుగుగంగ తాను చేయించినదేనని, ముఖ్యమంత్రి గారికి సలహా ఇచ్చి చేయించానని అన్నారు. కన్‌స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్‌మీద కౌన్సిల్‌కి క్వశ్చన్ వచ్చినప్పుడు........

(ఇంటరప్షన్స్)

మేము 200 మందిమి ఉన్నాము. కాంగ్రెస్‌వారు 50 మంది ఉన్నారు. వారు అరిస్తే మాకు అంత శక్తి వుంది అరవడానికి. మేము 200 మంది ఉన్నాము. చేయవచ్చి లేము. నేను చెప్పేది ఏమంటే. తెలుగుగంగ, శ్రీశైలం లెఫ్ట్ కెనాల్ శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగారికి సలహా ఇచ్చి చేయించి నట్లు చెప్పారు. కన్‌స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్ రద్దు అవుతుందా అని కౌన్సిల్లో ప్రశ్న వేస్తే It is the duty of the Minister to abide; it is the cabinet decision. It was not without the consent of Chief Minister రద్దు చేయుము అని మంత్రి చెప్పడానికి అధికారం లేదు. ఆయనకి తెలియకుండా ముఖ్యమంత్రి కాని జి. ఎ. డి. ద్వారా రద్దయినట్లు వస్తే అప్పుడే రాజీనామా చేసి ఉండాలి. ముఖ్యమంత్రి తమను కన్‌సల్టు చేయలేదు అని అప్పుడే చెప్పాలి. మంచి అంతా తాను చేసానని, చెడయితే ముఖ్యమంత్రి చేశారని ఈ రోజు చెప్పడం మంచి పద్ధతి కాదు. కాబినెట్‌కి జాయింట్ రెస్పాన్సిబిలిటీ ఉంటుంది. మంచయినా, చెడయినా వారు ఆ రోజు దానికి రెస్పాన్సిబుల్ అవుతారు. ఇప్పుడు మంచిచెడ్డలుచెప్పే నైతిక హక్కు డిస్‌మిస్ అయిన మంత్రికి లేదు.

Sri P. Chandara Shekhar (Mahaboobnagar) :— Under Rule 76, he cannot make a statement. But you have consented and permitted and asked him to confine to the points specifically mentioned in his letter to you. But, what all he is speaking, has he mentioned in the letter? Such Points would attract a debate. Will you allow? I request the Speaker to go through the contents of his letter and restrain him from speaking on matters not mentioned in his letters so that this does not result in a debate.

Mr. Speaker :— Let him rise to the occasion, and make and appropriate statement, keeping the dignity of the House and Rules of Procedure in mind.

10-30 a.m. Sri C. Ananda Rao (Karimnagar) :— According to the constitutional provisions, there are so many secret matters for a Minister, which cannot be told in the name of the gist. Here, he may say some name; and in the detailed statement, he may say so many things; which may have the effect of controvening the Oath of office which he has held. It may also be resulting the controvention of the secrecy which is expected to be there in the functioning of the Cabinet. The Hon'ble Speaker must also take care in respect of that. Since the Hon'ble Speaker has permitted, I would request the Hon'ble Speaker to take a detailed statement instead of a gist of statment and a detailed copy of the statement and examine it and see that it does not controvene the provisions of the constitution and it does not go against the spirit of the Rules and it does not raise debatable point as required under rule 76. Then, after going through it clearly, Mr. Srinivasul Reddy may make a statement. But, in the name of giving a gist with some dates, if he goes on elaborating, we do not know where ultimately he will land himself and where ultimately what secrets he may reveal and ultimately if he goes on

revealing any secrets, it is not in the interest of any one—it is not in the interest of the House—it is not in the interest of the democratic functioning of the House.

So, I request the Hon'ble Speaker again to take a detailed statement from Mr. Srinivasul Reddy, scrutinise it and see as to whether it is in accordance with the spirit of the Rules and then only permit him to read the statement.

శ్రీ ఎస్. నరసింహారెడ్డి (ముషీరాబాద్) :— అధ్యక్షా! మీరు ఈ యొక్క అత్యున్నత స్థానంలో కూర్చొని మీరు రూలింగ్ ఇచ్చారు. శ్రీనివాసులురెడ్డి గారు మాట్లాడేది ఆయన ఒక కాపీలో జిస్ట్‌కూడా ఇచ్చారు. దానికి మీరు సాటిస్‌ఫై అయ్యి అనుమతి ఇచ్చారు. ఇందులో క్యాబినెట్ సీక్రెట్స్ ఏమీ లేవు. శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు పబ్లిక్ మీటింగ్స్‌లో మాట్లాడి ఉన్నారు. మేము నిజాం కాలేజీ మీటింగ్స్‌లో విన్నాము. ఇందులో సీక్రెట్స్ ఏమీ లేవు. అధికార పార్టీ సభ్యులు కొంప మునుగుతుందేమోనని చెప్పి అనవసరంగా ఇదంతా చేయవద్దు. ఇది సాంప్రదాయం కాదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

మీరు ఒకసారి పర్మిషన్ ఇచ్చారు. ఇచ్చాక స్పీకర్‌గారి అధికారాన్ని ఛాలెంజ్ చేసే పద్ధతిలో తెలుగుదేశం సభ్యులు చాలా అమర్యాదగా మాట్లాడుతున్నారు. స్పీకర్‌గారు తమ అధికారాన్ని ఉపయోగించి శ్రీనివాసులురెడ్డిగారిని మాట్లాడ నివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి.రామచంద్రయ్య (కడప):—అధ్యక్షా! ఫస్టు థింగ్. శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారు స్టేట్‌మెంటు ఇస్తాను అని ప్రైవేట్యర్‌గా మీకు ఇవ్వడం జరిగింది. దానిలో సీక్రెట్స్ ఉన్నాయో లేదో నరసింహారెడ్డి గారికి ఎలా తెలుసు.

శ్రీ ఎస్. నరసింహారెడ్డి :— మేము మాట్లాడేప్పుడు మీరు మాట్లాడవద్దు.

(అంతరాయం)

Sri C. Ramachandraiah :— Sir, I will throw some light As the other Hon'ble Members have followed and quoted "Kaul and Shakdher" - though it is not specifically said in the Rules, with prudence it has been permitted to make a statement. We never dispute it. Secondly, Sir, there is no necessity for totally violating the Rules or procedures which are illimitable. But, with regard to disclosure of certain things when a Minister resigns on account of differences of opinion with his colleagues (Here, in this question, "Resignation" does not arise. He has been dismissed.) chooses to make a statement in the House, references to his differences, likely to involve disclosure of Cabinet secrets or any such information which might be prejudicial to the interest of the State, he should have taken the prior consent of the Hon'ble Speaker or the Leader of the House. Otherwise, it will attract the Anti-Defection provisions of the Bill. If this telling or disclosure affects and detrimental to the interest of

the State, he is not suppose to make it. If he tells, it will attract the Anti-Defection Bill. So, I am brining this to your kind notice that he should have got prior consent of the Hon'ble Speaker or the Leader of the House.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:— అధ్యక్షా, నేను ఒక పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ చెబుతాను. దయచేసి మనం అంతా శాసన సభ్యులం అన్న విషయాన్ని మర్చిపోతున్నాము. అది మరచి ప్రవర్తిస్తే కష్టం. మనం అందరం చాలా హూందాతనంతో ప్రవర్తించాలి. తప్పులుంటే సరిదిద్దుకోవచ్చు. ఒక విషయం తమ దృష్టికి తీసుకురాదలచుకొన్నాను. రూల్స్ ప్రకారం మీరు ఒక రూలింగ్ ఇచ్చారు. ఆ రూలింగ్ సరయినదో కాదో ప్రశ్నించే అధికారం ఈ సభకు లేదు. మీరు ఎన్నో పరిస్థితులలో రూల్స్‌ని కాదని ఇచ్చారు. వాళ్ళు బిల్లు ఎన్నో రూల్సుని కాదని ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. అన్ని రూల్స్‌ను ప్రక్కకు పెట్టి ప్రతి బిల్స్‌ను అప్పటికప్పుడు తెచ్చి పెట్టినప్పుడు కూడా మీరు రూలింగ్ ఇచ్చారు. బిల్స్ ప్రవేశ పెట్టడానికి అనుమతి ఇచ్చారు. ప్రతి బిల్ 7 రోజులు ముందు ఇవ్వాలి రూల్స్ ప్రకారం. కాని మీరు అనుమతి ఇచ్చిన దానిని మేము ఏమీ అనలేదు. సి. ఎం. గారు స్టేట్‌మెంట్ ఇవ్వాలా వద్దా అన్నప్పుడు కూడా మీరు వారికి స్టేట్‌మెంట్ ఇవ్వడానికి అనుమతి నిచ్చారు. తమ అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేసే అధికారం ప్రతి ఒక్కరికీ ఎప్పుడూ ఉంటుంది. అని మేము మా అభిప్రాయాన్ని వ్యక్త పరిచాము. శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారిని తీసి వేసారంటే మాకు సానుభూతో లేక మీరు చేసింది చాలా మంచి పని అని నేను అనడం లేదు. మా అభిప్రాయాలతో ఇక్కడ పని లేదు. నిజాయితీని తెలుసుకోవాలి. విషయాన్ని తెలుసుకోవాలి. తెలుపవలసిన బాధ్యత వారి పైన ఉంది. నిజం ఏమిటో, అబద్ధం ఏమిటో తెలుసుకోవలసిన అవసరం మాకు ఉంది. ఆ అవకాశం మీరు కల్పించారు, చాలా సంతోషం. మీరు ఇచ్చిన రూలింగ్ కాదనం, మళ్లీ వెనుకకు పోయే అవకాశం ఉంటుంది అధ్యక్షా మీకు. అందుకని నేను తమని కోరేది ఏమంటే శ్రీనివాసులు రెడ్డి స్టేట్‌మెంటు చేసినంత మాత్రాన – అందులో ఏమయినా పొరపాట్లు ఉంటే ఇంతలో మునిగిపోయేది ఏమీ లేదు. స్టేట్‌మెంటు చేయ నివ్వకపోతే ఆపుతుంటే అది మీకే వస్తుంది. శ్రీనివాసులు రెడ్డి ఏమి చెప్పినా మునిగిపోయేది ఏమీ లేదు. ప్రజానీకానికి అనుమానం వస్తుంది. మనమే ఆ అనుమానాలను లేవదీస్తున్నాము. అందుకని దయచేసి హూందాగా సభను నడిపించాలని అందరి తరఫునా నేను కోరుతున్నాను.

(ఇంటరప్షన్)

10-40 a.m శ్రీ మహమ్మద్ రజబలీ (సుజాతనగర్)—: పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ నేను మనవి చేసేది ఏమంటే తాము ఇంతకు క్రితం ప్రకటించిన ప్రకటన సారాంశము అంతా కూడా ప్రజాస్వామ్య బద్ధంగా మీరు అనుసరించారని అభిప్రాయపడుతున్నాను. ప్రజాస్వామ్యం అనే పదజాలంలో మనకు డెమక్రసీ, వాక్ సభా స్వాతంత్రం వుంది. శాసన సభ్యులుగా చాలా

నుంచి మేము నేర్చుకున్నది ఏమంటే వాక్ స్వాతంత్ర్యం, ఇక్కడ వున్నా లేకపోయినా పార్లమెంటరీ ప్రజాస్వామ్యం యొక్క మహోన్నతమైన వాక్యం క్రింద మనందరము ఈ శాసన సభలో వుండడం, మాట్లాడడం జరుగుతుంది. బల ప్రదర్శనలు చేసుకోడానికి ఏ మాత్రం ఆస్కారం లేదనేది కూడా మనకు తెలుసు. బలహీనులు, దుర్భలులు, అనేకమంది బలం కలిగిన వారు కూడా ఇక్కడ కూర్చొని చెప్పే మాటలు, మాటలలో వున్న అంతర్యాలని అర్థం చేసుకొని ఒకే బాటలో ప్రయాణం చేయడానికి ఐక్యతను తెచ్చేది ప్రజాస్వామ్యం అనేది అని నేను భావించాను. కాని ఇక్కడ మీరు ఇచ్చిన ఈ రూలింగ్ చాలా సుప్రీం పవర్ కలిగినటువంటిదిగా మేమందరం కూడా హానర్ చేస్తున్నాము. దీనికి విరుద్ధంగా ఇప్పుడు టి. డి. పి. శాసన సభ్యులందరు కూడా ఈ రకమైన ధ్వజమెత్తడం వలన జరిగేది ఏమిటని అంటే ఆంధ్రదేశంలో వున్న ప్రజలు అర్థం చేసుకొని ఒక వేళ తెలుగు దేశం మీద మకుటారం తొలిగినా ఇది మళ్లీ పాత పిశాచాల వైపుకు బలిమలు గాలిపెటందుకు దోహదకారిగా మారుతూ వున్నదని నేను ఆందోళన చెందుతున్నాను. అందువలన మీ పేషంట్స్ వల్ల జరిగే మాటలు, వారు చెప్పే మాటలు వల్ల ఇప్పుడు నర్సిరెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా శ్రీనివాసులరెడ్డిగారు చెప్పిన మాటలు అక్కడ హైకోర్టులో వున్న వాటికి వ్యతిరేకంగా చెప్పనని స్పష్టం చేశారు. కాకపోతే గవర్నమెంట్‌లో జరిగిన అవినీతి, కుంభకోణాల ప్రస్తావనకు వెళ్ళనని చెప్పారు. నా అభిప్రాయం ఏమంటే ఇప్పుడు ఇక్కడ ఆరోగ్యకరమైన పరిస్థితి నెలికొల్పి వుంచడానికి, మిమ్ములను గౌరవించడానికి, శాసన సభను గౌరవించడానికి సభ్యులంతా సహకరించి ఆయన స్టేట్‌మెంట్ సాఫీగా జరగడానికి అవకాశం యివ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రజలలో భ్రమలకు తావు యివ్వకుండా ఆ ప్రజలను మన వైపు ఆకర్షించుకోడానికి యిందులో వున్న యదార్థాలను ఆయనను చెప్పనివ్వాలి. ఏ గోరంతలు, కొండంతలు చేయనియ్యండి. ఆయన యొక్క చమత్కార భాషను ఉపయోగించుకోనియ్యండి. ఆ చెప్పే విషయాలు ఆహ్లాదకరం కాకపోయిన, అందరికీ వ్యతిరేక భావాలు కడుపులో వుంటే వాటిని అక్కడే రిజర్వు చేసుకొని అందరు సావధానంగా ఆలపించాలని, మాట్లాడడానికి అనుమతి యివ్వాలని, సభలో ఆరోగ్యకరమైన మార్గాన్ని సుగమమం చేయువలసిందిగా టి. డి. పి. శాసన సభ్యులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి (సంగారెడ్డి) :— అధ్యక్షా, నర్సిరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు దీనిని అనవసర తర్కములోకి తీసుకోవద్దు. మీరు రూల్ 76 క్రింద కాదు, 284 క్రింద పర్మిషన్ ఇచ్చారు. ఆ చదివిన కండిషన్స్ దీనికి వర్తించదు. రూల్ 284 క్రింద పర్మిషన్ ఇచ్చినప్పుడు అలాంటి కాపీలు యివ్వడం కానీ లేక కంటెక్స్ట్ చెప్పడం కానీ అవసరం లేదు. మీకు ఏదో కాపీ ఇచ్చినారు. చూసినాము. అది ఏదయినా (అఫీషియల్ సీక్రెట్) యాక్టుకు వ్యతిరేకంగా చెప్పినట్లయితే ఆ పోర్షను ఎక్స్‌పంజ్ చేయవచ్చు. ఆ అధికారం మీకు వుంది. కాని మీరు పర్మిషన్ ఇచ్చిన తరువాత గౌరవ

సభ్యుడు లేచి తన ఉపన్యాసం ప్రారంభించిన తరువాత మధ్యలో మనం ఆపి వేసాము. అది భావ్యం కాదు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక్కడే వున్నారు. మన దేశ శ్రేయస్సు ఇందులో వుంది కాబట్టి ఎప్పుడో ఒకసారి బైట పడటం వల్ల హౌస్‌లో వున్న మనం నిజాయితీ తెలుసుకోవడం వల్ల తప్పులేదు. ఇందులో ఇలా ఇలాల సమస్య లేదు. నేను ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరేది అటు సైపు సభ్యులను రెస్ట్రెంట్ చేసుకుమని, అందులో యాక్టుకు వ్యతిరేకంగా ఏదయినా వుంటే దయచేసి నోట్ చేసుకుమని, తమ దృష్టికి వస్తే అది ఎక్స్‌ప్లంజ్‌కి యోచించవచ్చు. కానీ ఈ దశలో మనం ఆ స్టేట్‌మెంటును చదువకుండా చేయడం మంచిది కాదు. మనం రోజురోజుకు ఏమి చేస్తున్నామో ఒకసారి ఆత్మవిమర్శ చేసుకోవడం చాలా మంచిది. చాలా విలువైన సమయంలో ఒకరి పైన ఒకరు అనుకొని, నేరాలు పెట్టుకొని సమయం వృధా చేయకుండా దయచేసి వారిని స్టేట్‌మెంట్ చదవనియ్యండి. ఓపికతో వినండి. అభ్యంతరకరంగా ఏదయినా వుంటే దానిని ఏక్స్‌పంజ్ కొరకు లీడర్ అఫ్ ది హౌజ్ చెబితే అందరు కూడా అగ్రీ అవుతారు.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— ఎక్స్‌ప్లంజ్ చేయటం లేదు. దయచేసి దానిలో అభ్యంతరకరమైనది ఏమయినా వుంటే—You must proclaim him as a defector.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి :— కొన్ని మనసునొచ్చే మాటలు అన్నప్పుడు ఓర్చుకోడానికి అధికారవర్గానికి కొద్దిగా తిక్ స్కిన్ కావాలి. కాని ఈ రోజు నేను చూస్తున్నాను మంత్రులకంటె ఎక్కువగా సభ్యులే ఉద్రేకముతో, కోపముతో శాసనాలు వాళ్ళంతట వాళ్ళే చెబుతున్నారు. ఇది మర్యాద కాదు. జాయింట్ రెస్పాన్సిబుల్ అంటే డ్యూటీ చేసేందుకు గానీ అనవసరంగా అబ్జెక్ట్సు చేసేందుకు కాదు. గౌరవ సభ్యుడు ఏ చట్టం క్రింద, ప్రతిపాదించినది నాకు తెలియదు. మీ తగాదాలలో మేము భాగస్వాములు అయ్యేటందుకు అనడంలేదు. హౌస్‌ను అర్డరుకు తెచ్చి ఓపికతో, శాంతంతో జరిగేటట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను. స్పీకర్ యొక్క డిఫికల్టీస్ రియలైజ్ చేసే లీడర్ అఫ్ ది హౌస్ మొత్తం రాష్ట్రానికే లీడర్, తెలుగు దేశం పార్టీకే కాదు. అలాంటి సందర్భాలలో వారు ఇంటర్‌ఫియర్ అయి అటు వారిని కంట్రోలు చేయడం, ఇటు మాకు నచ్చచెప్పడం సాంప్రదాయము. వినకుంటే వారి ఇష్టం. మేము ఉద్దేశంతోకాని, రాజకీయ దురుద్దేశ్యంతో కాని ఈ విధంగా సలహా చెప్పడం లేదు. పుస్తకాలు అక్కడ పెట్టి మీరు ఇచ్చినటి నిర్ణయం ప్రకారం వారిని స్టేట్‌మెంట్ చదవనియ్యాలి. అయన ఏమి అభ్యంతరకర విషయాలు చెబుతారో దానిని ఎక్స్‌పంజ్ చేసే అధికారం తమరికి వున్నది. ఇంతకంటే మంచి సలహాలు యివ్వలేము. వారిని చదవనియ్యండి. ఇదే మంచి సాంప్రదాయము. ఇంతకు క్రితము మిస్సో అయిన మంత్రులు కూడా స్టేట్‌మెంట్ ఇచ్చినారు, ఆ విషయములో ఇందులో అనుభవం వున్న వాళ్ళందరికి తెలుసు.

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు:— గౌరవనీయులైన శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారు మంత్రి పదవి నుండి బైటికి వచ్చిన తరువాత చాలా సార్లు పత్రికలలో స్టేట్‌మెంట్ యివ్వడం జరిగింది. ఒక వేళ స్టేట్‌మెంట్‌లో ఇచ్చినవి గాకుండా క్రొత్తవి ఏవయినా మరల చెప్పదలచుకొంటే పత్రికలలో కూడా యివ్వవచ్చు. ముఖ్యమైన పాయింట్ ఏమంటే—This House need not consider any matter for which it cannot provide relief. It will be just wasting of time. అందుచేత నా అభ్యంతరం ఏమంటే ఈ మాటర్‌ను మనం డిస్కస్ చేయనక్కరలేదు. ఆయన ఇక్కడ చదువనక్కరలేదు. If he wants to add anything to what he has already said in papers, he can give a paper statement. దాని తరువాత ఇప్పుడు శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారు He was dropped from the Ministry. So, explaining the reasons for his being dropped, a statement can be made by the Hon'ble Chief Minister - because the Chief Minister knows the reasons best, for his being dropped-but not by the dropped Minister himself. అందుచేత శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారు ఈ నాడు స్టేట్‌మెంట్ చేయడం సబబుగా వుండదని నేను వినయంగా సభకు మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు:— అధ్యక్షా, మొట్టమొదట తమరు గౌరవ శాసనసభ్యులు శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారికి అనుమతి యివ్వడముపై తమ రూలింగ్‌పై ప్రభుత్వంకుగాని, తెలుగుదేశం పార్టీ శాసనసభ్యులకుగాని ఏరకమైన అభ్యంతరం లేదు. ఎటువంటి అపోహ లేదు, తమ రూలింగ్‌ను తు.చ. తప్పకుండా అమలుపరిచే అభిప్రాయం తెలుగుదేశం శాసనసభ్యులకు వుందని వినయముగా మనవిచేస్తున్నాను. శ్రీ రామచంద్రారెడ్డిగారు, ఇతర గౌరవ బాధ్యతగల గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాలను దృష్టిలో పెట్టుకొన్నపుడు శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారికి తమరిచ్చిన అనుమతి గురించి క్వశ్చన్ చేయడానికి, ఛాలెంజ్ చేయడానికి సిద్ధముగా లేము. తమరు చెప్పినట్లుగా వుంటాము. అయితే ఏ ప్రెసిడెంటు, ఏ రూలింగ్ లేకపోయినా తమరు అనుమతి యిస్తున్నాము అన్న సందర్భాలలో మన సభ కాలము విలువైనదని చెప్పి, కాల్ అటెన్షన్స్, 304 తీర్మానాలను ప్రక్కకు పెట్టి కరువుపైన చర్చించాలని గౌరవ సభ్యులు పట్టుబట్టిన పరిస్థితులలో దానికన్న ఇది ముఖ్యమని తమరు భావించే యెడల అటువంటి స్టేటుమెంటు చేయడానికి అభ్యంతరం లేదు. తమకు తెలియని విషయాలు, సభకు తెలియని విషయాలను చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేయడం లేదు. బాధ్యతగల మంత్రిగా మంత్రివర్గంతో చేసిన నిర్ణయాలను మంత్రివర్గం నుంచి రాజీనామా చేసిన తరువాత కాని లేక బర్తరఫ్ అయిన తరువాత కాని ప్రభుత్వ నిర్ణయాలను తాను చర్చించదలచుకొన్నపుడు వాటిని లిఖితపూర్వకంగా సభాపతిగారికి, సభా నాయకునికి యివ్వాలనేది స్పష్టముగా కౌల్ అండ్ షక్దర్ పుస్తకము 310 పేజీలో వుంది. శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారు ఏ రకమైన ప్రకటన చేస్తున్నారో ఊహించే పరిస్థితిలో వారున్నారు. రెస్పాన్సిబిలిటీతో కాబినెట్‌లో తీసుకొన్న నిర్ణయాలకు భిన్నంగా ఈ రోజున చెప్పదలచుకుంటే ఆ విషయాలను తమకు, సభా నాయకునికి ముందుగా తెలియ 10-30 a.m.

చేసివుంటే బాగుండేది. అటువంటి విషయాలను తెలియచేయకుండా ఈ ప్రకటన చేయడములో ఔచిత్యము ఆలోచిస్తే బాగుంటుంది. వారు చెప్పే విషయాల వివరాలను తమకు అందచేస్తే బాగుంటుందేమో తమరు ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబలీ:— వారికి మెజారిటీ వుంది. డెమొక్రసీని కాపాడాలని మేము చెబుతున్నాము. దీనిలో రాజకీయాలను చొప్పించవద్దని మా మనవి.

శ్రీ యన్. టి. రామారావు :—గౌరవనీయులైన సభాపతిగారికి నమస్కారములు. నేడు శోచనీయం. తెలుగుదేశం పార్టీ అంతరంగిక విషయాలు, ప్రజాస్వామిక విషయాలు గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. చాలా సంతోషము. ప్రజలకు పుస్తకాల సంగతి తెలియదు. లా సంగతి తెలియదు. చట్టాల సంగతి తెలియదు. మానవజాతి చట్టము తెలుసు. పుట్టిన తరువాత బ్రతకాలని, అందుకే మనకు ఓటు యిచ్చారు. ప్రజాప్రతినిధులుగా యిక్కడకు పంపించారు. అటువంటిది విస్మరిస్తే యీ విధమైన అపోహలకు దారితీస్తుంది. తెలుగుదేశం పార్టీ ఎన్నికలలో నిలుస్తుంది. ప్రజాస్వామిక సిద్ధాంతముపైన అందరూ ప్రతిజ్ఞ చేశారు. "పార్టీ నుంచి తొలగిస్తే ఆ పార్టీపరమైన పదవులకు రాజీనామా యిస్తానని సంతకాలు చేశారు". ప్రజాస్వామ్యానికి ముఖ్యమైనది. అందుకు అడుగుతున్నాను. సోదరులకు అటువంటి ప్రజాస్వామ్యము వుంటే నీతి, నియమము, నిజాయితీని బజారుపాలు చేయడం న్యాయమా ?

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సార్.

మిష్టర్ స్పీకర్ :—నన్ను విననివ్వండి. ఏ డైరెక్షన్ యివ్వడమైనా, నిర్ణయాలు అయినా శాంతియుత వాతావరణములో తీసుకొనగలుగుతాను. ప్రెషర్‌లో ఏ నిర్ణయాలు తీసుకొనలేను. కాన్‌స్టిట్యూషన్‌గాని, అఫీషియల్ సీక్రెట్‌కాని ఏదైనా వచ్చినపుడు నన్ను ఆలోచించనివ్వండి. లీడర్ ఆఫ్ ది హౌస్ చెబుతున్నారు. రాజేశ్వరరావుగారు పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అంటున్నారు ఏమి చేయాలి.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— ముఖ్యమంత్రిగారిపట్ల సంపూర్ణమైన గౌరవంతో చెబుతున్నాను. ఈ చర్చ సందర్భంలో వారు వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలు, పార్లమెంటరీ డెమోక్రసీ గురించి, ప్రజలకు యిచ్చిన వాగ్దానాల గురించి చెప్పినది నిజమే అని ఒప్పుకుంటున్నాను. శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారికి మీరు అనుమతి యిచ్చిన తరువాత వారి చర్చను ఆపడమా అనే సందర్భంగా ఈ విషయాన్ని పునశ్చరణ చేయడం తగినదికాదు. ఉచితమైనదికాదు. ఇప్పుడు మాత్రము శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారి ఉపన్యాసానికి అభ్యంతరకరంగా పరిణమించవచ్చు. స్పీకరుగారు అనుమతి యిచ్చిన తరువాత చర్చను సాగనివ్వండి.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— నన్ను మాట్లాడనివ్వండి. ఇక్కడ వున్న వారలం పలు పార్టీలకు చెందినవారము. క్రమశిక్షణకు బద్ధులమైనవారము. పార్టీ అధిష్ఠానవర్గము సూచననసురించి ప్రజాస్వామిక విధానములో ప్రజల సంక్షేమానికి కృషిచేస్తూ నడుచుకొంటున్నాము. ఈనాడు తెలుగుదేశం పార్టీ లేక ప్రభుత్వ నిర్ణయాలు ఏ ఒక్క వ్యక్తిపరంగా జరగలేదు. గౌరవనీయులైన మంత్రివర్గ సభ్యులతో చర్చించి ముఖ్యమంత్రి నిర్ణయాలు చేయుడం జరిగింది. అందరం దానిలో వున్నాము. ప్రభుత్వమంటే అందరు మంత్రులతో కూడినదే మంత్రివర్గము. పార్టీనుంచి తొలగించినపుడు క్రమశిక్షణను పాటించకుండా కేవలం ఒక వ్యక్తిమీద ఆవేదన వెలిబుచ్చారు. సభానాయకుడిగా, సభాపతి నిర్ణయాన్ని వ్యతిరేకించడం జరగదు. మీరు చెప్పిన ప్రతి అక్షరమును తు.చ. తప్పకుండా అమలుచేయడం ధర్మముగా భావిస్తున్నాను. ఆచరించడం నా కర్తవ్యముగా భావిస్తున్నాను. తమరు అనుమతి యిచ్చారు. చాలా సంతోషము. చెప్పవలసిన అవసరం వుంది. చెప్పవలసిన బాధ్యత వుంది. చెప్పేది, చెబుతున్న విధానాలు తమరు చూసి తగిన నిర్ణయం తీసుకోవాలని సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా! కన్‌స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్‌ను 11-00 a.m క్యాబినెట్ రద్దుచేయలేదని నేను తమ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. 1983 మార్చి, 15 వ తేదీన కౌన్సిల్‌లో ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం చెబుతూ దానికి సంబంధించిన మంత్రిగా నేను కన్‌స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్‌ను రద్దు చేయుము అని చెప్పాను. 16 వ తేదీ అంటే ఆ మరుసటిరోజే ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంట్‌కు, ఇరిగేషన్ శాఖకు మంత్రిగా వున్న నాకు తెలియకుండా జి.ఎ.డి. నుండి ఫైలు తెప్పించుకుని కన్‌స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్‌ను రద్దు చేస్తూ జి.ఎ.డి. నుండి జి.వో. ఇస్యూ చేశారు. అదృష్టవశాత్తు నామీద కౌన్సిల్‌లో ప్రివిలేజ్ మోషన్ మూవ్ చేయలేదు. ఆ తరువాత ప్రభుత్వం దిగిపోయింది. రామారావుగారంటే నాకు ఎంతో ప్రేమ. ఆయనకు అపకారం జరిగిందని, అందుకు ఆయనతో నన్ను త్రిప్పుకొని సభల్లో ఉపన్యాసాలు యిప్పిస్తారని ఎక్స్‌పెక్ట్ చేశాను. మైసూరులో వున్నాను. ఒక నెలరోజులు ఆయనమీదగల ప్రేమతో మైసూరులో జైలులో వున్నాను. కష్టపడలేదు.

(అధికారపక్షం నుండి ఇంటరప్షన్స్)

అధ్యక్షా ! నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను నేను అవినీతి ఆరోపణలజోలికి పోవడం లేదని నా బాధను చెప్పుకుంటున్నాను. కనీసం అది కూడా వినకపోతే ఎలా ? ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమి మాట్లాడినా నేను ఓర్చుకున్నాను. నేను మాట్లాడేటప్పుడు అటువైపు వారు ఓర్చుకోకపోతే ఎలా ? అధ్యక్షా, తిరిగి ఎన్నికలు జరిగాయి. మళ్ళీ గెలిచాము. రెవెన్యూ శాఖను నాకు యిచ్చేటప్పుడు అర్బన్ సీలింగ్ అంతకుముందు మహేంద్రనాథ్‌గారివద్ద వుండే పోర్టుఫోలియో వారి వద్దనే వుంచుకున్నారు. ఎందుకు వుంచుకున్నారో నాకు తెలియదు. నాకు యిచ్చింది చాలు అని అనుకున్నాను.

Mr Speaker:—It is the prerogative of the Chief Minister to allocate the portfolios. Everybody knows it.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—నేను కష్టపడలేదని చెబుతున్నాను. It is the prerogative of the Chief Minister. రిలీఫ్ అండ్ రిహాబిలిటేషన్, డ్రాట్, నేచురల్ కేలామిటీస్, సి.ఎమ్. రిలీఫ్ ఫండ్ పోర్టుఫోలియోస్ నాతో చెప్పకుండా నా నుండి తీసేశారు. ఒక్కమాట చెప్పివుంటే నేనే వుదారంగా యిచ్చివుండేవాడిని.

(ఇంటరప్షన్స్)

(అధికారపక్షం నుండి నవ్వులు)

శవాన్ని చూసి మీరు నవ్వుతున్నారు. ఒకనాడు మీరు కూడా ఆయన చేతుల్లో శవాలు అవుతారు........

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :—అధ్యక్షా ! ఇది ప్రజాస్వామ్య చట్టాన్ని తిరస్కరించి మాట్లాడినట్లు అవుతుంది. It is the prerogative of the Chief Minister to allocate the portfolios. కాబట్టి దీని విషయంలో ఆవేశాలు రెచ్చిపోతున్నాయి. ఎవరైనా మాట్లాడేటప్పుడు పరిధిలో, ఏ ఆవేశాలనూ రెచ్చగొట్టకుండా, శాంతిగా తను పరిధిలో మాట్లాడితే బాగుంటుంది. ఎవరికి ఏ పోర్టుఫోలియో యివ్వాలనేది నా ఇష్టం. దానిని విమర్శించడం అంటే నన్ను కించపరచినట్లు అవుతుంది. ఇక్కడ వున్న సభా నాయకుని మర్యాదను మీరు కాపాడవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డి :—అది ఆయన హక్కు అనే నేను చెప్పాను. It is the prerogative of the Chief Minister. రిలీఫ్ అండ్ రిహాబిలిటేషన్ నాకు తీసివేయవచ్చు. నాకు తెలియకుండానే గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు రిపోర్టు పంపడం, అక్కడ గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాలో సెక్రటరీకి ఆ పేపర్స్ పంపడం జరిగిందని రెండురోజుల తరువాత పేపర్స్‌లో చూసిన తరువాత ఢిల్లీలో నవ్వాలో తెలియక సి.ఎమ్. పేషీ నాకు ఒక కాపీ పంపించండి అని చెప్పుకోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఇటువంటి సందర్భాలు ఒక దఫాకాదు, అనేక దఫాలు వచ్చాయి.

(ఇంటరప్షన్స్)

36 సంవత్సరాలు పోరాడి పోరాడి, అలసిపోయి, నాలుగున్నర సంవత్సరాలు అవమానాలను భరిస్తూ రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి పరచటానికి అవమానాలన్నింటినీ ఓర్చుకున్నాను. నాకు తెలియకుండా నివేదికలు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పోయాయి. నాకు తెలియనే తెలియదని అంగీకరిస్తున్నాను. ఈ అవమానాలను భరిస్తూ గడిపాను. ఎక్కడ కూడా పార్టీ విషయాలు ప్రస్తావించలేదు. శాసనసభలో, జరుగుటకూడా అన్నీ నా నెత్తిమీద వేసుకుని డిఫెండ్ చేశాను

ప్రతిపక్షాల ఆగ్రహ ఆవేశాలకు గురిఅయి వారు ఎన్ని అన్నా తల వంచు కున్నాను. అన్ని అవమానాలను భరిస్తూ పూరుకున్నాను.

Sri C. Ramachandraiah :—This is not the forum to ventilate his grievances. If there is any untruth why should he defend ?

(Interruptions)

Mr. Speaker :—He has come half way. Let him complete. He must understand the propriety. He must understand his responsibility as a former Minister and what are to be disclosed and what are not to be disclosed under the oath of secrecy. If he is going to bring the internal party politics here, we are not concerned.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డి:—నేను చెప్పదలచుకోలేదు పార్టీ పొలిటిక్స్. 11-10A.M

మిస్టరు స్పీకరు:—మీకు యింటర్‌డక్షను గాకుండా-సక్రమంగా టైము దొరకాలి అని....

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డి:—నేను కరప్షన్ ఛార్జెస్ అసలు చెప్పను. తరువాత, అసెంబ్లీలోగాని బైటగానీ పత్రికలలో-అన్నీ కూడ ముఖ్యమంత్రి గారి ఒమిషన్స్, కమిషన్స్ ఏవి వున్నా నేను సమర్థించి నా నాయకుడు ఒక్కడు నాకు అనుకూలంగా నామీద ఆత్మీయత ప్రదర్శిస్తే చాలని ఆఖరుకు ఎంతో దిగజారిపోయినా అలసిన శరీరముతో పోరాడే పరిస్థితిలో లేను కాబట్టి వారు ఏమి చెబితే అదే చేశాను. కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద మాట్లాడమన్నా మరొకరిమీద మాట్లాడమన్నా ఆయన కేంద్రం మిథ్యా అన్నా-నేను ఎంతో జాగ్రత్తగా యీ దేశానికి కాంగ్రెస్ లేదని వారు అన్నా, నేను పత్రికా విలేఖరుల దగ్గర సమాధానము చెప్పలేక అల్లాడిన వ్యక్తిని.

(ఇంటరప్షన్స్ ఫ్రం ట్రెజరీ బెంచెస్)

రామచంద్రయ్యగారు, మీకు ప్రమోషను రాదు, మీరు శాశ్వతంగా డిప్యూటీ మినిస్టరే, మీకు ప్రమోషను వస్తుందనుకుంటున్నారేమో-

(ఇంటరప్షన్స్)

అన్నీ నేను సపోర్టుచేసి నెత్తిన వేసుకొని దిగజారిపోయి మాట్లాడాను, కాదనడంలేదు. నెల్లూరు జిల్లాకు నీవు పరిమితం కావడానికిలేదు, రాష్ట్రమంతా తిరుగమని ఆదేశాలు యిచ్చారు. గండిపేటలో యిన్‌ఫార్మల్ క్యాబినెట్ మీటింగుపెట్టి-నన్ను దృష్టిలో పెట్టుకొని-మంత్రులందరికి ఏమి చెప్పారంటే మీమీ జిల్లాలకు మీరు పరిమితం కావడానికిలేదు అన్ని జిల్లాలు తిరగనున్నారు. అప్పుడు మొదట ఆరు జిల్లాలకు-నల్లగొండ, మహబూబ్‌నగర్, కర్నూలు, కడప, అనంతపురం, చిత్తూరు జిల్లాల్లో పీపుల్స్ రిప్రజంటేషన్స్ డే, వారి అనుమతి తీసుకొని కలక్టరేట్స్‌లో పెడతామని ఒప్పించుకొని ప్రోగ్రాం ఇష్యూ చేశాను, అంతకుముందు వారు ప్రజాసదస్సులు అని పెట్టి సమావేశున్నారు.

మరెందుకో రెండు రోజుల లోపల వారు కూడ ప్రజాసదస్సులు అని పెట్టి ఇస్యూ చేశారు, నాకు సంతోషం, చెరొక తట్టు పర్లుకున్నాము ప్రజాసేవ చేయడానికి కాని మానుకొనివున్న వ్యక్తికి శ్రీనివాసులరెడ్డిని ప్రజల్లోకి వదిలివేశావు, వాడు పాపులర్ అవుతాడు, నీ వారసులకు అడ్డం వస్తాడని ఎవరో ఒక యింటలిజెన్స్ ఆఫీసరు చెప్పాడు. నేను ఒక తట్టు పోతుంటే, అతను ఒక తట్టు పోతుంటే, ఒక యింటిలిజెన్స్ ఆఫీసరు నావద్దకువచ్చి కరువు మంత్రిగా, ఆయన కరువు పర్యటనకు పోతుంటే నీవు కూడ పోవాలిగదా అని అడిగాడు, ముఖ్య మంత్రిగారు చెబితే నాది క్యాన్సిల్ చేసుకొని వస్తాను, వారు చెబితేనే నేను పోతున్నాను ఆరు జిల్లాలకు ఫస్టు ఫేజ్‌లో, అందులో వారు చైతన్యరథములో వుంటే నేను లోనకూర్చుని వుండవలసిందే. నేను వారితో కూడ తిరిగి చేసేది ఏముంది, వారు ఎక్కడైనా స్పాట్ డెసిషను తీసుకుంటే కరువు మంత్రిగా రెండవరోజున నేను జి.ఓలు యిస్యూ చేయిస్తాను-వారు ఎక్కడ ఎస్యూరెన్స్ యిచ్చినా-అని చెప్పాను. నేను, వారు చెబితేనే ఒప్పుకుంటాను అంటే వారు చెప్పలేదు. ఇంకొక మంత్రి రెండవరోజున ఫోనుచేసి కడప, అనంతపురం నీవు క్యాన్సల్ చేసుకోవాలి అన్నాడు. నేను చేసుకోను నాయనా, ముఖ్య మంత్రిగారు చేసుకోమంటే చేసుకుంటాను, వారు తిరగమంటే తిరుగు తున్నాను అన్నాను. ఆ ఆరు జిల్లాలు అయిపోయేటప్పటికి ఫస్టుఫేజ్‌లో నేను తీవ్రమైనటువంటి యిబ్బందుల్లో పడిపోయాను. నా బాధలు ఆ దేముడికి ఎరుక. రావడం రావడం నెల్లూరు జిల్లాకు అనంతపురం నుండి హెలికాప్టరులో వచ్చాను.

Mr. Speaker :—Do we require all these details in thise House?

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డి :—మీకు నోటీసు యిచ్చినదానిలో వుంది నెల్లూరు జిల్లాలో జరిగిన అవమానాల గురించి. నేను ఎక్కడినుండో తెచ్చి సత్యదూరమైన విషయాలు చెప్పను. మీకు కూడ కనికరం లేకపోతే ఏమి చేయమంటారు చెప్పండి. ఉదాహరణకు రెండు విషయాలు చెప్పి వదులుతాను నెల్లూరు జిల్లాలో జరిగింది-కరువు పనులు నెల్లూరు జిల్లాలో ఏమి నిర్ణయించారనేది-నేను కరువు మంత్రిని, నెల్లూరు జిల్లా మంత్రిని, అభివృద్ధి సమీక్ష మండలి అధ్యక్షుడిని కూడ. నన్ను వానలోపెట్టి, ఉదయగిరిలో వ్యాన్‌లో బుచ్చయ్య చౌదరిగారు ముఖ్యమంత్రిగారు యిద్దరు కలసి రెండు గంటలు చర్చించుకొని కరువు పనులు నిర్ణయించి-నేను, జిల్లాపరిషత్ అధ్యక్షుడు డేగా నరసింహారెడ్డిగారిని పెద్ద వాన వస్తుంటే ఆ వానలో నిల్చుని ఏడ్వవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది, అఖరుకు ఆ డ్రైవరుకు కనికరం కలిగి ఎందుకు వానలో నిలబడతారు నా సీటులో అయినా వచ్చి కూర్చోండి అని ఫ్రంట్ కేబిన్‌లో కూర్చోబెట్టాడు.

(నవ్వులు)

మీకు నవ్వు వస్తుంది, మాకు ఏడ్పు వస్తుంది.

Sri G. Bhuchaiah Chowdary :—Sir, he is misleading the House.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— నేను ఓర్చుకున్నాను, దిగ మింగాను–నిర్ణయం అయిపోయినవి కరువు పనులు, బయటకువచ్చి ఎనౌన్స్ చేశారు. తరువాత జిల్లాపరిషత్తు సమావేశం అయింది, ఈ పార్టులోవుండే అధికారులు సాక్షి, కూర్చొని మాట్లాడుకున్నారు— పంచుకుని కూర్చొని మాట్లాడుతున్నారు— ఒకవైపు నేను వున్నాను. ఒక వైపు జిల్లాపరిషత్తు అధ్యక్షుడు వున్నాడు. ఉన్నట్లుండి పది నిమిషాలు దాటి అవినీతి అని ముఖ్యమంత్రిగారు మైక్‌ను విరిచివేశారు. నిన్న బద్దం బాల్‌రెడ్డిగారు విరిచి నట్లుగా — (నవ్వులు) ఆ పైన లేచి ఒక తన్ను ఆ టేబుల్‌ను తన్నడం, అది నా హృదయాన్ని తన్నినట్లు వుంది— నాకు బాధ ఏమంటే విషయం చెబుతున్నాను. తెలుగుదేశము సభ్యులు, జిల్లాపరిషత్తు సభ్యులు ఏకవాదం అయింది, కాంగ్రెస్ సభ్యులు చప్పట్లు కొట్టారు. మొగుడు కొట్టినందుకుకాదు తోడి కోడలు నవ్విందానికి— ఏడ్చాను, ఆయన ఏ ఎంక్వయిరీ అయినా వేసుకోవచ్చు. విజిలెన్సు ఎంక్వయిరీ వేశారు, వేయండి. ఎక్కడైనా అవినీతి వుంటే అక్కడ వేయండి, ఎవరు తప్పిదస్థులు అయితే వారిని శిక్షించండి,వారిని షూట్‌చేసి పారవేయండి అని చెప్పాను. ఎవరు కాదన్నారు? అన్ని జిల్లాల్లో వేయండి విజిలెన్స్ ఎంక్వయిరీ, ఎవరు కాదన్నారు, కాని అట్లా మైక్, టేబుల్ విరుగగొడితే ఏమి న్యాయం? ప్రభుత్వ సొత్తు. ఇంకొకటి, మరునాడు వారిని హెలికాప్టరులో ఎక్కించాలని— వారొక గెస్టు హౌస్‌లో నేనొక గెస్టుహౌస్‌లో ఉదయగిరిలోవుంటే—పోతే పత్రికా విలేకరులు కూర్చునివుంటే నేను కూడా వారి మధ్యలో కూర్చున్నాను. సైదులుగారువచ్చి పత్రికా విలేఖరులు రండి, అన్నారు. నన్ను పిలువలేదు. కూర్చొనేవున్నాను. లోపలకుపోయి బయట రెవిన్యూ మినిష్టరుగారు వున్నట్లు చెప్పారు, అప్పటికి కూడ పిలువలేదు. అప్పుడు ప్రెస్‌వారు అడిగింది— అంతా స్పాట్ డిసిషన్స్– ఎంక్వయిరీ చేసుకోండి ఎవరు వద్దు అన్నారు? అప్పటికప్పుడు రిమూవ్ చేయమనడం, అరెస్టు చేయమనడం, శ్రీనివాసులురెడ్డి శిష్యుడు అవినీతి పరుడు అంటే చాలు— క్లోజు, అక్కడికక్కడే— ఎంక్వయిరీలేదు గింక్వయిరీ లేదు. దానిని పొలిటికలైజ్ చేయడానికి ప్రయత్నం జరిగింది. అవినీతి, నామీద రుజువు చేస్తే యీనాడు ముఖ్యమంత్రి కోరిన విధంగా యీశాసనసభ సభ్యత్వానికి యిక్కడే రాజీనామా చేసి వెళ్ళిపోతాను. ఫైళ్ళు తెచ్చి మీ ముందు పెట్టమనండి. ఎవరు తప్పు చేస్తే వారిని మీరు ప్రతిపక్షనాయకుల సమక్షంలో శిక్షించండిఅని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక ఓనదినానికి ప్రజావిజ్ఞప్తుల దినం జరిగే కొలది ప్రజలలో జొరబడుతున్నానని కొంతమందికి యీర్ష్య, అసూయ, ద్వేషం కలిగింది. రెచ్చగొట్టడము జరిగింది. అనుమానించడము ప్రారంభమైంది. నేను వారి వారసులకు అడ్డం వస్తాననే భావం ఏర్పడింది. దైవసాక్షిగా నాకు ఆ వుద్దేశ్యము లేదని చెప్పుకున్నాను, నీ బిడ్డను ప్రతి

పొందించుకున్నా ప్రతిపాదిస్తాను అని దిగజారిపోయి చెప్పుకున్నాను, బాధ పడలేక, అవమానం పడలేక. నేను పార్టీకి గాని ప్రభుత్వానికిగాని చేసిన సేవ ఎవరు చేశారని అడుగుతున్నాను. మీరు చప్పట్లు కొట్టారు— నేను అర్ఘ్యా చేశాను ముఖ్యమంత్రిగారి తరపున—మీరు చప్పట్లు కొట్టడమేమీకుమిగిలింది. నేను మాట్లాడినప్పుడుకూడా అందరూ చప్పట్లు కొట్టారు. కొడితే కొంతమందికి యీర్ష్య పెరిగింది. అందులోకూడా యిబ్బందుల పాలుకావలసి వచ్చింది. ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను నేనుపడిన బాధలకు–పది మందిమి నాతోకరువుమంత్రులమా ? ప్రపంచచరిత్రలో ఎక్కడైనా కరువు మంత్రులు పదిమంది వున్నారా? 9 మందిని కరువు మంత్రులను వేశారు. నా పోర్టుఫోలియో తీసి వారికి యిస్తే పోయేది. 1/10 వ వంతు కరువు మంత్రిని నేను. ఇంత కంటే ఘోరమైనటువంటి అన్యాయం వుందా ? నీవు పోరా నాయనా అని నోటితో చెప్పలేక వాడికివాడే వెడుతాడులే అవమానం భరించలేక అంటూ ఒక్కొక్క జిల్లాకు పోయేకొద్దీ మంత్రులకు ఆజ్ఞ, కలెక్టర్లకు ఆజ్ఞ సహకరించవద్దని. అయితే ఎంప్లాయిస్ రాత్రింబవళ్ళు పని చేసారు. ఇప్పుడు ఆ అర్జీలు ఏమి అయిపోయాయో ఆ కలెక్టర్లకు తెలియాలి, ఉద్యోగులకే తెలియాలి. వారందరూ భయపడి పోతున్నారు. వాటిమీద చర్య తీసుకుంటే ఎవరు ఆగ్రహ పడతారోనని. ఆ అర్జీలన్నీ— స్పాట్ డెసిషన్సు తీసుకున్నవన్నీ బయటకు పోకుండా నిలిచిపోయాయి. ఇది దురదృష్టకరం. నేను అవమానాలు భరించలేక విశాఖపట్టణంలో కలెక్టరు కార్యాలయంలో ఒక్కమాట అన్నాను. ఎక్స్ట్రా కాన్స్టిట్యూషనల్ అథారిటీ అయిన ఒక వ్యక్తి విశాఖపట్టణం కలెక్టరు శ్రీ భట్టాచార్యకు ఎస్. టి. డి. ఫోన్‌కాల్ చేసాడు— నీవు రెవిన్యూ మంత్రితో ఫాలో కావద్దు, ఇంకొక మంత్రితో ఫాలో కమ్మని. కడుపు మండింది సార్. ఇంకొక విషయం వుంది. ఒక డెప్యూటీ మంత్రి నాతో కూర్చొని పనిచేస్తూ వుంటే ఎక్స్ట్రా కాన్స్టిట్యూషనల్ అథారిటీ ఫోన్ చేసిన తరువాత రెండు గంటల లోపల ఆ డెప్యూటీ మంత్రి అంతులేకుండా వెళ్ళిపోయాడు. ఆయనను నేను ఉండమని చెప్పడం లేదు కాని ఆయన వెళ్ళిపోవడం ఎందుకు ?కనిపిస్తే హైదరాబాద్ నుంచి ఆగ్రహం ప్రదర్శిస్తారని భయపడ్డాడు. వాళ్ళది తప్పు లేదు. ఎ పిటీ దెమ్. వాళ్ళను చూస్తే అయ్యో అనిపిస్తుంది. అక్కడ నేను రెండే రెండు మాటలు అన్నాను. ఆ రెండు మాటల వల్ల నన్ను తీసివేసారు కనుక అవి చెప్పి తీరాలి. ఎందుకంటే నన్ను గెంటి వేయబడిన కారణాలు రెండేరెండు వాక్యాలు.1. శ్రీ చంద్రబాబునాయుడుగారిని ఈ పార్టీలో చేర్చుకునేదానికి నేను ఒక కారకుడిని, అయినా కూడా ఈ పార్టీలో చేరిన తరువాత తాను ముఖ్యమంత్రి కావాలనే ఉద్దేశంతో నన్ను, శ్రీ వెంకటేశ్వర రావును, శ్రీ ఉపేంద్రను హతమార్చాడు. శ్రీ వెంకటేశ్వరరావుగారు నవ్వు కొంటున్నారు. శ్రీ వెంకటేశ్వరరావుగారి హృదయానికి తెలుసు. 2. ఎందుకు అయ్యా— ఈ చంద్రబాబు నాయుడుగారు అవినీతి అవినీతి అంటూ ఉంటారు, ఆయనకు అవినీతి గురించి నిర్వచనం తెలుసునా అని అన్నాను. ఈ రెండు వాక్యాలు తప్ప నేను మూడవ వాక్యం పలుకలేదు. అది కూడా

విశాఖపట్టణంలో అన్నాను. అది నేను న్యాయ శాస్త్రము చదువుకున్న పట్టణం. అక్కడికి పోయిన తరువాత నా హృదయంలో వున్నటువంటి అగ్నిగోళం బ్రద్దలైంది. మనస్సు విప్పి చెప్పుకున్నాను. ఈ రెండు వాక్యాలు వెంటనే ఇంటిలిజెన్సు ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారికి వచ్చాయి. ముఖ్యమంత్రిగారు నన్ను సమన్ చేసారు — నీవు నెల్లూరు పోకుండా నేరుగా హైదరాబాద్ రమ్మని అన్నారు. నేరుగా వచ్చాను. వచ్చిన తరువాత నన్ను పిలిచి గంట సేపు మాట్లాడారు. నీవు రాజీనామా చేయాలని చెప్పలేదు. నేను నిన్ను తీసివేస్తున్నానని నాకు చెప్పలేదు. ఏదో చర్చించుకున్నాము, ఇంటికి వచ్చాను. అంతకుముందురోజే నెల్లూరులోని తుఫాను ప్రాంతాలకు పోయి వుండాలి నేను. తరువాత మా జిల్లాపరిషత్తు ఛైర్మన్‌ను పంపించి పశ్చాత్తాపం వ్యక్తం చేస్తే రెవిన్యూమంత్రిగా కొనసాగిస్తాను అని చెప్పి పంపించారు. నేను తప్పుగా ఏమీ అనలేదు, నేను చంద్రబాబునాయుడుగారిని ఒక్కమాట అన్నాను అని ఆయనతో చెప్పి పశ్చాత్తాపం వ్యక్తం చేయడానికి నేను నిరాకరించాను. ఇంతలో ఒకటి జరిగింది. Cabinet was summoned by the Chief Minitser. ఎందుకండి క్యాబినెట్? It is the prerogative of the Chief Minister to advise the Governor to sack any Minister or remove any Minister from the Cabinet. ఇది. ఏ కవ్యక్తి నిర్ణయించేస్తే బాగుండదని. నేను ఎవరినో కాదు అన్నది. శ్రీ చంద్రబాబునాయుడుగారికి వేరే క్వాలిఫికేషను ఏమీ లేదు. He happened to be the son-in-law of the Chief Minister. That is the only qualification. That subject was placed on the table of the Cabinet on that day. అది క్యాబినెట్ చర్చించింది. ఎవరి గురించి? ముఖ్యమంత్రిగారి అల్లుడు శ్రీ చంద్రబాబు నాయుడు గురించి. ఆయనను ఒక్కమాట అన్నానని. శ్రీ చంద్రబాబు నాయుడుగారు క్యాబినెట్‌కు ఏమి సంబంధం. నన్ను స్యాక్ చేసే నిర్ణయం ఏదైనా తీసుకోమని క్యాబినెట్ ముఖ్యమంత్రిగారికి ఆథరైజ్ చేసిందని నాతో ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు.

Mr. Speaker :—Are you entitled to say anything that has happened in the Cabinet ?

Sri Nallapureddy Srinivasul Reddy :—That was published in newspapers. He did not object. క్యాబినెట్ దగ్గర నేను అధికారం తీసుకున్నామని ముఖ్యమంత్రిగారు నాతో చెప్పారు.

Mr. Speaker :—Please enlighten me. I do not know the procedures. I was never in the Cabinet.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— సత్యదూరమైన విషయం ఒక్కటి కూడా చెప్పను. నా జీవితంలో అటువంటిది అలవాటులేదు. The Cabinet has authorished the Chief Minister to sack me. క్యాబినెట్ ఎందుకు ఆథరైజు చేయాలి? చంద్రబాబునాయుడుగారి వ్యవహారం క్యాబినెట్‌లోకి వచ్చింది. ముఖ్యమంత్రిగారిని ఆథరైజు చేసారు. ఎందుకు

అథరైజు చేసారు ? ఏ హోదాలో ఆయన గురించి చర్చించారు ? నేను రాష్ట్రానికి ద్రోహంచేయలేదు, దేశానికి ద్రోహం చేయటలేదు, పార్టీకి ద్రోహం చేయలేదు.

Mr. Speaker :—Please explain me whether a Minister, who has been removed from the Cabinet is entitled to say what has happened inside the Cabinet ?

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డి :—ఆయన ఎనౌన్సు చేసారు. అన్ని పేపర్లలో వచ్చింది, నేను ఇక్కడ వుండగా నన్ను స్యాక్‌చేసి ఇంటికి పంపించి వుండాలి. అట్లాగ పంపించలేదు. అంతకు ముందు ఎన్. జి. ఓస్. లెటర్ నా మొహాన కొట్టినా ఓర్చుకున్నాను. తరువాత నెల్లూరు జిల్లాలో జరిగిన అవమానం గురించి చెబుతాను. ఆయనకు దండలు వేసేప్పుడు నాకు కూడా ఒకటి వేయడానికి వస్తే పెద్దాయనకు వేయండి, నాకు ఎందు కయ్యా వేసేది అన్నాను. అప్పుడు ఆయన నవ్వాడే కాని నీవుకూడా ఒక మాల వేయించుకో నాయనా అని అనలేదు. ఏమిరా తమ్ముడా నీ ముఖాన కూడా ఒక దండ కొట్టుకోరా అనీ అనలేదు.

(నవ్వులు)

ఎంతసేపూ ఆయనే. ఒక దండ నా ముఖాన కొడితే ఏమి పోతుంది. చివరకు రైలుకు పోయేవరకు నా చుట్టూ పత్రికా విలేఖరులు కూర్చొన్నారు. 2-45 నిముషములు అయింది. రైలుకు పోవాలి. ఈ తాకీదు రాదు, వస్తుందో, రాదో తెలియదు. రైలు ఎక్కి సికింద్రాబాదు దాటాను. ఇంతలోగా మా అన్నను, జిల్లా పరిషత్ ఛైర్మన్ శ్రీ డేగా నరసింహారెడ్డిని పిలుచుకొని నాయనా, మీరిద్దరు నా తట్టు వుండండి వాడిని కొట్టి పారవేస్తానని వారియిద్దరిని దగ్గరకు లాక్కొని నన్ను కొట్టిపారవేసారు. అంతకు ముందు వారిద్దరినీ తోసివేసి వున్నారు. మా అన్నను పార్టీనుంచి సస్పెండు చేసింది అసలు నాకు తెలియదనుకోండి. వారిద్దరినీ దగ్గరకు లాక్కొని నన్ను కొట్టి పారవేసారు. డివైడ్ అండ్ రూల్ అనే పద్ధతిని అవలంభించారు. ఒక కుటుంబాన్ని ఈ రోజున చీల్చారు.నా వుద్యోగం పోతేపోయింది.నా అన్న పలకడు, నా వదిన పలకదు. నా అన్న బిడ్డలు నాతో పలకరు, ఈ ఇంటి మీద కాకి ఆ ఇంటి మీద వాలదు.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా....

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—శ్రీ నాగేశ్వరరావుగారు నా కష్టాలు చెప్పుకోనీయి, నీకు వస్తే తెలుస్తుంది. నీకు అన్నలేదు, నీవు ఒక్కడివే కొడుకువి. అందుకని ఆ బాధలు నీకు తెలియవు.

(నవ్వులు)

కలెక్టర్సుకు ఇనస్ట్రక్షన్సు ఇచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది.

(ఇంటరప్షన్స్)

ఇప్పుడు స్క్రెట్ ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ కలెక్టర్స్‌కు పోయాయని తెలిసింది-ప్రజా 11-30 p.m
విజ్ఞప్తుల దినాల్లో నేను జరిపినవి ఆపమన్నారు. యాక్షన్ తీసుకోవద్దు అన్నారు. నెల్లూరు జిల్లాలో తెలుగుగంగ పనులు కొత్తవి తీసుకోవద్దు అన్నారు. సైక్లోన్ షెల్టర్స్-ముఖ్యమంత్రిగారే డి.పి.ఆర్.ఓ. చేతికి యిచ్చి, వారే 50 సైక్లోన్ షెల్టర్స్ ఎనౌన్స్ చేశారు తుఫాను వచ్చినప్పుడు. ఆ జి.ఓ. ఇష్యూ చేయకుండా ఫైల్ పెట్టుకున్నారు. 25, 27 రోడ్స్ ఆర్ అండ్ బి టేకోవర్‌చేసేవి సైక్లోన్ ఏరియాలో ఫైల్ తొక్కిపెట్టేశారు. ఈనాడు పరిస్థితి ఏమిటి? నామీద కోపంతో జనానికి ఎందుకు ఈ బాధ? నేను ఒక్కటే మనవి చేస్తున్నాను- నేను రిజైన్ చేయవలసిన అవసరం వుందని రాజేశ్వరరావుగారు ఎక్కడో అన్నట్లు వినబడింది నాకు-దానికి నేను సమాధానం చెప్పుకొంటున్నాను. నేను పార్టీకిగానీ ప్రభుత్వానికిగానీ చేసినటువంటి సేవ ఎవరూ చేయలేదనే మాట గుండెమీద నేను చెయ్యి పెట్టుకుని చెపుతున్నాను. నేను రాజీనామా చేసి వుంటే నేను అటువంటి పనిచేయాలి-నేను గెంటి వేయబడ్డాను. ఏ ముఖ్యమంత్రికి అయినా ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో ఒక ఎమ్. ఎల్. ఏ. మీద కోపం వుంటే, అప్పుడు అతన్ని పార్టీనుంచి తీసివేస్తే అతను ఎమ్. ఎల్. ఏ. పదవికి రాజీనామా చెయ్యాలంటారా? ఇది ఎక్కడి న్యాయం అంటాను. నా నియోజకవర్గం ప్రజలు నన్ను కోరలేదు. కేవలం సైకిల్ బొమ్మమీద నేను గెల్చానని మీరు అనవచ్చు. గుంటూరులో సైకిల్ బొమ్మ మొన్న ఎట్లా పోయింది? వెస్ట్ గోదావరిలో మండల ప్రజాపరిషత్తుకు సైకిల్ బొమ్మ ఎట్లా పోయింది? ఇవన్నీ కేవలం మీ బొమ్మే అనుకోకండి. మీ బొమ్మే అయితే 294 సీట్లూ గెలవాలి. అందువల్ల నన్ను రాజీనామా చెయ్యమని కోరే హక్కు ఈ ముఖ్యమంత్రి గారికి లేదు. ఇద్దరం రండి-హిందూపూర్‌కు ఆయన రాజీనామాచేస్తే, నేను కోవూరుకు రాజీనామా చేస్తాను-ఇద్దరం నిలబడదాం రమ్మంటున్నాను. ఈ సైకిల్ గుర్తు ఏమి అవుతుందో చూద్దాం అంటున్నాను. ఊరికే అభాండాలు వేసి చితక్కొట్టి, నలక్కొట్టి, అవమానం భరించలేక వెళ్ళిపోతాడు అనిభావిస్తే నేను వెళ్ళిపోకపోతే నన్ను గెంటేశారు. ప్రాధేయపడ్డాను. నాకన్నా సేవ చేశారా మీరు అని అడుగుతున్నాను. ఈ ముఖ్యమంత్రికి నాకన్నా చేశారా అని నేను అడుగుతున్నాను. దిగజారిపోయి వ్యవహరించాను...

(ఇంటరప్షన్స్)

నేను మనవి చేస్తున్నాను జరిగిందంతా-It is a dictatorial rule. It is an undemocratic act. ఇది ప్రజాస్వామ్య పద్ధతి కాదు-ప్రజాస్వామ్యం ఖూనీ అయిపోయింది. చాకిరీ చేయించుకుని-అయిదేళ్లు ఒక దున్నపోతులా దున్నాను. ముఖ్యమంత్రి చెప్పిన పని అంతా చేశాను. ఆఖర్న నన్ను బలి పశువును చేశారు. నా మెడకాయ తెగ్గొట్టేశారు. It is a political murder. అని మనవి చేస్తున్నాను. అందుకనే ప్రజల దగ్గరకు పోతున్నాను. ఎవరిది న్యాయమో నిరూపించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాను. ప్రజలే దీనికి జవాబు చెపుతారు. ముఖ్యమంత్రిగారి భాషలో ఆరుకోట్ల ప్రజానీకం తొందరలోనే

మీకు జవాబు చెప్పబోతోంది-నేను కాదు-అని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసు కొంటున్నాను.

Mr. Speaker :— If Mr. Sriniv sul Reddy would like to answer, he may answer. I do not compel. In case, you were not to be removed from the Cabinet, You would not have disclosed all these things. You need not answer, if you do not like.

Sri N. Srinivasul Reddy :— I will answer. I do not leave out any question unanswered. క్యాబినెట్‌లో ఉండేప్పుడు గవర్నర్ దగ్గర ఓత్ ఆఫ్ సీక్రెసీ అని ఒకటి చేస్తాము-ఓత్ ఆఫ్ సీక్రెసీ ప్రకారం వచ్చినట్లు గమ్మున వుండాలి. లేదంటే రెండు మార్గాలు వున్నాయి. ముఖ్యమంత్రి విషయాలు క్యాబినెట్‌లో మాట్లాడాలి లేకుంటే బయట మాట్లాడకూడదు. బయట మాట్లాడితే డిసిప్లిన్‌కు వ్యతిరేకం. బయట మాట్లాడలేదు. మరి ఓత్ ఆఫ్ సీక్రెసీ తీసుకున్నాము గానీ మాట్లాడలేదు. ఇప్పుడేమన్నా నేను కొంప మునిగే విషయాలు చెప్పానా? ఆయనమీద ఏమన్నా కరప్షను చార్జెస్ చెప్పానా? ఇవన్నీ పొలిటికల్ మర్డర్ అని చెప్పాను. కాదంటారా? రుజువు చేయమంటారా? Political murder. Is it not a political murder?

(ఇంటరప్షన్స్)

(శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావుమాట్లాడడానికి లేచి నిలబడ్డారు)

Mr. Speaker :—We will break for 15 minutes. Then you answer after tea break.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డి :—సర్, ఇది డిబేట్‌గా మారకూడదు. ముఖ్యమంత్రిగారిని ఏమన్నా జవాబు చెబితే చెప్పమనండి. This cannot be converted into a debate.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— సర్, తమరు నాకు అనుమతి ఇచ్చారు... On behalf of the Government.

Mr. Speaker :—My only anxiety is you will reply to the points.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు:— ఇది డిబేట్ కాదు-డిబేట్‌కు అవసరం లేదు....

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:— I will give you permission. Please sit down.

శ్రీ ఏ. నరేంద్ర:— అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్-తమరు ఇందాక రూలింగ్ ఇస్తూ, లాస్ట్ సెంటెన్స్‌లో అనుకొంటాను-శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డిగారు స్టేట్ మెంట్ ఇవ్వవచ్చుగానీ డిబేట్‌కు మాత్రం అవకాశం లేదని తమరు రూలింగ్ చెప్పారు.

Mr. Speaker:— You should not have raised the points which are likely to be in the debate.

శ్రీ ఏ. నరేంద్ర:— వారు ఏ పాయింటులు చెప్పారో ఏమిటో-సరే, స్టేట్‌మెంట్ యిచ్చేశారు. ఇప్పుడు డిబేట్‌కు అవకాశం వుంటే, మా అందరికీ కూడా యిచ్చేట్టుంటే వారికి యివ్వండి. ఆయన మాట్లాడిన దానికి ఆన్సర్ అవసరం లేదు. ఎవరూ కోరడం లేదు. ఆన్సర్ అవసరం లేదు. డిబేట్ అవసరం లేదు. డిబేట్‌చేస్తే మా అందరికీ అవకాశం యివ్వండి.

Mr. Speaker:— The only point raised and let him say. They must get an opportunity. ఎవరికి నొప్పి కలిగిందో వారే చెప్పాలి తప్పితే ఇష్టం వచ్చినట్లు చెప్పడం కాదు. Let him say because he has raised certain definite allegations against Mr. Butchaiah Chowdary, against the Government. Let the Legislature Minister say what he wants to say. అది అన్‌రిబెటేట్‌గా పోతుంది—దానికి జవాబు లేకుండా పోతుంది.

శ్రీ ఏ. నరేంద్ర:— ఆయన ఎలిగేషన్స్ ఏమిటండి? ఒక్కడే కొడుకు అంటే అది ఎలిగేషనా? అన్నలు లేరు అని చెప్పడం, అది ఎలిగేషనా? దానికి జవాబు ఎందుకు?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు:— అది క్యాబినెట్ కంబైన్డ్ రెస్పాన్సిబిలిటీ-అవసరమైతే ముఖ్యమంత్రి చెబుతారు-చెప్పకుండా వుండరు-చెప్తారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఏ. నరేంద్ర:— ముఖ్యమంత్రిని చెప్పమనండి-ఎవరు ఎందు కంటారు?-చెబితే ముఖ్యమంత్రిని చెప్పమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:— ఎవరు చెప్పాలి అనేది నాకు వదలండి-ఆ అవకాశం నాకు ఇవ్వండి-Please give him opportunity. I will use my discretion.

(ఇంటరప్షన్స్)

డా. ఎమ్. వి. మైసూరారెడ్డి:— ఆయనను ఎలా చేస్తే మమ్మల్ని కూడా ఎలా చేయాలి.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు:— అధ్యక్షా, ఎలిగేషన్స్ ...

(Interruptions)

Mr. Speaker:— I am not going to be guided by you. There are certain definite allegations. Let the Legislature Minister explain This is not the precedent.

Sri A. Narendra:— What are the allegations Sir?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఇది సాంప్రదాయం కాదు.

(యింటరప్షన్స్)

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సార్, నాకు ముఖ్యమంత్రిగారికి మధ్య జరిగింది వసంత నాగేశ్వరరావుగారికి యేమి తెలుసు ?

(యింటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్ :— వారు ఎలిగేషన్ చేసినది ఒక కాపీ యివ్వడం వారి బాధ్యత కాదా ?

(యింటరప్షన్)

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— ఆయనదాకా అవసరం లేదు. మన యిద్దరం మాట్లాడుదాము.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి :— స్టేట్‌మెంటులో ముఖ్యమంత్రిగారి పైన కొన్ని ఎలిగేషన్స్ చేసినారు. సమంజసం యేమిటంటే ముఖ్యమంత్రిగారు యేమైనా చెప్పదలచుకుంటే తమ డిస్క్రిషన్ ఉపయోగించి పర్మిషన్ యివ్వవచ్చును. మిగిలినవారు మాట్లాడితే అది డిస్కషన్‌కు దారితీస్తుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పుకుంటే బాగుంటుంది. ఇవి వారిపైన వచ్చినాయి కాని యితరులపైన రాలేదు. రెండవది పార్లమెంటరీ మినిస్టరీ పైన స్పెక్యులేటివ్ అన్నారు కాని ఆయన మీద ఎలిగేషను కాదు. నీవు కూడా పోతే నీకు ఆ బాధ తెలుస్తుందని అన్నారు. కనుక ముఖ్యమంత్రిగారే చెప్పుకోవాలి.

(యింటరప్షన్స్)

Mr. Speaker :— What is it you want to say ?

Sri K. Vidyadhara Rao :— Sir, Rule 76—Sub-clause (4)— "There shall be no debate on such statement but after it has been made any Minister may make a statement pertinent thereto with the consent of the Speaker".

Mr. Speaker :— They have raised their anxieties. They have raised their points. I am not here to hear from you. They have raised certain points. I will Answer them suitably and permit the Honourble Minister to make a statement. I find more violation of the rules is there insteading of protecting the rules. Thereby we are undermining the capacity, dignity and prestige of the house. Somebody must raise and say with my permission. మనకు కొంత టాలరేషన్ వుండాలి. You are well-educated knowing the rules and regulations. There must be somebody who can raise and say on behalf of his party or what Government is going to say. Whether the Hon. Chief Minister is going to say or the Parliamentary Affairs Minister is going to say, it is their choice. I am giving him the opportunity. Let them say. Why do we shut their mouth ?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా ! ధన్యవాదాలు. గౌరవనీయులు పెద్దలు సోదరులు శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారు మాట్లాడినారు. అట్లాగే నేనుకూడా ప్రభుత్వం తరఫున మాట్లాడుతున్నాను. శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారు బర్తరఫ్

అయిన తరువాత యీనాడు శాసనసభలో ఒక ప్రకటన చేయడానికి తమరు అనుమతి యిచ్చినారు. అదేవిధంగా శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు బర్తరఫ్ కావడానికి కల కారణాలతో కూడిన విషయాలు మనవిచేస్తున్నాను. వారు నాకు 1970 నుంచి తెలుసు. వ్యక్తిగతంగా వారిపైన గౌరవం వుంది. శ్రీనివాసులురెడ్డి గారు 1972 నుంచి ఎం.ఎల్.ఏ. గా యీనాటివరకు శాసనసభలో బాగానే ప్రాముఖ్యత కల్గిన వ్యక్తిగా కనపడుతున్నారు. ఆయన బర్తరఫ్ గురించి కేబినెట్ చర్చించిందని చెప్పినారు. కాబినెట్ చర్చించలేదు. ముఖ్యమంత్రి గారు సమాలోచనలు చేసి వుండవచ్చును. ముఖ్యమంత్రి కాని, ప్రధానమంత్రి కాని రాజకీయ విషయాలపై తన సహచరులతో చర్చించడం ఆనవాయితీ వుంది. అది కాబినెట్ మీటింగు కాదు. ప్రజా విజ్ఞప్తి దినంలో రెవెన్యూ మినిష్టరు అక్కడ గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్ హోదాలో చేసినారు శ్రీనివాసులురెడ్డిగా కాదు. రెవెన్యూ మినిష్టరుగా తీసుకున్న కార్యక్రమాలన్ని యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జిల్లాల్లో జరపడానికి సిద్ధంగా వుంది. ఆనాడు ఎన్.టి. ఆర్. ప్రభుత్వంలో చేసిన యీ కార్యక్రమాలన్నీ యీనాడు ప్రభుత్వం అమలువరచడానికి సిద్ధంగా వుంది. తమ ద్వారా యీ శాసన సభకు అదే విధంగా గౌరవనీయులు 6 కోట్ల మంది ప్రజలకు, మా శీనయ్యగారు యేదైతే చెప్పారో దానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరఫున 2, 3 విషయాలు చెప్పాలి. అన్న శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు అనేక విషయాలు యీసభలో మనవి చేసినారు. "నన్ను యీ పార్టీలో యెందుకు తీసివేయవలసి వచ్చింది ? యెందుకు నా గొంతుక కోయవలసి వచ్చింది" అని ప్రశ్నించినారు. మన పార్టీకి ప్రధానం, మన పార్టీకి ఊపిరి, లక్ష్యం ఒకటే క్రమశిక్షణ....

(యింటరప్షన్స్)

ఆ క్రమశిక్షణను ఉల్లంఘిస్తే ఎన్.టి. రామారావుగారు శ్రీనివాసులురెడ్డి గారు కాదు, వసంత నాగేశ్వరరావు కాదు, చంద్రబాబునాయుడుగారు కాదు యెవ రయినా యీ పార్టీలో వున్నటువంటి 30 లక్షలమంది తెలుగుదేశం కార్య కర్తలు క్రమశిక్షణను ఉల్లంఘిస్తే తెలుగుదేశం పార్టీలో ఒక్కక్షణం కూడా ఉండడానికి వీలులేదు అంటారు. మా శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు చెప్పినారు....

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— ఇక్కడ పార్టీ పాలిటిక్స్ తెస్తే యెట్లా ?

(యింటరప్షన్స్)

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— ఎన్. టి. రామారావుగారికి తనపైన యేరకమైన....

(శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి యింటరప్షన్)

శ్రీ వసంతనాగేశ్వరరావు :—బాగారెడ్డిగారూ, తమరు పెద్దలు, మీరంటే నాకు గౌరవం వుంది. మీకు నమస్కారంచేసి చెబుతున్నాను. నన్ను రెండు నిముషాలు మాట్లాడనివ్వండి.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :— మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ "మన" పార్టీ అనడం సమంజసం కాదు. అది రికార్డులో పోవడం మంచిది కాదు.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— అది "మన" కాకపోతే "మా" పార్టీ. ఇంకా మాకు ఆయన మీద ప్రేమ వుంది. ఇంకా మా శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు అనుకునే ఆప్యాయతలు వున్నాయి. ఒక విషయం చెబుతున్నాను. శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ఎన్.టి.ఆర్. గారికి తనపైన విశ్వాసం లేదు, తనపైన కుట్ర వుంది, తాను పెరగడం యిష్టంలేదని యీనాడు వ్యక్తం చేసినారు. శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు 7-10-1987న నాపైన అన్నకు అలివిమాలిన ప్రేమ అని ఒకచోట అన్నారు. ఎన్.టి.ఆర్ పై "నాకు యెంతో పిచ్చిప్రేమ" అని అక్టోబరులో అన్నమాట యిది. అంతేకాదు. ఎన్.టి.ఆర్.పై ఒక మాట అన్నారు. "అన్న ఎన్నడూ తినడు, తిననివ్వడు" అని చెప్పినారు, అంతేకాదు యీ ప్రభుత్వం పైన ప్రజలకు పూర్తి విశ్వాసం వుందని యివన్నీ అక్టోబరులో చెప్పినారు. ఎన్నడూ "నేను రామ భక్తుడనే" అని చెప్పినారు. రామభక్తుడను అని చెప్పి లోపలికిపోతే రామనారాయణరెడ్డి భక్తుడా, ఎన్.టి. ఆర్. భక్తుడా, యీ రామ భక్తుడని పోతే తాను వన్న నెల్లూరులోనే 4-10-1987న "నేను రామభక్తుడను, యీ విషయాలే కాకుండా ఆ సందర్భంలో కేంద్ర మంత్రులు చేసే ప్రకటనలు సబబేనా" అని అడిగినారు. కరీంనగర్‌లో 25-9-87 న చెప్పినారు. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎన్.టి.ఆర్. నాయకత్వంలో....

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— మీరు కరీంనగర్ జిల్లాలో అన్నారు. 25-9-1987న యీ రాష్ట్రంలో అవినీతి అంతరించి, ఎన్. టి. ఆర్. వున్నంత కాలం యీ రాష్ట్రంలో అవినీతి వుండదని మీరే చెప్పినారు. 18-9-1987న మీరే చెప్పినారు, ఆంధ్రులయొక్క కడుపు యీ కేంద్ర ప్రభుత్వం కొడుతున్నారన్నారు. 4-10-1987న రామభక్తుడనని అన్నారు. 7-12-1987న 'అన్న తినడు, నన్ను తిననివ్వడు' అన్నారు. ఈనాడు మీరు అన్నపైన యీ రకంగా ఆరోపణలు చేయడం సబబా?

(యింటరప్షన్స్)

యీ విధంగా అక్టోబరు నెలలో 23 జిల్లాలు పర్యటిస్తూ చివరకు శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారు....Srinivasul offers his head to NTR.

(ఇంటరప్షన్స్)

ఈ రకంగా శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు యీ ప్రభుత్వం పైన ఎన్.టి.ఆర్. పైన, తెలుగుదేశం పార్టీపైన తనను మంత్రివర్గం నుంచి తీసివేసే వరకు వ్యక్తిగతంగా యేమీ ఆరోపణ చేయలేదు. ఈవేళ మీరు చేసిన ప్రకటనల పట్ల చూస్తే గతములో నాలుగున్నర సంవత్సరములలో మిమ్మల్ని మంత్రివర్గములో యిబ్బంది పెట్టారన్నారు. మైసూరులో మీరు జైలులో వున్నానన్నారు. ఎక్కడండి. మీరు నేను మైసూరులో కలసి వున్నాము. భారత దేశములో

ప్రజాస్వామ్యము మనుగడ కొరకు భారతదేశ ప్రధాత అన్నగారు శ్రీ యన్. టి. రామారావు గారు కృషి చేస్తేనే వారి నాయకత్వములో కృషి చేస్తేనే ప్రజాస్వామ్యం వుంటుందని అనేక సందర్భాలలో వారు నాతో అనేవారు. కాని ఎందుకు ఈ రోజున శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డిగారు యిట్లాగంటున్నారు? పార్టీతో విభేదించవచ్చు. పార్టీతో ఏమైనా అభిప్రాయబేధాలుండవచ్చు. కాని ఆరోజున శాసనసభలో శీనయ్యగారు చెప్పారు, అన్న చండశాసనుడు అని, ఖలేజా వున్న ముఖ్యమంత్రి అని, అవినీతిని చండాడుతాడు అని చెప్పడం జరిగింది. అవినీతి పట్ల చండశాసనుడు అని అంగీకరించడం జరిగింది.

శ్రీ జె.సి.దివాకరరెడ్డి:— యిప్పుడు చెప్పండి వారు చేసిన ప్రకటనకు....

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు:— మీకు ప్రేమ లేదు. మీరు అన్ని అన్నారు శీనయ్యను. యిప్పటికి మేము ప్రేమిస్తాము. కాని మీరు ఆ రోజున మీరు అధర్మం అన్నారు. "అరే" అన్నారు. ఆ రోజున ఆయనను పిచ్చివాడు అన్నారు. హాస్పిటల్‌లో చేర్పించాలి అని అన్నారు. పిచ్చివాడు అన్నారు. ఆయనను అరే అంటూ వుంటె మేము తట్టుకోలేక పోయాము. ఈవాళ ఉన్న పరిస్థితులలో అయితే పార్టీ క్రమశిక్షణపట్ల ఏ విశ్వాసంతో అయితే వున్నామో ఆ విశ్వాసంతోనే వారు రిజైను చేయకపోయినా వారిని మంత్రివర్గము నుంచి భర్తరఫ్ చేయడం జరిగింది, అట్లాగే అదే నమ్మకముతో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ప్రజాస్వామ్య పరిరక్షణకు, అవినీతిని అంతమొందించడం కోసము, పని చేస్తున్నదని కూడా ఈ సందర్భముగా మనవి చేస్తున్నాను. బహుశా ఒక విషయంలో శీనయ్యగారికి కష్టము కలిగి వుండవచ్చు. నెల్లూరు జిల్లాలో క్రాంతి పథకం విషయంలో జరిగిన అవకతవకలపట్ల విజిలెన్సు అండ్ ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంటు వారిచే విచారణ చేయించినందువలన కష్టము వచ్చినదేమో. "పెట్టిననాడు పెండ్లి కూడు, పెట్టనినాడు పిండాకూడు" అని అంటే ఎట్లాగు? అటువంటి వాతావరణం మంచిది కాదు. ఏ పార్టీలో వుంటే క్రమశిక్షణ వుంటుంది అని అనుకున్నారో, ఏ పార్టీలో వుంటే న్యాయం జరుగుతుంది అని అనుకున్నారో ఆపార్టీ ద్వారానే రాష్ట్రములో నిలిచిపోయినటువంటి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు కొనసాగుతాయని, ఆంధ్ర, తెలంగాణా అనే విభేదాలు లేకుండా ఈ ప్రభుత్వము సమైక్యతకు, సమగ్రతకు పాటుపడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఏదైనా తమరు ఈ రోజున చేసిన ప్రకటన న్యాయం కాదు. పార్టీలో క్రమశిక్షణకు భిన్నంగా వ్యవహరించారే కాబట్టి మీరు పరుగెత్తుకుని పోయారు, క్రమశిక్షణ ఊపిరిగా పెట్టుకుంది కాబట్టి ఈ క్రమశిక్షణకు భిన్నంగా మీరు వ్యవహరించడం వల్లనే మిమ్ములను బర్తరఫ్ చేయడం జరిగిందని మనవిచేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

Mr. Speaker :— I adjourn the House for Coffee break.

(The House then adjourned at 11-55 a.m. for Coffee break).

The House re-assembled at 12.45 P.M.

12-45 p.m. (Mr. Deputy Speaker at in the Chair)

PAPERS LAID ON THE TABLE

Mr. Deputy Speaker :— All the papers included in the agenda are deemed to have been laid on the Table.

1. re: Report of the C & AG of India for the year 1985-86.

A copy of the Report of the Comptroller and Auditor General of India for the year 1985-86 (Revenue Receipts) of the Government of Andhra Pradesh as required under Clause (2) of Article 151 of the Constitution of India.

2. re: Amendment to Rule 180 of Andhra Pradesh (Agricultural Produce and Livestock) Markets Rules, 1969.

A copy of the Amendment to Rule 180 of the Andhra Pradesh (Agricultural Produce and Livestock) Markets Rules, 1969 issued in G.O.Ms. No. 481, F & A (Agri-IV) Dept., dated 4-9-1987 as required under Sub-Section (5) of Sec. 33 of the Andhra Pradesh (Agricultural Produce and Livestock) Markets Act, 1966.

3. re: Amendments to Andhra Pradesh Legislature Members Travelling Allowance Rules, 1961.

Copies of the Notifications containing amendments to the Andhra Pradesh Legislature Members Travelling Allowance Rules, 1961 issued in G.O.Ms. No. 364, G.A. (Elec.—A) Dept., dated 10-8-1987 and G.O. Ms. No. 372, G.A. (Elec.—A) Dept., dated 12-8-1987 as required under Sub-Section (3) of the Section 13 of the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications Act, 1953.

4. re: Amendment to Krishna, Godavari and Pennar Delta Drainage Board and Cess Fund Rules, 1985.

A copy of the amendment to Rule 3 (2) of the Krishna, Godavari and Pennar Delta Drainage Board and Cess Fund Rules, 1985 issued in G.O.Ms. No. 166, Irri. & CAD (Dr.) Dept., dated 25-5-1987 as required under Sub-Section (2) of Section 15 of the Andhra Pradesh (Krishna Godavari and Pennar Delta Area) Drainage Cess Act, 1985.

5. re: Rules framed under Andhra Pradesh Members of Police Force (Regulation of Transfer) Act, 1985.

A copy of the Rules framed and issued in G.O.Ms. No. 288, Home (Police-C) Department, dated 6-5-1986 as required under Section 4 (2) of Andhra Pradesh Members of Police Force (Regulation of Transfer) Act, 1985.

GOVERNMENT BILLS

1. The Andhra Pradesh Land Grabbing (Prohibition) (Amendment) Bill, 1987.

Sri N.T. Rama Rao :— Sir, I beg to move that :

"Leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Land Grabbing (Prohibition) (Amendment) Bill, 1987."

Mr. Deputy Speaker :— Motion moved.

(Pause)

The question is :

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Land Grabbing (Prohibition) (Amendment) Bill, 1987."

The motion was adopted and the Bill was introduced.

2. The Andhra Pradesh Leprosy (Repeal) Bill, 1987.

Dr. D. Venkateswara Rao :— Sir I beg to move :

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Leprosy (Repeal) Bill, 1987."

Mr. Deputy Speaker :— Motion Moved.

Now the question is :

(Pause)

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Leprosy (Repeal) Bill, 1987."

The motion was adopted and the Bill was introduced.

3. The Andhra Pradesh (Telangana Area) Small Causes Courts (Amendment) Bill, 1987.

Sri H.B. Narse Goud :— Sir, I beg to move :

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh (Telangana Area) Small Causes Courts (Amendment) Bill, 1987".

Mr. Deputy Speaker :— Motion moved.

Now the question is :

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh (Telangana Area) Small Causes Courts (Amendment) Bill, 1987."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was introduced.

4. The Indian Penal Code (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1987.

Sri H.B. Narse Goud :— Sir, I beg to move :

"That leave be granted to introduce the Indian Penal Code (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1987."

Mr. Deputy Speaker :— Motion moved.

Now the question is :

"That leave be granted to introduce the Indian Penal Code (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1987."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was introduced.

SHORT DISCUSSION

re : Cyclone and Drought situation in the State.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :— అధ్యక్షా ! మన రాష్ట్రములో గత 3 సంవత్సరాల నుండి వర్షాభావ విషయంచూస్తే, రాష్ట్రములో ఎక్కువ భాగము ప్రజలు యిబ్బందులకు గురయ్యారు. ఇది వాస్తవము. దీనితోపాటు, సైక్లోన్ వచ్చి నష్టము కలిగిస్తున్నాయి. డ్రవుట్ సైక్లోన్ వల్ల కొందరికి పనిలేకుండా పోతున్నది, మరి కొందరికి ఇండ్లు పడిపోయి, రెండు విధాలా ఇద్దరూ నష్టపోయారు. డ్రవుట్‌వల్ల, సైక్లోన్‌వల్ల డైరెక్టుగా ఎక్కువగా నష్టపడింది రైతాంగమని మనవి చేస్తున్నాను. రైతులకు ఏ విధంగానైతే డైరెక్టుగా నష్టము కలుగుతున్నదో, ఇండైరెక్టుగా వేరే వారికి కూడా నష్టము కలుగుతున్నది. దీనివల్ల ఎఫెక్ట్ చూస్తే, మన రాష్ట్రములో సౌత్ ఈస్ట్ మాన్‌సూన్ వల్ల కొంత భాగానికి నష్టము వాటిల్లినా, మేజర్‌గా సౌత్ వెస్ట్ మాన్‌సూన్ వల్ల వర్షాలు వస్తున్నాయి. ఈ వర్షాలకు సంబంధించి ప్రభుత్వమిచ్చిన ఫిగర్స్ చూస్తే, ఒకసారి 13 జిల్లాలు, డ్రవుట్‌వల్ల ఎఫెక్ట్ అయితే, మరొకసారి 18 జిల్లాలు, 17 జిల్లాలు ఈ విధంగా జిల్లాలు ఫ్లక్చువేట్ అవుతున్నాయి. ఈ డ్రవుట్, సైక్లోన్, రెండూ ఒకదాని వెనుక మరొకటి నష్టాన్ని కలిగిస్తున్నాయి. డ్రవుట్‌వల్ల ప్రతి సంవత్సరము వాటర్ టేబుల్ తగ్గిపోతున్నది. 40 అడుగుల లోతున్న బావులు 100 అడుగులకు పోయింది. నీరులేదు. ఇది గత 3-4 సంవత్సరాలుగా వస్తున్నది. బోర్స్ చాలా వేస్తున్నారు. ఓపెన్‌వెల్స్ డ్రయి అయిపోతున్నాయి. వాటి విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకోవలసిన అవసరమున్నది. నిన్న బి.ఎ.సి.లో డిస్కషన్‌కు రావలెనని అపోజిషన్ వారంతరూ ప్రయత్నం చేశారు. ముఖ్యమంత్రిగారు వుంటే బాగుండేదని కోరడం జరిగింది. మన రాష్ట్రములో డ్రవుట్‌వల్ల ఎంత నష్టం వాటిల్లినదో దాన్ని గురించి కేంద్రానికి చెప్పడం జరిగింది. ఎక్కువగా ఎఫెక్ట్ అయినచోట పర్మనెంట్ రిలీఫ్ మెజర్స్‌గాని టెంపరరీ రిలీఫ్ మెజర్స్‌గాని ఏ విధంగా తీసుకోవాలో ఆ విధంగా తీసుకోవడం లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరేది ఏమిటంటే అపోజిషన్ వారిని పిలిచి డిస్కస్ చేయాలని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వము వైపునుండి ఫ్యాక్ట్స్ అండ్ ఫిగర్స్—ఈ జిల్లాకు ఇంత ఎలాట్ చేశాము, ఈ పద్దు క్రింద ఇంత ఎలాట్ చేశాము అని ఫిగర్స్ యిచ్చారుగాని, ఆ పద్దుల క్రింద ఎక్కడ ఎంతెంత ఖర్చు అయింది ? ఏ పని క్రింద ఎంత ఖర్చు అయింది ? ఈ సమాచారము ప్రభుత్వము వైపునుండి రాలేదు. పెద్ద పెద్ద బుక్స్ ప్రభుత్వము సప్లయి చేసింది. అవి చదవాలంటే వారం పడుతుంది. దానికి బదులుగా రిసోర్సెస్‌ని ఏ విధంగా ఖర్చు చేస్తున్నాము, కేంద్ర ప్రభుత్వము నుండి వస్తున్నదానిలో ఎంత ఖర్చు చేస్తున్నాము, ఎంత అడుగుతున్నాము ? ఎంత అడిగితే ఎంత ఇచ్చారు ? అది రూల్స్ ప్రకారం వుందా అనే విషయంపై ప్రభుత్వము సమాచారాన్ని సప్లయిచేసి వుంటే బాగుండేది. కొన్ని ప్రాంతాలలో కోట్లు ఖర్చుచేసి ఇర్రిగేషన్ ఫెసిలిటీ కలిగిస్తున్నది. కొన్ని ప్రాంతాలు బావులక్రింద ఆధారపడి వున్నాయి. అటువంటి చోట్ల ప్రభుత్వము స్వయంగా ఖర్చుపెట్టి, మోటార్సుకొని పనిచేయవలసిన

అవసరం వుంది. అటువంటి వారికి ప్రభుత్వము ఏ విధంగా సహాయపడు తున్నది అనేది ఒక పాలసీగా తీసుకోవలసిన అవసరం వుంది. మన రాష్ట్రములో రెండు ముఖ్య నదులున్నాయి. ఒకటి కృష్ణా, రెండవది గోదావరి. ఈ నదుల యొక్క ఉప నదులలో కొన్ని డ్రయ్ అవడంవల్ల గత పదేండు సంవత్సరాలుగా పంటలు లేకుండా వుంటున్నవి. కృష్ణా, గోదావరి, ప్రకాశం, నెల్లూరు జిల్లాలుగాని, నిజామాబాదు, కరీంనగర్, ఖమ్మం జిల్లాలుగాని— ఎక్కడయితే ఫ్లో ఇరిగేషన్ శాతం ఎక్కువగా వుందో—మన రాష్ట్రములో ఫ్లో ఇరిగేషన్ శాతం 42.8 శాతం వుంది. వేరే రాష్ట్రాలలో ఇంత లేదు. ఇక్కడ శాతం బాగా వుంది. అనంతపురం, మెదక్, సంగారెడ్డి, అదిలాబాదు కేవలం 15 శాతం వుంది. కొన్ని జిల్లాలలో 80 శాతం, 90 శాతం కూడా వుంది. సూపరేజిన 40 శాతం వుంది. ఎక్కడయితే ఫ్లో ఇరిగేషన్ శాతం 20 కంటె తక్కువగా వుందో, అక్కడ పెంచవలసిన అవసరం వుంది. అంతేకాకుండా ఈ రోజు నేను ఇంతకు మొదలుకూడా శాసనసభలో తమరి ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చినాను. మరి నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు కానివ్వండి, శ్రీశైలము కానివ్వండి, సింగూరు ప్రాజెక్టు కానివ్వండి వీటన్నిటికి మనకు నీళ్ళు కర్నాటక నుంచి వస్తున్నాయి. ఇదివరకు కర్నాటక జిల్లాలలో ఒక ఇరిగేషన్ సూపర్ వైజరు కూడా వుండేవారు కాదు. వారు ఎక్కడ కూడా నీళ్ళు టాప్ చేయకుండా వుండేవారు. నీరు మన రాష్ట్రానికే వచ్చేది. మనమే వాడుకునే వాళ్ళము. కాని ఈరోజు ఎక్కడ చూసినా వారు లిఫ్టు ఇరిగేషన్, మైనరు ఇరిగేషన్ కొరకు వేలాది ప్రాజెక్టులు కట్టుకుంటున్నారు. వీటికి నీరు వాడు కుంటున్నారు. అందువల్ల మనకు ఇబ్బంది అవుతున్నది. మనం ఎఫెక్టు అవుతున్నాము. వారికి కొంత ఎలోకేషన్ వుంది. మీడియమ్ ఇరిగేషన్, మేజర్ ఇరిగేషన్ మటుకి మనకు వస్తున్నాయి. వాళ్ళు పెట్టుకున్న మైనర్ ఇరిగేషన్, లిఫ్టు ఇరిగేషన్లు లెక్కలోకి రావడంలేదు. మన ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో చర్య తీసుకోవాలి. కర్నాటక ప్రభుత్వం ఎన్ని టి.ఎం.సి.ల నీళ్ళు మైనర్ ఇరిగేషన్‌కి లిఫ్టు ఇరిగేషన్‌కి కలుపుకుని వాడుతున్నారు? వారి ఎలోకేషన్‌కంటె వారు ఎక్కువ ఉపయోగించు కుంటున్నారని నా ఉద్దేశం. ఇరిగేషన్ మంత్రిగారిని అడిగితే వారు ఎక్కువ యూజ్ చేసు కోవడం లేదు అన్నారు. మంత్రులు అట్లా వారి తరఫున మాట్లాడితే కాదు, యూజ్ చేసుకుంటున్నారు అంటేనే మంచిది. లేకపోతే రాష్ట్రానికి నష్టం వుంటుంది.

సైక్లోను వచ్చిన తరువాత నేను పెర్సనల్‌గా నెల్లూరుగాని గుంటూరు గాని ఆ జిల్లాలకు పోయి కొన్ని గ్రామాలు చూసి వచ్చినాను. సైక్లోను వచ్చిన 20 రోజుల తరువాత తిరిగి చూశాను. సైక్లోను రిలీఫ్ వర్క్సు ఎట్లా నడుస్తున్నాయి చూద్దాము అని పోతే 15, 20 గ్రామాలు తిరిగిచూస్తే అక్కడ ఇంకా ఎలక్ట్రిక్ పోల్సు అట్లాగే పడిపోయి వున్నాయి. 20 రోజుల తరువాత కూడా గ్రామాలకు కరెంటులేని పరిస్థితి వుంది. ముఖ్యంగా రైతులు ఎఫెక్టు అయినారు. ఒకటి రోజు 54 మిల్లీ మీటర్ల వర్షము కురిసినందువల్ల ఎన్నో టాంకులు బ్రీచ్ అయినాయి. దీనివల్ల వచ్చిన నీరంతా క్రిందకు పోతుంది.

నేను కలెక్టరుతో మాట్లాడినాను. బ్రీచ్ అయిన టాంక్సుకి రింగుబండు ఏర్పాటు చేయాలి అది అన్నిటికంటే ముందు చేయించాలి అని. గత సంవత్సరం ఖర్చు పెట్టిన దాంట్లో ఒక జిల్లాలో ఒక కోటి రూపాయలు ఇచ్చేది వుంది. అది ఇస్తే పెండింగు బిల్లు పే చేసేదానికి అవకాశం వుంటుంది. ప్రభుత్వం క్రెడిబిలిటి నిలిచి వుంటుంది అని ఆయన చెప్పాడు. నష్టపరిహారం కూడా రైతులకు చెల్లించినది నామమాత్రముగానే వుంది. ముఖ్యంగా కేష్ క్రాప్ ఆకు తోటలు, అరటి తోటలు నష్టపడినవారికి నష్టపరిహారం ఇచ్చినది చాల తక్కువగా వుంది. ఎకరానికి 300, 500 ఇచ్చినంతమాత్రాన లాభంలేదు. రైతులకు కావలసిన ఇంటరెస్టు ఫ్రీ క్రెడిట్ ఇస్తే బాగుంటుంది. ఎంత ఫండ్సు వచ్చినాయి ఏ విషయంలో జాప్యము జరుగుతోంది అని చూస్తే ఎన్.ఆర్.ఇ.పి. క్రింద ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేటు పెర్ఫామెన్సు చూస్తే 1987-88 అప్ టు 24-8-87 మనకు ఇచ్చిన ఫండ్సు ఎంతవరకు ఖర్చు అయింది అంటే బ్యాలెన్సు 24-8-87కి 15 కోట్ల 15 లక్షల రూపాయలు ఇంకా ఖర్చుకాకుండా వుంది. మొత్తంగా నేను చెప్పాలి అంటే ఆర్.ఎల్.ఇ.జి.పి., ఎన్.ఆర్.ఇ.పి. ఎంప్లాయిూస్ ప్రోగ్రాము క్రిందగాని ఇవి అన్ని చూస్తే పెర్ఫామెన్సు చాల తక్కువ వుంది. ఎన్.ఆర్.ఇ.పి. క్రింద, ఆర్.ఎల్.ఇ.జి.పి. క్రింద 54 కోట్ల రూపాయలు రిలీజు అయితే ఖర్చు ఫుడ్ గ్రెయిన్సు 487 లక్షల మెట్రిక్ టన్సుకి రిలీజు అయితే 1,164 మెట్రిక్‌టన్సు యుటిలైజేషన్ అయింది. ఎంప్లాయిమెంటు క్రింద 15.8 పర్సెంటు మాత్రము ఖర్చు జరిగింది. ఈ విధంగా మనం సెంట్రల్ గవర్నమెంటుని కోరినప్పుడు ఖర్చు అవుతున్న విషయం కూడా వారు అడుగుతూ ఉంటారు. అందువల్ల నేను కొన్ని ప్రశ్నలు పై నాన్సు మినిష్టరుగారిని గాని ముఖ్యమంత్రిగారిని గాని అడుగుతున్నాను. వారు వ్రాతకని రిప్లయి చెపితే బాగుంటుంది. ఈ డ్రవుట్ క్రింద 54 కోట్లు, 11 కోట్లు ఇర్రిగేషన్ క్రింద, 11 కోట్లు ఎన్.ఆర్.ఇ.పి. క్రింద, ఆర్.ఎల్.ఇ.జి.పి. క్రింద టోటల్ 80 కోట్లు రిలీజు అయినాయి. మీరు దీంట్లో ఎక్స్‌పెన్డు చేసినది 50 కోట్లు. 80 కోట్లు వచ్చినాయి. వీటిని మార్చి 31 లోపల ఖర్చు చేయగలరా, ఇప్పటివరకు మీరు ఎంత ఖర్చు పెట్టారు? దాంట్లో ఇర్రిగేషన్ పర్టిక్యులర్సు కలపకండి. దీనిలో నార్మల్ ప్లాను స్కీము కలపకుండా డ్రౌటుది మాత్రమే సమాధానం చెప్పాలి. తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారు మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోను వేరే ప్రాంతాలలోను కూడా ఇంత డబ్బు మీ జిల్లాకి ఎలాట్ చేసినాము అని చెప్పినారు. దానికి క్రైటీరియా ఏమిటి? When did the Chief Minister constitute a Sub-Committee for drought? What are the facilities given to the Committee Members? What did the Committee do so far and are they going to supervise the drought works? Why was the Minister for Relief by-passed? What is the expenditure on schemes allocated by the Sub-Committees of the districts concerned? ఈ కమిటీలు వేసినపుడు దీనిమీద ఖర్చుకూడా ఎంత అవుతున్నదో మంత్రిగారు సెలవు యిస్తే బాగుంటుంది. You have instructed the Collectors to avoid contractors. How do you propose to get the work done? Is it true that the Collectors have expressed

their difficulties ? What is the expenditure on N.R.E.P. and R.L E. G.P. The Government of India is saying that you have not sent the drought and cyclone accounts. Have you sent the audited accounts? If not, when will you send those accounts ? 11 కోట్లు ఎడిషనల్‌గా యిచ్చారు. ఈ ఎన్.ఆర్.ఇ.పి., ఆర్.ఎల్.జి.పి. ఫండ్సు నుంచి ఎంత ఖర్చు పెట్టారు. Government of India insisted on submission of fortnightly expenditure statement. Whether it has been sent ? We would like to have a copy if you have sent. అధ్యక్షా ! కేంద్రప్రభుత్వానికి యీ డబ్బు యిచ్చేటపుడు కొన్ని నార్మ్స్ ఉంటాయి. ఆ నార్మ్స్ ప్రకారంగా మనకు ఫండ్స్ ఎలాటు చేస్తే మన రెస్పాన్సిబిలిటీ ఆ ఫండ్సు ఖర్చుపెట్టిన లెక్కలు పంపిస్తేనే మనం మరల ఫండ్స్ అడగడానికి వీలు ఉంటుంది. కాబట్టి కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు లెక్కలు ఏమైనా అడిగారా ? వారికి ఆడిట్ చేసిన ఎకౌంట్సు పంపించారా ? ఇంకొకటి ఏమిటంటే How much agricultural inputs subsidy has been disbursed so far ? తరువాత సైక్లోన్ ఏరియాలో డ్రాట్ ఏరియాలోగాని ఇన్‌పుట్స్ మనీ రూపంలో గాని మెటీరియల్ రూపంలో గాని డిస్ట్రిబ్యూట్ చేసారో అది కూడా తెలియజేయాలి. నెల్లూరు జిల్లాలో గాని, ప్రకాశం జిల్లాలోనే గాని, పశ్చిమ గోదావరి, తూర్పుగోదావరి, ఖమ్మం జిల్లాలో కాని ఎక్కడయితే బ్రీచ్ అయిన టాంకులు ఉన్నవో వాటిని ఇమీడియట్‌గా రిపేర్ చేయకపోతే రైతులకు నష్టం రావడమే కాకుండా వచ్చే సంవత్సరం వాటి రిపేర్స్‌కు షెడ్యూలు ఆఫ్ రేట్లు పెరిగి ఖర్చు ఎక్కువ అవుతుంది. అంతేకాకుండా టాంకుల బ్రీచ్ యింకా వైడెన్ అయి ఖర్చు పెరుగుతుంది కాబట్టి యీ టాంకులు రిస్టోర్ చేయడానికి టాప్ ప్రయారిటీ క్రింద తీసుకోవాలి. తరువాత జిల్లాలలో The rumour prevailing the districts is that there is no money in the Treasury. How are you going to incur expenditure on cyclone? Rs. 10 crores is due to the people by way of agricultural subsidy. Please issue orders immediately. ప్రభుత్వ ఆర్థికపరిస్థితి విషయంలో ఫైనాన్స్ మినిష్టరుగారు స్టేటుమెంటు యిచ్చినా కూడా బయట ఆఫీసర్సుకు, కాంట్రాక్టర్సుకు పేమెంట్సు నూట ఎట్లాగు ఉన్నా, మన సభ్యుల జీతాల చెక్కులు ఆనర్ కావడంలేదు. సుజ్లిన్ ఎం.ఎల్.ఏ. శ్రీ మస్కత్‌గారి చెక్ బ్యాంకులో ఆనర్ కాలేదని ఆయన అన్నారు. అది విచిత్రంగా వుంది దీనిని బట్టి ట్రెజరీలో డబ్బులేదని తెలుస్తున్నది. వీటన్నింటికి మంత్రిగారు సమాధానాలు చెబితే అపోజిషన్ వారికి కూడా అన్ని విషయాలు తెలియజేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత యీ డ్రాట్ కండిషన్స్ మూలంగా గ్రామాలలో, పట్టణాలలో కూడా నీటి వసతి ఉండడం లేదు. 1986 ఆగష్టు నెలలో నేను యీ అసెంబ్లీలో కూడా రైజ్ చేసాను. ఈ వాటర్ సోర్సెస్ విషయంలో శ్రీనివాసరావు కమిటీ సిఫార్సు ఏమి అయింది ? తరువాత జంటనగరాలకు నీటి సరఫరా విషయంలో ఎన్నో సమావేశాలలో మాట్లాడాము. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా సమావేశములు ఏర్పాటు చేసారు. మునిస్పల్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ మినిష్టరుగారు కూడా యీ నీటి సరఫరా గోదావరి నదినుంచా, లేక కృష్ణానదినుంచి తీసుకోవడమా అనేది ఎనౌన్స్ చేస్తామన్నారు. దీనిమీద

నిర్ణయం తీసుకోకపోవడంవల్ల హైదరాబాదులో నీరు దొరకడం లేదు. వాటర్‌ను ఒక గంట, రెండు గంటలు యిచ్చినా వాటర్ రేట్లు మాత్రం పెంచారు. నీరు రాకపోయినా రేట్లు మాత్రం పెంచారు. కాబట్టి యీ వాటర్ సోర్స్ విషయంలో కూడా ఎనౌన్స్ చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. దానితో ఎలక్ట్రిసిటీ మంత్రిగారికి సంబంధించి యీ పవర్ కట్ మూలంగా చెరకు పండించే రైతులు చాలా యిబ్బంది పడుతున్నారు. చెరకు హార్వెస్టు సీజన్‌లో ఖండసారి ఫ్యాక్టరీవారు రైతులను షుగర్ కేన్‌ను సాయంత్రం 6 గంటల తరువాత ఫ్యాక్టరీలకు తీసుకురమ్మంటున్నారు. చక్కెర ఫ్యాక్టరీలకు ఎలక్ట్రిసిటీ కోత దీనికి కారణం. ఈ ఎలక్ట్రిసిటీ కోతవల్ల ఖండసారి షుగర్ ఫ్యాక్టరీ వారి నష్టం విషయం ఎట్లా వున్నా, యీ రైతులుమాత్రం నష్టపోకుండా షుగర్ ఫ్యాక్టరీలకు ఎలక్ట్రిసిటీ కోతను రద్దుచేయాలని కోరుతున్నాను. తరువాత అగ్రికల్చరల్ ఫ్లక్చ్యుయేషన్ ఆఫ్ ప్రైయిసెస్ విషయం యిక్కడ డిస్కషన్ పెడతామన్నారు. ఇపుడు ముఖ్యమంత్రిగారు సభలో ఉన్నారు. ముఖ్యంగా వారికి తెలిపేది ఏమిటంటే యీ హైదరాబాదు చుట్టుప్రక్కల కూరగాయలు, పళ్ళు పండించుకునే రైతులు కాకుండా రాష్ట్ర యితర చోట్ల నుంచి కూడా వాటిని హైదరాబాదుకు తీసుకువచ్చినపుడు వాటిమీద టాక్సులు యాక్టుప్రకారం 4 శాతం వేయవలసినదిపోయి 12 శాతం వేస్తున్నారు. మధ్య దళారీలు ఆ డబ్బును తినివేస్తున్నారు. నేను వాటికి సంబంధించిన మార్కెట్ టాక్సు బిల్సు స్పీకరుగారికి కూడా అందజేసాను. మంత్రిగారు 4 శాతం చార్జీ మాత్రమే కూరగాయలు, పండ్లమీద తీసుకుంటామని వాగ్దానం చేసారు. కాని 12 శాతం టాక్సు తీసుకుంటూ కూరగాయలు, పండ్లు పండించే రైతులకు నష్టం చేస్తున్నారు. తరువాత డ్రాట్‌కు సంబంధించి యితర విధాలుగాను కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి ఎంత డబ్బు వచ్చింది ? ఇంకా ఎంత డబ్బు రావాలి అనే విషయం చర్చించడానికిగాను ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక సమావేశం ఏర్పాటుచేసి అందరికీ తెలియపరిస్తే బాగుంటుంది. తరువాత యీ డ్రాట్ ఏరియాలుగా డిక్లేర్‌చేసే పద్ధతి కూడా ఏమీ బాగాలేదు. జిల్లాలో వుండే మండల్ ఆఫీసర్సు తహశీల్‌దారులు, ఆర్.డి.ఓ. పంపిన రిపోర్టుల ప్రకారం వాటిని డ్రాట్ ఏరియాలుగా డిక్లేర్‌చేసి ఉండవచ్చును. వారు ఆ ప్రాంతంలో రికార్డు అయిన వర్షపాతం బట్టి డ్రాట్ ఏరియాస్‌ను డిక్లేర్ చేస్తున్నారు. ఈ వర్షము అనేది ఒకే జిల్లాలో ఒకచోట కుంభవృష్టిగా కురవవచ్చును. ఒకచోట కురవక పోవచ్చును. ఒకే ఊరిలో ఒక భాగంలో వర్షం కురిసి మరొక ప్రక్క కురవని పరిస్థితి వుంది. అటువంటప్పుడు వర్షము లేకపోయిన ప్రాంతాలలో కూడా రైన్ రికార్డు అయిందని చెప్పి డ్రాట్ ఏరియాగా ప్రకటించడంలేదు. తరువాత మైనర్ ఇరిగేషన్‌కు సంబంధించి నా ప్రాంతంలో 1978 సంవత్సరంలో ప్రాజెక్టులు, నదులు, చెరువులు ఓవర్ ఫ్లో అయి వాటర్ వుండేది. కాని యిపుడు నీరు లేదు. నీరులేని ప్రాంతాలలో ప్రభుత్వం వాటర్ సెస్సును వేయవలసిన అవసరం లేదు. సెస్సును తీసివేయాలి. ఇక రైతులకు యిచ్చిన రుణాల వసూలును కూడా ఆపివేయాలి. తరువాత ఎన్నో సార్లు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. కోఆపరేటివ్ బ్యాంకులలో సింగిల్ సిస్టమ్ ప్రకారం

యిపుడు లోన్సు యిస్తున్నారు. కొన్ని బ్యాంకులు నేషనల్ బ్యాంకులు, కొన్ని కోఆపరేటివ్ బ్యాంకులు రూరల్ ఏరియాస్‌లో పనిచేస్తున్నవి. వారు కొన్ని సొసైటీలకు ఇంటరెస్టు వైవ్‌చేసి లోన్సు యిస్తున్నారు. కొన్ని బ్యాంకులవారు ఇంటరెస్టు వైవ్ చేయడంలేదు. ఒకే గ్రామంలో రెండు విధాల రూల్సుతో లోన్సు యివ్వకూడదు. రైతులకు సీడ్స్‌కు, ఫర్టిలైజర్స్‌కు లోన్సు యిచ్చినపుడు వాటిమీద ఇంటరెస్టు వైవ్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. నేను అడిగిన వాటికి మంత్రిగారు సమాధానం యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జక్కా వెంకయ్య (అల్లూరు) :— అధ్యక్షా! మనరాష్ట్రంలో కరువు రావడం వరుసగా ఇది నాలుగవ సంవత్సరం. కరువు రావడమనేది ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి సాంప్రదాయమైపోయిన తరువాత ఆ కరువును ఎదుర్కోవడం కూడా ప్రభుత్వానికి సాంప్రదాయం కావలసిన అవసరం ఎంతైన ఉంది. కాని ఈ రిపోర్టు ఇచ్చిన తీరును చూసినట్లయితే అది కరువును ప్రతిబింబించడం గానీ, తుఫాను నష్టాలను ప్రతిబింబించడంగానీ సరిగా చేయలేదని మా అభిప్రాయం. ప్రభుత్వం దీనిని ఆషామాషీగా తీసుకొన్నట్టు కనపడుతోంది. ఎందుకంటే ఇందులో కరువువల్ల వైశాంగం ఎంత నష్టపోయారో, వ్యవసాయ కార్మికులు ఎంత నష్టపోయారో వివరమైన లెక్కలు లేవు. అట్లాగే తుఫానువల్ల జరిగిన నష్టాల వివరాలు కూడా సమగ్రంగా ఇవ్వలేదనే చెప్పవలసి వుంటుంది. ఏది ఏమైనప్పటికీ మన రాష్ట్రంలో తరచూ వచ్చే నీటి ఎద్దడి అనండి, వర్షాభావం అనండి, కరువు అనండి— ఇవన్నీ మొత్తం మీద రైతులు నష్టపోవడానికీ, వ్యవసాయ కార్మికులు వసలు పోగొట్టుకొని, వస్తులుండి వలసలు పోవడానికీ, ఆంధ్ర దేశం మరింత దారిద్ర్యంతో కృంగిపోవడానికీ దారితీసే పరిస్థితి అని చెప్పవలసి వుంటుంది. కరువు, తుఫాను పరిస్థితులను ఎదుర్కొనడానికి ప్రభుత్వం దీర్ఘకాలికమైన ప్రణాళికను రూపొందించాలన్న ప్రతిపాదన గత బడ్జెట్ సెషన్‌లో వచ్చినప్పటికీ అలాంటి ప్రణాళిక ప్రభుత్వంవద్ద లేదని ఖచ్చితంగా తెలియజేయడానికి విచారిస్తున్నాము. గత సంవత్సరం తమిళనాడులో కరువు వచ్చింది. వాళ్లు వ్యవసాయంచేసే ప్రాంతంలోని 75 శాతం ప్రాంతంలో కరువు వచ్చినప్పటికీ వాళ్లకువున్న వనరులను వినియోగించుకొని ఏ ఏటికంటే తక్కువ కాకుండా, కొంత శాతం ఎక్కువగానే పంటలు పండించినట్టు వాళ్ల లెక్కలు తెలియజేస్తున్నాయి. అందువల్ల వర్షాభావంవచ్చి కరువు ఏర్పడే పరిస్థితులలో ఉత్పత్తి ముందుకుసాగడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకొన్న చర్యలేమిటి? అందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం అందించే సహాయం ఏమిటనేది కీలకమైన అంశం. బ్రిటీష్‌వారి కాలంలో తరచు కరువు వచ్చేది, ప్రజలు దరిద్రులు అయిపోయేవారు. 1880లో ఆనాటి గవర్నర్ జనరల్ లార్డ్ కర్జన్ "చేనేత కార్మికుల ఎముకలతో భారతదేశపు మైదానాలు చలువచేయబడ్డాయి" అని తన డైరీలో వ్రాసుకొన్నారు. కాని స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత నీటి ఎద్దడిని, కరువును తట్టుకొనడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వంగానీ, రాష్ట్ర 1-15 p. m.

ప్రభుత్వంగానీ తగిన కేటాయింపులుచేసి— వాటిని తట్టుకొనే శక్తి రైతాంగానికి, ప్రజలకూ ఏ విధంగా కల్పించాయి అనేది కీలకమైన అంశం. ప్రభుత్వం తీసుకొనే తాత్కాలిక చర్యలతోపాటు ఏ విధమైన దీర్ఘకాలిక చర్యలు తీసుకొంటున్నారు? రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఏవిధమైన ప్రతిపాదనలు పంపించింది అనే విషయంలో ఒక సమగ్రమైన నివేదికను అసెంబ్లీ ముందు పెట్టవలసివుండింది, కాని అలాంటి నివేదికను అసెంబ్లీ ముందు పెట్టనందుకు విచారిస్తున్నాను. ఈ సందర్భంలో నేను కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకొన్నాను. చెరువు విషయం తీసుకుందాం. ఉదాహరణకు మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా చెరువులలో ఒక చుక్క నీరు కూడా లేక మంచినీటికి ఇబ్బందిపడే పరిస్థితి ఏర్పడింది. కాని మొన్న తుఫానువల్ల నెల్లూరు జిల్లాలో సగటు వర్షపాతం 11, 12 సెంటీమీటర్లు వుంటే అక్కడ తెగిపోయిన చెరువుల సంఖ్య ఎంతో చెపితే బాగుంటుందని అడుగుతున్నాను. ఎందుకంటే ఒకవైపు గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా వర్షాలు రాక, రాక రాక వర్షాలు వస్తే ఆ వర్షాన్ని అయినా నిలుపుకోలేని అధోగతిలో మన రాష్ట్ర నీటివనరులు ఉన్నాయని మనవి చేస్తున్నాను. ఉదాహరణకు నెల్లూరు జిల్లాను తీసుకొంటే 480 పి. డబ్ల్యు. డి. చెరువులు, 800 పంచాయతీరాజ్ చెరువులు ఉన్నాయి. వాటి క్రింద 5 లక్షల ఎకరాలు సాగుబడి అవుతున్నది. అక్కడ గత పది సంవత్సరాలుగా చెరువులు తెగిపోతున్నాయి. నీటితో నిండివున్న చెరువులు గాలికి తెగిపోతున్నాయి. పదేపదే ఈ విషయం మీ దృష్టికి తెచ్చాము. 1983లో 650 చెరువులు, 1986లో 80 చెరువులు తెగిపోయాయి. ఈ సంవత్సరం వచ్చిన తుఫానువల్ల దాదాపు 80, 90 చెరువులు తెగిపోయాయి. మొన్న నేను విశాఖపట్టణం, శ్రీకాకుళం జిల్లాలకు వెళ్లాను, అక్కడా అదే పరిస్థితి ఉందని చెప్పారు. వర్షాలుకురవడంవల్ల చెరువులు తెగిపోయాయి, జూన్‌లో కొన్ని చెరువులు తెగిపోయాయి, అక్టోబర్, నవంబర్‌లలో కొన్ని తెగిపోయాయి. అందువల్ల రాష్ట్రంలో ముఖ్యంగా చిన్న నీటి వనరులపట్ల ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకోవాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. చెరువులు తెగిపోవడంవల్ల రెండు విధాలుగా నష్టం వస్తుంది. చెరువులో నీళ్లు ఉండవు, చెరువు క్రింద సాగుబడి కాదు. పైగా చెరువులో నీళ్లులేనందువల్ల ఆ ప్రాంతంలో వాటర్ టేబుల్ పెరగడానికి ఆస్కారం లేకుండా పోతుంది. చెరువులు తెగడమనేది రైతులకు మృత్యుప్రాయం. రైతులు దివాళా తీయడానికి ఆస్కారం ఏర్పడుతుంది. 10 సంవత్సరాల క్రితం నెల్లూరు జిల్లాలో చెరువుల గండ్లు పూడ్చడానికి 50 కోట్ల రూపాయలకు పైగా ఖర్చు పెట్టారు. కానీ అదే 50 కోట్ల రూపాయలతో ఒక పథకాన్ని పెడితే మొత్తం 1200 చెరువులను తెగనీయకుండా శాశ్వతంగా బాగుచేసే అవకాశం ఉంది. ఈ విషయాన్ని పదే పదే చెప్పాం, ముఖ్యమంత్రిగారు కరువు పరిస్థితిని చూడడానికి మా జిల్లాకు వచ్చినప్పుడు కూడా చెప్పాము. మాకు రెండు విధాలా కరువు. మా జిల్లాలో వాన కురవక కరువు, వాన కురిసినప్పుడు చెరువులు తెగిపోయి కరువు. ఏమైనప్పటికీ ఈనాడు నీటి వనరులపై శ్రద్ధ చూపించి చెరువులు తెగకుండా కట్టుదిట్టమైన ఏర్పాట్లు చేయవలసిన అవసరం ఉంది.

మా జిల్లాలో విజయనగర రాజుల కాలంలో 16వ శతాబ్దంలో నిర్మించిన చెరువులు ఈనాటికీ తెగకుండా ఉన్నాయి. కాని మా చెరువుల గురించి ఒక నానుడి వుంది. కాంట్రాక్టర్లు అయితేనేమి, ఇంజనీర్లు అయితేనేమి, రాజకీయ నాయకులు అయితేనేమీ భాగాలు పంచుకొని చెరువుల పనులు చేయకుండా వైతాంగాన్ని దివాళా తీయిస్తున్నారు. రాష్ట్రం మొత్తం మీద ఇలాంటి పరిస్థితే వుంది. వర్షం కురవక కరువు, వర్షం వచ్చి కరువు— ఈ రెండు విధాలుగా ఆంధ్రదేశానికి కరువు పట్టిపీడిస్తున్నది. ఈ విషయాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గుర్తించాలని విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను. ఎందుకంటే మన చెరువులన్నీ గొలుసుకట్టు చెరువులు. ఒక చెరువు పల్లె మరొక చెరువుకు పరీవాహక ప్రాంతం. ఒక చెరువు తెగి ఇంకో చెరువుపై పడిన తరువాత ఏ స్టాండర్డ్సు కూడా క్రింది చెరువును కాపాడలేవు. అందువల్ల 5 సంవత్సరాల ప్రణాళిక పెట్టి ఈ చెరువులన్నింటినీ ఆధునీకరణచేసి అవి తెగకుండా చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఈనాడు నాగార్జునసాగర్, తెలుగుగంగ, పోచంపాడు వంటి పెద్దపెద్ద ప్రాజెక్టుల విషయం తీసుకొంటే ఒక్క ఎకరం పొలం సాగుకు ఆ ప్రాజెక్టులకు 10 వేల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నారు. అంటే ఒక ఎకరానికి నీరు అందించాలంటే ప్రభుత్వం 10 వేల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టవలసి వస్తోంది. కాని మైనర్ ఇరిగేషన్‌కు రిపేర్సుకు ఎంత ఇస్తున్నారు? కొన్నిచోట్ల 200 రూపాయలకు మించి ఖర్చుపెట్టడానికి వీలులేదంటున్నారు. ఈ ఏడు తెగిపోయిన చెరువు వచ్చే సంవత్సరం తెగిపోతుంది, ఆపై సంవత్సరం తెగిపోతుంది. మూడేళ్ళు వరుసగా తెగిపోతుంది. అలాంటి పరిస్థితులు రైతులు ఏమి పనులు చేసుకోవాలి. ఈ విషయాలన్నీ ప్రభుత్వం సాకల్యంగా పరిశీలించాలి. ఈ ఏడు తెగిన చెరువుల సంఖ్య ఎంత? మహబూబ్‌నగర్, కర్నూలు, శ్రీకాకుళం, వరంగల్, నెల్లూరు, ప్రకాశం జిల్లాలలో ఎన్ని చెరువులు తెగాయని అడుగుతున్నాను. ఈ విధంగా ప్రతి ఏడూ తెగిన చెరువులు తెగడం, మళ్ళీ గండ్లు పూడ్చుకోవడం జరుగుతున్నది. దీనికి ఏమైనా స్టాండర్డ్సు తెండి అంటే ఇది సైక్లోన్ డామేజ్, ఫ్లడ్ డామేజ్ కేవలం రిస్టోరేషన్, పునరుద్ధరణకు సంబంధించినవని స్టాండర్డ్సు వేరే విధంగా చర్చించండని అంటున్నారు. తీరా, పునరుద్ధరణ జరుగుతుంది. జరిగిన చోటనే తెగిపోతుంది. ఇది ఒకరకంగా మన రాష్ట్ర వనరులకు నష్టం జరుగుతున్నది. క్రమ క్రమేణా రైతులు కృంగి పోతున్నారు. రైతులు దెబ్బ తినడానికి ఆస్కారం ఏర్పడే పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయి. మా జిల్లా చూస్తే తుఫాను ఒక ఏడు వస్తే, కరువు ఒక ఏడు వస్తుంది. మొదటి 8 నెలలు కరువు ఉంటుంది. తుఫాను వస్తుంది చెరువులు తెగిపోతాయి. మా జిల్లాలో కరువు వచ్చే ప్రాంతంలో రైతులుగాని, వ్యవసాయ కార్మికులుగాని వలస పోతున్నారు. ఒకరకంగా సత్తువ, శక్తి రైతులకు పోయింది. ఈ విషయాలు గుర్తించుకోవాలని కోరుతున్నాను. అందుకని ఈ కరువులను ఎదుర్కొవడానికి ప్రజల దగ్గర వనరులు, శక్తి లేనప్పుడు ప్రభుత్వం ప్రజలకు సరైన రీతిలో సహాయం చేయవలసి ఉంటుంది. పూర్తిగా వర్షం కురవకపోతే నష్టం లేదు. కాని వర్షం సగం కురిసి, పెట్టుబడిపెట్టి తీరా పంట పండకుండా పోయినప్పుడు

ఎకరాకు తమకు ఏమీ రాకపోయినప్పుడు రు. 1500 నష్టం వస్తుంది. అందుకని ఈ విషయాలను గుర్తు చేస్తున్నాను. కరువులను ఎదుర్కోవడానికి ఒక దీర్ఘకాలిక ప్రణాళిక రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దగ్గర ఉండాలి. ఈ ఏడు ఇంత పంట నష్టం అయింది కదా 150 కోట్లు ఇవ్వాలని అడిగాము. మన నష్టానికి తగినట్లుగా కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎంత ఇస్తున్నది? వారు ఇచ్చేది రు. 35 కోట్లు పనులు కల్పించడానికి, ఇంకా 4, 5 కోట్లు రైతులకు మార్జిన్ ఫార్మర్స్కు క్రాప్ ఇన్స్యూరెన్సు వర్తించి సహాయుండాదో వాటికి పెట్టారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా 15 శాతం ఇవ్వాలని ఆ రూపంలో అనేక నిబంధనలుపెట్టి ఇచ్చారు. అది కూడా మార్చి 31 తేదీ లోపల ఖర్చు చేయాలన్నారు. ఈ ఖర్చుపెట్టే పద్ధతి మీద నాకు భిన్నాభిప్రాయం ఉంది. కరువు వచ్చిన తరువాత మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కదులుతుంది, నివేదిక పంపుతుంది. కరువు దాదాపు అయిపోయి, వేరే కొత్త పంట పెట్టుకునే రోజుల్లో కేంద్ర ప్రభుత్వ టీమ్ వస్తుంది. వేరే కొత్త పంట పెట్టుకున్న తరువాత నిధులు వస్తాయి. తరువాత 6 నెలలకు, 9 నెలలకు స్కీమ్స్ గ్రౌండు అవుతాయి. వచ్చే నిధులు ప్రజలకు ఏ మాత్రం ఉపయోగపడకుండా ఉంటాయి. అందుకని ఈ తుఫాను నిధులుగాని, డ్రౌట్ నిధులుగాని సకాలంలో ఖర్చు పెట్టనందువల్ల వాటిలో నూటికి 90 శాతం దుర్వినియోగం అవుతాయనే విషయం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గుర్తించాలి. దానికి 8వ ఫైనాన్స్ కమీషన్ మనకు ఇచ్చిన గైడ్లైన్సు ప్రకారం నాన్ ప్లాను, ప్లానులో మనం ఖర్చు పెట్టవచ్చు. స్కీమ్స్ జూన్ ఆఖరు వరకు గ్రౌండు చేయాలి. గ్రౌండు చేసి వారి స్కీములు తరువాతవచ్చి ఇంత ఇస్తారు. లేదా, ప్లాను స్కీములో మన రైతాంగానికి ఉత్పాదక శక్తి పెరగడానికి కావలసినటువంటి దీర్ఘకాలిక ప్రణాళికలమీద ఖర్చు పెట్టినప్పుడు రైతుకు సపోర్టు వస్తుంది. ఉత్పత్తి తగ్గకుండా ఉండడానికి ఆస్కారం ఏర్పడుతుంది. ఆ రకంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దీన్ని ఒక క్రష్ ప్రోగ్రామ్గా అవసర ప్రాతిపదికమీద ఒక పట్టుదలతో కృషి చేయడం కీలకమైన పాయింటు. తీరా, అంతా అయిపోయి రైతులు దివాళాతీసి, వ్యవసాయ కార్మికులు వస్తువులు ఉండి, వలసపోయి తిరిగి వచ్చిన తరువాత యీ స్కీములు వస్తాయి. ఈ విధానం మార్చుకోవడం చాలా అవసరం. అదే కాదు, ఈ రోజు కేంద్ర ప్రభుత్వం తుఫానుకుగాని, కరువుకు ఇచ్చే సహాయం వారు పెట్టే షరతులను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఖచ్చితంగా ఖండించవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఉదాహరణకు— మేము ఒక విషయం చెపుతాము. మా నెల్లూరు జిల్లాలో తుఫాను సందర్భములో వరి 10 వేల ఎకరాలు, 2,500 ఎకరాలు పండ్ల తోటలు ఒక మూడు వేల ఎకరాలలో అరటి తోటలు పాడయ్యాయి. సుమారు ఎకరాకు 20 వేల రూపాయల ఆదాయం నష్టం వచ్చింది.

Mr. Deputy Speaker :— The House now stands adjourned till 4-00 P. M. today.

(The House then adjourned at 1-30 to meet again at 4-00 P.M.)

(House reassembled at 4-00 p. m.)

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ జగ్గా వెంకయ్య :— అధ్యక్షా! ఉదయం నా ఉపన్యాసం పూర్తి కానందున, నాకు 10 నిముషాలు అవకాశం యివ్వండి. స్వల్పమైన విషయాలు కోసం అసెంబ్లీ టైమ్ వేస్టుఅవుతూవుంది. అతిముఖ్యమైన కరువు విషయంలో నేను 2 పాయింట్స్ చెప్పదలచుకున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— సాయంత్రం 6 గంటల నుండి కరువు విషయం చర్చకు తీసుకుంటాము. ఈ విషయంలో బిజినెస్ అడ్వయిజరీ కమిటీ డెసిషన్ తీసుకోవడం జరిగింది. ఇప్పుడు గ్రామపంచాయతీలకు సంబంధించిన ఎమెండ్‌మెంట్ బిల్‌ను చర్చకు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

GOVERNMENT BILL

The Andhra Pradesh Gram Panchayat Laws (Amendment) Bill, 1987 (L. A. Bill No. 57 of 1987).

Sri K. Ramachandra Rao (Minister for Panchayati Raj):—Sir, I beg to move...

"That the Andhra Pradesh Gram Panchayat Laws (Amendment) Bill 1987 be taken into consideration."

Mr. Deputy Speaker :—Motion moved.

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు :— అధ్యక్షా! పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థలో అధికార వికేంద్రీకరణ వైపు ఈ సంస్థను తీసుకుపోవాలనే ఉద్దేశంతో సమితుల స్థానే మండలాలను ఏర్పాటు చేయడానికి ఉద్దేశించిన మండల ప్రజాపరిషత్, జిల్లా ప్రజాపరిషత్తుల బిల్లును పాస్ చేసుకొని, దానికి అనుగుణంగా ఎన్నికలను పెట్టుకోవడం జరిగింది. బేసిక్ యూనిట్ అయిన గ్రామ పంచాయతీల విషయంలో కూడా గతంలో ఒక మౌలికమైన మార్పును తీసుకు రావాలనీ, పరిపాలనా సౌలభ్యానికి మండలం కంటే యింకా చిన్న యూనిట్ వుండాలనే దృక్పథంతో గ్రామ పంచాయతీల చట్టంలో 3 వేల జనాభాకు ఒక యూనిట్ చొప్పున వుండడానికి అనుగుణంగా, అలా వుంటే బాగుంటుందని, అది యూనిట్ కేంద్రంగా వుండాలని, బేసిక్ డెవలప్‌మెంటల్ యాక్టివిటీస్‌కు కేంద్రంగా వుండాలని, ఆ విధంగా గ్రామపంచాయతీలను పునరుద్ధరించాలనీ, గతంలో అనుకోవడం జరిగింది. ఇప్పుడు వున్న వ్యవస్థలో మొత్తం రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 19,554 గ్రామ పంచాయతీలు వున్నాయి. అయితే 300 జనాభా మొదలుకొని 25,000 జనాభా వరకు గల పంచాయతీలు ఏర్పడిన సంఘటనలు వున్నాయి. అందువలన గ్రామపంచాయతీలలో యూనిఫార్మిటీ లేకుండా పోయింది. మేజర్ గ్రామ పంచాయతీలు 1,400 చిల్లర వున్నాయి. అదే మాదిరిగా ఇన్‌కం రేంజ్‌ను బట్టి చూస్తే రూ. 500 నుంచి రూ. 25 లక్షల

వరకు యిన్కం వున్న పంచాయతీలు వున్నాయి. అందువల్ల ఒక క్రమ పద్ధతిలో పాపులేషన్ బేసిస్ మీద అన్నిటినీ వయబుల్ యూనిట్స్‌గా చేస్తే డెవలప్ మెంటల్ యూనిట్స్‌గా చేస్తే బాగుంటుందనే వుద్దేశ్యంతో ఈచట్టంలో మార్పును తీసుకురావడానికి ఏర్పాటు జరిగింది. గత శాసనసభలో పాస్ అయింది, చర్చల సందర్భంలో గానీ, ఇతర్రతా గానీ అన్ని రాజకీయ పక్షాల నుంచి, అభిప్రాయం సేకరించడం జరిగింది. శాసనసభలో అన్ని రాజకీయ పక్షాలవారు తమ అభిప్రాయాలను తెలపడం జరిగింది. వారందరి అభిప్రాయాలను బట్టిచూస్తే, పంచాయతీ వ్యవస్థలో యూనిట్స్ కంటే,వాటిని యథాతథంగా వుంచడమే బాగుంటుందని ప్రతి రాజకీయపక్షంవారు లిఖిత పూర్వకంగాను, శాసనసభ చర్చల సందర్భంలోను చెప్పడం జరిగింది. కనుక వాటన్నింటిని దృష్టిలో వుంచుకొని ప్రభుత్వం తలపెట్టిన ఈ మార్పును చేయడం వల్ల అందరి అభిప్రాయాలకూ భిన్నంగా చేయడం అవుతుందనే వుద్దేశంతో ప్రస్తుతం వున్న చట్టంలోనే—కోర్టు వారి డైరెక్షన్ సెప్టెంబర్‌లోగా ఎన్నికలు జరపాలనివుంది కనుక— ఎన్నికలు జరుపడానికి ముందు ఈ వ్యవస్థలో మార్పులు తీసుకురావడం సాధ్యం కాదు కనుక, యథాతథంగా వుంచడం జరిగింది. అంతే కాకుండా మనం ప్రజాస్వామ్యయుగంలోవున్నాము కనుక, అన్ని పక్షాలవారు గ్రామ పంచాయతీలను యథాతథంగా వుంచితే బాగుంటుందని అన్నారు కనుక, మూడు లేదా నాలుగు గ్రామాలను ఒక యూనిట్‌గా చేసి 3 వేల జనాభాను ఒక యూనిట్ చేయడం సరికాదనే సజెషన్ అందరి ద్వారా రావడం జరిగింది కనుకనూ, ప్రభుత్వం పట్టుదలకు పోకుండా ప్రజాభిప్రాయమేకాకుండా, అందరు రాజకీయపక్షాలవారిఅభిప్రాయం గుర్తించి గ్రామ పంచాయతీల చట్టాన్ని యథాతథంగా వుంచి ఎన్నికలను జరపాలని ప్రభుత్వపరంగా నిర్ణయం తీసుకొని, శాసనసభ సమావేశాలు లేనందువల్ల ఆర్డినెన్స్ రూపేణా దాన్ని మరలా సవరించడం జరిగింది? ఇప్పుడు దాన్ని బిల్లు రూపేణా పెట్టడం జరిగింది. ఇది పెద్ద సమస్యఏమీకాదు గతంలో వయబుల్ యూనిట్‌గా వుంచాలని అనుకున్నాము. ఇన్కం క్రైటీరియాకూడా లేకుండా యథాతథంగా వుంటేనే బాగుంటుందని ఆర్డినెన్స్ ఇచ్చాము. బిల్లు రూపంలో పెట్టాము కనుక, సభ్యుల అభిప్రాయాలకు అనుగుణంగా చేయడం జరిగింది కనుక సభ్యులు ఏకగ్రీవంగా ఈ బిల్లును ఆమోదించాలని తమ ద్వారా సవినయంగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

4-10 p.m. శ్రీ ఎ. ధర్మారావు :—అధ్యక్షా! గతములో ఈబిల్లు ప్రవేశపెట్టినప్పుడు మేము గట్టిగా ఈ బిల్లును ప్రతిఘటించటం, ఇప్పుడు రిపీల్ చేస్తున్నటువంటి బిల్లును ప్రవేశపెట్టినప్పుడు రాత్రి తొమ్మిది గంటల ప్రొద్దుపోయేవరకు ప్రభుత్వాన్ని పెర్స్యుయేడ్ చేయడానికి ప్రయత్నించినా, ఎట్టిపరిస్థితులలో నయినా పాస్ చేయవలసిందే తప్ప వెనుకంజ వేసే ప్రశ్నే లేదని ప్రభుత్వం చెప్పిన తరువాత గత్యంతరం లేక మేము వాకౌట్ చేశాము. మేమే కాదు, ఇతర ప్రతిపక్ష సభ్యులు కూడా అందరూ వాకౌట్ చేశారు. మరి ఆనాడు ప్రభుత్వము ధృఢ సంకల్పముతో పట్టుదలగా, మొండితనంగా పాస్ చేసిన బిల్లు నిరుపయోగమే కాకుండా దానితో ప్రజలకు ముందుకు వెడితే

ప్రభుత్వానికి శృంగభంగం అవుతుందని ఆలోచించి ఈనాడు మళ్ళా వెనక్కి వచ్చారు. ఇప్పటికైనా వెనక్కి రావడం సంతోషం. ఒక రోజున శాసనసభలో శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు ఈ ప్రభుత్వాన్ని విపరీతంగా పొగడి ఇప్పుడు విపరీతంగా తిడుతున్నారో అదే మాదిరిగా రామచంద్రరావుగారు ఆ రోజు గంభీరమైన ఉపన్యాసముతో ఏదో రకంగా సభ్యులందరిని కన్విన్స్ చేయాలని చెప్పి గంటల తరబడి చెప్పారు. తాము ఆ రోజున ఒక చారిత్రాత్మకమైన మార్పు తెస్తున్నామని విప్లవాత్మకమైన మార్పు తెస్తున్నామని, అభ్యుదయకరమైన మార్పు తెస్తున్నామని అన్నారు. మేము చెప్పాము, పెద్దలు రాజేశ్వరరావుగారుకూడా చెప్పారు— మీరు తీసుకువచ్చే ప్రతిది చారిత్రాత్మకమైనది, విప్లవాత్మకమైనది, అభ్యుదయకరమైనది అని అనుకోకండి. మీరు తీసుకువచ్చే మార్పులు దాదాపు విఫలమైపోయి మళ్ళీ తిరోగమించవలసి వస్తోంది. అయ్యవారు ఏమి చేస్తున్నారంటే చేసిన తప్పును సరిదిద్దుకుంటున్నారు అని ప్రజలు అనుకుంటున్నారు. దీని కోసం శాసనసభ టైమ్ వ్యర్థం చేయడమే కాకుండా ప్రభుత్వ యంత్రాంగానికి అనవసరముగా పని సృష్టించి, ప్రజలను అల్లకల్లోలం చేసే పరిస్థితిలోకి తీసుకువెడుతున్నారన్నా వినలేదు. తరువాత జరిగింది ఏమిటి? శాసనం చేశారు. దాని ప్రకారం యూనిట్స్ 3 వేలపై జనాభా ఉన్నవి చేయమని చెప్పి అధికారులకు ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఇచ్చారు. జి. వోలు. ఇష్యూచేశారు. పంచాయతీరాజ్ డిపార్టుమెంటు వారికి రెండు మాసాలపాటు పరిపాలన లేదు. రెండో పనిలేదు. రాత్రింబవళ్ళు ఈ కొత్త యూనిట్స్ లెక్కవేయడం, రికార్డ్సు పంపించడంతోటే సరిపోయింది. రెండు మాసాలు ప్రభుత్వయంత్రాంగం టైమ్ వ్యర్థం చేశారు. ముందు 3 వేల జనాభా అని ఆ తరువాత 5 వేల జనాభా అని, ఇది సిద్ధం అయిన తరువాత ఈ చట్టాలను పట్టుకొని ప్రజలలోనికి వెళ్ళినట్లయితే ఈ సారి తెలుగు దేశమునకు పుట్టగతులు ఉండవని చెప్పి, అర్థం చేసుకున్న తరువాత చివరకు ఈ స్థితికి, మళ్ళీ మొదటి పరిస్థితికి వస్తున్నారు. ఎందుకైనా సరే మొత్తం మీద రాజకీయంగా వారికి నష్టం కలుగుతుందని తెలుసుకున్న తరువాత అయినా మూర్ఖత్వానికి పోకుండా ప్రజలకు ఉపయోగకరమైన ఒక బిల్లును యథాతథంగా అట్టి పెట్టినందుకు ఒక రకంగా అభినందిస్తున్నాను మంత్రిగారిని. రెండవ అమెండ్‌మెంటు చూసినట్లయితే అది ఫార్మల్ అమెండ్‌మెంట్, కాన్సికెన్షియల్ అమెండ్‌మెంటు - రెవిన్యూ తాలూకాకు బదులు మండలి అని. దానిని అపోజ్ చేయవలసినది ఏమిలేదు. మంత్రిగారికి ఒకటి మాత్రం మనవి చేస్తున్నాను. వారు వెనక్కి పోవడంలో ఏదయితే కారణం చెబుతున్నారో— అది వాస్తవము కాదు. హైకోర్టు వారు తొందరగా ఎలక్షన్ జరపమన్నారు అన్నారు. లోగడ బిల్లుతో ఎలక్షన్‌కి రంగం అంతా సిద్ధం చేశారు. దాని ప్రకారం తొందరగా జరగడానికి వీలువుతుంది. ఇప్పుడు మళ్ళీ వెనక్కి అంటే ఇంకా ఎక్కువ ఆలస్యం అవుతుంది. పైగా వారు ఎలక్టరల్ రిఫారమ్స్ అంటున్నారు. దీనివల్ల ఎటూ తిరిగి ఆలస్యం తప్పదు. ఆలస్యం జరగకుండా యీ సవరణ తెస్తున్నాము అని చెప్పటం వాస్తవం కాదు. మరి తప్పును సరిదిద్దుకుంటున్నాము అంటే

ఫెయిర్‌గా వుంటుంది తప్ప ఆలస్యంగా జరగకుండా ఉండటానికి ఇది అవసరం లేదు. ఇకపోతే ఎలక్టరల్ రిఫారమ్స్ పెట్టి దానిలో గ్రామ పంచాయతీలకు ఈ సిస్టమ్ పెడతాము అంటున్నారు. ఈ ఖర్చు ప్రభుత్వం భరించవలసిందే తప్ప గ్రామ పంచాయతీలు భరించటం సబబు కాదు. పంచాయతీలు ఆదాయం లేక అవస్థ పడుతున్నాయి. ఈ రిఫారమ్స్ పెడతాము అని ఎప్పటికప్పుడు పంచాయతీలను తాత్కాలికం అని వారికి చెక్‌పవర్ లేకుండా నామకహా సర్‌పంచులను అట్టిపెట్టి ఉన్నంతకాలం యధేచ్ఛగా పనిచేసే అవకాశాలు లేకుండా ప్రెశిడెంట్స్‌కి చెక్‌పవర్స్ లేకుండా ఏ పనులు జరగకుండా గ్రామాలలో పనులు స్థంభించి పోయాయి. వీటి పైన ముగ్గురిని చెకింగ్ పెట్టారు. దీని వల్ల అవినీతి పెరగడంతప్ప పనులు మాత్రం జరగడం లేదని చెప్పి మనవి చేస్తున్నాను. గతములో ఈ ప్రభుత్వం ఒక హామీ ఇచ్చింది. ముఖ్యమంత్రిగారే స్వయంగా ఇచ్చారు. గ్రామ పంచాయతీలకూ,మైనర్‌పంచాయతీలకు ఎలక్ట్రిసిటీ చార్జెస్ ప్రభుత్వమే భరిస్తుంది అని హామీ ఇచ్చారు. ఆ హామీ ఇంతవరకు అమలు జరగలేదు.

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు :— అమలు జరిగింది. జి. వో. ఇష్యూ చేయడం జరిగింది. స్ట్రీట్ లైట్స్ ఏజ్ వెల్ ఏజ్ పి. డబ్ల్యు ఎస్.స్కీమ్స్‌చార్జెస్.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు :— వాటర్ సప్లయి స్కీమ్స్, ఎలక్ట్రిసిటీ స్కీమ్స్ చార్జెస్ భరించడం అవసరం. అంజయ్యగారి ప్రభుత్వములో శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డి గారు పంచాయితీరాజ్ మినిస్టర్‌గా ఉండగా మేజర్ పంచాయితీలకు ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్ చార్జెస్ ప్రభుత్వం భరించేటట్లుగా జి. వో. ఇష్యూ చేశారు. అప్పుడు శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డిగారు కొద్ది రోజులలో మైనర్ పంచాయితీలకు కూడా కనీసం ఒక గుమస్తాను అయినా యిచ్చి ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్ చార్జెస్ ప్రభుత్వం వారే భరిస్తామని చెప్పి హామీ ఇచ్చారు, నాలుగైదు సంవత్సరాల క్రితం. కాని ఇంతవరకు ఆ హామీ జరగలేదు. మరి అదనముగా 'రిసోర్సెస్ ఎట్లా ఉన్నా మినిమమ్ సీడ్స్‌కి ఒక క్లర్క్‌ని యిచ్చేట్లు మైనర్ పంచాయితీలకు చేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. మీరు ఎన్ని రిఫారమ్స్ తెచ్చినా ఆదాయాన్ని పెంచడంలేదు. అసలు కావలసినది చేయకుండా అనవసరమైన రిఫారమ్స్ చేయడం వల్ల నష్టం తప్ప మరి ఏమీ ప్రయోజనం లేదు. మూడు నాలుగు మాసాల నుంచి జనానికి అల్లకల్లోలమైన పరిస్థితి ఏర్పడింది. హైదరాబాదు చుట్టూ, ఎమ్.ఎల్.ఏస్. చుట్టూ జనం తిరుగుతూ ఉండడం మీరు లేనిపోని అవస్థ తెచ్చిపెట్టి ఇప్పుడు తీసేసినట్లు ఒక రకంగా అయింది కాబట్టి ఈ బిల్లును మేము ఆమోదిస్తున్నామని చెప్పి మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ నర్రా రాఘవరెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఆవేళ మేము చెప్పినా విన కుండా, మేమందరం వాకౌట్ చేసినా లెక్క చేయకుండా ప్రభుత్వం ఆదరా బాదరాగా పాస్ చేసి మూడు వేల జనాభా అని పంచాయితీలను వయబుల్ చేసి ఇ. వోలను పెట్టి అసలు ఇది అంతా బ్రహ్మాండముగా గ్రామాలను అభి వృద్ధి చేయబోతున్నామని చెప్పారు. ఆరోజు పత్రికలు మొత్తుకున్నాయి ఇది కుదరదని, ప్రజలంతా మొత్తుకున్నారు కుదరదని. అసెంబ్లీలో అందరూ

చెప్పినా కూడా లెక్క పెట్టకుండా మేము పట్టిన కుందేటికి మూడే కాళ్ళన్నట్లు చేశారు. ఆ రోజే నేను ఒక సామెత చెప్పాను. బహుశా మీకు జ్ఞాపకం ఉండే ఉంటుంది. "కుచ్‌నా కుచ్ కియాకర్, ఉకాడ్‌కే సియా కరో" అంటే ఏదైనా ఒకటి అసలు చేస్తూ ఉండు, ఏమీ లేకపోతే ఉన్నది విప్పి మళ్ళీ కుట్టు అని. ఇది అలాగే ఉంది. ఈ పరిస్థితి అసలు ఉండకుండేది. రాష్ట్రానికి కూడా మీరు ఒక నష్టం చేశారు. మీరు మండలాల ఎన్నికలతో పాటు పంచాయితీ ఎన్నికలకు కూడా ఒక ఓటు వేసుకుంటే ఆనాడే జరిగిపోయేది. వారంతా మండలాలలో సభ్యులుగా ఉండేవారు. ఇప్పుడు అవసరం లేకుండా ఉండేది. ఇప్పుడు మళ్ళా 10, 20 కోట్ల రూపాయలు కొత్తగా ఖర్చు. పంచాయితీలకు డబ్బు లేదంటే ఒక ఖర్చు సంపాదించి పెట్టారు. అసలు మీరు ఆలోచించి చేస్తారో ఆలోచించకుండాచేస్తారో అర్థంకాకుండాఉంది ఇదివరకైతే మండలాలతో పాటు పంచాయితీలకుకూడా ఒక ఓటు వేస్తే సరిపోయేది. ఇప్పుడు లేనిసమస్యలు కొని తెచ్చుకున్నట్లు అయింది. ఇప్పటికైనా విజ్ఞత కలిగినందుకు సంతోషం. ఏదైనా ఈ బిల్లును బలపరుస్తున్నాము. కాని ఇదే సందర్భములో ధర్మారావు గారు కూడా చెప్పారు. పెద్ద పంచాయితీలకు ఉద్యోగులను ఇస్తున్నారు. చిన్న పంచాయితీలకు ఏమీ ఇవ్వడం లేదు. దీని గురించి మంత్రిగారు ఏదయినా చెప్పవలసి ఉంది. వాటికి ఏమో ఇస్తున్నారు, వీటికి ప్రభుత్వం భరించకుండా ఉండడం ఏమీ బాగాలేదు. పెద్ద వాటికి అంటే నోటిఫైడ్ పంచాయతీలకు మేము భరిస్తాము అనడం ఎక్కువ భరిస్తాము, తక్కువ భారం భరించం అనడములో అర్థం లేదు. అలా అయితే గ్రామాలను మీరు అభివృద్ధి చేసినట్లు కాదు, అందుకని దయచేసి వీటికి కూడా ఉద్యోగస్తులను భరించండి. దీనిలో కూడా కొన్ని తప్పుడు చేతలు నడుస్తున్నాయి. పంచాయతీ రాజ్ మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. సెక్రటరీ గారు కూడా ఉంటే వారు కూడా పరిశీలించవలసి ఉంది. కొంతమంది ఏమి చేస్తున్నారు అంటే పంచాయతీ క్లార్క్‌గా పాత ఆయన వుంటే గవర్నమెంటు ఉద్యోగిగా వుంటుంది అని చెప్పి అప్పటికప్పుడు ఒక ఆయనను పెట్టి ఇదివరకే వున్నట్లు లెక్కలు వేస్తున్నారు. ఒక పద్ధతి పెట్టండి. తప్పుడు పద్ధతులు జరుగుతూ వున్నాయి. ఇవి కనుక్కోండి. మీరు ఎలక్ట్రిసిటీ విషయములో ఆర్డర్స్ ఇస్యూ చేశాము అన్నారు. మంచినీటికి ఆర్డర్ ఇస్యూ చేశారా? గ్రామ పంచాయతీలకు కొంత ఆదాయం పెంచడానికి మీరు తీసుకొనే మార్గాలు ఏమిటి అంటే మండలాలకు చెరువులు అయితే గ్రామ పంచాయతీలకు ఏమి ఇస్తున్నారు. మీడియమ్ చెరువులు వాటికి ఇచ్చి స్మాల్ అండ్ మైనర్ చెరువులు వీటికి కన్సిడర్ చేయాలన్న పద్ధతిలో వున్నట్లు పత్రికలలో చూశాము. స్మాల్, మైనర్ చెరువులు ఫిషరీస్ సొసైటీస్‌కు ఇవ్వడంవల్ల వారి ఆదాయం పెరగడానికి ఏమీ లేదు. రు. 50, రు. 100 పెద్ద ఆదాయం క్రిందికి రాదు. గ్రామస్థాయిలో వున్నటువంటి ప్రభుత్వ భూములలో చెట్లను పెంచుకొని ఫలసాయాన్ని అనుభవించే హక్కు వారికి లేకపోతే ఇంకా అదనముగా రిసోర్సెస్ వారికి ఏమీ లేకపోతే అక్కడ వచ్చే ఆదాయం కేవలం ఇళ్ళ పన్నే. గ్రామ పంచాయతీలు బ్రతకాలంటే ఇదే. వృత్తి పన్ను మీరు తీసు

కుంటిరి. ఇళ్ళ పన్ను వల్ల ఆదాయం తక్కువే. అందువల్ల దయచేసి గ్రామ పంచాయతీల ఆదాయాన్ని పెంచడానికి ప్రయత్నం చేయండి.

ఎన్నికలు మాత్రము సెప్టెంబరులో జరిపించమని హైకోర్టు వుత్తరువు ఇచ్చింది. సెప్టెంబరులో అన్నట్లుగా ఇందులో వుంది. తరువాత జనవరిలో జరుపుతామని చెప్పినట్లు హైకోర్టు అంగీకరించినట్లు వుంది. ఇందులో జనవరిలో అని లేదు. మీ లక్షణం చూస్తూ వుంటే జనవరిలో కూడా జరిపేటట్లు లేదు. అసలు జనవరిలో అయినా జరుపుతారా ? తక్షణమే పంచాయతీలకు జనవరిలోగా ఎన్నికలు జరపండి. ఎలక్టోరల్ రిఫాంస్‌కు దీనికి ముడి పెట్ట వద్దు. పంచాయతీరాజ్ కమిషన్ ద్వారా ఎన్నికలు జరిపించండి. అప్పుడే
4-20p.m. పరిపాలన సజావుగా జరుగుతుంది. చెక్ పవర్ లేక ఇప్పటికే పంచాయతీలకు ఇబ్బందిగా వుంది. ఈ బిల్లును సమర్థిస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ డి. చిన్నమల్లయ్య :— అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు తెచ్చే నాడే మేము వద్దని అన్నాము. అప్పుడు మేము చెప్పిందే సంపూర్ణంగా కనిపించింది. దీని వల్ల ప్రభుత్వం పద్ధతి "మూడు అడుగులు ముందుకి, నాలుగడుగులు వెనుకకి" అన్నట్లుంది. ఆ బిల్లు ప్రవేశపెట్టిన నాడే మా అభిప్రాయాలు సేకరించి, గమనించి అనుకూలమైన తీర్పు ఇవ్వకుండా, ప్రజలు చెప్పగొట్టే పరిస్థితి వచ్చిన తరువాత మళ్ళీ ఆత్మావలోకనం చేసుకొని తిరిగి వెనక్కి వచ్చారు. ప్రతిపక్షాల నుండి సూచనలు వచ్చాయి కనుక అవి తమకు వద్దని పట్టుదలగా బిల్లు తెచ్చారు. ప్రజల రియాక్షన్ కనిపించి, వారి వునికిని కాపాడుకోవడానికి ఈ ప్రయత్నం ఇప్పుడు చేసినట్లుగా వుంది. ప్రతిపక్షాలు ఇచ్చిన సలహాలు ఆనాడే తీసుకొనిచేస్తే బాగుండేది. మూడువేలని, ఐదువేలని గ్రూపులను చేయడం పంచాయితీలకు యిప్పుడు తిరిగి ప్రత్యేకంగా ఎన్నికలు జరిపితే వచ్చే సుమారు రూ. 20 కోట్ల నష్టం వుండేదికాదు. ఈ ఖర్చు ప్రజలపైనే పడేది. పంచాయతీ సర్పంచ్‌లకు అవకాశంలేక పని చేయకుండా చేసి పాలన కుంటుపడేటట్లు చేసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానిదే. ఇప్పటికయినా ప్రభుత్వం ఒక విషయం గ్రహించాలి.. గ్రామరాజ్యాన్ని నిర్మించి ప్రజాస్వామ్య వికేంద్రీకరణ చేసే వుద్దేశంతో మండలాలను ఎక్కువ చేసి ప్రజల వద్దకే పరిపాలనా యంత్రాంగం తీసుకుపోవాలని అనుకున్నారు. అది కేంద్రీకరణకు వచ్చింది. తిరిగి ప్రజల వల్ల వికేంద్రీకరణ చేయాల్సిన పరిస్థితి వచ్చింది. ఇప్పటికయినా ఒకడుగు ముందుకు వేయాలి. మొత్తం 19,550 గ్రామ పంచాయితీలున్నాయి. కొన్ని నివాస గ్రామాలు, పల్లె గ్రామాలు కలిపి 27,221 గ్రామాలున్నాయి. 7,671 గ్రామాలు పరిపాలన లేకుండా విడివిడిగా వుండి ఏదో ఒక గ్రామంలో ఇమిడిపోయే అవకాశం వుంది. దీనిలో కొంత సడలింపు వుండాలి. అనేక గ్రామాలు గ్రామ పంచాయతీలుగా చేసే స్థితి వుంది. 3, 4 కి. మీ. కొండలలో అయితే 5, 10 కి. మీ. దాకా రెండు మూడు గ్రామాలను కలిపి గ్రామ పంచాయతీలను చేసే అవకాశం వుంది, వాటిని పరిపాలనా సౌలభ్యం పేరిట ఇంకా విస్తృతం చేయాలి. 7,600 గ్రామాలను గ్రామ పంచాయతీలుగా చేస్తే మంచిది. 19,550 లకు మించేట్లు ఇంకా

అనుకూలమైన వాతావరణాన్ని గ్రామాలకు పెంచి అభ్యున్నతమైనవిగా చేసేందుకు గ్రామ పంచాయతీలను ఎక్కువ చేయాలి. ఆ మేరకు అవసరమైన సవరణ చేయాల్సిన అవసరం వుంది. కనుక ఇప్పటికైనా ఆ సవరణ చేయాలి అప్పుడే సర్పంచులు, పంచాయతీ మెంబర్లు తమ గ్రామాలకు బస్సులు వేసుకోవడం, రోడ్లు, కుంటలు, చెరువులు ప్రత్యేకం మొదలైన ప్రజాప్రాతినిధ్యం గల పనులను చేపట్టి ప్రజలకు దగ్గరగా ఉండేలా అవకాశం ఏర్పడుతుంది. కనుక గ్రామ పంచాయతీలను విస్తృత పరచాలి. ప్రస్తుతం సక్రమ పంచాయతీల వ్యవస్థ చేపట్టలేని విధంగా వుంది. నేను కూడా గ్రామ సర్పంచ్‌గా చాలా కాలం చేశాను. చిన్న పంచాయతీలకు ఈనాడు బిల్ కలెక్టర్లను ఇవ్వకుండా ఆ వ్యవస్థను సక్రమంగా పరిపుష్టి లేకుండా చేస్తే, సంక్షేమం లేక పంచాయతీలు నష్ట పడతాయి. మన పరిపాలనకు గ్రామాలు కీలకమయినవి భూమి, పీఠిక. వాటిని బాగుచేస్తేనే దేశం ముందుకు పోవడానికి అవకాశం వుంటుంది. వాటికి స్వయంప్రతిపత్తి కల్పించాలి. స్వయంగా ఇళ్ళ నిర్మాణం, రోడ్ల నిర్మాణం, మంచినీటి వసతి ఏర్పాటు చేసుకునేందుకు వీలుగా ఆర్థికవనరులను సమకూర్చే పద్ధతిని ఆలోచించాలి. ఈ బిల్లును ఆమోదిస్తూ, నేను సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :— అధ్యక్షా! ఈ బిల్లును బలపరుస్తున్నాను. అయితే ఒక విషయం చెప్పాలి. ఈ బిల్లు ద్వారా మళ్ళీ వెనక్కి పెడుతున్నట్లు నాకు అనిపిస్తోంది. ఎప్పుడయినా శాసనాలలో మార్పు తీసుకు వస్తున్నప్పుడు సాధారణంగా అందులో ఉండే లోటుపాట్లను సరిచేసి చట్టాన్ని రూపొందించాలి. అదే పరిపాటి. కాని ఈనాడు అట్లా లేదు. ఎప్పుడయినా ఏ విధానాన్ని తలపెట్టినా దానిని బాగా ఆలోచించి, నిజంగా అది ప్రజలకు ఉపయోగ పడుతుందా లేదా అనే ఆలోచనతో నిర్ణయం తీసుకోవాలి. ఆనాడు కాంగ్రెస్ వారు ఏదో చెబుతారు. తెలుగుదేశం వారు వినలేదంటే సంతోషమే. నాకు కోపం లేదు. కాని రాఘవరెడ్డిగారు, మా బోటి వారు, ఈ ప్రభుత్వం పరిపాలన సక్రమంగా చేయాలని కోరిక గల వారు చెబితే కూడా వినకపోతే ఎంత బాధాకరమో చెప్పండి. ఈ ప్రభుత్వం వయసు చాలా చిన్నది. నాలుగు సంవత్సరాలే. వారికి విషయాలు తెలియవు. అర్థంకావు. కాని రాఘవరెడ్డి గారు వంటి పెద్దలు వున్నారు. వారిని లోపల కూర్చోపెట్టుకునయినా ఆలోచించి చేయవచ్చు. అప్పుడే అట్లా చేస్తే బాగుండేది. వారి సర్వీసెస్ ఎప్పుడూ అందుబాటులోనే వుంటాయి. మాకూ అభ్యంతరము లేదు. ఈ రాష్ట్రంలో సక్రమమైన పరిపాలన జరగాలనీ, ప్రజలంతా కలసికట్టుగా ఉండాలి అనేది మా కోరిక. వీరికేమో వీళ్ళను ఎప్పుడు కూలదోస్తామో అన్న కోరిక. దీనిని 4-30 p.m. కూడా వీళ్ళు గమనించలేక పోతున్నారంటే అది విచారకరమయిన విషయం. కాకుంటే వారు ప్రజలకు ద్రోహం చేస్తున్నారన్న విషయం వారు గమనించాలి. వారి పరిపాలనతో మాకేమీ సంబంధం లేదు. వారు ఇష్టం వచ్చినట్లు పరిపాలన సాగించుకోవచ్చు. కానీ విధాన నిర్ణయాలలో మాత్రం వారు ఈ నిర్ణయాలను గైకొనేటప్పుడు మిత్రపక్షాల వారం మేము కూడా ఉన్నామని గుర్తించాలి. మాకేమీ మంత్రి పదవులు వద్దు. అధికారాలు కావాలనడం లేదు.

పై రవీలు వారితో అంతగా మాకు లేవు. స్వచ్ఛమయిన విధానాలు అవలంభించడం, అందరమూ కూర్చొని ఆలోచించి సక్రమమయిన నిర్ణయాలు తీసుకొంటే బాగుంటుంది. కానీ ఈ విధమయిన నిర్ణయాలు పిల్లలు ఆడుకొనే విధంగా ఉంటుంది. అప్రతిష్టపాలవుతారు కాబట్టి ఇప్పటికయినా గమనిస్తే చాలా బాగుంటుంది. ఇప్పటికయినా అర్థంచేసుకొని ఒక దారికి వస్తున్నారు. అందుచేత దీనిని బలపరచడానికి వెనుకంజ వేయడం లేదు.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు :— అధ్యక్షా! ఇప్పుడు ఈ యొక్క బిల్లు విషయం చూస్తే పెద్దలు చెప్పినట్లు ఈ ప్రభుత్వం ప్రజాస్వామ్యం కొరకు విలువలను కాపాడుతామని చెప్పి ప్రజాస్వామ్య పునరుద్ధరణ పేరుతో 1984 లో ఉద్యమాలు చేసి అన్ని ప్రతిపక్ష పార్టీలు మిత్ర పక్షాలుగా కలసి 1985 లో నిలబడి 85 తరువాత ప్రతిపక్ష పార్టీలు కాంగ్రెసు పార్టీ కాకుండా - మిత్రపక్షాలు ప్రతిపాదించిన ఏ ఒక్క జెన్యుయిన్ ఎమెండుమెంటు అయినా ఈ ప్రభుత్వం ఆమోదించలేదు. పారిశ్రామిక శాఖలో వచ్చినప్పుడు వర్కర్ల యొక్క సంక్షేమం బిల్లులో ఒక ఎమెండుమెంటు విషయంలో మేమందరమూ బాయ్ కాట్ చేశాము. ఈ బిల్లు పెట్టినప్పుడు ఆరోజు అన్ని ప్రతిపక్ష పార్టీలు వ్యతిరేకించి బాయ్‌కాట్ చేశాయి. మిగతా కాంగ్రెసు వాళ్ళను చూడకుండా మిగతా మిత్ర పక్షాలను చూసి ఈ ప్రభుత్వం విలువ ఇస్తున్నదా అనేది నాకు కనబడడంలేదు. విలువ లేదనేది స్పష్టంగా ఈరోజు వరకూ అర్థం చేయించారు. ప్రజలకు మాకూ కూడా. 1985 ఎన్నికల తరువాత అనేక ప్రతిపక్ష పార్టీలు చక్కటి ఎమెండుమెంట్సు ప్రభుత్వానికి చెప్పినప్పటికీ ఎన్నడూ ఆమోదించకుండా ఈ ప్రభుత్వం - మాకేమి 202 మందిమి వున్నాము, మేము ఏమి చేసినా చేస్తాము అని చెప్పి ప్రతిదీ పాస్ చేసుకొని - ప్రజాస్వామ్యం నమ్మిన ప్రభుత్వం ఈ విధంగా చేస్తుందని నేను ఎన్నడూ ఊహించలేదు. నాకు అనిపిస్తున్నది - ఏదయినా ఒక చిన్న ఎమెండుమెంటు చేసినా, మినిస్టర్లకు స్వతంత్రం వున్నదో లేదో - అది కూడా ఒక కారణం కావచ్చు. ఏ మినిస్టరయినా తన యొక్క స్వంత ఆలోచనతో మిత్ర పక్షాలు చెప్పిన ఏ ఒక్క చిన్న ఎమెండుమెంటు ఇంతవరకూ ఈ అసెంబ్లీలో స్వీకరించే ధైర్యం, దాని మీద ఆలోచించి నిర్ణయం తీసుకొనే ధైర్యం ఈ అసెంబ్లీ చరిత్రలో లేదు. ఒక వేళ ఒకరిద్దరు తప్ప వారికి తిరిగి సమాధానం చెప్పే పరిస్థితి లేదు. వారికి స్వతంత్రం లేదని నాకనిపిస్తున్నది. ఇది నగ్న సత్యం. ఈ ప్రభుత్వం తీసుకొన్న నిర్ణయాలు ఎలా ఉన్నాయంటే మండల ప్రజా పరిషత్తులు చేసినప్పుడు కూడా, మండల ఎన్నికలు ముందు పెట్టారు. మరి పంచాయతీ ఎన్నికలు వెనుకకు పెడుతున్నారు. It is nothing but putting the cart before the horse. పంచాయతీ ఎన్నికలు పెట్టకుండా ఒకసారి మీ పొలిటికల్ ఎనాలిసిస్ కొరకు మండలి ఎన్నికలు పెట్టుకొన్నారు. ఇవ్వాళ జిల్లా పరిషత్ ఎన్నికలు నడుస్తున్నాయి. పాత గ్రామ సర్పంచులనే కంటిన్యూ చేస్తున్నారు. ఈ మెథడ్ ఏవిధంగా పని చేస్తున్నదో ఉదాహరణగా నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈరోజు ఈ బిల్లు విషయంలో అన్ని ప్రతిపక్ష పార్టీలు వ్యతిరేకించినా కూడా ఈ ప్రభుత్వానికి అర్థం కాలేదు. ఇది మేము గుడ్డి

ప్రభుత్వం అనుకొన్నాము కానీ ఈ ప్రభుత్వానికి చెవిటిదిగా కూడా వున్నది. అసెంబ్లీలో స్వయంగా మిత్రపక్షాలు అందరూ కూడా చెప్పినప్పటికీ కూడా ఆలోచించకుండా - ప్రజా ఉద్యమం ఏదయినా వస్తుందేమోనని విరమించుకొన్నారు తప్ప సెప్టెంబరు 87 వరకూ ఏదో కోర్టు ఇచ్చింది అనేది మాత్రం కాదని నేను ఈ సభకు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ యొక్క ప్రభుత్వం తీసుకొన్న చర్యలలో ఇప్పటి వరకూ గ్రామ పంచాయతీల స్వయం ప్రతిపత్తి కొరకు తీసుకొన్న చర్యలు ఏవీ కానరావడం లేదు. కనీసం భవిష్యత్తులో నయినా గ్రామ పంచాయతీల వారి యొక్క స్వయం సంవృద్ధి కొరకు మీరు కొన్ని చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం వుంది. గ్రామ పంచాయతీల్లో దాదాపు ఆంధ్రప్రదేశ్ మొత్తంలో తెలంగాణా అన్ని ప్రాంతాలు కలిపి 74 వేల చెరువులు కుంటలు ఉండే ఫిషర్‌మ్యాన్ సొసైటీలకు మూడు వేల చెరువులు కుంటలు మాత్రమే ఇచ్చారు. మిగతా అన్నీ కూడా ప్రభుత్వ పరంగా తీసుకొని బీదవాడికి పనిలేకుండా చేసారు. కనీసం గ్రామ పంచాయతీలకు ఇవి అటాచ్ చేసి ఆ పంచాయతీలకు పన్ను వచ్చే మాదిరిగా ఈ ప్రభుత్వం చేయకపోవడం శోచనీయం. గ్రామాలలో వెనుకబడిన వర్గాలకు సంబంధించిన గొల్లలు వున్నారు. వీళ్ళకు బంజరు భూములు లేకుండా పోయి కనీసం గొర్రెలను కాచుకొనే పరిస్థితి లేదు. మీరు 5 లేక 10 ఎకరాలు ఎలాట్ చేయండి. దానిపైన కొంత టాక్స్ వేయండి. వాళ్ళు కూడా టాక్స్ కడతారు. గతంలో కూడా చెప్పాము. గీత కార్మికులకు చెట్లు పెంచుకోవడానికి 5 ఎకరాలు ఇస్తామని జి. ఓ. పాస్ చేసారు. కానీ ఒక్క గ్రామంలో కూడా గీత కార్మికులకు ఇంతవరకూ తాడి చెట్లుగాని ఈత చెట్లుగాని వేసుకోవడానికి ఇవ్వలేదు. కనీసం కొంత నామినల్ టాక్స్ వేయడానికి పూనుకొన్నా గీత కార్మికులు కట్టడానికి సిద్ధంగా వున్నారు. అటువంటి చెట్లు గ్రామసీమలలో వేస్తే అక్కడ కొంత రెవిన్యూ ఎక్సయిజ్ కూడా మీకు వస్తుంది. గ్రామ పంచాయతీలకు కూడా కొంత టాక్స్ వస్తుంది. గీత కార్మికులకు ఎక్కువ మందికి ఎంప్లాయ్‌మెంటు కూడా దొరికే అవకాశం వుంది. గ్రామసీమలలో ఎరికలు, వడ్డెరలకు తాడి చెట్లద్వారా, ఈత చెట్లద్వారా పని దొరుకుతుంది. కమ్మలు దొరుకుతాయి. గీత కార్మికులకు, గొర్రెల కాపరులకు, వెనుకబడిన వర్గాల వారికి కొన్ని రకాల సహాయ సహకారాలు అందించినట్లయితే తద్వారా టాక్స్ కలక్టు చేసినా వెనుకంజ వేయరు. వాళ్ళకు ఎప్పుడూ పని దొరికే అవకాశం వుంటుంది. గ్రామ పంచాయతీలు కూడా కొంత పరిపుష్టి అయ్యే అవకాశం వుంటుంది. ఇప్పుడు చిన మల్లయ్యగారు చెప్పారు. దాదాపు 27 వేలకు పైగా వున్న గ్రామసీమలలో వున్న పంచాయతీలు 19 వేలకు పైగా వున్నాయి. మొదటినుంచి కూడా చెబుతున్నాము. ఈ పంచాయతీలను ఫర్దర్‌గా డివైడ్ చేయాలి. నానాటికీ జనం పెరిగిపోతున్నారు. రెండు మూడు కిలోమీటర్ల దూరంగా వున్న జనాభా ప్రాతిపదిక మీదనే డిస్టేన్స్ వ్యూలో పెట్టుకొని గ్రామ పంచాయతీలను ఫర్దర్‌గా డివైడ్ చేయ్యాలి. ప్రతి గ్రామానికి ఎవరికి వారికి ఈ గ్రామ పంచాయతీలు ఇస్తే తప్పులేదు. వేయి జనాభాకు పైగా వున్న చోట గ్రామ పంచాయతీలు ఇవ్వాలి. గిరిజన ప్రాంతాల్లో 250 జనాభా

వుంటే పంచాయతీ ఇవ్వండి. ఒక కిలోమీటరు రేంజ్‌లో వున్న గిరిజనులకు గ్రామ పంచాయతీలు ఏర్పాటు చేయండి. వరంగల్లు జిల్లాలో ఏటూరు నాగారంలో పంచాయతీ బోర్డుకు పోవాలంటే దాని క్రింద 10 పల్లెలు వుంటాయి. గిరిజనులకు 5, 10 కిలోమీటర్లు నడవవలసి వుంటుంది. పంచాయతీ రాజ్ శాఖలో పనిచేస్తున్న సెక్రటరీ గారికి వరంగల్లు జిల్లా అడవుల గురించి గిరిజన ప్రాంతాల గురించి బాగా తెలుసు. వారయినా ఇప్పటికయినా కనీసం ఇప్పటికయినా ఈ విషయం ఆలోచించి గిరిజనులకు అంతదూరంపోయి పంచాయతీ బోర్డులో పనిచేయించుకోవడంలో వున్న ఇబ్బందులను తొలగించుకోవడానికి - 250 జనాభా వున్న చోట ఒక కిలోమీటరు పరిధిలో వున్న వాటికి మీరు సెపరేట్‌గా పంచాయతీలు చేయవలసిన అవసరం వుంది. మిగతా గ్రామాలలో వేయి మంది జనాభాకు ఒక కిలో మీటరు రేంజ్‌లో ఒక కొత్త పంచాయతీలను ఎలా చేయాలని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తూ దీనిని సమర్థిస్తున్నాను.

4-40 p. m. శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు :— దీనిలో సెకెండ్ అమెండ్‌మెంట్ రిపీట్ చేయడంలోను ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రామ పంచాయతీలలో ఇచ్చిన ఈ ప్రియాంబుల్ స్టేట్‌మెంట్ ఆఫ్ ఆబ్జెక్ట్స్ అండ్ రీజన్స్‌కు సంబంధం లేకుండా వున్నది. చట్టానికి ఎలా వున్నదంటే "...for the words "Revenue Taluk" and "Taluk" wherever they occur, the words "Revenue Mandal" and "Mandal" shall respectivly be substituted". సెకెండ్ అమెండ్‌మెంట్ కాదు. 87 గురించి తప్ప ఈ స్టేట్‌మెంట్‌లో ఆబ్జక్టివ్స్ అండ్ రీజన్స్‌లో అది మెన్‌షన్ చేయలేదు. గ్రామ పంచాయతీలకు లాభకరంగా అడ్మినిస్ట్రేటివ్ లాభాలు ఏమయినా వుంటే ప్రభుత్వం ఇచ్చే ఫలితాలు లభించేటట్లు అనే పదానికి వయబుల్ కానివివున్న గ్రామ పంచాయతీలను తక్కువచేస్తూ వుంటే వయబుల్ ఎలా అవుతుందో నాకు అర్థంగావడం లేదు. మరి ఇప్పుడు కోర్టు వరకు పోతుంది. ఎలక్షన్స్ తొందరగా చేయవలసి వస్తుందనేది తెలియకనా? ఒక పల్లెటూరి సామెత వున్నది. "దున్నపోతు ఈనిందంటే దొడ్లో కట్టివేయమని" పాస్ చేస్తే ఈనుతుందా లేదా అన్నది చూడకుండా అయిపోయింది. మరల అది ఈనదు అన్న దానికి మనం తెచ్చుకున్నట్లు అమెండ్‌మెంట్ తెచ్చుకొన్నారు. ఇప్పుడు శ్రీరాములు గారు చెప్పినట్లు మండల్స్ ఎన్నికలు కండక్టు చేసి మండల్స్‌ని ఫారం చేసి గ్రామ పంచాయతీ ఎన్నికలు కండక్టు చేస్తున్నారా? గ్రామ పంచాయతీలలో 20, 25 కిలోమీటర్ల మధ్య అడవిలో వున్న ప్రాంతాలను కలపకూడదు. ఆ ప్రాంతాలను కలిపి మండలాలలో ఇంక్లూడ్ చేశారు. This means that it is viable now. గ్రామ పంచాయతీలకు అడవులలో నుంచి వెళ్ళాలి. For example, take రుద్రారం గ్రామ పంచాయతీ, పల్లెకుంట గ్రామ పంచాయతీ అని ఈ రెండు అడవిలో నుంచి 15 కిలోమీటర్లు దాటితేనే కానీ హెడ్ క్వార్టర్స్‌కు వెళ్ళలేరు. దాని తరువాత వీళ్ళకు రిప్రజెంటేషన్ యివ్వకూడదో, లేదో? మండల్స్ ఫారమ్ అయినాయి. ఎన్నికలు అయిన తరువాత చేస్తామన్నారు. అది వయబుల్ అవుతుందో, కాదో కానీ ఇప్పుడు దానిని

డిలీట్ చేసేటట్లు లేవన్నారు. మూడు కిలోమీటర్లు వున్న ప్రాంతాలు కలప వద్దు 15 కిలోమీటర్లు అడవిలో నుంచి వెళ్ళే ప్రాంతాలను కలిపి దానిని వయబుల్ అంటారు. గ్రామ పంచాయతీలను ఎక్కువ వున్న వాటిని తక్కువ చేసి రిసోర్సెస్ క్రియేట్ చేసి వయబుల్ అంటారు. ఇది విచారించకుండా పాస్‌చేసి ఇప్పుడు హైకోర్టు నుంచి వచ్చింది గనుక, ఇప్పుడు అమెండు తీసుకువస్తున్నామనడం సరిగాలేదు. కానీ We support it, there is no doubt ఇదే మొదలు విచారించి వుంటే ఇంత ఇబ్బంది వుండకపోవును. మరి ఈ విధంగా అభ్యంతరాలు వున్నా ఇప్పుడయినా ప్రభుత్వం ఇది తెలుసు కొన్నందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ జాని (గుంటూరు-I) :— అధ్యక్షా ! ప్రభుత్వం ఈ బిల్లు తెచ్చేటప్పుడు దూరదృష్టి లేకుండా, సరైన అవగాహన, ఆలోచనా లేకుండా చేయడం జరిగింది. ప్రతిపక్షాలన్నీ ఏక కంఠంతో ఈ బిల్లును వ్యతిరేకించడం, ఇది సబబు కాదని, మంచిది కాదని చెప్పడం జరిగింది. ఆ నాటి మా మాటలు అన్నీ ప్రభుత్వం పెడచెవిన పెట్టింది. రాజకీయ దురుద్దేశం మనసులో పెట్టుకొని మూడు, నాలుగు గ్రామాలను కలిపి ఒక గ్రామంచేసి రాజకీయ ఎత్తుగడగా దానిని ఉపయోగించుదామని ఆలో చించింది. దురదృష్టవశాత్తు అది ఎదురు తిరిగేసరికి పునరాలోచన చేసుకొని మరల పాత పద్ధతికి రావడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. గ్రామీణ ప్రాంతాన్ని బాగు చేయడం మా వుద్దేశ్యమని ఈ ప్రభుత్వం చెప్పు కొంటున్నది. వాస్తవంగా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో జరుగుతున్న కార్య క్రమాలు ఒకసారి పరికించినట్లయితే విచారించవలసిన అవసరం వున్నది. ముఖ్యమైన బజారులలోనున్న నాలుగు తట్టలు మట్టివేసి నడవడానికి బాట వేసే పరిస్థితి లేని గ్రామాలు అనేకం వున్నాయి. నిధులు లేని గ్రామాలకు ఆదాయం లేని గ్రామాలకు ప్రభుత్వం నిధులు ఇచ్చే కార్యక్రమాన్ని తీసు కోవలసిన అవసరం వున్నది. అలాగే గ్రామీణ పేదలకు పని కల్పించడానికి ఏర్పాటు చేసిన ఆర్. ఎల్. ఇ. జి. పి. స్కీమును చూసినట్లయితే ఆ వుద్దేశ్యం మేరకు ప్రభుత్వం అమలుజరపడం లేదని నా గట్టి వాదన. అక్కడున్న అవసరాలను బట్టి నిధులు వుపయోగించుకొంటున్నారు తప్ప పని లేని వారికి పని కల్పించే కార్యక్రమం ఇప్పుడయినా ఈ ప్రభుత్వం తీసుకొన్నదా ? ప్రభుత్వంలో వున్న అధికారపార్టీ గ్రామీణ అభివృద్ధిని ప్రక్కకు పెట్టి, ప్రజలకు ఇచ్చిన వాగ్దానాలను నిర్లక్ష్యం చేస్తున్న కార్యక్రమాలు తీసు కొంటున్నదని నేను అభియోగం చేస్తున్నాను. ఎన్నికల సంస్కరణలు అని చెప్పి ప్రభుత్వం ఒక బిల్లును ఇక్కడ మన ముందు పెట్టడం జరిగింది. ప్రభుత్వం నిధులు లేక గ్రామాల అభివృద్ధిని ప్రక్కన పెట్టిన సంగతి అందరికి తెలిసిందే. 60 కోట్ల రూపాయలు ఎక్కడ నుంచి తీసుకువచ్చి ఈ కార్యక్రమాలు చేపడుతుంది. నా అంచనా ప్రకారం ఎన్నికల సంస్కరణ జరిగినట్లయితే ప్రభుత్వ ఖజానానుండి నికరంగా 60 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు అవుతాయి, ఈ ప్రభుత్వానికి సదుద్దేశం వుంటే బాటలు లేని గ్రామాలలో బాటలు వేసే కార్యక్రమాన్ని చేపట్టవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ

ప్రభుత్వం ఎంత సేపు రాజకీయ ఎత్తుగడలు, రాజకీయ దురుద్దేశంతో ఆలోచించడం తప్ప గ్రామ ప్రజానీకాన్ని బాగు చేసి, గ్రామాలు అభివృద్ధి చేసే ఆలోచన లేని ప్రభుత్వం అని మనవిచేస్తున్నాను. దీనికి నిదర్శనం ఈవాళ ప్రవేశపెడుతున్న ఈ బిల్లే అని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :— అధ్యక్షా! గ్రామ పంచాయతీ చట్టానికి సవరణ చిన్నదే అయిన ఏడుగురు సభ్యులు తమ అమూల్య సలహాలు ఇస్తూ, భేదాభిప్రాయం లేకుండా ఏకగ్రీవంగా వారి వారి ఆమోదాన్ని తెలిపినందుకు సభాముఖంగా అభినందనలు అందజేస్తున్నాను. ఈ సందర్భంగా మాట్లాడిన సభ్యులందరు కూడా ఈ వ్యవస్థ బాగా పటిష్టవంతం కావాలని, ఆర్థిక పరిపుష్టి కలిగిన ఈ గ్రామ పంచాయతీలు స్వయం ప్రతిపత్తి కలిగేటట్లు తీర్చి దిద్దాలని సదుద్దేశ్యంతో ఎన్నో సూచనలు చేశారు. ఈ సందర్భంగా గ్రామీణ ప్రాంతాల సమగ్ర సత్వరాభివృద్ధే మా లక్ష్యం అని సభా ముఖంగా సవిన యంగా మనవిచేస్తున్నాను. గ్రామీణ ప్రాంతాల సత్వరాభివృద్ధి మా లక్ష్యం
4-50 p. m. అని నేను సవినయంగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. వీటిని ఆర్థిక పరపతి కలిగిన సంస్థలుగా తీర్చిదిద్దాలన్నది ఈ ప్రభుత్వం యొక్క ఏకైక లక్ష్యం. చాలా మంది సభ్యులు ఈ విషయం గతంలోనే చెప్పామని, అప్పుడు తాము చెప్పింది వినకుండా చట్టాన్ని పాస్ చేశారనీ అన్నారు. అక్కడే వుంది మా ప్రభుత్వం యొక్క గొప్పదనం. ప్రజాస్వామ్యంలో విశ్వాసం వున్నవారము కాబట్టి ప్రజాభిప్రాయానికి అనుగుణంగా కార్యక్రమాలను చేయాలని పంతాలకు పట్టుదలకు పోకుండా ప్రజాస్వామ్యంలో విశ్వాసము వున్న వారము అనే భావన కల్పించాలనే వుద్దేశంతో ....

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ మహమ్మద్ జాని :— గతంలో బిల్లు పాస్ చేసేటప్పుడే చెప్పాము మేమంతా. అప్పుడు మీ విశ్వాసం ఏమయింది?

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు :— అధ్యక్షా! గతంలో ఆనాడు ఈ చట్టంలో మార్పు తీసుకురావడానికి గల ముఖ్య కారణాన్ని సోదాహరణంగా చెప్పడం జరిగింది. చాలా గ్రామాలలో పంచాయతీలు పెద్ద జనాభా కలిగిన వయబుల్ యూనిట్స్‌గా వుండడం, గ్రామానికి కావలసిన అన్ని కార్య క్రమాలను అవి సమర్థవంతంగా చేయడానికి వీలు కల్పించినప్పుడే గ్రామీణ ప్రాంతాల ప్రగతి సత్వరంగా జరగడానికి సాధ్యపడుతుందనే భావనతో, ఇతర రాష్ట్రాలను కూడా ఆధారంగా తీసుకొని ఆ మాదిరిగా చేస్తే బాగుం టుందని, క్రింది స్థాయిలో యూనిట్ ఆఫ్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ వుండి, అక్కడి సమస్యలను అక్కడే పరిష్కరిస్తే బాగుంటుందని, మండలం దాకా కూడా వెళ్ళే అవసరం రాకుండా గ్రామాలలోనే పరిష్కరించాలనే వుద్దేశంతో ఇలా చేయడం జరిగింది. 3,000 జనాభాకు వయబుల్ యూనిట్ వుండాలని ఆనాడు నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. అయితే శాసనసభలోని అందరు ప్రతిపక్ష సభ్యులు, వివిధ రాజకీయ పక్షాలవారు కూడా తమ వుద్దేశాలను వివరించిన మీదట, పంతాలకు పోయి ఈ మాదిరిగా చేయడం మంచిది కాదనే సదుద్దేశంతో,

తిరిగి అందరి అభిప్రాయాలకు అనుగుణంగా మసలుకుందామని, ఆదర్శప్రాయంగా వుండాలనే వుద్దేశంతో పబ్లిక్ యూనిట్స్ విషయంలో అన్ని రాజకీయ పక్షాలవారూ కాదంటున్నప్పుడు, ప్రజాస్వామ్యంలో విశ్వాసం వున్న ప్రభుత్వం దానికనుగుణంగా చేయడం ముఖ్య కర్తవ్యం అనే భావనతో తిరిగి గతంలో వున్న పద్ధతిలోనే గ్రామ పంచాయతీలను పెడదామనే నిర్ణయానికి ప్రభుత్వం రావడం హర్షించదగిన విషయం. దాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని గతంలో వున్న చట్టానికి అనుగుణంగానే ఇప్పుడు వున్న గ్రామ పంచాయతీలను 13,555 గ్రామ పంచాయతీలను అలాగే వుంచి ఎన్నికలను త్వరగా జరిపించాలనే వుద్దేశంతో ఈ సవరణను చేయడం జరిగిందని సభాముఖంగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఆర్థిక వనరుల విషయంలో పీటికి పరిపుష్టి కలిగించాలనే వుద్దేశంతో స్ట్రీట్ లైట్ ఛార్జీలను ప్రభుత్వపరంగా కడుతున్నాము. డ్రింకింగ్ వాటర్ విషయంలో పి. డబ్ల్యు. ఎస్. స్కీమ్సు చేపడుతున్నారు. ఎలక్ట్రికల్ ఛార్జెస్ ప్రభుత్వపరంగా కడుతున్నాము. గ్రామాలలో వుండే రోడ్లు, డ్రయినేజ్ విషయంలో, పంచాయతీల వద్ద నిధులు లేవు కనుకనే గ్రామీణ క్రాంతి పథకం క్రింద గ్రామాలలోని వారే ముందుకు వచ్చి సగం డబ్బు వారు యిస్తే, ఇంటర్నల్ రోడ్స్, డ్రెయిన్స్ కానివ్వండి, గ్రామానికి సంబంధించిన పనులకోసం ఆర్థిక వనరులు కల్పించిన ప్రభుత్వం ఈ ప్రభుత్వం. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో పంచాయతీ సంస్థలు వుంటే వాటికి స్వంత భవన సముదాయాలు ప్రభుత్వ కార్యాలయాలకు సంబంధించిన భవనాల నిర్మాణం కోసం యన్.ఆర్.ఇ.పి, ఆర్.యల్.యి.జి.పి. మొదలగు వాటి క్రింద 16 శాతం నిధులు కేటాయిస్తున్నాము. గ్రామ పంచాయతి భవనాలను ప్రభుత్వ పరంగా కట్టడానికి, కమ్యూనిటీ హాల్స్, నిర్మాణం కోసం, రోడ్లు, డ్రెయిన్స్ మొదలగు వాటన్నింటికీ పంచాయతీల డబ్బుతోనే చేయాలంటే సాధ్యం కాదనే వుద్దేశంతో యన్.ఆర్.యి.పి, ఆర్.ఎల్.యి.జి.పి. క్రింద 16 శాతం నిధులు, అంతే కాకుండా సోషల్ వెల్ ఫేర్ ఫండ్స్‌లో కొంత భాగం గ్రామ పంచాయతీలకు ప్రత్యేకంగా యివ్వడం జరిగింది. గ్రామీణ క్రాంతి పథకానికి ప్రత్యేక ప్రాధాన్యత యివ్వడం జరిగింది. ఎంతవరకు వీలయితే అంతవరకు, ఈ నాలుగు సంవత్సరాల కాలంలో కావలసిన నిధులను గ్రామ పంచాయతీలకు యిచ్చి వాటి ద్వారా కార్యక్రమాలను చేయించాము. యన్.ఆర్.యి.పి, ఆర్.యల్.యి.జి.పి. కార్యక్రమాలే కాకుండా, గ్రామ పంచాయతీల కార్యక్రమాలలో ప్రజల యిన్‌వాల్వ్‌మెంట్ కూడా రావాలనీ, ఆ విషయంలో కూడా ప్రత్యేకంగా గైడ్‌లైన్స్ యిచ్చాము. కాబట్టి గతంలో కంటే ఈ నాలుగు సంవత్సరాల కాలంలో గ్రామసీమలను స్వర్గసీమలుగా తీర్చిదిద్దడానికి అనువైన పద్ధతిలో నిధులను కేటాయించి, ఆర్థిక వనరులను వీలైనంతవరకు పెంచి స్వయంప్రతిపత్తి గల సంస్థలుగా వాటిని పని చేయించడానికి కావలసిన వాతావరణాన్ని కల్పించడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు చాలా సూచనలు చేశారు. గ్రామ పంచాయతీల తరఫున పోరంబోకు భూములలో చెట్లు నాటించే కార్యక్రమం చేపట్టాలని కొందరు సభ్యులు

సూచించారు. సత్వరం దీనిని అమలు చేయడానికి ఆదేశాలు యిచ్చాము. పోరంబోకు భూములలో చెట్లు/పెంచి ఫలసాయం పొందడానికి అనువైన వాతావరణం కల్పించడానికి ప్రభుత్వపరంగా నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. గ్రామ పంచాయతీలలోని ట్యాంక్స్ ద్వారా వచ్చే ఆదాయం, ఫిషరీస్ డిపార్టు మెంట్‌కు కాకుండా గ్రామ పంచాయతీలకే యివ్వడానికి గతంలో నిర్ణయం జరిగింది. దానిని అమలు జరుపుతున్నాము. ఆదాయాన్ని వీలైనంతవరకు పెంచుతున్నాము. కనుక గ్రామ పంచాయతీలయొక్క ఆర్థిక వనరులను పెంచడానికి ఏ సూచనలు ఇచ్చినా వాటిని చిత్తశుద్ధితో పరిశీలించి గ్రామ పంచాయతీల వనరులను పెంచడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా వున్నది అని నేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఏకగ్రీవంగా తమ ఆమోదమును తెలిపి నందుకు ప్రత్యేకంగా అభినందనలు తెలియజేస్తూ, ఏకగ్రీవంగా అనుమతించాలని సవినయంగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. వెంకటపతి :— అధ్యక్షా! బెంగాల్ రాష్ట్రంలో గ్రామ పంచాయతీలకు వనరులను ప్రభుత్వమే కల్పిస్తూవున్నది. ఆవిధంగా అక్కడ పంచాయతీ రాజ్య వ్యవస్థ సక్రమంగా పనిచేస్తున్నది. తెలుగుదేశం పార్టీ వారు అక్కడికి వెళ్ళి ప్రత్యేకంగా పరిశీలించి వచ్చినట్లు సమాచారం అందింది. రూ. 50 వేలు కానివ్వండి 40 వేలు లేదా 30 వేలు కానివ్వండి, సంవత్సరానికి గ్రాంట్‌ను యిచ్చి అన్ని అభివృద్ధి కార్యక్రమాలనూ ఆ స్థాయిలో అప్పచెబుతున్నారు. నిధులు అదనంగా కావాలంటే మరలా ప్రజలమీద అదనంగా పన్నులు వేయండన్న పద్ధతిలో కాకుండా, రాష్ట్రానికి వున్న వాటిలో ఒక స్థాయిలో జరిగే అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను వారికి అప్పచెప్పడానికి మీరు నిర్ణయం తీసుకుంటారా? బెంగాల్ ఎక్స్‌పీరియన్స్‌ను మీరు పరిశీలించారా? అనేకసార్లు గతంలో కూడా మేము సూచనలు చేశాము. మీ అనుభవం, ఆలోచన ఏమిటి?

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు :— అధ్యక్షా! వెస్ట్ బెంగాల్ విధానానికి మన విధానానికి తేడా వుంది. అక్కడ 25 వేల నుండి 35 వేల జనాభాకు ఒక గ్రామ పంచాయతీ వుంది. అందువల్ల అక్కడ కొంత డబ్బు యిచ్చి కార్యక్రమాలను చేయండని అనడానికి వీలువుంది. ఇక్కడ 300 జనాభాకు ఒక గ్రామపంచాయతీ కొన్ని చోట్ల వుండడం వల్ల ఇక్కడ అలా సాధ్యపడదు. యన్.ఆర్.ఇ.పి. నిధులను పూర్తిగా గ్రామ పంచాయతీల ద్వారానే వినియోగించండని అంటున్నాము. గ్రామ పంచాయతీలలోని స్కూల్ భవనాలు, కార్యాలయ భవనాలు మొదలైనవి. ఇతర కార్యక్రమాల విషయంలో కూడా గ్రామ పంచాయతీలకు ప్రత్యేక ప్రాధాన్యత యిచ్చి వారే చేయాలని నిర్ణయం చేశాము. వారు ఒక వేళ ముందుకు రాకపోతే ఇతరులకు ఇచ్చే అవకాశాన్ని ఆయా గ్రామ కమిటీలకు యిచ్చే ప్రతిపాదనను కూడా ఆలోచిస్తున్నాము. పెర్ కేపిటా గ్రాంట్‌ను పెంచడానికి కూడా ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఇవే కాకుండా వృత్తిపన్నులు వగైరా గ్రామ పంచాయతీలు సక్రమంగా వసూలు చేయడం లేదనే వుద్దేశంతో వాటిని డిపార్ట్ మెంట్ ద్వారా వసూలు చేయించి వారికి యివ్వడానికి ప్రయత్నం

చేస్తున్నాము. ఇంటి పన్నును 5 సంవత్సరాలకు ఒకసారి పెంచవలసిందిగా చెబుతున్నాము.

శ్రీ పి. వెంకటపతి :— అధ్యక్షా! మంత్రిగారు సమాధాన సముద్రంలో మమ్ములను ముంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. మీరు వెస్ట్ బెంగాల్ విధానాన్ని అధ్యయనం చేశారా? చేస్తే మీ ఆలోచన ఏమిటి? మీరు అన్న దానికి మేము వూరుకొంటే ఒప్పుకున్నట్లా? బెంగాల్‌లో 25 వేల జనాభాకు ఒక పంచాయతీ వుండా?

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు:— అధ్యక్షా! 19 వేల నుండి 25 వేల జనాభా వరకు ఒక గ్రామ పంచాయతీ వుంది.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు :— అధ్యక్షా! కర్నాటక గత సంవత్సరం 100 కోట్లు యిచ్చింది. మన ప్రభుత్వం కర్నాటకను స్టడీ చేసే ఆలోచన ఏదయినా వుందా?

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు:— అధ్యక్షా! కర్నాటక విషయం నాకు అంతగా తెలియదు. ఆ విషయం తెలుసుకొని వీలైనంతవరకు అమలు చేయ డానికి ప్రయత్నం చేస్తాను.

శ్రీ డి. నారాయణరావు (పాతపట్నం):— అధ్యక్షా! చెన్నారెడ్డిగారి ప్రభుత్వంలో మినిమం 300 జనాభా వుంటే గ్రామ పంచాయతీలను ఏర్పాటు చేసుకోవచ్చునని ఒక సవరణ చేశారు. కానీ దాని ప్రకారం గ్రామ పంచాయతీ లను ఏర్పాటు చేసుకోవడానికి ప్రభుత్వపరంగా ఆంక్ష విధించినట్లు జిల్లా పంచాయతీ అధికారులు తెలియజేస్తున్నారు. ఆ ఆంక్షను ఎత్తివేసే ప్రతిపాదన ఏదైనావుందా? రెండవది, ఈ సవరణ తెచ్చారు. బి.సి. లకుచెందిన వారినిసర్పంచు లుగా, మహిళలను సర్పంచ్‌లుగా చేయటానికి సవరణ తెచ్చే ఆలోచన వున్నదా అని అడుగుతున్నాను. ఎన్.ఆర్.ఇ.పి. గ్రాంటు జిల్లాకు కేటాయించిన మొత్తంలో కొంత పర్సెంటేజ్ పంచాయతీకి అయితే 5 వేలు, మేజర్ పంచాయతీకి 40 వేల రూపాయలు అంజయ్యగారి ప్రభుత్వం వున్నప్పుడు ఇచ్చారు. అదే విధంగా జిల్లాకు కేటాయించిన దానిలో కొంత పర్సెంటేజ్ గ్రామ పంచాయతీలకు నేరుగా ఎన్.ఆర్.ఇ.పి, ఆర్.ఎల్.ఇ.పి. వర్క్సుకు ఇవ్వటానికి ఏదైనా ప్రతిపాదన వున్నదా?

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు:— గ్రామ పంచాయతీ చట్టంలో రిజర్వే షన్స్‌కు సంబంధించిన విషయం పొందుపరచబడి వుంది. ఎస్. సి., ఎస్. టి., మహిళలకు అది వుంది. అంతకు మించి కొత్తగా ఆలోచన లేదు. బైఫర్కేషన్ విషయంలో ప్రస్తుతానికి బ్యాన్ వుంది. ప్రతిపాదనలు వుంటే, అవసరం అనుకుంటే పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ డి. నారాయణరావు:— ఎన్. ఆర్. ఇ. పి. గ్రాంటు క్రింద ఎస్. సి. లొకాలిటీస్‌లో కమ్యూనిటీ హాల్స్ కట్టాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. అలా చాలా చోట్ల కట్టడం కూడా జరిగింది, వాటి ఎలక్ట్రిసిటీ ఖర్చు ఎవరు భరిస్తారు?

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు:— కమ్యూనిటీ హాల్స్‌కు ఎలక్ట్రిసిటీ చార్జెస్ విషయంలో అది రికరింగ్ ఎక్స్‌పెన్డిచర్ కాబట్టి ఎవరు వాడుకుంటున్నారో వారు కట్టుకుంటే మంచిది. లేకపోతే అటువంటి ప్రతిపాదన వస్తే ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ ఎ. బాలకృష్ణయ్య (వనపర్తి) :— ఒక నియోజకవర్గానికి చెందిన కొన్ని గ్రామాలు 7, 8 మండలాలలో వుండటం, మండల కేంద్రానికి కొన్ని చాలా దూరంగా వుండటం జరిగింది కనుక వాటిని పునర్వ్యవస్థీకరించి పంచాయతీ గ్రామాలను దగ్గరగా వున్న మండలాలకు కలిపే ప్రతిపాదన వున్నదా?

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు:— అనుకూలంగా లేని గ్రామాలు వుంటే ప్రతిపాదనలు పంపిస్తే పరిశీలించి నిర్ణయం తీసుకుంటాము. రెవిన్యూ మండలాలలో మార్పు రావాలి. వాటికి వస్తే ఆటోమాటిక్‌గా ఇది వస్తుంది.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:— వనరులు లేని చిన్న గ్రామాలకు వీధి దీపాలకు అయ్యే ఎలక్ట్రిసిటీ ఖర్చు ప్రభుత్వం భరిస్తుందని, పంచాయతీరాజ్ శాఖామంత్రి, ముఖ్యమంత్రి ఇదివరలో ఈ సభలో చెప్పారు కాని ఇంతవరకూ ఉత్తర్వులు వెళ్ళలేదు. ....

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు:— ఉత్తర్వులు వెళ్ళాయి, కావాలంటే కాపీ ఇస్తాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు :— పంచాయతీలలో అనేకచోట్ల ఓటర్ల లిస్టులో మార్పులు, చేర్పులు చేస్తున్నారు. ఆ పని ఎమ్. ఆర్. వో. లకు అప్పగించారు. అప్పీలు చేసుకోటానికి ఆర్.డి.వో. ను ఫైనల్ అథారిటీ చేశారు. కాని అక్కడ కూడా అక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. కనుక కమీషన్‌కు అప్పీలు చేసుకొనే అవకాశం కల్పిస్తారా?

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు:— రేపు నామినేషన్ వేస్తారనగా కూడా చేర్చుకోటానికి అవకాశం కల్పించాము. అలాగే లేనివారి పేర్లు వుంటే డిలీట్ చేసుకోవచ్చు.

శ్రీ పి. అప్పలనాయుడు (భీమునిపట్నం(:— గ్రామ పంచాయతీలలో వీధిలైట్లకు సంబంధించిన ఎలక్ట్రిసిటీ చార్జీలు ప్రభుత్వం భరిస్తుందని జి. ఓ. వుంది. కాని రూరల్ ఎలక్ట్రికల్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ పరిధిలో వున్న వాటిని మెన్షన్ చేయలేదు కనుక వాటికి చెల్లించటానికి వీలులేదని డి.పి.ఓ. అంటున్నారు. దీనివల్ల అనేక పంచాయతీలు ఇబ్బంది పడుతున్నాయి కనుక ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో క్లారిఫికేషన్ ఇస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :— ఆర్.ఇ.ఎస్. కు సంబంధించిన వాటికి అన్నిటికి వర్తింప చేస్తాము.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య:— మండల ప్రజాపరిషత్ ఉపాధ్యక్షుని ఎన్నికలు ఈనాటివరకూ జరగలేదు. అలాగే గ్రామ పంచాయతీ ఎన్నికలు 88 జనవరిలోపు జరపటానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంటుందా?

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :— జనవరిలో జరపటానికి అన్ని ప్రయత్నాలూ చేస్తున్నాము.

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

That the Andhra Pradesh Gram Panchayat Laws (Amendment) Bill, 1987, be taken into consideration.

The motion was adopted.

(Pause)

Clauses 2, 3, Clause 1, enacting formula and long title.

Mr. Deputy Speaker :—I shall now put the Clauses to vote. The question is :

That Clauses 2, 3, Clause 1, Enacting Formula and Long itl: do s tand part of the Bill.

The motion was adopted, and Clauses 2, 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title title were added to the Bill.

Sri K. Ramachandra Rao :—Sir, I move :

That the Andhra Pradesh Gram Panchayat Laws (Amendment) Bill, 1987, be passed.

Mr. Deputy Speaker :—Motion moved. The question is :

That the Andhra Pradesh Gram Panchayat Laws (Amendment) Bill, 1987, be passed,

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

STATUTORY RESOLUTION

RE.: DISAPROVING THE UNIVERSITY OF HEALTH SCIENCES (AMENDMENT) ORDINANCE, 1987.

Sri M. Omkar :—Sir, I move :

"This House disapproves the University of Health Sciences (Amendment) Ordinance, 1987, (Andhra Pradesh Ordinance No. 8 of 1987) promulgated by the Governor on the 29th September, 1987."

Mr. Deputy Speaker :—Motion moved.

GOVERNMENT BILLS

THE UNIVERSITY OF HEALTH SCIENCES (SECOND AMENDMENT) BILL, 1987, (L.A. BILL NO. 58 OF 1987).

(Dr. D. Venkateswara Rao) Minister for Medical and Health :- Sir, I move :

That the University of Health Sciences (Second Amendment) Bill, 1987, be taken into consideration.

Mr. Deputy Speaker :—Motion moved.

The University of Health Sciences
(Second amendment) Bill, 1987
(L.A. Bill No. 58 of 1987)

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు:— అధ్యక్షా: ఇంతకు ముందు యూనివర్శిటి క్రింద రాష్ట్రంలో వున్న 8 వైద్యకళాశాలలు, 8 ప్రధాన హాస్పటల్స్ దాని పరిధిలో వుండేవి. వారి ఆస్థులు, సంపద, హక్కులు, భాద్యతలు అన్నీ కూడా ఆ యూనివర్శిటీ క్రింద వుండేవి. అయితే యూనివర్శిటి ఆఫ్ హెల్త్ సైన్సెస్ కొత్తగా ప్రారంభించినందువల్ల, బిల్లులోని ఆబ్జెక్ట్స్ అండ్ రీజన్స్‌లో వున్న దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని వారి ఎడ్మినిష్ట్రేషన్ భాద్యత కొంత ఇబ్బందికరంగా వుండటం వల్ల యూనివర్శిటి వారు ప్రభుత్వాన్ని ఆ బాధ్యత నిర్వహించవలసిందిగా కోరడం జరిగింది. దానిని అనుసరించి ఒక సిద్ధార్థ మెడికల్ కాలేజి, విజయవాడలోని జనరల్ హాస్పటల్, మంగళగిరిలోని హాస్పటల్ తప్ప మిగిలిన అన్నిటిని ప్రభుత్వం తీసుకుని వాటి నిర్వహణ బాధ్యతను వహించేటట్లుగా ఈ ఎమెండింగ్ బిల్లు తీసుకురావడం జరిగింది. కనుక సభ్యులు దీనిని ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. సుందర రామిరెడ్డి (ఆత్మకూరు):— అధ్యక్షా, రీసెంట్‌గా మన హైకోర్టు జడ్జెస్ హెల్త్ యూనివర్శిటి గురించి కామెంట్ చేస్తూ అది అనారోగ్య యూనివర్శిటిగా తయారైనదనే అభిప్రాయపడినట్లు తమ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. 86లో యూనివర్శిటి బిల్లును పాసు చేశాము. ఆ సందర్భములో మాట్లాడుతూ టీచింగు హాస్పిటల్స్‌ను, మెడికల్ కాలేజీలతో కూడా యూనివర్శిటికి అనుబంధం చేస్తే ఒక పెద్ద అడ్మినిస్ట్రేటివ్ యూనిట్ అవుతుంది, ఏ వుద్దేశముతో అయితే మనము యూనివర్శిటిని స్థాపిస్తున్నామో ఆ వుద్దేశము నెరవేరదు అనే అభిప్రాయం చెప్పడం జరిగింది ఆనాడు. కాని తొందరపడి ఆ యూనివర్శిటి బిల్లును పాసు చేయించడం జరిగింది. ఆ సందర్భములో మాట్లాడుతూ యూనివర్శిటి ఛాన్సలర్‌గా ముఖ్యమంత్రి వుండడం ఎంతవరకు సబబు అనే విషయం చర్చించడం జరిగింది. ఒక ముఖ్యమంత్రి యూనివర్శిటికి ఛాన్సలర్‌గా వుండడం అనేది మంచి పద్ధతి కాదని, ఎకాడమిక్‌కు సంబంధించిన యూనివర్శిటికి ఎవరైనా ఎకాడమిషియన్ వుంటే బాగుంటుందని ఆనాడు చెప్పడం జరిగింది. కాని మేము ఎన్ని సలహాలు యిచ్చినా ప్రక్కకు నెట్టి తొందరపాటుతో యూనివర్శిటి బిల్లును పాసు చేయడం జరిగింది. ఆ ఫలితము యీనాడు అనుభవిస్తున్నామని చెప్పడానికి చింతిస్తున్నాను. కాని కొత్తగా వచ్చిన మంత్రిగారు డాక్టరు వెంకటేశ్వర రావుగారు చార్జి తీసుకున్న తరువాత మెడికల్ డిపార్టుమెంటులో అయితేనేమి లేకపోతే యూనివర్శిటిలో అయితేనేమి కొన్ని మార్పులు తీసుకువచ్చి అవి సక్రమంగా జరిగేట్లు చూస్తారని ఆనాడు అభిప్రాయపడినాము. కాని దురదృష్టవశాత్తు వారు వచ్చిన తరువాత కూడా సక్రమంగా జరగడం లేదనే విషయము యీ సందర్భములో చెప్పక తప్పదు. ఉదాహరణకు యీ సందర్భములో ఒక విషయము సభ దృష్టికి తెస్తున్నాను. 86 మార్చిలో పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేషను ఎంట్రెన్సు ఎగ్జామినేషను జరిగింది. గత రెండు సంవత్సరాలుగా మన యూనివర్శిటి పోస్టు

గ్రాడ్యుయేషను ఎంట్రెన్స్ ఎగ్జామినేషను జరుపుకోలేని దుస్థితి ఏర్పడింది. అంటే 86 అక్టోబరులో ఒక బ్యాచ్ ఎగ్జామినేషన్ వ్రాసి వుంటారు, 87 మార్చిలో ఒకటి వ్రాశారు, 87 డిశంబరులో ఒకటి వ్రాశారు. ఈ మూడు బ్యాచీలవారు ఎంట్రెన్సు ఎగ్జామినేషను వ్రాయడానికి అవకాశం లేకుండా పోయింది. ఒక్కొక్క బ్యాచ్‌లో 700, 800 మంది విద్యార్థులు పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేషను కోర్సులో ప్రవేశించడానికి అవకాశం వుంది. ఆ విధంగా లెక్క వేస్తే ఆంధ్ర రాష్ట్రము మొత్తం మీద షుమారు రెండు వేల నుండి మూడు వేల వరకు పోస్టు గ్రాడ్యుయేషను చదువు చదువుకోవడానికి నోచుకోలేని స్థితి ఏర్పడింది యీ రాష్ట్రములో అని చెప్పక తప్పదు. ముఖ్యంగా మెడికల్ విద్యార్థులలో ఒక విధమైనటువంటి నిరాశ, నిస్పృహ, టెన్షన్ వుందనే విషయము మంత్రి గారికి తెలియదనే విషయం కాదు. యం.బి.బి.ఎస్. పాసు అయిన తరువాత ప్రత్యేకించి మన రాష్ట్రములో ఉద్యోగము చేసే అవకాశాలు లేని పరిస్థితులలో వేలాది మంది మెడికల్ విద్యార్థులు పోస్టు గ్రాడ్యుయేషను కోర్సులలో ప్రవేశించాలని, పోస్టు గ్రాడ్యుయేషను విద్య అభ్యసించాలనే ఆదుర్దాతో వున్నప్పుడు—మన రాష్ట్రములో ప్రతి సంవత్సరము రెండు బ్యాచీలు అంటే 1500 మంది వైద్య విద్యార్థులు పోస్టు గ్రాడ్యుయేషను కోర్సులో ప్రవేశించ డానికి అవకాశం వున్నప్పటికీ—ఆ అవకాశాన్ని ప్రభుత్వం సర్వ నాశనం చేసిందనే విషయము మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. అయితే పోస్టు గ్రాడ్యుయేషను ఎంట్రెన్సు ఎగ్జామినేషన్ జరిగింది. కాని యిప్పటివరకు రిజల్ట్సు ప్రకటించ లేదు. ఏమంటే, హైకోర్టు అని చెబుతున్నారు. యూనివర్శిటి ఏర్పడిన తరువాత స్టేట్‌అంతా ఒక యూనిట్ అయితే సిక్స్ పాయింటు ఫార్ములా దృష్ట్యా ఆంధ్ర విద్యార్థులకు, తెలంగాణ విద్యార్థులకు, రాయలసీమ విద్యార్థులకు తగాదా పెట్టి—వైస్ ఛాన్సలర్ కె.ఎన్. రావుగారు వుంటే—ఆయన మాకు తెలుసు, ఆయన వద్ద మేము విద్యార్థులుగా వుండినాము—ఒకప్పుడు డైరెక్టర్ ఆఫ్ మెడికల్ సర్వీసెస్‌గా వుద్యోగము చేసిన వ్యక్తి—ఆయనను వైస్ ఛాన్సలర్‌గా చేస్తే 80 సంవత్సరాల వయస్సులో—ఆయన దురదృష్టవశాత్తు విజయవాడ పోయినా, కాకినాడ పోయినా, హైదరాబాదు వచ్చినా ఎక్కడ పోయినా ఆయనను గెరావ్ చేస్తున్నారు మెడికల్ విద్యార్థులు. అనేక రకాల యిబ్బంది పెడుతున్నారు. ఇటీవల ఆయన ఉస్మానియా యూనివర్శిటికి ఒక కాన్ఫరెన్సుకో ఒక మీటింగుకు వస్తే - నిన్న గాక మొన్న - అక్కడి విద్యార్థులందరు ఆయనను గెరావ్ చేశారు. మీరు పోస్టు గ్రాడ్యుయేషను ఎగ్జామినేషను జరిపారు, రిజల్ట్సు పబ్లిష్ చేయలేదు, ఎప్పుడు చేస్తారు అంటే చెప్పలేని స్థితిలో పడిపోయిన విషయం చెబుతున్నాను. ఒక అవగాహన లేకుండా ఏ విధంగా పోస్టు గ్రాడ్యుయేషను ఎగ్జామినేషను జరిపారు? ఏ రీజియన్ నుండి ఎంత మందికి అవకాశం యివ్వాలనే అవగాహన లేకుండా ప్రభుత్వం మెడికల్ విద్యార్థుల భవిష్యత్తుతో చెలగాటమాడుతుందని చెప్పడానికి విచారిస్తున్నాను. ఇప్పటికైనా మంత్రి గారికి మనవి చేస్తున్నాను, మీరు సరైన అవగాహనతో

సరైన నిర్ణయం చేసి వెంటనే రిజల్ట్సు పబ్లిష్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేయండి. ఈనాడు యీ సభాముఖంగా ఎపుడు రిజల్ట్సు పబ్లిష్ చేస్తారనే విషయం ప్రకటించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఖచ్చితంగా దానిని వెంటనే అమలు చేయండి అని మనవి చేస్తున్నాను. ఆనాడు యూనివర్శిటీ ఏర్పడినప్పుడు చెప్పాము - టీచింగు హాస్పటల్స్‌ను యూనివర్శిటీకి అనుబంధం చేస్తే ఏ విధంగా యూనివర్శిటీ అడ్మినిస్టర్ చేస్తుందని - దానికి కావలసిన అడ్మినిస్ట్రేటివ్ కెపాసిటీ వుందా అని ప్రశ్నించడం జరిగింది. ఇప్పటికైనా వారు చేసినటువంటి నిర్ణయాన్ని తిరుగ ఆలోచించి సరైన పద్ధతిలో గవర్నమెంటు టేకోవరు చేస్తున్నది. అయితే సిద్ధార్థ మెడికల్ కాలేజి, విజయవాడ, గవర్నమెంటు జనరల్ హాస్పటల్, విజయవాడ, మరియు సెంటర్ ఫర్ ట్రైనింగ్ అండ్ రీసెర్చ్ యిన్ కమ్యూనిటీ హెల్త్‌సైన్సెస్, మంగళగిరి-వాటిని హెల్త్ యూనివర్శిటీ కంట్రోలులో పెడుతున్నారు. అది కూడా మంచిది కాదని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఎందుకంటే అక్కడ కూడా పేచీ వస్తుంది. ఆ యూనివర్శిటీకి సిద్ధార్థ మెడికల్ కాలేజీని ఎటాచ్ చేస్తే అడ్మినిస్ట్రేషను ఏ విధంగా జరుగుతుంది? అది స్టేటుకు సంబంధించిన యూనివర్శిటీ-దానికి ఆ కాలేజిని ఎటాచ్ చేస్తే అడ్మిషన్స్‌లో సిక్స్ పాయింటు ఫార్ములా వుంటుంది ఆ కాలేజీలో - అప్పుడు తగాదాలు ఏర్పడుతాయి. దానివల్ల యిబ్బందులు వస్తాయి. ఇప్పటికైనా సిద్ధార్థ మెడికల్ కాలేజీని, విజయవాడ ప్రభుత్వ ఆసుపత్రిని ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకున్నందువల్ల నష్టం ఏముంది? ఇప్పటికైనా వాటిని ప్రభుత్వ కంట్రోలులో పెట్టాలనే విషయం ఆలోచించాలి. ఈ సందర్భములో ఒక విషయం చెప్పక తప్పదు. కమీషనరేట్ అని ఒకటి పెట్టారు. కమీషనరేట్ కంట్రోలు క్రింద డిస్ట్రిక్ట్ హెడ్‌క్వార్టర్సు హాస్పిటల్స్‌ను, తాలూకా హెడ్‌క్వార్టర్సు హాస్పటల్స్‌ను పెట్టారు. ఆ కమీషనరేట్ ఎంతవరకు పని చేస్తున్నది, అక్కడ ఏమైనా సిబ్బంది వుందా? కమీషనరేట్ వచ్చిన తరువాత హెడ్‌క్వార్టర్సు హాస్పటల్స్‌లో తాలూకా హెడ్‌క్వార్టర్సు హాస్పటల్స్‌లో పనిచేసే డాక్టర్సుకు జీతాలు యివ్వలేని దుస్థితి ఏర్పడింది. అక్కడ హాస్పటల్స్‌కు కావలసిన మందులు, సామాగ్రి సక్రమంగా సరఫరా చేయలేని పరిస్థితి వుంది. యూనివర్శిటీకి సంబంధించిన మార్పులు తెచ్చినప్పుడు, కమీషనరేట్ ఏర్పాటు చేసేప్పుడు, యితర దేశాల నుండి డబ్బును సంపాదించి తద్వారా మనకున్న హాస్పటల్స్‌ను అభివృద్ధి చేయాలనే వుద్దేశం చెప్పడం జరిగింది. కాని ఆ వుద్దేశం నెరవేరలేదు. కాబట్టి ఆ కమీషనరేట్‌ను కూడా ఎబాలిష్ చేస్తే మంచిదని మంత్రిగారికి చెబుతున్నాను. ఇప్పుడు జనరల్ హాస్పటల్స్‌ను ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్నది. వాటిని కమీషనరేట్‌కు యిస్తారా లేకపోతే యిది వరకు ఒక డైరెక్టరేట్ వుండేది-కమీషనరేట్ వచ్చిన తరువాత ఆ డైరెక్టరేట్ ఆఫ్ మెడికల్ ఎడ్యుకేషనును ఎబాలిష్ చేశారు-మళ్ళీ అట్లా డైరెక్టరేట్ ఆఫ్ మెడికల్ ఎడ్యుకేషను అని ఏర్పాటు చేయబోతున్నారా, అది కూడా క్లారిఫై చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. పోతే జనరల్ హాస్పటల్స్ అయితేనేమి

హెడ్క్వార్టర్సు హాస్పటల్సు అయితేనేమి, తాలూకా హెడ్క్వార్టర్సు హాస్పటల్సు అయితేనేమి, అవి అన్ని యింటర్ కనక్టింగ్ యినిస్టిట్యూట్సు పి.హెచ్.సి. లో పని చేసే డాక్టర్సు టీచింగు హాస్పటల్సుకు పోవాలన్నా లేకపోతే హెడ్క్వార్టర్సు హాస్పటల్ సిబ్బంది తాలూకా హెడ్క్వార్టర్సుకు పోవాలన్నా వీలుకాని పద్ధతిలో లేనిపోని మూడు విభాగాలుగా చేస్తూ ఒక దానికి ఒకటి సంబంధం లేకుండా కన్ఫ్యూజన్ వుంచడం మెడికల్‌లో మంచిది కాదు. సహకార రంగములో సింగల్ విండోను ప్రవేశపెట్టినట్లుగా మెడికల్ ప్రొఫెషన్‌లో కూడా-అన్నింటిని ఒకే గొడుగు క్రింద తెచ్చి-టీచింగు హాస్పటల్సు అయినా, హెడ్క్వార్టర్సు హాస్పటల్సు అయినా, తాలూకా హెడ్క్వార్టర్సు హాస్పటల్సు అయినా, అన్నింటిని కూడా ప్రభుత్వ కంట్రోలు క్రింద తెస్తే-యిదివరకు వున్న మెడికల్ డైరెక్టరేట్ లాగా డైరెక్టరేట్‌ను ఏర్పాటు చేసి దాని క్రిందికి తెస్తే-కొంత కన్ఫ్యూజన్ తగ్గుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సందర్భంలో నేను మంత్రి గారి దృష్టికి ఒక విషయం తీసుకొని వస్తున్నాను. ఇప్పుడు పోస్టు గ్రాడ్యుయేషను ఎడ్యుకేషనులో విపరీతమైన రద్దీ ఉంది. చాలామంది మెడిసిన్ కాని సర్జరీ కాని గైనకాలజీ కాని ఆర్థోపెయిడిక్సు కాని పీడియాట్రిక్సు మొదలైన సబ్జక్టులలో ప్రవేశం కోరుతున్నారు. మనం వారికందరికీ ప్రవేశం ఇవ్వలేక పోతున్నాము. మద్రాసులో టీచింగు హాస్పటల్సులో ప్రతి యూనిట్‌కు ఇద్దరు, ముగ్గురిని సీనియర్ హౌసు సర్జన్సుగా తీసుకొని ఎమ్. ఎస్., ఎమ్. ఎస్ ట్రెయినింగు ఇచ్చి బోత్ ది ఎగ్జామినేషన్సుకు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. మద్రాసులో హెడ్క్వార్టర్సు హాస్పటల్సులో కూడా ఆ అవకాశం ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. దురదృష్టవశాత్తు మన ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో అదిలేదు. టీచింగు హాస్పటల్సులో లేదు, హెడ్క్వార్టర్సు హాస్పటల్సులో అంతకుముందే లేదు. టీచింగు హాస్పటల్సులో ప్రతి యూనిట్‌లో అదనంగా రెండుసీట్లు మీరు క్రియేట్‌చేసి పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్సుకు ట్రెయినింగు ఇచ్చి ప్రయివేటుగా ఎమ్. ఎస్., ఎమ్. ఎస్-రెండు ఎగ్జామినేషన్సుకు వెళ్ళడానికి అవకాశం కలుగజేస్తే మీరు ఎంతోమంది మెడికల్ విద్యార్థులకు మంచి అవకాశం కల్పించినవారు అవుతారని మనవిచేస్తున్నాను. కొన్ని డిస్ట్రిక్టు హెడ్క్వార్టర్సు హాస్పటల్సులో కొన్ని డిపార్టుమెంట్సు అప్‌గ్రేడ్ చేసి అక్కడ కొంతమందికి ట్రెయినింగు ఇస్తే వారు ఎక్కువగా చదువుకొని స్పెషలిస్టులుగాతయారు కావడానికి అవకాశాలు ఉంటాయని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ కమీషనరేట్ వారు రెండు మాసాల క్రితం కొన్ని పోస్టులు అడ్వర్టైజ్ చేశారు. డాక్టర్సుకు కన్సాలిడేటెడ్ పే క్రింద రెండు వేల రూపాయల జీతం ఇస్తామని, నర్సులకు వెయ్యి రూపాయల జీతం ఇస్తామని, అదే విధంగా కాంపౌండర్సుకు ఇతర ఉద్యోగులకు కన్సాలిడేటెడ్ పే క్రింద తీసుకుంటామని అప్లికేషన్సు పిలిచారు. వేలాదిమంది అన్‌ఎంప్లాయిడు మెడికల్ గ్రాడ్యుయేట్సు వాటికి ఎప్లయి చేశారు. అనేకమంది అన్‌ఎంప్లాయిడు నర్సులు ఎప్లయి చేశారు. అనేకమంది కాంపౌండర్సు ఎప్లయి చేసారు. వారిని మీరు

ఏవిధంగా నిర్ణయించబోతున్నారు? దాని సెలక్షనుకు బేసిస్ ఏమిటి? ఈ విధంగా కమీషనరేట్ వారు అడ్వర్‌టైజ్ చేసారు, మేమంతా అప్లయి చేసాము, మాకు ఉద్యోగాలు వచ్చే అవకాశం ఉందా అని అడ్వర్‌టైజుమెంటు పేపరు చూపించి అడుగుతున్నారు. దానికి మీరు ఎటువంటి నిర్ణయం తీసుకోబోతున్నారు? ఏ విధంగా కన్‌సాలిడేటెడ్ పే ఇచ్చి ఆ డాక్టర్సును రిక్రూట్ చేయబోతున్నారో మంత్రిగారు చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఇటీవలి బడ్జెటు సమావేశంలో మంత్రిగారు చెప్పారు. మొత్తం రాష్ట్రంలో కొత్తగా 200 పి.హెచ్.సిలు ఏర్పాటు చేస్తున్నామని చెప్పి ప్రపోజల్సు ప్రతిపాదించారు. ఇంతవరకు ఏమి నిర్ణయాలు చేసారు? అప్పుడే సంవత్సరం అవుతున్నది. మీరు ఎన్ని పి.హెచ్.సిలు సెలక్టు చేసారు? ఎక్కడెక్కడ నిర్ణయించారు? ఆ నిర్ణయించడానికి బేసిస్ ఏమిటో కూడా మంత్రిగారు చెప్పాలని కోరుతున్నాను. కొత్త పి.హెచ్.సిలు ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తున్నారు? ఈ సందర్భములో అన్‌ఎంప్లాయిడు డాక్టర్సుకు రోజుకు 50రూ.లు చొప్పున ఇచ్చి తీసుకున్నారు. టెంపరరీగా ఎక్కడ ఖాళీలు ఉంటే అక్కడ ఆ విధంగా చేయడానికి నిర్ణయించారు. అది అన్‌ఎంప్లాయిడు డాక్టర్సుకు మంచిదే. వైద్య సదుపాయం లేనటువంటి గ్రామాలకు మంచిదే. ఎవరో ఒక డాక్టరు వైద్య సదుపాయం లేనటువంటి గ్రామంలో ఉండి వైద్యం చేయడం మంచిదే. దానికి ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. ప్రభుత్వం ఇటీవల 700 మంది డాక్టర్సును రిక్రూట్ చేయడం జరిగింది. ఆ 700 మందిలో 300 మందిచే చేరారు. 400 మంది చేరలేదు. వీరుచేరినచోట టెంపరరీగా పనిచేస్తున్న డాక్టర్సును తీసివేయాలని ఆర్డర్సు ఇచ్చారు. వారు కోర్టుకుపోయి రిటెయిన్ చేయడానికి మళ్ళీ ఆర్డర్సు తెచ్చుకున్నారు. గవర్నమెంటు ఆర్డర్సును ఎబేయన్సులో పెట్టారు. వారు 2 సంవత్సరాల నుండి పని చేస్తున్నారు. వారిని కొనసాగిస్తారా? లేకపోతే ఎలాగ డీల్ చేస్తారు? గ్రామీణ ప్రాంతాలలో మీరు ఇచ్చే 50 రూపాయలతో వారు పనిచేస్తూ ఉంటే వారిమీద కంప్లయింట్సు వచ్చాయి కనుక వారిని తీసివేస్తారని అంటున్నారు. నేను దానిని అంగీకరించడం లేదు. వారివల్ల ప్రయోజనం ఉంది. ఇటు డాక్టర్సుకు మేలు జరుగుతుంది, అటు ప్రజలకు మేలు జరుగుతుంది. ఏ సౌకర్యం లేనటువంటి కొన్ని ప్రాంతాలలో, వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో కొంత వైద్య సౌకర్యం కలుగుతుంది. కొంత వైద్య సలహా కూడా వారు ఇవ్వడానికి అవకాశం లభిస్తుందని, అందువల్ల వారిని కొనసాగిస్తే మంచిదని మనవి చేస్తున్నాను. రిక్రూట్‌మెంటులో కొన్ని లోపాలు ఉన్నాయి. మీరు పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్సును, పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ విద్యార్థులను సెలక్టుచేసి పి.హెచ్.సిలలో పోస్టుచేస్తే వారు వెళ్ళడం లేదు, వారు పని చేయడం లేదు. మీరు వారి నుంచి ఒక అండర్‌టేకింగు తీసుకోండి. ఎవరైతే గ్రామీణ ప్రాంతాలకు పోయి పనిచేస్తామని అండర్‌టేకింగు ఇస్తారో వారిని తీసుకోండి. పనిచేసే వారిని కాదని పట్టణ ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి వైద్య విద్యార్థులను, పోస్టు గ్రాడ్యుయేషను చదువుకునే వారిని మీరు

రిక్రూట్‌చేసి పోస్టింగు ఆర్డర్సు ఇస్తే వారు అక్కడకు వెళ్ళి చేరడం లేదు. ఆ ఖాళీలు ఆ విధంగానే ఉండిపోతున్నాయి. ఎవరైతే పోయి పనిచేయడానికి సిద్ధంగా ఉంటారో వారిని మీరు రిక్రూట్‌చేస్తే మంచిదని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ విధంగా చేస్తే గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఉన్నటువంటి ఖాళీలను భర్తీ చేయడానికి అవకాశం ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. యూనివర్సిటీని మంచి పద్ధతిగా చేయాలి. చాలా సంవత్సరాలనుంచి ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో మెడికల్ యూనివర్సిటీ కావాలని కోరుతున్నాము. అది వచ్చినందుకు ఎంతో సంతోషించాము. దురదృష్టవశాత్తు అది వచ్చినప్పటినుండి సక్రమంగా నడపడం లేదు. ఎన్నో అడ్డంకులు కలుగుతున్నాయి. అది సక్రమంగా జరగని పరిస్థితి ఉంది. దాని బాధ్యతలు నిర్వర్తించలేని పరిస్థితిలో అది ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు అక్కడ డాక్టరు కె. ఎస్. రావుగారు వైస్‌ఛాన్సలర్‌గా ఉన్నారు. వారు ఎంతో అనుభవజ్ఞులు. అయినా వారు సక్రమంగా పని చేయలేని పరిస్థితులలో ఉన్నారని మనవి చేస్తున్నాను. యూనివర్సిటీలో ఎట్లాగూ కొంత మార్పు తీసుకొని వస్తున్నారు కనుక కమీషనరేట్‌ను ఎబాలిష్ చేయండి. వీటిని ఒక అంబ్రెల్లా క్రిందకు తీసుకొని రండి. శ్రీ వెంకటేశ్వరరావు గారు హెల్తు మినిస్టరుగా వచ్చిన తరువాత మెడికల్ డిపార్టుమెంటు ఎంతో అభివృద్ధిలోకి వస్తుందని, ప్రజలకు ఎంతో వైద్య సౌకర్యం కలుగుతుందని ఆశించాము. మా ఆశయాలకు అనుగుణంగా డిపార్టుమెంటును కొంచెము ఓవర్‌ఆల్ చేయడానికి మంత్రిగారు చర్యలు తీసుకోవాలని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

Dr. Md. Vizarat Rasool Khan (Asifnagar) :— Sir, this University of Health Sciences Bill was introduced in the year 1986. Thereby all the Medical Colleges, Dental College, Dental School and Nursing schools were taken into the Univeristy of Health Sciences. Later, there was an amendment and they have taken Siddartha Medical College also into the University of Health Sciences; whereby the Government of Andhra Pradesh has shown a special consideration to the Siddartha Medical College by giving a Hospital at Vijayawada. They have upgraded the Hospital in to that of a teaching hospital. They have given Railway Hospital also and the State Government has recommended to the Central Government for giving the E.S.I. Hospital also. They have upgraded all the Hospitals into that of teaching hospitals and were given to the Siddartha Medical College.

Now, this University of Health Sciences - which is unable to manage, is in critical situation. Recently there was a Judgement and some students had gone to the Court of Law. They said that the Management and the Vice-Chancellor are unable to conduct the common entrance test for the last one and a half years, The Hon'ble Judge has pointed out that "the health of the Health Science University is not sound". The purpose which they said was that they were unable to conduct the Entrance Test..

Now the Government wanted to take all the Medical Colleges except Siddartha Medical College under the University Health Sciences which should be managed under the University. I have got a strong doubt that unless and until the efficiency of the University is improved I do not think, they would get the proper functioning, because, as I said, this University is having over-burden and that was why, they could not manage it.

I suggest the Hon'ble Minister for Medical & Health to take care of this aspect and see that the Vice-Chancellor of this University should be a young person, a dynamic person and he should do something for the welfare of the student as well as for the welfare of the University. Since the Government of Andhra Pradesh, I think so, have given crores of rupees as compensation, but, it was revealed earlier in the Session that they have taken free of cost i.e. the Siddartha Medical College.

Sir, I suggest one more thing - that this University is now in Vijayawada. It should be located in the city of Hyderabad proper. Because it is far away to all the Medical Colleges which have to be affiliated to the University of Health Sciences now. As such, I suggest that this University should be shifted here in Hyderabad.

Another thing is there was an amendment to the Andhra Pradesh Education Act of 27 of 1987. Earlier, this Act does not apply to the Institution which are run and managed by the State Government. This Act does not apply to the Institutions which are run and managed by the Central Government. This Act does not apply to the Institutions, which are religious in nature. Now there was an amendment in the last Assembly Session and they have included the Medical College also in this Andhra Pradesh Education Act. Page three says: College means, a College including medical college, established and maintained and administered or affiliated or associated with the recognised or by the University in the State and included the Junior College, recognised by or affiliated in Andhra Pradesh. That means, this Medical College also is included in this Act.

I suggest the Hon'ble Minister to go into the fact and see as to whether the Act hits or not and as to whether the Medicals Colleges are run and controlled by this Act or not. I also suggest the Hon'ble Minister to see that the efficiency of the University is improved and that they should appoint a dynamic and smart person as Vice-Chancellor but not a 80 years old man who had retired from service 25 years ago. Thank you.

శ్రీ జె. వెంకయ్య :— అధ్యక్షా! వైద్య విద్యా విశ్వవిద్యాలయం చట్టం 1986లో చేసి, అన్ని మెడికల్ కాలేజీలు, నర్సింగ్ కాలేజీలు, వాటిని టిచ్ఛియిన్ చేసే ఆస్పత్రులు ఈ చట్టం క్రిందకు తీసుకువచ్చారు. కాని రోజు వారీ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్, ఈ ఆస్పత్రుల మేనేజిమెంటు కష్టంగా ఉంది కాబట్టి, ఒక్క సిద్ధార్థ ఆస్పత్రి, విజయవాడ రీసర్చి సెంటర్, మంగళగిరి తప్ప

మిగతావి మళ్ళీ రీజియనల్ బేసిస్ మీద తీసుకోవడానికి ఈ ఎమెండ్‌మెంట్ తీసుకువచ్చారు. ఈ మెడికల్ యూనివర్శిటీ ఏర్పర్చిన ఉద్దేశం నెరవేర్చేందుకు ప్రభుత్వం కృషి చేసేముందే ఎడ్మినిస్ట్రేషనుకు సంబంధించిన సిక్స్ పాయింట్ ఫార్ములాకు సంబంధించిన కొన్ని సమస్యలు తలెత్తి - ప్రభుత్వం రీజియనల్ వైజ్ చేసేందుకు మళ్ళీ వెనక్కు పంపించడం జరిగింది. ఏ మార్పులైనా తేవాలన్న సమస్య వచ్చినప్పుడు కొత్త సమస్యలు తలెత్తుతాయి. అప్పుడు ప్రజాభిప్రాయం, శాసనసభ్యుల అభిప్రాయం తెలుసుకుని, మూడు ప్రాంతాల ప్రతినిధులతో సంప్రదించి వాటిని ప్రభుత్వం పరిష్కరించుకోవాలి గానీ అవి కదిలిస్తే ఇబ్బందులు వస్తాయని గానీ చొరవ తీసుకోకుండా గానీ, మళ్ళీ వాటిని వెనక్కు పంపించడం, ప్రభుత్వం ముందే ఇవన్నీ ఆలోచించకుండా చేసింది, ఇవి పరిష్కరించకుండా వెనక్కు పోతోందా అనే అభిప్రాయం కలుగుతోంది. ఏ వ్యవస్థలో అయినా మార్పులు తెచ్చేప్పుడు సమగ్రంగా ఆలోచించడం, సెలక్ట్ కమిటీకి పంపించడం రెండు మూడు పర్యాయాలు ప్రజా ప్రతినిధులతోను, ప్రతిపక్షాలతోను సంప్రదించడం ప్రభుత్వం యొక్క ధర్మం, విధి అని చెప్పాలి. మెడికల్ యూనివర్శిటీ అనేది వైద్య విద్య అభివృద్ధి చేసేందుకు, పి.జి. కోర్సులు ఇంకా పెద్ద స్థాయిలో తీసుకురావడానికి, ఎక్కువ మంది డాక్టర్స్ను ప్రజలకు అందుబాటులోకి తెచ్చేందుకు ఉద్దేశించింది. వైద్యం ప్రజలకు అందుబాటులోకి తెచ్చేందుకు ఎక్కువ డాక్టర్స్ను తయారు చేయాలనే ఉద్దేశం నెరవేరకుండానే ప్రభుత్వం వెనక్కుపోవడం మంచిదికాదు. సిద్ధార్థ ఒక్కటే ఉంచుకుంటాము అన్నారు. అది యూనివర్శిటీ క్రింద ఉంటే కేంద్రం క్రింద ఉన్నప్పుడు దానిలోనూ ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఇబ్బందులు వస్తాయి. ఇప్పుడు రాష్ట్రం మొత్తంమీద కాలేజి అయిన తరువాత సీట్లు సిక్స్ పాయింట్ ఫార్ములా క్రింద పంపకం చేసినప్పుడు సమస్యలు వస్తాయి. ప్రభుత్వం అది కూడా దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ ఒక్కదానిని పెట్టుకొందా? ఈ బిల్లు ప్రతిపాదించిన ఉద్దేశం, వచ్చిన ఇబ్బందులు చెప్పి, బిల్లు సవరణ పెట్టకుండా, చెప్పిన కారణం చిన్న కారణం. ఒక ఆఫీసరును, ఒక జాయింట్ సెక్రటరీని వేస్తే రోజువారీ పనులు చేస్తాడు. ఉద్దేశం అసలు అది కాదు. సిద్ధార్థ కాలేజీ ఒక్కటే పెట్టుకుంటే సమస్యలు రానే వస్తాయి. నా సలహా—ఈ బిల్లును వెంటనే ఆమోదించకుండా, దానిలో వచ్చే సాధక బాధకాలు సభలో తెచ్చి, అందరితో చర్చించి చేస్తే బాగుంటుంది. త్వరపడి చేస్తే బడ్జెటు సెషన్‌లోని మళ్ళీ ఇంకొక సవరణ తెచ్చుకునే పరిస్థితి వస్తుంది. మంత్రి మా సలహా పాటిస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ జి. మల్లేశ్ (అసిఫాబాద్):- అధ్యక్షా: హెల్త్ మినిష్టరుగారు మన శాసన సభముందు పెట్టిన యీ బిల్లును చూస్తే నాకు నవ్వు వస్తున్నది. 5-40 p.m. దీని వ్యవహారం చూస్తే పనిలేని మంగలి పిల్లి తల గొరిగినట్లు ఉంది. ఎందు

చేతనంటే యిదే శాసన సభలో 1986లో యీ బిల్లును పెట్టిన సందర్భంలో అనేక రకాల అభిప్రాయాలను యిక్కడ ప్రతిపక్షాలలో ఉండేవారు, అధికార పక్షంలో ఉండేవారు వెలిబుచ్చినారు. ఆ సలహాలను పట్టించుకోకుండా దీనిని ఆ రోజు కూడా కనీసం సెలక్టు కమిటీ లేక ఎక్స్‌పర్ట్సు సలహాలు తీసుకోకుండా అత్యవసరంగా దీనిని తీసుకొని రావడం జరిగింది. ఆ తర్వాత కొలది కాలంలోనే మరల మార్పు చేసి మెడికల్ యూనివర్శిటీకి సంబంధించి దీనిలో ఐక్యం చేసుకొనే విధానం మరొకసారి చేయడం జరిగింది. ఏదైతే యీ తొందరపాటు నిర్ణయాలు జరుగుతున్నాయో అవి అతి ముఖ్యమైన కొన్ని శాసనపరంగా చేసేటటువంటి బయట మన అనేకమంది యీ మెడికల్‌కు సంబంధించిన దానిలో డాక్టర్లు, నర్సులు ట్రయినింగు అందరికీ సంబంధించిన అతి ముఖ్యమైన సమస్య. ఈనాడు మన రాష్ట్రంలో అనేక పోస్టులు ఖాళీగా ఉండి చాలా యిబ్బంది పడే పరిస్థితి వచ్చినప్పుడు మన రాష్ట్ర అవసరాలు పరిపూర్తి చేసే దానిలో యెంతో దూరదృష్టి ఉండాలి. అది లేకపోవడం వల్ల యిది జరుగుతోందని అర్ధం అవుతోంది. వెంకటేశ్వరరావుగారు, మంత్రి బాధ్యత స్వీకరించిన తర్వాత పెద్ద మార్పు వస్తుందని అనుకుంటే అది యే రకంగా తయారయిందంటే మండలాల ఆసుపత్రులకు డాక్టర్లు లేరు. కాని వాటికి మాచేత ప్రారంభోత్సవం చేయించినారు. అనేకమైన చోట్ల డాక్టర్లు లేరు. దీనిని పరిపుష్టి చేసే సందర్భంలో దీనిని సెలక్టు కమిటీకి పంపించడం, అదే విధంగా ఎక్స్‌పర్ట్సు అభిప్రాయాలు తీసుకున్న తర్వాతనే దీనిని చేస్తే బాగుంటుంది. ఇంత తొందరలో, యీ వారం రోజుల సమావేశంలో దీనిని పెట్టి పాస్ చేయడం మంచిది అనిపించ లేదు. కనుక దీనిని సెలక్టు కమిటీకి పంపించి, ఎక్స్‌పర్ట్సు అభిప్రాయం తీసుకున్న తర్వాతనే పాస్ చేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు:— మెడికల్ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన యీ బిల్లును వారు స్వయంగా ఆలోచించి పెట్టినట్లు కన్పడడం లేదు. కొంతమంది నిర్ణయాలు తీసుకొని దీనిని రుద్దినట్లు కనపడుతోంది. బహుశ వారు ఆలోచిస్తే దీనిని పెట్టరు యేమో అనిపిస్తోంది.

మిస్టర్ డి ప్యూటీ స్పీకర్ :— ఇది వారే ప్రవేశపెట్టినట్లుగా క్లియర్‌గా ఉంది కదా.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు:— మీరు సిద్ధార్థా మెడికల్ కాలేజ్ విజయవాడ, గవర్నమెంటు జనరల్ హాస్పిటల్, విజయవాడ మరియు సెంటర్ ఫర్ ట్రయినింగ్ అండ్ రీసెర్చ్ యిన్ కమ్యూనిటీ హెల్తు సైన్స్, మంగళగిరి యీ మూడు మాత్రం హెల్తు యూనివర్శిటీ నుంచి మినహాయించినారు. ఈబిల్లు దాని కొరకే వచ్చింది. దాని అర్ధం యేమిటంటే విజయవాడలో ఉండే హాస్పిటల్స్, మంగళగిరిలో ఉండేటటువంటి ఆ రెండు ట్రయినింగ్ రీసెర్చి సెంటర్స్ యీ మూడు కూడా స్టేట్‌వైడ్ కాదు. దీని వెనుక పెద్ద

కుట్ర అనను కాని చిన్న కుట్ర అని చెప్పక తప్పదు. ఆ రీజియన్‌లో ఉండే వారికే హాస్పిటల్‌లో ఉద్యోగం దొరికే అవకాశం ఉంది. కాని ఉస్మానియా మెడికల్ కాలేజ్, వరంగల్లు గాంధీ మెడికల్ కాలేజ్, తెలంగాణాలో ఉండేటటు వంటి మెడికల్ కాలేజీలు, హాస్పిటల్స్ అన్నీ కూడా యీ యాక్టు వల్ల స్టేట్ వైడ్ అయినాయి. మీరు ఎక్సెప్షన్ యేదైతే పెట్టినారో అది కాకుండా ఒక వేళ మంత్రిగారు ఆ విధంగా కాదని అంటే సంతోషమే. కాని యీ ? కాలేజీలకు ఎక్సెప్షన్ యిచ్చి హెల్తు యూనివర్శిటీ క్రిందకు రాకుండా స్టేట్ వైడ్ కాకుండా యీ ప్రాంతాలలో హాస్పిటల్స్ స్టేట్‌వైడ్‌గా చేస్తే ఈ ప్రాంతంలో ఎంప్లాయిమెంటు చాలా దెబ్బ తింటుంది. రెండవది జనరల్‌గా స్టేట్ వైడ్‌లో యూనివర్శిటీలు అటానమస్‌గా ఉండాలనేది ఈ దేశంలోనే కాదు మిగిలిన దేశాలలో కూడా యీ అటానమస్‌ను మెయిన్‌టైన్ చేయాలని, స్వంత ప్రతిపత్తి కల్గిన యూనివర్శిటీ ఉండాలని చెబుతూ వస్తున్నాము. కాని ప్రభుత్వం ప్రత్యేకమైన చర్యలు తీసుకొని కొంత కంట్రోలింగ్ చేసే ప్రయత్నం చేయడం మంచిదికాదు. ఈ మెడికల్ యూనివర్శిటీలో ప్రత్యేకంగా అడ్మిషన్స్ విషయంలో గత ప్రభుత్వాలలోనే కాకుండా యీ ప్రభుత్వం కూడా యీ రిజర్వేషను బి.సి. లకు 25, ఎస్.టి. లకు 14 మెయిన్‌టైన్ చేయుడం లేదు. మేము గతంలో కూడా చూసినాము. వరంగల్లు మెడికల్ కాలేజీలో దాదాపు 21 మంది నాన్ హరిజన్స్ ఎస్.సి. సర్టిఫికెట్స్ అక్కడ అడ్మిషన్స్ ఉన్నాయి. ఈ మంత్రిగారు వచ్చిన తర్వాత అయినా యీ విధంగా అడ్మిషన్స్ లేకుండా ఉన్న అడ్మిషన్స్‌లో యీ రిజర్వేషన్‌ను పాటిస్తూ, ఈ రిజర్వేషన్‌ను పాటించని అడ్మిషన్స్‌ను ఎంక్వయిరీ చేయించి, కేన్సిల్ చేయించి సరియైన చర్యలు తీసుకోవాలి. ఈ విధంగా రూలు ఆఫ్ రిజర్వేషన్, సిక్స్ పాయింట్ ఫార్ములా యివన్నీ సరియైన పంథాలో చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ మధ్యనే హైదరాబాద్ నగరంలో దాదాపు 3, 4 రోజుల క్రితం పేపర్లో చూసినాము. వెటర్నరీ డాక్టర్లు ప్రదర్శనలు చేసినారు. మెడికల్ మినిస్టరుగారికి, ఆ యాస్పెక్టులో కూడా పి.ఎస్.సి. కి తీసుకొని, రావద్దనే ఆలోచన ఉంది. ఈ విషయంలో దీనికి సంబంధించి అధికారాలు సూచిస్తే బాగుంటుంది. నేను యీ బిల్లు ప్రవేశ పెట్టిన దానిని వ్యతిరేకిస్తూ దీనిని క్షుణ్ణంగా పరిశీలించడానికి సెలెక్టు కమిటీకి పంపిస్తే బాగుంటుంది.

డా|| కె. వీరయ్య (వేమూరు):— అధ్యక్షా! మన హెల్తు మినిస్టరు గారు ప్రతిపాదించిన సవరణను నేను బలపరుస్తున్నాను. మన వైద్య శాస్త్ర విశ్వవిద్యాలయం అనేది యీ దేశంలోనే విలక్షణం అయింది. దీనిని యెంతో ఉన్నత ఆదర్శాలతో రూపొందించుకున్నాము. ఆనాటి వైద్య శాఖామాత్యులు దీనికి విస్తృతమైన అధికారాలు ఉండాలనే సదుద్దేశ్యంతో అన్ని మెడికల్ కాలేజీలను, అన్ని టీచింగ్ హాస్పిటల్స్‌ను దాని పరిధిలోకి

తీసుకుని రావడం జరిగింది. ఇవన్నీ ఒకే చోట ఉంటే పని సక్రమంగా జరుగుతుందని ఒకదానికొకటి యిబ్బంది లేకుండా ఉంటుందని అనుకున్నాము. కాని అనుకున్నదొకటి, జరుగుతున్నది ఒకటి. వారికి కూడా పని భారం యెక్కువ అయిపోయింది. హెల్తు యూనివర్శిటీకి నిర్దుష్టమైన పనులు ఉన్నాయి. ఆ కార్యక్రమాల మీద వారి శక్తి సామర్థ్యాలన్నిటిని గమనించి చేయడానికి వీలులేని పరిస్థితి యేర్పడింది. అదే కాకుండా టీచింగ్ హాస్పిటల్స్ తీసుకొని వచ్చి దానికి లంకెపెడితే ఆ అడ్మినిస్ట్రేషన్‌కు కొన్ని యిబ్బందులు ఉన్నాయి. అనుభవరీత్యా జరిగిన విషయాలు తెలుసుకొని పునరాలోచన చేసుకున్నది తప్ప కొన్ని విషయాలలో యేదో జోక్యం చేసుకోవాలనీ చేసినవి కాదు, సిద్ధార్థా మెడికల్ కాలేజీని యెందుకు ఉంచినారన్నారు? అనుబంధ కళాశాలలు కొన్ని ఉంటాయి. అనుబంధ కళాశాలలు కాకుండా ఆ యూనివర్శిటీకి సంబంధించిన కళాశాల ఒకటి ఉంటుంది. అది మామూలుగా యెట్లా ఉందో అట్లాగే అనుబంధ కళాశాలలు 8, 9, 10 ఉంటే సిద్ధార్థ మెడికల్ కాలేజ్ యూనివర్శిటీకి సంబంధించిన కళాశాలగా ఉంటుంది. ఏదైనా ఆచరణలో యిబ్బంది ఉంటే దానిని సక్రమమైన పద్ధతిలో మన వైద్య శాఖామాత్యులు సరిదిద్దగలరని నాకు ధైర్యం ఉంది. పి.జి. ఎంట్రన్స్ పరీక్ష విషయం చెప్పినారు. కొన్ని యిబ్బందులలో జరుగుతున్నాయి. దానిని గురించి హైకోర్టు కొన్ని రిమార్క్స్ పాస్ చేసింది అంటే అది నేను అంగీకరించను. అవి దురదృష్టకరం అని భావిస్తున్నాను. ఇంతకు ముందే సుప్రీం కోర్టు రిపోర్టు గురించి శివశంకర్‌గారు వారి అభిప్రాయం చెప్పినారు. వారితో ఒక విధంగా యేకీభవించే మనిషిని. అట్లాగే హైకోర్టు గురించి నేను యేదైనా చెబితే సబబు ఉండకపోవచ్చును. ఇది కేవలం ఒకరి మీద రాళ్లు వేసినట్లు ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారు దీనికి ఛాన్సలర్‌గా యెందుకు ఉండాలని సుందరరామిరెడ్డిగారు అడిగినారు. దీనికి ముఖ్యమంత్రి ఉండాలని అన్నాము కాని ఎన్.టి. రామారావుగారు ఉండాలని అనలేదు. ప్రజల చేత ఎన్నుకోబడిన ముఖ్యమంత్రి దీనికి ఛాన్సలర్‌గా ఉండడం సబబు అని నా భావన. కేంద్రంలో అనేక యూనివర్శిటీలకు ప్రధాన మంత్రిగారు ఛాన్సలర్‌గా ఉన్నారు. ఇక్కడ కూడా ఆ విధానం ఉండడం మంచిది. అడ్మిషన్స్ విషయం కాని, సీట్స్ విషయం కాని యువకులయిన మంత్రిగారు వచ్చినారు. చక్కగా ఆలోచించి చెబుతారు. వారికి ఒక విషయం మనవి చేస్తున్నాను. స్టడీ సర్కిల్ ఆన్ హెల్తు అండ్ మెడిసిన్ ఒకటి ఉంది. ప్రస్తుతం దీనికి మీటింగు జరపడం లేదు. దీనికి మీటింగ్ జరిపి యీ విషయాలన్నిటి మీద నిర్ణయం తీసుకుంటే సక్రమంగా వాటిని
5-50 p.m. నిర్వహించడానికి వీలవుతుంది. శ్రీ సుందరరామిరెడ్డిగారు యం.యస్.సి., యం.డి. లకు ట్రెయినింగు డిస్ట్రిక్టు హెడ్‌క్వార్టర్సు హస్పిటల్స్‌లో పెట్టాలని కోరినారు. ఆ కోరికను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఆ విధముగా అవకాశం కల్పిం

చాలని కోరుతున్నాను. సభ్యులు ఏదో కుట్ర ఉన్నదన్నారు. అది కేవలం ఊహ మాత్రమే. కుట్ర ఏమీలేదు. ప్రభుత్వము సదుద్దేశ్యంతో మంచి పని చేసిందని మనవి చేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

డాక్టరు డి. వెంకటేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా! సవరణ గురించి ముందే చెప్పడం జరిగింది. చాలా ఆలోచించి చేసినటువంటి సవరణ యిది. యూనివర్శిటీ ఎగ్జిక్యూటివ్ కౌన్సిల్ 15-9-1987 వ తేదీన చేసినటువంటి రిజల్యూషనును దృష్టిలోపెట్టుకుని 8 కాలేజీలు, దానికిసంబంధించిన హాస్పిటల్స్ బాధ్యతలు నిర్వహించడం వారికి సాధ్యము కాదని నిర్ణయించిన తరువాత వారి మీద బాధ్యత పెట్టడం సమంజసం కాదని మాకు ఆలోచన వచ్చిన తరువాత దీని గురించి ప్రభుత్వ పరంగా చర్యలు తీసుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ సవరణ తీసుకుని రావడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. సుందరరామి రెడ్డిగారు, తదితర సభ్యులు కొన్ని విషయాలు చెప్పడం జరిగింది. మొదట్లో ఆ విధముగా చేయాలని బిల్లును తీసుకుని రావడం, తరువాత ప్రాక్టికల్‌గా యిబ్బందులున్నాయనే ఉద్దేశ్యంతో తిరిగి ఈ సవరణ తీసుకుని రావడం జరిగింది. సవరణ చేసుకోవడంలో తప్పు లేదని మనవిచేస్తున్నాను. అదే సందర్భములో నేను ప్రభుత్వ పరంగా ఈ బాధ్యత తీసుకున్న తరువాత యిది మంచి జరుగబోతున్నదనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ సవరణ తేవడం జరిగింది. పి.జి. ఎంటరెన్సు ఎగ్జామినేషను గురించి సభ్యులు చెప్పారు. పత్రికలలో వచ్చింది. ఏ విధంగా ఆందోళన చేసింది పత్రికలలో వచ్చినది మనమంతా చూశాము. పత్రికలలో ఆందోళన ఏ విధంగా జరిగినది చూసిన తరువాత అటువంటి సందర్భములో ప్రభుత్వము ఇంటర్‌విన్ అయి అక్టోబరు 31 వ తేదీన ఎంటరెన్సు ఎగ్జామినేషను జరిపించాము. కొన్ని యిబ్బందులను ఎదుర్కొవడం జరిగింది. పరీక్షలు కండక్టు చేశాము. దీనికి సంబంధించిన కొందరు విద్యార్థులు కోర్టుకు వెళ్ళడం జరిగింది. రిజల్టు కూడా వెంటనే 15 రోజులలో తయారు చేయడం జరిగింది. రిజల్ట్సు రెడీగా ఉన్నాయి. కోర్టుకు విద్యార్థులు వెళ్ళడం వలన రిజల్ట్సు ఎనౌన్సు చేయకుండా వెయిట్ చేయవలసి వచ్చింది. కోర్టు ఏదో కామెంటు చేయడం జరిగింది. అది యిక్కడ చర్చించవలసిన సందర్భం కాదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. 22-12-1987వ తేదిన రిజల్ట్సు ఎనౌన్సు చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. అదే విధంగా కమీషనరేట్ గురించి చెప్పారు. యూనివర్శిటీ బాధ్యతలు డివైడు చేసి డైరక్టరు ఆఫ్ మెడికల్ సర్వీసెస్, కమీషనరేట్ అవి పక్రమముగా న్యాయంగా జరిగేందుకు అవకాశం కల్పించేందుకు వీలుగా ఏర్పాట్లు చేయడం జరిగింది. రిక్రూట్‌మెంటు గురించి సభ్యులు చెప్పారు. ఎటువంటి ఇబ్బందులు లేకుండా ఏర్పాట్లు చేశాము. అక్కడ ఎటువంటి అవకతవకలు లేకుండా చేయడం జరిగింది. డైరెక్టరేట్‌లో రిక్రూట్‌మెంట్ మెరిట్ ప్రకారం వెనువెంటనే చేయడం జరిగింది.

380 మంది డాక్టర్సు జాయిన్ అయ్యారు. పి.జి. కోర్సు ట్రైనింగులో ఉన్నటువంటి వారిని కూడా పరిగణనలోనికి తీసుకున్నాము. వారిని కూడా వెయిటింగు లిస్టులోకి చేర్చి రిక్రూట్మెంటు చేయడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. పి.జి. చదివిన వారిని పి.యస్.యస్. కు వేయడం గురించి చెప్పారు. యం.యస్.లను, యం.డి.లను వారి వారి డిగ్రీస్ ప్రకారం పని చేసేటట్లు టీచింగు సైడు, తరువాత హస్పిటల్స్‌లో వేసేందుకు నిర్ణయం జరిగిందని మనవి చేస్తూ వారికి తెలియచేయడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వ పరంగా హాస్పిటల్స్ అనేది డి.యం.ఇ.కి సంబంధించినది. దీనికి డాక్టరు కృష్ణారావు గారిని వేయడం వారు బాధ్యతలు స్వీకరించడం జరిగింది. సభ్యులు బోర్డు ఎగ్జామినేషను గురించి ఒక సూచన చేశారు. అది పరిశీలించడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు డాక్టరు విజారత్ రసూల్ ఖాన్ మాట్లాడుతూ వైస్ ఛాన్సలరు గురించి చెప్పారు. వైస్ ఛాన్సలరుగా వేసినటువంటి వారు చాలా అనుభవజ్ఞులైనవారు. వారిని వేయడంలో ఎటువంటి దురుద్దేశ్యం లేదు. యూనివర్సిటీ అఫ్ హెల్తు సైన్సెస్ నుంచి వైద్య సంస్థల యాజమాన్యమును ప్రభుత్వం తిరిగి చేపట్టి పూర్వ స్థితిలోకి తేవాలని, ఈ విధముగా రాజ్యములోని ఎనిమిది వైద్య కళాశాలలు రాష్ట్రమంతటికీ సంబంధించినవి కాకుండా ప్రాంతీయ స్వభావాన్ని కలిగి వుండునట్లు చేయాలని నిర్ణయించబడింది. ఎడ్యుకేషన్‌కు సంబంధించిన విషయంలో — సభ్యులు చెప్పినట్లుగా — ఓవరులేప్ కాకుండా చర్యలు తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను. శ్రీరాములు గారు మిగతా కాలేజీలు స్టేట్‌వైడుగాను, సిద్ధార్థ కాలేజి నాన్ స్టేట్‌వైడ్‌గాను ఉన్నాయనే అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తము చేశారు. సిద్ధార్థ స్టేట్‌వైడు అవుతుంది. మిగతా కాలేజీలు రీజియన్‌వైజ్ అవుతుంది. వారు చెప్పినది వాస్తవం కాదని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. గౌరవసభ్యులు చేసిన సూచనలు, వివిధమైన అంశాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని సమాధానం చెప్పాను. ప్రభుత్వం ఈ సందర్భములో చాలా ఆలోచించి ఉన్నటువంటి ఇబ్బందులను దిద్దుకోవడానికి యూనివర్సిటీ అఫ్ హెల్తు సైన్సెస్ నుంచి 8 కాలేజీలకు తదితర హస్పిటల్స్‌కు సంబంధించిన ఎడ్మినిస్ట్రేషను సక్రమంగా సాగేందుకు ప్రభుత్వపరంగా తీసుకునే ఉద్దేశ్యంతో తీసుకువచ్చిన సవరణ యిది. ఇందులో "To maintain the uniform curriculum in the Institutions and to conduct the common entrance examinations in the course in all the institutions affiliated and to improve the standard of the medical education, including Research". ఇవి ప్రధానమైన యూనివర్శిటీ బాధ్యతలు. వాటిని దృష్టిలో పెట్టుకుని నడపడానికి చర్యలు తీసుకోవడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఒక తేదీనే ఎగ్జామినేషను కండక్టు చేయాలని నిర్ణయము చేసినాము. దానిని అమలు చేస్తున్నాము.

Dr. Vizarat Rasool Khan :— Sir, we wanted to know as to what steps the Hon'ble Minister for Medical and Health is going to

take to improve the efficiency of the Health University. You know for the first time, the Government of Andhra Pradesh have constituted a Health University for which everybody have congratulated on this issue - but it is regrettable to say that everybody is pointing out about this Health University; everybody is laughing about this Health University regarding the affairs of this Health University and about the maintenance of this University. So, we wanted to know as to what steps, the Hon'ble Minister is going to take to improve ahe efficiency of the University?

Dr. D. Venkateswara Rao :—The University has been started very recently. The University is going to take up activities like research, provide uniform curriculum of education in all the medical colleges as well as to conduct entrance examinations to all the colleges. It is in the initial stages and we cannot expect wonders immediately in a period of one year. I request the Hon'ble Members to wait. The University has been doing exchange programmes also with some of the universities situated outside the Country also. Recently a team of paediatricians have visited Niloufer Hospital and a team of our paediatricians are going to United States. Some doctors are coming from Germany. Like wise, exchange programme is going on. We expect more and more in the coming years.

Dr Mohd. Vizarat Rasool Khan :—Since all the big hospitals are in Hyderabad, it is beneficial to shift the University here. Our directorate is also here and everybody has to go to Vijayawada even for small things.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు :— గతములో అవలంభించిన విధానాలన్నీ తప్పుడు విధానాలని వాటిని ఇంప్రూవు చేయుడానికి అవన్నీ మార్చిచేస్తున్నా మనే దురభిప్రాయాన్ని విడనాడి, ప్రభుత్వము "స్టాటస్‌కో" "యాంటీ" అనే దానికోసము (రెస్టోర్) ఇది శాసన సభ ముందు వచ్చినందుకు అభినందిస్తు న్నాను. రెండవది 'స్టాటస్‌కో-యాంటీ' అని అనడం. గతములో అవలం భించిన విధానాలవైపు తిరిగి వెళ్ళుతున్నారు, మంచి అభిప్రాయమే కంగ్రాచులేషన్స్. 6-00 p.m.

గతములో మెడికల్ ఎంట్రెన్స్ పరీక్షా విధానము అంతా కంప్యూటర్ సిస్టం మీద నడుస్తూ వుండేది. అనుమానాలకు తావు లేకుండా వుండి, ఖచ్చి తంగా రిజల్ట్సు వస్తుందనే అభిప్రాయం వుండింది. ఇటీవల ఆ సిస్టాన్ని మార్చినట్లుంది. కొత్తగా మాన్యువల్ సిస్టం పెట్టినారు. ఇది అపోహలకు, అనుమానాలకు దారి తీస్తుంది. ఈ సంవత్సరం నుండి అయినా కంప్యూటర్ సిస్టాన్ని తిరిగి ప్రవేశ పెడతారా?

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు:— ఆ సిస్టం గురించి తెలియదు గాని, అక్కడ అపోహలు, అవకతవకలు జరగడానికి ఎట్టి సందేహము లేదని గౌరవ సభ్యులకు హామీ ఇస్తున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు :— నా డవుట్ క్లారిఫికేషన్ చేసినందుకు ధన్యవాదాలు. ఎం.ఎస్; ఎం.డి. పి.జి. కోర్సులు గత ఏడాది నుండి అర్థం పెండింగులోవున్నాయి. మెడికల్ కాలేజికి సంబంధించి అడ్మిషన్స్ ఎపుడు టేకప్ చేయబోతున్నారు. ఈ ఎకడమిక్ ఇయర్‌లోనైనా.

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు :— కోర్టులో వుందని నేను ఇదివరకే చెప్పాను. 22వ తేదీ లోపల ఎనౌన్స్ చేస్తామని కూడా చెప్పడం జరిగింది. కేవలం కోర్టులో వున్నందువల్ల ఎనౌన్స్ చేయడం జరగలేదు. పరీక్ష కండక్ట్ చేసిన 15 రోజులలోనే భర్తీ చేయడం జరిగింది. కొందరు స్టూడెంట్స్ బ్యాచ్ ఎలిజిబిలా కాదా అనిచెప్పి కోర్టుకు వెళ్ళారు. దాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆపడం జరిగింది. జడ్జిమెంట్ ఇచ్చారు. దురదృష్టవశాత్తు వారు కొన్ని కామెంట్స్ చేయడం జరిగింది. కాని ఈ ప్రభుత్వమువల్ల ఎటువంటి అలస్యమూలేదు. మేము వచ్చిన తరువాత నిర్ణయం తీసుకొన్నాము. పరీక్షలకు ఎన్ని యిబ్బందులున్నా వెంటనే పరీక్షలు కండక్ట్ చేశాము. ఇది గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు.

శ్రీ బి. సుందరరామిరెడ్డి :— రాష్ట్రములో వివిధ మెడికల్ ఎం.బి.బి.ఎస్. కాలేజీలలో అడ్మిషన్స్ అయిపోయాయి. సిద్ధార్థ మెడికల్ కాలేజీలో అడ్మిషన్స్ జరగలేదు. ఇదివరలో ప్రయివేటు మేనేజిమెంట్ క్రింద వున్నప్పుడు అడ్మిషన్స్ వస్తే, ప్రతి సంవత్సరము 7 వేలు కట్టవలసి వుండేది. వేరే మెడికల్ కాలేజీలల్లో అడ్మిషన్స్ అయిపోయి 1-2 మాసాలయింది. సిద్ధార్థ మెడికల్ కాలేజీలో ఇంతవరకు కాలేదు. అక్కడ ఏవిధంగా అడ్మిషన్స్ చేస్తున్నారు? స్టేట్ అంతా ఒక యూనిట్‌గా తీసుకొని, సిద్ధార్థ మెడికల్ కాలేజీలో అడ్మిషన్స్ యివ్వబోతున్నారా? లేకపోతే ఇదివరకు ప్రయివేటు మేనేజిమెంట్ క్రింద వున్నప్పుడు డొనేషన్స్ వసూలు చేసేవారు. ఇప్పుడు యూనివర్సిటీ కంట్రోల్‌లో వుంటుందా లేదా? క్లారిఫయి చేయాలి.

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు :— ఈ సందర్భంలో ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పాలంటే దానికి కావలసిన కొన్ని వివరాలు తెప్పించుకోవలసిన అవసరం వుంది. సిద్ధార్థ మెడికల్ కాలేజి అది హెల్త్ సైన్సెస్ యూనివర్సిటీ క్రింద వుంది. అది ఎటానమస్ బాడీ అందరికీ తెలుసు. వారు అడ్మిషన్స్‌గాని ఫీజు వసూలు చేయడం గాని, ఎగ్జిక్యూటివ్ కౌన్సిల్ బోర్డులో రెజొల్యూషన్ మీద నిర్ణయాలు తీసుకొని వాటిని పాటించడం జరుగుతున్నది. ఏ విధంగా జరుగుచున్నది అని అంటే దానికి వివరాలు కావాలంటే గౌరవ సభ్యులకు అందజేస్తాను.

Mr. Deputy Speaker :— The question is:

"The House disapproves the University of Health Sciences (Amendment) Ordinance, 1987 (Andhra Pradesh Ordinance No. 8 of 1987). Promulgated by the Governor on the 29th September, 1987".

(Pause)

The resolution was negatived.

Mr. Deputy Speaker :— Now the question is :

"That the University of Health Sciences (Second Amendment) Bill, 1987 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted.

I shall now put the clauses to vote.

Clause-2

Sri. P. Venkatapathi .— Sir, I beg to move :

"That in Sub-section (3) (a) of clause 2 delete the following"

"Except the Siddartha Medical College, Vijayawada, the Government General Hospital, Vijayawada and the Centre for Training and Research in Community Health Sciences, Mangalagiri."

Mr. Deputy Speaker :— Motion moved.

(Pause)

Now the question is :

"That in Sub-section (3)(a) of clause 2, delete the following"

"Except the Siddartha Medical College, Vijayawada, the Government General Hospital, Vijayawada and the Centre for Training and Research in Community Health Sciences, Mangalagiri."

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker :— Now the question is :

"That clause 2 do stand part of the Bill."

The motion was carried and clause 2 was added to the Bill.

Clause 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title.

Mr. Deputy Speaker :— Now the question is :

"That clause 3, clause 1, Enacting Formula and Long Tittle do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and clause 3, clause 1, Enacting Formula and Long Tittle were added to the Bill.

Dr. D. Venkateswara Rao :— Sir, I beg to move :

"That the University of Health Sciences (Second Amendment) Bill, 1987 be passed."

Mr. Deputy Speaker :— Motion moved.

(Pause)

Now the question is :

"That the University of Health Sciences (Second Amendment) Bill, 1987 be passed."

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was passed.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— డ్రిఫుట్ మీద రేపు ఉదయం 11-30 గంటలకు డిస్కషన్ వుంటుంది.

శ్రీ మొహమ్మద్ జానీ :— రేపు మిర్చి ఇంకా కొన్ని అగ్రికల్చరల్ ప్రోడక్ట్స్ మీద 2 గంటలు డిస్కస్ చేస్తామని స్పీకరుగారు చెప్పారు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—అది శుక్రవారం వస్తుంది.

The Andhra Pradesh University Acts (Second Amendment) Bill, 1987 (L.A. Bill No. 61 of 1987)

Sri P. Indra Reddy (Minister for Education) :— Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh University Acts (Second Amendment) Bill, 1987 be taken into consideration."

Mr. Deputy Speaker :— Motion moved.

6-10 p.m. శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి :—అధ్యక్షా! ఈ నాడు సభా సమక్షంలో ప్రవేశ పెట్టినటువంటి ఎ. పి. యూనివర్సిటీస్ ఎంమెండ్‌మెంటు ఏక్టుకి సంబంధించిన విషయంలో రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి ఉన్నత విద్య సమగ్రమైనటువంటి అభివృద్ధిని సాధించాలి. ముఖ్యంగా అనేక సందర్భాలలో ప్రజానాయకుల నుంచి గాని మేధావులు నుంచిగాని, విద్యార్థినాయకుల నుంచిగాని రాజకీయ విషవలయం నుంచి విద్యాసంస్థలను విముక్తి చేయాలని అనేక సందర్భాలలో తెలియచేయడం జరిగింది. అందుకుగాను రాష్ట్రంలో మొట్టమొదటిసారిగా ఉన్నత విద్యా పరిషత్తును ఆంధ్రప్రదేశ్ కమీషనరేట్ ఆఫ్ హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్ తీసుకురావడం జరిగింది. దీనిని దురదృష్టవశాత్తు కొందరు సుప్రీమ్‌కోర్టులో గాని హైకోర్టులోగాని చాలెంజి చేస్తూ రిట్ పిటిషన్స్ వేయడం జరిగింది. సుప్రీమ్ కోర్టులో ఉన్నత విద్యా పరిషత్తును కొట్టివేయడం జరిగింది. ఉన్నత విద్యాపరిషత్తు స్థాపించడం వల్ల ఏర్పాటు అయినటువంటి కార్యక్రమాలను మరి విశ్వవిద్యాలయ స్థాయిలో ఈ కార్యక్రమాన్ని ముందుకు తీసుకుపోవడంకోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వంకి తప్పనిసరి పరిస్థితిలో విశ్వవిద్యాలయాలకు సంబంధించినటువంటి చట్టానికి ఎమెండుమెంటును నేడు సభలో తీసుకురావడం జరుగుతూ ఉంది. ముఖ్యంగా ఉన్నత విద్యాపరిషత్తు యొక్క డైరెక్టర్ ఆఫ్ హైయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్‌గాని విశ్వవిద్యాలయాలుగాని, యూనివర్సిటీ గ్రాంట్సు కమీషన్‌గాని

వనరులను సమీక్షించే కార్యక్రమంతోబాటు ఉన్నత విద్యలో సమగ్రమైనటువంటి మార్పులు తీసుకురావాలి నూతన విద్యావిధానంతో కూడినటువంటి అనేక అంశాలను స్థాపించినటువంటి ఉన్నత విద్యాపరిషత్తువల్ల సమన్వయం చేయాలని ప్రభుత్వం భావించడం జరిగింది. కాకపోతే ఉన్నత విద్యా పరిషత్తు పైన విశ్వవిద్యాలయాల స్వయం ప్రతిపత్తికి విఘాతం వాటింప చేస్తున్నది విశ్వవిద్యాలయ కార్యకలాపాలలో ఉన్నత విద్యా పరిషత్తు జోక్యము చేసుకుంటుంది అని వచ్చినటువంటి పరిస్థితిలో నేడు వీటి అన్నిటిని కూడా రాష్ట్రప్రభుత్వం దృష్టిలోనికి తీసుకొని నేడు విశ్వవిద్యాలయాల ఎమెండుమెంటు ఏక్టు తీసుకురావడం జరుగుతోంది. ఇందులో ముఖ్యంగా నేడు ఉన్నటువంటి పరిస్థితిలో ముందుగ ఉన్నటువంటి పరిస్థితి ఒకసారి ఆలోచించినట్లయితే విశ్వవిద్యాలయాల స్థాయిలో ఇన్స్పెక్షన్ అండ్ ఎంక్వయిరీ అనే కార్యక్రమాన్ని కమీషనరేట్ ఆఫ్ హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్ కార్యక్రమములో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆదేశాల మేరకు సమీక్షించే కార్యక్రమాన్ని నివేదిక సమర్పించే కార్యక్రమాన్ని ఉన్నత విద్యా పరిషత్తు చేసేది ఉండె. మరి ఈరోజు సవరణలు తీసుకువచ్చిన పరిస్థితిలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే ఈ కార్యక్రమాన్ని ఈ సవరణలు తీసుకురావడం జరుగుతూవుంది. అంతేకాకుండా విశ్వవిద్యాలయాల పరిధిలో ఉన్నటువంటి భవనాలుకాని లాబరేటరీస్‌గాని లైబ్రరీస్‌గాని సంబంధించినటువంటి విషయంలో ఈ రోజు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ కార్యక్రమాన్ని తీసుకురావడం జరుగుతుంది. ఈ రోజు సవరణవల్ల అటువంటి కార్యక్రమాన్ని రాష్ట్రప్రభుత్వం తీసుకువస్తున్నదని తెలియ జేస్తున్నాను. అంతేగాకుండా ప్రధానంగా ఎగ్జిక్యూటివ్ కౌన్సిల్‌కి కూడా కొన్ని మార్పులు తీసుకురావడం జరిగింది.ముఖ్యంగా వైస్ ఛాన్సలర్‌ని నియమించే కార్యక్రమాన్ని రీసెర్చి కమిటీకి న్యాయంగా ఆ రోజు ఉన్నత విద్యా పరిషత్తు యొక్క రిప్రజెంటేటివ్ ఉండవలసిన స్థానంలో ఈ రోజు మొట్టమొదటిసారిగా ఈ దేశంలో కేరళ వారు యు. జి. సి విశ్వవిద్యాలయం రీసెర్చి కమిటీలో వీరు సభ్యులను తీసుకోవడం జరిగింది. మనరాష్ట్రం రెండవ రాష్ట్రంగా విశ్వవిద్యాలయ గ్రాంట్సు కమిషన్‌లోకూడా రీసెర్చి కమిటీలో వారికిప్రాధాన్యత ఇస్తూ ప్రత్యక్షంగా, పరోక్షంగా కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఆలోచించునటువంటి నూతన విద్యా విధానానికి కూడా ఒక దోహదకారి అవుతుంది అనే ఉద్దేశంతో ఒక సత్‌సాంప్రదాయాన్ని సాధించి పెట్టడంకోసం యూనివర్శిటీ గ్రాంట్సు కమిషన్ ఈ రోజు రీసెర్చి కమిటీలు తీసుకురావడం జరిగింది. ఆనాడు కమిషనరేట్ ఆఫ్ హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్ బదులు స్థానంలో యూనివర్సిటీ గ్రాంట్సు కమిషన్ అధికారి ఒక మెంబరుగా గవర్నమెంటు నామినీ, అదే విధంగా వైస్‌ఛాన్సలర్ ఈ ముగ్గురు కలిసి ఈ ముగ్గురితో కూడిన పానల్‌లో రాష్ట్రప్రభుత్వానికి సిఫార్సు చేయుడం జరుగుతుంది. తరువాత దానిస్థానంలో మంత్రిగారు భవిష్యత్ కార్యక్రమాన్ని తీసుకురావడం జరుగుతోంది. అంతే కాకుండా ఈ రోజు ముఖ్యంగా ఎకడమిక్

సెనెట్‌కి సంబంధించి ఆ విషయంలో షుమారుగా 150 మంది సభ్యులుగా ఉన్న ఎకడమిక్ కౌన్సిలును కుదించడం జరిగింది. దానిని 84 సభ్యులకు తీసుకురావడం జరిగింది. ఇక్కడ వివిధ స్థాయిలలో అదే విధంగా విద్యార్థులకు ప్రొఫెసర్లకు, మేధావి వర్గాలు వారికి కూడా ప్రాతినిధ్యం కల్పించడం జరిగింది. ప్లానింగ్ మరియు మానిటరీకి సంబంధించిన విషయంలో కూడా కొన్ని మార్పులు తీసుకురావడం జరిగింది. దీంట్లో పూర్తి స్థాయిలో శాస్త్రీయ పద్ధతితో ప్లానింగ్ మానిటరీ కార్యక్రమం తీసుకుపోవడం కొరకు నేడు ఉన్నటువంటి ఎమెండుమెంట్సులో పూర్తి స్థాయిలో గవర్నమెంటు ఉన్నటువంటి పరిస్థితిలో దీనిని సమీక్షించే కార్యక్రమాన్ని యూనివర్సిటీ స్థాయిలో కూడా ఎఫెక్టివ్‌గా తీసుకురావడం కోసం ఈ కార్యక్రమాన్ని కూడా తీసుకురావడం జరిగింది. ప్రధానంగా ఇందులో ఉన్నటువంటి అంశాన్ని సభాసమక్షంలో గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేయవలసిన అవసరం వుంది. నేడు తీసుకువచ్చినటువంటి సవరణల వల్ల విశ్వవిద్యాలయాలకు పూర్తిగా స్వయం ప్రతిపత్తిని కాపాడే అవకాశం ఇవ్వడం జరిగింది, వైస్‌ఛాన్సలర్‌కి పూర్తిగా అధికారం ధారాదత్తం చేయడం జరిగింది. సెలెక్షన్ కమిటీలో కూడా పూర్తి స్థాయిలో రీడర్స్‌ని, ప్రొఫెసర్స్‌ని అప్పాయింటు చేసే కార్యక్రమంతోబాటు కమీషనరేట్ ఆఫ్ హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్ స్థాపించడంవల్ల విశ్వవిద్యాలయంలో లెక్చరర్స్‌ని నియమించే అధికారాన్ని వైస్‌ఛాన్సలర్ కోల్పోవడం జరిగింది. దీనిని తిరిగి ఈ రోజు వైస్ ఛాన్సలర్‌కి పూర్తి స్థాయిలో అధికారం కల్పించడం జరిగింది అన్నది ఈ సందర్భంలో తెలియజేస్తున్నాను. అది కాకుండా మరి ప్లానింగ్ అండ్ ఫైనాన్స్, ఆడిటింగు కార్యక్రమంలో కూడా పెద్ద మొత్తంలో కేవలం ఎవరో సాంకేతిక పరిజ్ఞానం లేని వారిని నియమించడం మంచి సాంప్రదాయం కాదని అది వైస్ ఛాన్సలర్ అధికారానికి వదిలివేసి ఎఫెక్టివ్ స్ట్రీమ్ లైనేషన్ ఫైనాన్స్ అండ్ ప్లానింగుకి కూడా శాస్త్రీయ వనరులతో టెక్నోక్రాట్స్‌ను నియమించే అధికారాన్ని కూడా వైస్ ఛాన్సలర్‌కి కల్పించడం జరిగింది. ఇందులో ప్రత్యేకంగా మనందరము కూడా ఉన్నటువంటి పరిస్థితిలోకూడాను కేవలం నేడు ఉన్నటువంటి విద్యా విధానంలో సమగ్రమైన మార్పులు కావాలి. ఓరియంటల్ ఎడ్యుకేషన్‌కి గాని వొకేషనల్ ఎడ్యుకేషన్‌కి డిప్లమా కోర్సు జాబ్ ఓరియంటెడ్ ఎడ్యుకేషన్ ప్రవేశపెట్టాలి, మనం ఈ రోజు కోట్లాది రూపాయలు మనం ఖర్చు చేసినటువంటిది సామాజిక అవసరాలను తీర్చేదిగాని యువతకు తమ స్వంత కాళ్ళ మీద నిలబడే విద్యావిధానాన్నిగాని అందించని స్థితిలో పరిస్థితిల్లో నేడు విద్యా విధానం సాగి పోతోంది. అందుకే ఇక్కడ టెక్నోక్రాట్స్‌కు ఇంజనీరింగుకు సంబంధించినటువంటి వారిని అనే విధంగా మార్కెటింగ్‌కు సంబంధించిన ఫీల్డు అనుభవం ఉన్నటువంటివారు వారిని కూడా నియమించే అవకాశాన్ని క్లాజు 2 లో ఎగ్జిక్యూటివ్ కౌన్సిలు ప్రారంభిస్తూ ఈ సవరణలు తీసుకురావడం జరిగింది. ఇక్కడ ముఖ్యంగా అనేక సందర్భాలలో ఉన్నటువంటి విశ్వ

విద్యాలయాల పరిస్థితిని అధ్యాపకులకు గాని అదే విధంగా ఉన్నటువంటి విద్యార్థి లోకంలో గాని వస్తున్నటువంటి అసంతృప్తిని అర్థము చేసుకోవడం కోసం వారందరిని కూడా కేవలం సమన్వయంతో కూడుకున్నటువంటి కార్యక్రమాన్ని ముందుకు తీసుకుపోవడం కోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే అధికారాన్ని పెట్టుకోకుండా అక్కడ ఉన్నటువంటి ఆచార్యులను గాని అదే విధంగా సెనేట్ ఎకడమిక్‌కి సంబంధించిన దాంట్లో ఆరుగురు విద్యార్థులకు అవకాశం ఇచ్చే దానికి కూడా ప్రభుత్వమే అధికారం పెట్టుకోకుండా వైస్‌ఛాన్సలర్‌లకు మెరిట్ బేసిస్‌లో ఒక సంవత్సరం సేవ చేసే అవకాశాన్ని, మరి గ్రాడ్యుయేషన్ పి. జి. స్థాయిలో అవకాశం కల్పించి పూర్తిస్థాయి విశ్వవిద్యాలయాల స్వయం ప్రతిపత్తికి విఘాతము వాటిల్లకుండా వైస్ ఛాన్సలర్‌కి పూర్తి స్థాయి అధికారం కల్పించడం జరిగింది అనేది ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తూ నేను ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి :— అధ్యక్షా! ఈ యూనివర్సిటీ ఏక్టు బిల్లు గాని ఇతర ఎడ్యుకేషన్ ఏక్టు బిల్లుగాని గతములో ఈ అసెంబ్లీలో వచ్చినప్పుడు ఇంత తొందరపాటుగా పాస్ చేయవద్దు, ఇది చాల కాంప్రెహెన్సివ్ బిల్లుగా వచ్చినది దీనిని స్టడీ చేసిన తరువాతనే చేయడం బాగుంటుంది అని చెప్పడం జరిగింది. అదే విధంగా సెలెక్టు కమిటీకి పంపినట్లయితే బాగుంటుంది అని చెప్పి చెప్పడం జరిగింది. దీని పరిణామం ఏమవుతుందో కూడా ఊహించి చెప్పడం జరిగింది. ఇప్పుడు కొన్ని క్లాజెస్‌ని సుప్రీమ్ కోర్టువారు కొట్టివేయడం మళ్ళీ అసెంబ్లీకి ఈ ఎమెండుమెంట్సు రావడం జరిగింది. దీంట్లో చాల ఎమెండుమెంట్సు వున్నాయి. ఈ రోజు మన హౌస్‌లో వున్న ఎంగేజిమెంటుని బట్టి డీటైల్డుగా పోయే అవకాశం చాలా మందికి చిక్కలేదు. ఇది మళ్ళీ ఒకనాడు చర్చించడం బాగుంటుందని నేను భావిస్తున్నాను. మళ్ళీ ఈ క్లాజెస్ కూడా చేసిన తరువాత జుడీషియల్ స్క్రూటినీకి నిలవకపోతే అది మనందరి మీద రిఫ్లెక్టు అవుతుంది కనుక దీనిని నెమ్మదిగా ఒక రెండు గంటలు సమయం ఏర్పాటు చేసి ఈ బిల్లు క్లాజు బై క్లాజు ఒకసారి చూచుకొని చర్చించడం బాగుంటుందని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. దీంట్లో ఉన్న సారాంశం అంతా అంత మటుకే గమనించాము గాని ఇది మెయిన్ ఏక్టుని ప్రక్కన పెట్టుకుని ఏ సెక్షను క్రింద ఏ ఎమెండుమెంటు ఉన్నదో ఒకసారి చూడడం భావ్యముగా వుంటుంది. మీరు కనుక అంగీకరించినట్లయితే ఇది రేపు గాని లేక మన బిజినెస్‌లో ఎడ్జస్టు చేసి ఈ మినీ బిల్సు పాస్ చేసి దీనిని కొద్దిగా డిఫరు కావడం బాగుంటుందని నేను భావిస్తున్నాను. దానికి ముఖ్య కారణం ఏమిటంటే ఈ బిల్లుకి అడ్డము తగలడంకాదు మళ్ళీ మనం చేసిన తరువాత జుడీషియల్ స్క్రూటినికి నిలబడకుండా మళ్ళీ ఒకసారి స్ట్రైక్ డౌన్ చేస్తే బాగుండదు. అందరికీ కూడా బాధాకరంగా వుంటుంది. అది భావ్యము కాదు, అనే ఉద్దేశంతో నేను సజెస్టు చేస్తున్నాను లేదంటే మరి దీంట్లో పాల్గొంటాను, దయచేసి మీరు చెబితే బాగుంటుంది.

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి :—5, 6 నెలల నుంచి వైస్ ఛాన్సలర్లను నియమించే కార్యక్రమం డిలే అవుతున్నది.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి :— క్లాజు బై జు ఒకసారి చూడనివ్వండి.

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి :—దీంట్లో గతములో తలఎత్తిన అనేక అనుమానాలను పూర్తిగా సవరించడం జరిగింది. ఇక్కడ వైస్‌ఛాన్సలర్‌కి పూర్తి స్థాయిలో అధికారాలు కల్పించడం జరిగింది. విశ్వవిద్యాలయ స్వయం ప్రతిపత్తికి ఏ మాత్రం విఘాతం వాటిల్లకుండా బిల్లులో సవరణ తీసుకురావడం జరిగింది. లెక్చరర్స్‌ని నియమించే అధికారాలను కూడా వైస్ ఛాన్సలర్‌కి కల్పించడం జరిగింది. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అధికారాలు పెట్టుకోకుండా ప్రత్యక్షంగాను పరోక్షంగాను విశ్వవిద్యాలయంలో కమిటీని కూడా ఈ సందర్భంలో ఏర్పాటు చేయుటం జరిగింది. వైస్ ఛాన్సలర్‌కి అధికారాలు కల్పించడమే కాకుండా పూర్తి స్థాయిలో ఎకడమిక్ సైడు ఫైనాన్సు మానిటరీ సైడుగా ఎఫెక్టివ్‌గా దీనిని క్రమబద్ధీకరణ చేసే కార్యక్రమాన్ని కూడా వైస్‌ఛాన్సలర్‌కి కల్పించడం
6-20 P.m. జరిగింది. కాబట్టి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేవలం స్టాంపు వేసే కార్యక్రమం వరకే పరిమితం అయిందని మనవి చేస్తున్నాను. విశ్వవిద్యాలయాలకు అఘాతం లేకుండా వారి స్వతంత్రప్రతిపత్తికి అవరోధాలు లేకుండా వైస్ ఛాన్సలర్స్‌కు పూర్తి అధికారాలు కల్పించాము. గతంలో మీరందరూ మేధావులు, విద్యార్థులు భావించినట్లు యీ బిల్లులో ఆందోళన పడవలసింది ఏమీ లేదని మనవిచేస్తున్నాను. పూర్తిగా విశ్వవిద్యాలయాలను అటానమస్ బాడీలుగా అధికారాలు కల్పించాము. ఇప్పుడు వైస్ ఛాన్సలర్స్‌ను నియమించే కార్యక్రమం స్థంబించిపోయింది కాబట్టి యీ బిల్లును తొందరగా పాస్ చేయవలసిందిగా సభ వారిని కోరుతున్నాను. మెయిన్‌గా యిందులో ఎవరి ఇంటరెస్టులనూ దెబ్బతీసే కార్యక్రమం లేదు. నాకు టైమ్ యిస్తే అన్ని క్లాజులను ఎక్స్‌ప్లెయిన్ చేయడానికి కూడా సిద్ధంగా ఉన్నాను. బిల్లును పోస్టుపోను చేయడం విషయంలో గౌరవసభ్యుల పైన అధ్యక్షులపైన వదలివేస్తున్నాను.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— మంత్రిగారు బిల్లును స్టడీ చేసుకొని వచ్చారు కాబట్టి సిద్ధంగా ఉన్నారు. కాని ఇదివరకు కమీషనరేట్‌ను ఏర్పాటు చేసే బిల్లు మీద అపుడు మంత్రిగారు ఎంత విశ్వాసంతో మాట్లాడారో యిపుడు కూడా అంత విశ్వాసంతో మాట్లాడుతున్నారు. కాని కమీషనరేట్ ఏర్పాటు విషయంలో కోర్టు కొట్టివేసింది. దానికి బదులుగా యిదివరకు ఓల్డు స్టాటిస్టికో యాంటీ అన్నీ వచ్చాయి. ఇపుడు యీ యూనివర్సిటీ బిల్లులో క్లాజ్ బైక్లాజ్ స్టడీ చేయడానికి మిగతా బిల్లులవలె యిది చిన్న బిల్లు కాదు. ఎట్లాగూ బిజినెస్ ఎడ్వయిజరీ కమిటీలో రేపు, ఎల్లుండి బిల్స్‌ను పాస్ చేయడానికి అంగీకరించాము. కాబట్టి బిల్సు పాసింగ్ విషయంలో మీతో కో-ఆపరేట్ చేయడానికి ఎస్యూర్ చేస్తున్నాము. కాబట్టి మా పార్టీ సభ్యులు అందరూ స్టడీ

చేయుడానికి వీలుగా యీ బిల్లును తరువాత తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి :—ఈ యూనివర్సిటీ బిల్లును రేపు తీసుకోవడానికి నాకు అభ్యంతరం లేదు. కాని ఇది చాలా ఇంపార్టెంటు అయిన బిల్లు. రేపు అయినా దీనిని పూర్తి చేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— అన్ని బిల్లులు యీ రోజునే వచ్చాయి. కాంగ్రెసు వారు చేసినవి తప్పని మరల యీ బిల్లులు తీసుకువస్తున్నప్పుడు మరల అవి తిరిగి వాపసు వస్తున్నవి. కాబట్టి వీటిని స్టడీ చేయువలసివుంటుంది కాబట్టి యీ బిల్లును రేపు తీసుకుంటే బాగుంటుంది.

(మిస్టర్ స్పీకర్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఆసీనులైనారు)

Sri P. Ramachandra Reddy :—We realise the anxiety of the Honourable Minister. We want to strengthen his hands by suggesting certain things which are helpful to him. We don't give much trouble to the Honourable Minister.

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి :— అధ్యక్షా! శ్రీ రాజేశ్వరరావుగారు, రామచంద్రారెడ్డిగారూ యితర పార్టీల సభ్యులు యీ బిల్లును పోస్టుపోను చేయువలసిందిగా కోరుతున్నారు. వైస్ ఛాన్సలర్స్ అప్పాయింటుమెంటు వెంటనే జరగవలసివుంది. కాబట్టి వెంటనే యీ బిల్లును పాస్ చేయువలసిందిగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— రేపటికి యీ బిల్లు పోస్టు చేస్తున్నాను.

The Andhra Pradesh Local Bodies' Electoral Reforms Bill, 1987 (L. A. Bill No. 59 of 1987)

Sri K. Ramachanda Rao (Minister for Panchayat Raj) :—

Sri, I beg to move: "That the Andhra Pradesh Local Bodies,' Electoral Reforms Bill, 1987 be taken into consideration".

Mr. Speaker :—Motion moved.

Sri N. Raghava Reddy :— Sir, I beg to move:

'That the Andhra Pradesh Local Bodies': Electoral Reforms Bill, 1987 be referred to the Select Committee.'

Mr. Speaker :—Motion moved.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి :—ఈ ఎన్నికల రిఫారమ్స్‌కు సంబంధించిన బిల్లును సెలక్టు కమిటీకి పంపించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే దేశంలో ఒక కొత్త పద్ధతిని ప్రవేశపెడుతున్నప్పుడు దానికి సంబంధించిన లోపాలను సవరించుకోవడానికి సెలక్టు కమిటీలో చర్చించుకోవడం చాలా

The Andhra Pradesh Local Bodies' Electoral Reforms Bill, 1987 (L.A. Bill No. 59 of 1987).

అవసరం ఉంది. కాబట్టి యీ బిల్లును సెలక్టు కమిటీకి రిఫర్ చేయవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :—ప్రస్తుత పరిస్థితులలో యీ బిల్లును ప్రయారిటీ బేసిస్ క్రింద తీసుకోవలసిన అవసరంలేదు. ఎందుకంటే ఎన్నికలు యీ బిల్లు ప్రకారం నిర్వహించడానికి 60 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు అవుతుంది. ఇపుడు ప్రభుత్వ ఎక్స్ చెకర్ స్టడీ చేస్తే ప్రభుత్వ చెక్కులు వాపసు వస్తున్నాయి. ప్రయివేటు కంపెనీవారి—చెక్కులు ఎవరివైనా అట్లాగ తిరిగి వస్తే డిఫమేషన్ ఫైల్ చేసి బ్రీచ్ ఆఫ్ ప్రివిలేజ్ క్రింద తీసుకుంటారు. కాబట్టి యిప్పటి ఆర్థిక పరిస్థితులలో 60 కోట్ల రూపాయలు దీనికి ఖర్చు అవుతాయి కాబట్టి యీ బిల్లును సాంతంగా చర్చించడానికిగాను సెలక్టు కమిటీకి రిఫర్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

Sri P. Ramachandra Reddy :—Our party is for sending the Bill to the Select Committee. Now the question for considertion is : whether it shouldbe referred to the Select Committee directly or after discussion ? .

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—అధ్యక్షా! ఈ ఎలక్షన్స్ రిఫారమ్స్‌కు సంబంధించిన బిల్లుమీద ముందు అబ్జర్వేషన్ క్రింద మా పార్టీ తరఫు నుంచి చెప్పేది ఏమిటంటే యీ బిల్లు స్థానిక సంస్థలకు ఎన్నికల సంస్కరణల బిల్లు అని టైటిల్ యిచ్చారు కాబట్టి యీ ఎన్నికల సంస్కరణలు మన రాష్ట్రంలోనే కాకుండా మొత్తం భారతదేశానికి పార్లమెంటుకు, విధానసభలకు సంబంధించిన విషయాలు వున్నాయి. ఇట్లా స్థానిక సంస్థలలోనే పరిమితం కాకుండా మొత్తం పార్లమెంటు, విధానసభల ఎన్నికల విషయంలో కూడా సంస్కరణలు చేయవలసి వుంటుందని గత 30 సంవత్సరాలనుంచి జరిగిన ఎన్నికల అనుభవంతో మనలను కలవరపెడుతున్న వాటిని సమన్వయంచేసి సంస్కరించవలసి వుంటుందని మా పార్టీ తరఫున చెబుతున్నాము. దీనిపైన అనేక ప్రత్యేకమైన నిపుణతకలవారు అనేక కమిటీలు ఏర్పాటు చేసి అనేక సలహాలు చెప్పారు. అందువల్ల యిది భారతదేశం వరకే కూడా పరిమితంకాదు. ఎన్నికలు ప్రపంచవ్యాపితంగా ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో జరుగుతున్నాయి
6-30 p.m. కాబట్టి అక్కడి అనుభవాలు ఏ విధంగా వున్నాయి, ఏ మాత్రం లంచగొండితనానికి గురికాకుండా నిజమైన ప్రజాభిప్రాయాన్ని ప్రతిబింబించాలంటే ఏ విధంగా వుండాలి అన్నది పరిశీలించి, పరిశోధించి, ప్రపంచ వ్యాపితమైన అనుభవాలను క్రోడీకరించి, మన దేశంలో వున్న అనర్థాలను తొలగించడానికి చాలా పెద్ద ప్రయోగం చేయవలసి వుంది. ఇది కేవలం స్థానిక సంస్థల వరకే పరిమితమైనదికాదు. ఏమైనప్పటికీ ముఖ్యమంత్రిగారు దీనిని ఒక ప్రతిష్టాత్మకమైనదిగా తీసుకొనే భారతదేశంలోనే ఆదర్శవంతంగా వుండేట్లు సంస్కరణలను తొందరలో అమలుచేయాలనుకొంటున్నారు కాబట్టి దీనిని

క్షుణ్ణంగా పరిశీలించాలి. ఈ బిల్లులో ఎన్నికల సంస్కరణలకు సంబంధించి మౌలిక అంశాలు మినహా మిగతా చిల్లరమల్లర అంశాలు వున్నాయి. ప్రభుత్వం డబ్బులు చెల్లించడం మొదలైన కొన్ని విషయాలుతప్ప ఎన్నికలలో ప్రజాభిప్రాయాన్ని సరైన పద్ధతులలో ప్రతిబింబింపజేసే ప్రయత్నం యిందులో మృగ్యమైంది. అందువల్ల ఈ బిల్లు మన ఆశయాలకు, మనం తలపెట్టిన సిద్ధాంతాలకు ఉపయోగపడేదిగాలేదు. దీనిని తీవ్రంగా సంస్కరించవలసి వుంది. అందువల్ల దీనిగురించి సుదీర్ఘమైన పరిశీలన చేయడానికి ఒక సెలక్టు కమిటీని వేస్తేతప్ప దీనికి పరిపుష్టి, రక్తమాంసాలు రావు. దీనిని సెలక్టు కమిటీకి రిఫర్ చేసినట్లయితే అన్ని విషయాలను విశ్లేషించి దేశంలోనే ఒక ఆదర్శవంతమైన బిల్లుగా తేవడానికి ప్రయత్నం చేస్తామన్న విశ్వాసాన్ని ప్రభుత్వానికి కల్పిస్తున్నాం కాబట్టి తప్పనిసరిగా సెలక్టు కమిటీకి రిఫర్ చేయవలసిందిగా మనవిచేస్తున్నాను.

Sri P. Ramachandra Reddy :—On behalf of our Party, we do agree for the sending of the Bill to Select Committee with the following observations:

Sir, if you go through the clauses of this Bill you can see that severe punishments are prescribed in the Electoral Reforms Bill. Under the People's Representation Act the, biggest punshment is disqualifying a person for 6 years for corrupt practices or other things. But, here the imprisonment prescribed is for 2 years, 5 years and 7 years under each clause. If somebody writes on the walls, I have to go to Jail instead of coming to the local bodies. It exceeds the provisions of the Peple's Representation Act. Our view should be that the guidelines for us, for the entire nation, for the entire country should not exceed the limitations prescribed under the People'e Representation Act. The clauses of this Bill provide for severs imprisonment and conviction. Any way, this Bill requires a deep study. Secondly, Sir, Gram Panchayats are left over from this schedule. I want Gram Panchayats also to be included. For that extent whether the Government reimburse or not is another matter. After all, in this system, you have taken up from district and left over the Gram Panchayats. As for as Gram Panchayats are concerned, on the basis of the copy of the Bill available with me, council Sarpanch and Members' elections are not included. In the cyclo-styled copy, which I am possessing, Sir, Council equal to Gram Panchayat......

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు : గ్రామ పంచాయతీల ఎన్నికలు పార్టీ ప్రాతిపదిక మీదకావు కాబట్టి వాటిని తీసివేయడం జరిగింది.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి :—అది వాస్తవంకాదు. కౌన్సిల్ అంటే ఈక్వల్ టు గ్రామ పంచాయత్ కదా. వాటిని ఇండిపెండెంట్‌గా కన్సిడర్ చేయండి.

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు :—ఇది పార్టీ రహితంగా వుంది.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి :—ఈ సిస్టంలో కౌన్సిల్‌కు ఈక్వల్‌గా చేసే గ్రామ పంచాయతీని కన్సిడర్ చేయండి. మీరు ఇండిపెండెంట్స్‌కు డబ్బు ఇస్తున్నారు. ఇక రెండవది రాజేశ్వరరావుగారు అన్నట్లు దీనిలో లాంగ్వేజ్, యాటిట్యూడ్, ఎడాప్షన్ కొంచెం ఛేంజి అవుతే బాగుంటుంది. దీనిని సెలక్టు కమిటీకి రిఫర్ చేయండి. మొత్తానికి ఈ ఎప్రోచ్ మాత్రం బాగాలేదు. గౌరవ మంత్రిగారు తమ ఉద్దేశాన్ని లా డిపార్టుమెంట్ వారికి సరిగాచెప్పి-లార్డ్ మెకాలీ ఇంగ్లీషు భాష కాకపోయినా మంత్రిగారికి వచ్చే తెలుగు భాషలో అయినా దీనిని శుద్ధంగావ్రాసి యాంబిగ్విటీ, కాంప్లికేషన్స్, ఓవర్‌లాపింగ్ లేకుండా చేస్తారని ఆశిస్తూ దీనిని సెలక్టు కమిటీకి పంపాలని మా పార్టీ భావిస్తున్నది.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :—అధ్యక్షా! ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రతిపాదించిన ఈ ఎలక్టోరల్ రిఫారమ్స్‌ను తీసుకురావాలని మా పార్టీ సెంట్రల్ లెవల్లో ఏకీభవించింది. అయితే యివి ఏ రకంగా వుండాలన్న విషయంలో కొన్ని భేదాభిప్రాయాలు వున్నాయి. ఈ బిల్లును క్షుణ్ణంగా పరిశీలిస్తే అనేక రకాలైన అనుమానాలు వస్తున్నాయి. కొన్నిచోట్ల సింపుల్ మెజారిటీ కాకుండా ప్రపోర్షనేట్ రిప్రజెంటేషన్ వుండాలని వుంది. ఈ రకంగా ప్రపంచంలో అనేక రకాల ఎలక్టోరల్ రిఫామ్స్ వున్నాయి కాబట్టి వాటన్నింటినీ క్రోడీకరించి వాటిలోని మంచిని తీసుకొని యిది దేశంలోనే ఒక ఆదర్శప్రాయమైన చట్టంగా రూపొందాలంటే, దీనిని చూసి యితరులు వెక్కిరించకుండా ఉండాలంటే, ఈ బిల్లును క్షుణ్ణంగా పరిశీలించడానికి సెలక్ట్ కమిటీకి పంపించాలని కోరుతున్నాము. అప్పుడు ప్రతి క్లాజు గురించి చర్చించి మా అనుమానాలను నివృత్తి చేసుకొనడానికీ, సలహాలు ఇవ్వడానికీ, అవకాశం వుంటుంది. తరువాత అసెంబ్లీలో పాస్ చేసుకోవచ్చు. తద్వారా మనం దేశంలోనే ఒక కొత్త సాంప్రదాయాన్ని ప్రవేశపెట్టిన వాళ్ళం అవుతాం. అందువల్ల తొందరపడి ఈ బిల్లును తీసుకురాకుండా సెలక్టు కమిటీకి పంపించాలని మా పార్టీ తరపున కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. వెంకటపతి :—అధ్యక్షా! ఎలక్టోరల్ రిఫామ్స్ బిల్‌ను సెలక్టు కమిటీకి పంపించడానికి మేము వ్యతిరేకంకాదు. సెలక్టు కమిటీకి పంపేముందు నా అభిప్రాయాన్ని చెప్పదలచుకొన్నాను. జిల్లా ప్రజాపరిషత్‌కు పోటీచేసే వారికి లక్షరూపాయల వరకు ఖర్చు అన్నారు. మునిసిపాలిటీకి యింత, మండలానికి యింత అని పెట్టారు. ఇది చూస్తే అసలు పెట్టినవారికి కూడా నవ్వులాటగా వుందనిపిస్తుంది. ఎందుకంటే లక్షల రూపాయలతో ఏమి కాగలదో తెలుసు. ఎందుకంటే నిజంగా యిది అమలు జరిగితే రామచంద్రారెడ్డిగారు అన్నట్టు నామినేషన్ వేసినవాడల్లా జైలుకు పోవడం జరుగుతుంది. ఇది అమలు జరగడం హాస్యాస్పదం అయితే చెప్పలేము. వాస్తవ పరిస్థితులకు

అనుగుణంగా మనం ఆలోచిస్తున్నామా లేక తెల్లవారుజామున కలలో విహరిస్తున్నామా అన్న సందేహం కలుగుతోంది. ఈనాడు వర్తమానం ప్రపంచం నడుస్తున్న తీరును గమనించకుండా మనం యింత డబ్బు ఇస్తాం, ఇట్లా జరిగితే యిలా అవుతుంది-నాకు అప్పు వుంది కనుక నేను వెళ్ళేటప్పుడు బంగారపుకడ్డీ దొరికితే బాగుండును అనుకొన్నట్లు వుంది. బంగారపుకడ్డీ ఎవరు పారేసుకొంటారనే ప్రశ్న వస్తే మళ్ళీ అది పోతుంది. ఇది కూడా అలా వుంది. గ్రామపంచాయితీ విషయంలో మూడు, నాలుగు సార్లు ఆలోచించి బిల్లు పెట్టి భూమి గుండ్రంగా వుందని బయలుదేరిన చోటికే వచ్చినట్లు ఈ ఎన్నికల సంస్కరణలతో ఒక్క ఎన్నిక అయినా జరుగుతుందోలేదో నాకు అనుమానంగా వుంది. ప్రజలకు వీళ్లు గోలీకాయలు ఆడుకొంటున్నారా అన్నట్లు వుంది. ఇది గోలీకాయల ఆటలా గమ్మత్తా? అసలు ఏ ప్రపంచంలో వున్నారు వీళ్ళు అని మన గురించి ఆశ్చర్యపడకుండా చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. బాపిరాజు :—ఎన్నో గమ్మత్తులలో ఇది ఒక గమ్మత్తు అంతే. 6-40 p.m.

శ్రీ పి. వెంకటపతి :—అసలు మనిషే గమ్మత్తు.

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు :—అధ్యక్షా! ప్రజాస్వామ్యయుగంలో వచ్చే ఎన్నికలలో, ప్రజాప్రతినిధులను ఎన్నుకునేపనిలో ధనప్రభావం పోవాలి. ప్రస్తుతం ప్రతి ఒక్కరు ఆలోచిస్తున్న ఈ తరుణంలో దాన్ని ఒక నూతన పద్ధతిలో రూపకల్పనచేసి ఒక చట్టాన్ని తీసుకుని రావాలి. ఎలక్షన్ వ్యవహారాలలో వుండే కరప్టు ప్రాక్టీసెస్‌ను తీసివేయడం, ధనబలం లేకుండా చేయడం, జన బలముముందు ధనబలం వుండకుండా ప్రతిఒక్కరు సమర్థులైన ప్రతివారికి ఎన్నికలలో కావలసిన వసతులు కల్పించడానికి అత్యంత ప్రాధాన్యం కల్పించాలనే సదుద్దేశ్యంతో ఈనాడు అవినీతికి అంతం పలకాలి. ప్రజాప్రతినిధులకు నూతన వాతావరణం కల్పించాలనే సదుద్దేశ్యంతో ఈ బిల్లును అన్ని విధాలుగా ఆలోచనచేసి తీసుకురావడం జరిగింది. 1964 నుంచి యింతవరకు వివిధ పద్ధతులలో వివిధ కమిటీల రిపోర్టుల సారాంశాన్ని; ఆలోచనలను దృష్టిలో పెట్టుకుని, అంతర్జాతీయంగా వివిధ దేశాలలోని పద్ధతులను అవగాహన చేసిన మీదటనే........

శ్రీ పి. వెంకటపతి :—ఏ ఏ దేశాల పద్ధతులను అవగాహన చేసుకున్నారో చెప్పండి?

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు :—మొదలు మన దేశంలోని కమిటీల గురించి చెబుతాను. తరువాత అంతర్జాతీయంగా ఏమి ఆలోచన చేశామో అవి కూడా చెబుతాను. మన దేశంలో సంతానంగారి కమిటీ 1964 లో వేశారు. మొట్టమొదటగా ఎన్నికల వ్యయంలో ఆ కమిటీ రిపోర్టును పరిశీలన చేయడం జరిగింది. తరువాత వాంఛూ కమిటీ 1973 లో వేశారు, ఆ రిపోర్టు సారాంశం ఆలోచించడం జరిగింది. ఇదికాక సుప్రీంకోర్టులో అమర్‌లాల్

వర్సెస్ కన్వర్‌లాల్ ఛావాలా, ఒక కేసులో ఒక జడ్జిమెంటు రానడం జరిగింది. ఆ జడ్జిమెంటును కూడా దృష్టిలో పెట్టుకోనడం జరిగింది. వి.వి.గిరి ప్రెసిడెంట్‌గా వున్న సమయంలో 1974 లో ఆగస్టు 15 న యిచ్చిన సందేశం ఎన్నికలు ఏ మాదిరిగా వుండాలి, సంస్కరణలు అని సందేశం యివ్వడం జరిగింది. ఆ సందేశం సారాంశాన్ని గమనించడం జరిగింది. శ్రీ జయప్రకాష్ నారాయణ్‌గారు లోక్‌సభలో స్పీకరుగారికి రాజ్యసభ స్పీకరుగారికి ఎన్నికల వ్యయంపై ఒక సవరణ నివేదిక యివ్వడం జరిగింది. దానిని కూడా క్షుణ్ణంగా ఆలోచించడం జరిగింది. శ్రీ వి.ఎ. పాయి, పండరిగారు, రామస్వామిగారు 1970 లో వివరణ యివ్వడం జరిగింది. అంతర్జాతీయంగా పరిశీలన చేసినది చెపుతాను-లేటెస్టుగా ఎల్.పి. సింగ్‌గారు యిచ్చిన నివేదిక కూడా....

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి :—తెలుసు అండి .... పంచాయతీరాజ్‌లో పుట్టాము, పెరిగాము, చాలామందికి తెలుసు. మా రిక్వెస్టు ఏమిటంటే, సెలక్టు కమిటీకి పంపడానికి మంత్రిగారు ఎగ్రీ అయితే టైమ్ సేవ్ చేసుకోగలుగుతాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఏఏ ప్రాతిపదికమీద చేశారో చెపుతున్నారు.

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు :—1986 లో రాజాజీ ఇన్‌స్టిట్యూట్‌వారు కండక్టు చేశారు. దాని సారాంశం కూడా తీసుకోవడం జరిగింది. అంతర్జాతీయంగా చెపుతాను-వెస్ట్ జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, యు.కె., నెదర్‌లాండ్, ఇటలీ, నార్వే, స్వీడెన్, ఫిన్‌లాండు, ఆస్ట్రియా, యు.ఎస్.ఏ. కెనడా వీటికి సంబంధించిన కాన్‌స్టిట్యూషన్స్, వారి ఎన్నికల విధానం, అమలుచేస్తున్న చట్టాలను కూడా పరిశీలించడం జరిగింది.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :—ఒక్క సోషలిస్టు దేశాన్ని పేర్కొంటే బాగుండేదికదా ?

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు :—అక్కడ ఎలక్టోరల్ రిఫారమ్స్ బిల్ లేదు, ఉన్నది చెబుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :—ఎన్నికలు అక్కడ కూడా జరుగుతున్నాయి. తెలియునో, తెలియదో అక్కడక్కడా ఎలక్టోరల్ రిఫామ్స్ జరుగుతున్నవి. ప్రపంచంలో అన్నిటికంటే అత్యుత్తమమైన సోషలిస్టు దేశాలు వున్నాయి. ఒకటి అయినా చూసిరండి ? వెళదాము పదండి ?

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు :—ఉదాహరణ ఉంటే చెప్పండి ? ఎలక్షన్ ఫండు ఏమాదిరిగా ఉండాలి, వివరాలు నా దగ్గర వున్నాయి చెపుతాను. సభకు అందచేస్తాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—మంత్రిగారికి చెప్పేది, మీరు ఒకసారి అది కూడా చూసిరండి. స్పీకరుగారు చూశారు. విషయాలు తెలుస్తాయి, రెండవది

చట్టం లేక కాదు. చట్టం వుంది యిప్పటికి, శాసనసభ్యులు ఎక్కువ ఖర్చు చేసుకూడదని శాసనసభ్యుల ఎన్నికల చట్టం వుంది. ఆ చట్టం అమలు జరిగిందా ? మాకు ఎరుకలేక అడుగుతున్నాను. అట్లాగే, అసలు కత్తి కలుపవద్దు అని చట్టం ఉంది. ఇంప్లిమెంటు అవుతోందా ? వరకట్నం చట్టం వుంది. వరకట్నం యిచ్చినవారికి శిక్ష వుంది. ఉంటే, కిరోసిన్ పోసుకుని ఎందుకు తగులబెట్టుకుంటున్నారు. అందుకని చట్టం లేక కాదు. చట్టం చట్టం కాడనే వుంది. మనం మనం కాడనే వుంటాము. మొన్న జరిగిన గుంటూరు ఎన్నికల్లో ఎంత ఖర్చు అయింది వున్నది వున్నట్లు యిద్దరినీ చెప్పమనండి, బయటపడుతుంది, దాని చక్కదనం అంతా తెలుస్తుంది. గత అనుభవాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని యిప్పుడున్న చట్టం ద్వారా మేలు చేయాలి.

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు :—వాటిని దృష్టిలో పెట్టుకునే పీనల్ క్లాజెస్ ఎక్కువగా పెట్టాము. కావలసిన రూపకల్పన చేశాము. ఎలక్షన్ అథారిటీని సెపరేట్‌గా పెట్టాము. ఎన్నికల పోస్టర్స్, వాల్‌పోస్టర్స్, డోర్ పోస్టర్స్‌మీదగాని నిబంధనలు పెట్టాము. ట్రాన్స్‌పోర్టుమీద కూడా నిబంధన పెట్టాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—శాసనసభలో శాసనసభ నియమాలనే పాటించడములేదు, స్పీకరుగారికి ఎంత బాధ అవుతుందో కంట్రోలు చేయడానికి. ఈ చట్టాలు అమలుజరిగితే...

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి :—ఈ సోషలిస్టు దేశాలను కూడా చూసి రమ్మని సలహా యిచ్చారు, అంగీకరించి సెలక్టు కమిటీకి పంపాలని కోరుతున్నాను. సోషలిస్టు దేశాలను కూడా పరిశీలించి రావడానికి టరమ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్సులో ఉంటే బాగుంటుంది.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు :—అధ్యక్షా! ఎలక్టోరల్ రిఫామ్స్ ఈ దేశంలో 33 ఏళ్ళ నుంచి చేయాలి అని కనీసం ఆలోచన చేసినందుకు మేము సంతృప్తిని వ్యక్తం చేస్తున్నాము. కాని కొంచెం సమగ్రంగా చేయాలి. కాంగ్రెసువారు కొంచెం ఈ రిఫామ్స్ గురించి వద్దించుకోకున్నా అన్ని నేషనల్ పార్టీలు అడుగుతున్నాయి సెంట్రల్‌లో. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పూనుకుంది అందుకు అభినందించాలి. కొన్ని పీనల్ క్లాజెస్ పెట్టడం, మళ్ళీ మళ్ళీ కోర్టుకు పోవడం జరుగుతుంది, అలా కాకుండా సెలక్టు కమిటీకి పంపండి ? సమగ్రంగా ఆలోచించండి.

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు :—చట్టము చేశాము, సభముందు పెట్టాము. సభ్యులంతా ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను. అయినా ప్రతి ఒక్కరు కోరుతూవుంటే, ప్రజాస్వామ్య విధానంలో విశ్వాసం వున్నవారము కాదు అనలేము. సెలక్టు కమిటీకి పంపడం స్పీకరుగారికే వదిలేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎ. గోవిందనాయక్ (ఖానాపూర్) :—స్పీకర్‌సార్, మా ఇండిపెండెంట్ సభ్యుల తరఫున చిన్న క్లారిఫికేషన్ చేస్తే బాగుంటుందని భావిస్తున్నాను. ఈ బిల్లును ఫిబ్రవరి 1985 నుంచి అమలులోకి పెడితే బాగుంటుందని మా ఉద్దేశ్యం.

Mr. Speaker :—Now the question is : "That the Andhra Pradesh Local Bodies Electoral Reforms Bill, 1987 be referred to the Select Committee."

(Pause)

The motion was carried and the Bill was referred to the Select Committee.

The Andhra Pradesh Sports Authorities Bill, 1987
(L. A. Bill No. 62 of 1987)

Sri J.R. Pushpa Raju (Minister for Sports and youth Services):- Sir, I beg to move : "That the Andhra Pradesh Sports Authorities Bill, 1987 be taken into consideration."

Mr. Speaker :—Moiton moved.

శ్రీ జె. ఆర్. పుష్పరాజ్ :— అధ్యక్షా! రాష్ట్రములో క్రీడల అభివృద్ధికి 45 అసోసియేషన్స్ వున్నవి. వాటి యాక్టివిటీస్‌ని కో ఆర్డినేట్ చేసి మన రాష్ట్రములో వున్న క్రీడాకారులను గుర్తించి, వారిని జాతీయ, అంతర్జాతీయ క్రీడాకారులుగా రూపుదిద్దాలని 1958లో స్పోర్ట్స్ కౌన్సిల్‌ని స్థాపించడం జరిగింది. అప్పటినుంచి ఇప్పటివరకు వాటియొక్క యాక్టివిటీస్‌ని ఏమాత్రము కంట్రోలు చేయలేకపోయింది. కేవలం హైదరాబాదు, కొన్ని నగరాలకే పరిమితమై, గ్రామాలలో వున్న క్రీడాకారులకు దీనివల్ల ప్రయోజనము జరగలేదనే వాస్తవాన్ని ప్రభుత్వం గుర్తించింది. జిల్లాల్లో స్పోర్ట్స్ కౌన్సిల్ అని గతంలో పెట్టడం జరిగింది. కలెక్టరు అధ్యక్షులుగాను, సెక్రటరీగా ఒక అధికారిని ఇన్‌ఛార్జిగా పెట్టడం జరిగింది. అది చట్టబద్ధమైన సంస్థ కాకపోవుటవల్ల ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆర్డరు ద్వారా క్రియేట్ అయిన బాడీ వల్ల సూపర్‌విజన్, కంట్రోల్ లేకుండా పోయింది. పత్రికా ముఖంగా అనేక ఆరోపణలు స్పోర్ట్ కౌన్సిల్ మీద వచ్చాయి. వాటిని పరిగణనలోకి తీసుకొన్నపుడు రాష్ట్రములో స్పోర్ట్స్ కౌన్సిల్ ఆటల అభివృద్ధికి ఏమాత్రం పని చేయలేకపోయిందనే ఉద్దేశ్యముతో సీనియర్ ఐ. ఎ. ఎస్. అధికారి శ్రీ రామకృష్ణయ్యగారిని అన్ని రాష్ట్రాలు పర్యటించి అక్కడున్న మంచిచెడ్డలు పరిశీలించి ఒక సమగ్రమైన నివేదికను యివ్వాలని కోరడం జరిగింది. వారు మిగతా రాష్ట్రాలలో వున్న యాక్టివిటీస్‌ని చూసి నివేదిక యిచ్చిన మీదట ఒక సమగ్రమైన బిల్లును తయారు చేస్తే బాగుంటుందని ముగ్గురు సభ్యులతో ఒక సబ్ కమిటీని ఏర్పాటు చేయడం, వారు పరిశీలించిన తరువాత ఈ

బిల్లును తీసుకురావడం జరిగింది. స్పోర్ట్స్ కౌన్సిల్‌ని 1958లో ఏర్పాటు చేసి నప్పటికి 1956లో ఆస్ట్రేలియాలో జరిగిన క్రీడలలో హైదరాబాదుకు చెందిన ఫుట్‌బాల్ క్రీడాకారులు 9 మంది వున్నారు. 1963లో రోమ్‌లో జరిగిన ఆటలలో 7 మంది వున్నారు. 1986 సియోల్ గేమ్స్‌కి ఒక్కరూ లేరు. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా కొన్ని గైడ్ లైన్స్‌ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకిచ్చి ఇక్కడున్న అసోసియేషన్స్ వాటిని ఫాలో అయ్యేలా చూడాలని చెప్పడం జరిగింది. అప్పుడున్న స్పోర్ట్స్ కౌన్సిల్ ఆ గైడ్‌లైన్స్‌ని అమలు చేయడంలో ఘోరంగా విఫలమైంది. ప్లేయర్స్‌ని సెలక్ట్ చేయడంలో నిజమైన క్రీడా కారులకు ప్రాధాన్యత యివ్వకుండా దానిలో రాజకీయాలు చోటు చేసుకొనుట వల్ల సరియైన క్రీడాకారులకు ప్రాధాన్యత యివ్వడం జరగలేదు. స్పోర్ట్స్ కౌన్సిల్‌కి ఫైనాన్షియల్ ఎయిడ్ యిచ్చారు. ప్రతి సంవత్సరం ఎలక్షన్స్ కండక్ట్ చేసుకోవాలి. ప్రతిభావంతులైనవారికి స్థానం కల్పించాలి, స్పోర్ట్స్ కౌన్సిల్ కోచెస్ వుండాలని, యాన్యువల్ అకౌంట్స్ మెయింటెయిన్ చేసి ప్రభుత్వానికి సబ్మిట్ చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. స్పోర్ట్స్ కౌన్సిల్ ద్వారా ఈ గైడ్ లైన్స్‌ని అమలుచేయడానికి వీలు కలుగలేదు. దేశవ్యాప్తముగా అన్ని రాష్ట్రాలలో వున్న మంచి అంశాలను తీసుకొని మూడంచెల చట్టబద్ధ మైన సంస్థను ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతోంది. రాష్ట్ర స్థాయి స్పోర్ట్స్ అథారిటీ, జిల్లా స్థాయి స్పోర్ట్స్ అథారిటీ, మండల స్థాయిలో మండల స్పోర్ట్స్ అథారిటీ అని మూడంచెలలో పెట్టడం జరిగింది. గ్రామ స్థాయిలో వున్న క్రీడాకారులకు ప్రోత్సాహమివ్వాలనే ఉద్దేశ్యముతో విమెన్ స్పోర్ట్స్‌కి, ట్రైబల్ స్పోర్ట్స్‌కి ఎక్కువ ప్రాధాన్యమివ్వాలని ప్రభుత్వం భావిస్తున్నది. మండల స్థాయిలో వీటికి ఎక్కువ ప్రాధాన్యమివ్వాలని ప్రభుత్వం భావిస్తు న్నది. ప్రతిభావంతులైన క్రీడాకారులను గుర్తించి జాతీయ, అంతర్జాతీయ క్రీడాకారులుగా తయారు చేయాలని ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యము. స్పోర్ట్స్ అథారిటీ ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 9 మంది వుండే విధంగా నిర్ణయం తీసుకొనడం జరిగింది. ప్రభుత్వం నియమించిన ఛైర్మన్‌తోబాటు వి.సి. మరియు ఎం.డి. సభ్యులుగా వుంటారు. ఒలింపిక్స్, కామన్‌వెల్త్ గేమ్స్, ఏషియన్ గేమ్స్, టెస్ట్ క్రికెట్, రాష్ట్రములో స్పోర్ట్స్, గేమ్స్ అభివృద్ధికి కృషి చేసిన క్రీడా కారుల నుంచి 6 మందిని సభ్యులుగా నియమించడం జరుగుతుంది. ఈ 6 గురు సభ్యులలో ఇద్దరు స్త్రీలు వుండాలని నిబంధన పెట్టడం జరిగింది. ఫిజికల్ ఎడ్యుకేషన్ నిర్లక్ష్యము చేయబడుతోంది. దానికోసం సేవ చేసిన వ్యక్తికి ప్రాధాన్యమివ్వడం జరిగింది. 9 మంది సభ్యులతో ఈ విధంగా స్పోర్ట్స్ అథారిటీ ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యం. జిల్లా స్థాయిలో 9 మంది సభ్యులతో జిల్లా కమిటీని ఏర్పాటు చేయాలనుకొంటున్నాం. కలెక్టరు ఛైర్మన్‌గాను, ఎస్. పి. వైస్ ఛైర్మన్‌గాను వుంటారు. డి.ఇ.ఒ. సభ్యుడిగా వుంటారు. జిల్లా కేంద్రాలలో స్టేడియం నిర్మాణం జరుగుతున్నది. అందులో ఆర్. అండ్ బి., పంచాయతీ రాజ్ వారిని ఇన్‌వాల్వ్ చేయాలనే

ఉద్దేశ్యముతో ఒకరిని, ముగ్గురు అనధికార సభ్యులను నియమించడం జరుగుతుంది. గతంలో సెక్రటరీస్‌గా వేరే అధికారిని నియమించుట జరిగేది. దీనికి భిన్నంగా ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకొన్నది. ప్రతి జిల్లాకు ఒక పెయిడ్ సెక్రటరీని నియమించాలని నిర్ణయం. వారు మెంబరు సెక్రటరీగా వ్యవహరిస్తారు. చట్టబద్ధమైన సంస్థ కనుక ప్రాపర్ సూపర్‌విజన్, కంట్రోల్ వుంటుంది. అదే మాదిరిగా మండల స్థాయిలో మండల్ స్పోర్ట్స్ అథారిటీకి 7-00 p.m. ఛైర్మన్‌గా ప్రజాస్వామ్యయుతంగా ఎన్నికైనటువంటి మండలాధ్యక్షుణ్ణి ఉంచాలని చెప్పి ప్రభుత్వ నిర్ణయంగా ఉందని ఈ సందర్భముగా తెలియజేస్తున్నాను. ఈనాడు గ్రామాలలో, మారుమూల ప్రాంతాలలో ఫిజికల్ ఎడ్యుకేషన్‌కి ఇనస్పెక్షన్ కాని, సూపర్‌విజన్ కాని లేకుండా పోయింది. ప్రభుత్వపరంగా వస్తున్నటువంటి గ్రాంట్స్ సరిగా వినియోగించడంలేదన్న ఆరోపణలు మనకు వస్తున్నాయి. అందువల్ల ప్రభుత్వం నుంచి గ్రాంట్స్ పొందుతున్నా, లేకపోయినా ప్రైవేటు, తరువాత ప్రభుత్వ రంగములో ఉన్నటువంటి ఈ ఫిజికల్ ఎడ్యుకేషన్ ఏక్టివిటీస్‌ను అన్నిటిని కూడా ఈనాడు స్పోర్ట్స్ అథారిటీ ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్ కంట్రోలు చేస్తుందని చెప్పి, సూపర్‌వైజ్ చేస్తుందని చెప్పి ప్రభుత్వం నుంచి వచ్చే నిధులు సరిగా వినియోగం చేస్తున్నారా లేదా అని చూసే అధికారం ఈ బిల్లులో పొందుపరచడం జరిగిందని చెప్పి ఈ సందర్భముగా తెలియజేస్తున్నాను. ఈనాడు దేశములో ప్రప్రథమంగా చట్టబద్ధంగా ఏర్పడబోతున్నటువంటి సంస్థ కనుక దీనిని అందరూ ఆమోదిస్తారని ఆశిస్తూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు :— అధ్యక్షా, ప్రప్రథమంగా ఒక నిర్మాణాత్మకమైనటువంటి మార్పు ఈ క్రీడా రంగములో తీసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేసినందుకు యువకుడైనటువంటి మంత్రివర్యులు పుష్పరాజు గారిని అభినందిస్తున్నాను. ప్రభుత్వం ఎంత మార్పు తీసుకురావాలని ప్రయత్నం చేసినా ప్రధానంగా ఈరోజు కావలసింది ఈ స్పోర్ట్స్ అథారిటీకి ఇతోధికంగా ఫండ్స్ ఇవ్వాలి. ఏదో కేవలం కొన్ని లక్షల రూపాయలు ఇచ్చినంత మాత్రాన ఉపయోగం లేదు. మీరు గ్రాస్‌రూట్స్ లెవెల్ నుంచి స్పోర్ట్స్‌కి బాగా ఎంకరేజ్‌మెంట్ ఇవ్వాలని చెప్పి ప్రయత్నం చేస్తున్నప్పుడు షుమారుగా ఈవేళ మనకు 1104 మండలాలు ఉన్నాయంటే, ఇన్ని మండలాలకు ఇతోధికంగా ఫండ్స్ ఇవ్వాలంటే ఈనాడు ఉండేటటువంటి ఎలాట్‌మెంట్ ఏమాత్రమూ సరిపోదు కాబట్టి హెచ్చు మొత్తాలు అంటే కొన్ని కోట్ల రూపాయల ఫండ్స్ ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఈవేళ కేరళ, తమిళనాడు రాష్ట్రాలను తీసుకుంటే వారు కొన్ని కోట్ల రూపాయలు వెచ్చించడం జరిగింది. ఈవేళ పి. టి. ఉష లాంటి క్రీడాకారిణులు కేరళ నుంచి వచ్చారు అంటే క్రీడల మీద, గేమ్స్ మీద వారు తీసుకుంటున్న శ్రద్ధ, ఇస్తున్న ఎంకరేజ్‌మెంటే అని చెప్పాలి. ఆ విధంగా తీసుకురావాలంటే నేను కొన్ని నిర్మాణాత్మకమైన సజెషన్స్ క్లుప్తముగా మనవి చేస్తాను.

రెండవ మొదటి విషయం ఏమిటంటే మన రాష్ట్రములో ఉండేటటువంటి కోచెస్‌ను ఇతర రాష్ట్రాలలో ఉన్న వారితో పోల్చినట్లయితే స్మాల్ ఇన్ నెంబర్ అని చెప్పాలి. కేవలం ఇంటర్‌నేషనల్లీ రెప్యుటెడ్ గేమ్స్ అయినటువంటి క్రికెట్, టెన్నిస్ కాకుండా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ముఖ్యముగా మన రాష్ట్రములో ఉన్నటువంటి గ్రామీణ క్రీడలలో, లెస్ కాస్ట్ కూడుకున్న వాటికి ఎక్కువగా ప్రోత్సాహం ఇచ్చి క్రీడలకు అనేక మంది కోచెస్‌ను రిక్రూట్ చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఆ విధంగా చేసుకొని డిస్ట్రిక్ హెడ్‌క్వార్టర్స్‌లో పెట్టి ఎక్కువగా టాలెంట్‌ను స్కోర్ చేయాలంటే ఎట్ ఎ టెండర్ ఏజ్ 12 ఏళ్ల వయస్సులో ఉన్న స్పోర్ట్స్‌మెన్ టాలెంట్‌ని స్కోర్ చేసి వారిని తీసుకువచ్చి స్పోర్ట్స్ హాస్టల్స్‌లో పెట్టి నూ ట్రిషియస్ ఫుడ్ పెట్టి మంచి ట్రెయినింగు ఇచ్చి, ఇంటర్‌నేషనల్ స్టాండర్డ్స్‌కి తీసుకురావలసిన అవసరం ఉంది. ఎక్కువ మందిని ఆ విధంగా రిక్రూట్ చేసుకోవలసిన నెసిసిటీ ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. అది అయిన తరువాత నెక్స్ట్ ఇస్యూ నాకు ఉండే ఫరమ్ అభిప్రాయం ఏమిటంటే డిస్ట్రిక్ట్ కలెక్టర్స్‌ని డిస్ట్రిక్ట్ స్పోర్ట్స్ అథారిటీస్‌కి అధ్యక్షులుగా పెడుతున్నారు దానివల్ల చాలా పొరపాటు జరుగుతోందని నేను అనుభవపూర్వకంగా చెపుతున్నాను. కారణం ఏమిటంటే జిల్లా కలెక్టర్స్ షుమారుగా 70 నుంచి 80 కమిటీలకు అధ్యక్షులుగా ఉండడం వల్ల ప్రతి కమిటీని ఆయన సమీక్ష చేసుకోవాలంటే, వర్క్ లోడ్ ఎక్కువ అయిపోతోంది, సమీక్ష చేయడానికి అవకాశం ఉండదు. మీకు ఉదాహరణగా చెపుతాను. మా తూర్పు గోదావరి జిల్లా కలెక్టర్‌గారిని సంవత్సరంన్నర నుంచి స్పోర్ట్స్ కౌన్సిల్ మీటింగు వేయండి అంటే వేయలేని పరిస్థితి వచ్చింది. ఎందుకంటే వర్క్ లోడ్ ఎక్కువగా ఉంది. ఎక్కడైతే కలెక్టర్స్‌కి గేమ్స్ అంటే ఇంటరెస్ట్ ఉందో అటువంటి వ్యక్తి స్పోర్ట్స్ కౌన్సిల్ మీటింగ్స్ కండక్ట్ చేయడం, మిగతా చోట్ల కండక్ట్ చేయడం లేదు. డిస్ట్రిక్ట్ స్పోర్ట్స్ కౌన్సిల్‌కి ఎస్.పిని పెట్టినట్లయితే, వారు డిసిప్లిన్డ్ సర్వీస్‌లో వచ్చారు, పైగా గేమ్స్‌తో ఎటాచ్‌మెంట్ ఉంటుంది కాబట్టి సూపరింటెండెంట్ ఆఫ్ పోలీసును ఎటలీస్ట్ డిఫాక్టో ఛైర్మన్‌గా చేసినట్లయితే బాగుంటుంది. కలెక్టర్‌ని సూపర్‌విజన్‌కి పెట్టడానికి, ఎస్. పి. ఆయన పరిధిలో ఈ స్పోర్ట్ కౌన్సిల్‌కి ఉంచేటట్లుగా ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుందని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. అలాగే ఈ జిల్లాల్లో ఉండే స్పోర్ట్స్‌కి ఎక్కువ ప్రోత్సాహం యిచ్చే దానికి డబ్బు సరిపోదు కాబట్టి రాష్ట్రవ్యాప్తముగా ఉంటే పెద్ద పెద్ద ఇండస్ట్రీస్, బేంకర్స్‌ని అందరిని ఇందులో ఇన్‌వాల్వ్ చేసి వారికి వచ్చే ప్రాఫిట్స్‌లో స్పోర్ట్స్ డెవలప్‌మెంట్‌కి కొంత కంట్రిబ్యూట్ చేసే విధంగా సెన్స్ ఆఫ్ ఇన్‌వాల్వ్‌మెంట్ ఉండేలా డెవలప్ చేసి ఆ విధంగా ఎంకరేజ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలని చెప్పి మనవి చేస్తున్నాను. కేవలం స్పోర్ట్స్ స్కూల్స్‌లో పెట్టినంత మాత్రాన సరిపోదు. డిస్ట్రిక్ట్‌కి డిస్ట్రిక్ట్‌కి టోర్నమెంట్స్ కండక్ట్ చేయాలి. ఇంటర్ డిస్ట్రిక్ట్ టోర్నమెంట్స్ ఏర్పాటు చేయాలి. స్టేట్‌వైడ్

టోర్నమెంట్స్ ఏర్పాటు చేయాలి, లేకపోతే ఇంటర్‌స్టేట్ టోర్నమెంట్స్ కండక్ట్ చేయాలి. పిల్లలకు ఇంటరెస్ట్ కలుగ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. నిజం చెప్పాలంటే ఒక వెయ్యి మంది ఉన్న హైస్కూల్‌లో పిల్లలకు ఒక ఫుట్‌బాల్, బాస్కెట్ బాల్. కొనుక్కోలేని దౌర్భాగ్య స్థితిలో హైస్కూల్స్ ఉన్నాయని చెప్పి మనవి చేస్తున్నాను. డ్రిల్ మాస్టర్స్, పి.డి.ఐస్ నామమాత్రంగా హైస్కూల్స్‌లో ఉంటూ జీతాలు తీసుకుంటున్నారు తప్ప పిల్లలను ఆడించడం లేదు. స్పోర్ట్స్ ఎక్విప్‌మెంట్ కొనుక్కోలేని పరిస్థితులలో స్కూల్స్ ఉంటే కొనే స్పోర్ట్స్ ఎక్విప్‌మెంట్ కూడా చాలా ఇన్‌ఫీరియర్ క్వాలిటీవి కొంటున్నారు. కారణం ఏమిటంటే ఈ స్పోర్ట్స్ గూడ్స్ కంపెనీల వారు ఎక్కువ కమీషన్ ఇవ్వడం వల్ల వారు ఆ ప్రలోభానికి లోబడి తక్కువ క్వాలిటీ గూడ్స్ స్కూల్స్‌లో డంప్ చేయడం జరుగుతోంది. మొత్తం రాష్ట్రములో ఉండే స్కూల్స్‌కి ఈ స్పోర్ట్స్ కౌన్సిల్ అథారిటీ మంచి క్వాలిటీ గూడ్స్ పర్‌చేజ్ చేసి స్కూల్స్‌కి ఆ ప్రదేశంలో ఎక్కడెక్కడ గేమ్స్ అంటే ఇంటరెస్ట్ ఉందో అక్కడ ఆ ఎక్విప్‌మెంట్ ప్రాపర్‌గా సప్లయి చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. అలాగే డ్రిల్ మాస్టర్స్‌కి గతములో స్పోర్ట్స్‌లో మంచి ఇన్‌వాల్వ్‌మెంట్ ఉండేది, అటువంటి వ్యక్తులే డ్రిల్ మాస్టర్స్‌గా వచ్చేవారు. కాని ఈరోజున ఆ విధంగా కాకుండా ఎంప్లాయిమెంట్ ఉద్దేశంతోటి ఏదో ఒక ఏటిట్యూడ్ ఉన్నప్పటికీ, లేకపోయినప్పటికీ ట్రైనింగ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్స్‌కి అప్లికేషన్స్ పెట్టడం, సీట్స్ దొరికి ట్రైనింగ్ అయి డ్రిల్ మాస్టర్స్‌గా వస్తున్నారు. ఫుట్‌బాల్ షేప్ తెలియని వారు కూడా డ్రిల్ మాస్టర్స్‌గా వస్తున్నారు. అటువంటివారు రావడం వల్ల, వారికే ఇంటరెస్ట్ లేకపోవడం వల్ల పిల్లలకు స్పోర్ట్స్ అంటే ఇంటరెస్ట్ లేకుండా పోతోంది. వారు, పిల్లలు కలిసి ప్లేగ్రౌండ్‌లో ఆడే పరిస్థితి కనిపించడం లేదు. డ్రిల్ మాస్టర్స్ అంటే చక్కని యూనిఫామ్‌లో ఉండి పిల్లలకు ఇంటరెస్ట్ క్రియేట్ చేయాలి. డ్రెస్ రిక్వయిర్‌మెంట్స్ ఉంటే అప్పుడు చక్కగా షార్ట్సు, బనియన్స్ వేసుకొని డ్రిల్ మాస్టర్స్ ఉంటే పిల్లలకు ఒక విధమైన గౌరవం ఉంటుంది, డిసిప్లిన్ ఉంటుంది. కాబట్టి డ్రెస్ రిక్వయిర్‌మెంట్స్ కూడా ఇంప్లిమెంట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. అవసరం అయితే కొద్ది రూపాయలు అలవెన్స్ ఇస్తే మంచిగా ఉంటుందని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. అలాగే పిల్లలకు కేవలం క్రికెట్, టెన్నిస్ లాంటి కాస్ట్‌లీ గేమ్స్ కాకుండా లెస్ కాస్ట్‌తో కూడినటువంటి గేమ్స్‌లో ఇంటరెస్ట్ కలిగించడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. ఈవాళ మన రాష్ట్రంలో అనేక మంది క్రీడాకారులు కోకో, చెడుగుడు అంటారు. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో (కబడీ) వంటి క్రీడలలో కూడా నిష్ణాతులవుతున్నారు. కోస్టల్ ప్రదేశాలలో ఫిషర్‌మెన్ కమ్యూనిటీకి చెందిన పిల్లలు మంచి స్టామినాతో ఉంటారు. గతంలో నేను స్పోర్ట్స్ కౌన్సిల్‌లో ఉన్నప్పుడు ఫిషర్‌మెన్ పిల్లలను ఢిల్లీకి పంపితే ఆల్ ఇండియా లెవెల్లో చాంపియన్స్‌గా వచ్చారు. అట్లాగే ట్రయిబల్ ఏరియాలలోని పిల్లలు కూడా చాలా స్టామినాతో ఉంటారు.

వారు కొన్ని క్రీడలలో నిష్ణాతులయ్యే అవకాశముంది. అటువంటి వారిని మంచి క్రీడాకారులుగా చేయాలంటే వారిని టెండర్ ఏజ్‌లోనే తెచ్చి, ట్రెయినింగ్ ఇవ్వాలి. ఆ విధంగా చేయడానికి స్పోర్ట్సు స్కూల్స్‌లో పిల్లలకు జిల్లాలలో ట్రెయినింగ్ యిచ్చి, ట్రెయినింగ్ స్కూల్స్‌లో కాని లేకపోతే ట్రెయినింగ్ కాంప్సులో కానీ శిక్షణ ఇచ్చే ఏర్పాటు చేయాలి. ముఖ్యంగా ఒక విషయం గమనించాలి. చాలామంది పిల్లలు పేద కుటుంబాలనుంచి వస్తారు. వారికి న్యూట్రిషన్ ఫుడ్ లేక బలహీనంగా ఉంటారు. కనుక న్యూట్రిషన్ వాల్యూ గల ఆహారం ఇస్తే తప్ప బలంగా ఉండరు. కనుక స్పోర్ట్సు కౌన్సిల్‌కి ఇచ్చే డబ్బు పెంచి, న్యూట్రిషన్ ఫుడ్ ఎలవెన్సు ఇవ్వాలి. ఒక్కొక్క పిల్లవాడికి నెలకు రూ. 100, రూ. 200 చొప్పున ఇచ్చి పాలు, గుడ్లు తీసుకొని, మంచి ఆరోగ్యకరమైన దేహంతో ఉండేట్లు చేయాలి. అందుకు ప్రభుత్వం చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

తరువాత స్పోర్ట్సు కౌన్సిల్ ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ స్టాఫ్ గురించి : ఈ స్టాఫ్ పర్మనెంట్ ఉండడం జరుగుతోంది. రివాంప్ చేయాలి. కోచింగ్ సైడ్, ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ సైడు కూడా షిఫ్ట్ చేసి క్రొత్త వారిని వేసుకొనే ప్రయత్నం చేయాలి. ముఖ్యంగా ఈనాడు మరొక విషయం చెప్పాలి. మొన్ననే పేపర్‌లో చూశాను. ఇంటర్ స్టేట్ స్పోర్ట్సుకి పిల్లలు వెళ్లాలంటే స్పోర్ట్సు కౌన్సిల్ వద్ద సరైన ఫండ్సు లేకపోవడం వల్ల ఇబ్బంది పడుతున్నారు అనే వార్త వచ్చింది. నేను క్రిటిసైజ్ చేయడం లేదు. వెంటనే స్పోర్ట్సు కౌన్సిల్ వారు ఫైనాన్సు చేయగలిగే పరిస్థితి లేకపోతే తల్లిదండ్రులు డబ్బు తెచ్చించి పంపించలేరు. ముఖ్యంగా ఏవరేజ్ మిడిల్ క్లాస్ ఫామిలీస్ కనుక ఈ విషయంలో తగు శ్రద్ధ తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. స్పోర్ట్సు కౌన్సిల్‌కు తగిన నిధులు ఇచ్చి, ఆర్థికంగా పిల్లలను ఆదుకొనే ఏర్పాటు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri P. Ramachandra Reddy :—I have been associated with the Sports Council from 1956 at various levels. The constitution of this Authority, mainly at the State level, lacks representation from the Associations. We cannot forget the services rendered by the Associations. The then Finance Minister Late Sri Raja Ram was responsible for giving the funds required and for the extension of the sports activities to the regional and district levels. He has generously given funds to the Stadia which were lying idle. Thereafter sports have come to stay in a few centers and a lot of activity took place in Lal Bahadur Stadium and in various other stadia, specially for rural boys by creating coaching camps.

District Collectors are appointed for Volley Ball and Hand Ball and other Associations. All these activities were managed by the Sports Council. When these activities are going on and when a new Bill is brought in, we must think of the functions as to what they are. When we view this, composition of the Authority is the

main factor. When Government was not giving any financial assistance, there Associations survived, kept up the morale of the sportsmen by helping them, by coaching them and by taking them to the tournaments etc. In the composition, there is no representation from the Associations—we have Foot Ball Association, Hockey Association etc. and all kinds of Games Associations which are recognised by the Government. They were all provided place in the Lal Bahadur Stadium. They had elections among themselves. Olympic Association also recognised such Associations, but in the present composition, they are not there. This Government in power is going to choose the sportsmen in their view according to their own choice. Instead of that, there must be representation from the Associations which are recognised by the Sports Council because they are members at the State level Body. Other wise, there will be a lot of heart-burning and disheartening among them.

Coming to three stages Mandal level, District level and the State level, this is the omission I found. In regard to the Collectors. absolutely Collectors have no time to devote and in calling the Sports Council Meeting. For the last ten years in Medak distsict no meeting had been convened of the Sports Council in which all M L.As. were the members and all Ex-Samithi Presidents were also members. We, the citizens of Medak district pooled one lakh of rupees to bave an All India Volley Ball Tournment. Collector had no time to spare. But, again we are getting the Collectors as the Chairman who have absolutely no time. Even among the Collectors, some of them are interested in the sports while some of them are not at all.

Secondly, getting the Superintendent of Police as the Vice-Chpirman who had sports experience, is not much useful. When we come to the State level, we have sportsmen of various categories. Why do you rush to the Officers when there are Associations, Sportsmen at the district level? Here it is not there.

Regarding Women representation, if there is any woman, it is all right. Otherwise, from where will you get them? In Telangana Districts, rarely you find sportsmen. There may be many in Hyderabad city. So, it is the practical difficulty which I am mentioning.

The district level composition is very bad. There is no need of the District Educational Officer in the Body. I do not think the Honourable Minister is a sportsman. As old people like me here may remember, sports were confined to schools in those days. Subsequently, the previous Government extended this and we had rural tournments. Any team can come whether one is a student or not. That conception has come into existence and was in vogue and in practice. Therefore, do not think of the D. E. O. Therefore, the district level composition consisting of officials the practice of which is existing now in the Sports Council is a failure. The D. E. O. who has no concern is a member. But you take people who are interested in the games or in any Association which is already existing. Have a Sportsmen Council but not the Officers Council.

When you come to the Mandal level, you put the Panchayat Samithi President, whether he is a sportsman or not. They are all my age or Mr. Raghava Reddi's age and everybody cannot have the aptitude for sports. If he has, absolutely I have no objection. You did not say who will be the Chairman at the State level, District level and Mandal level. Let there be a Sportsman. If Samithi President happens to be there, give him. If he does not know even Kabaddi, he does not believe in sports and so your entire activity will stop. When you want to go to the lower level, have more representation of the sportsmen and absolutely your Mandal President will not be useful. As far as Mandal Development Officer is concerned, he may be little useful. There also, pick up people in that area who are sportsmen and constitute a Committee. If your desire has to be fulfilled, please consider these because the composition is not good.

The main cause for the failure of sports is finances. At the village level, absolutely, there are no finances. When we wanted to have a Volley Ball Tournment in my place, I collected one lakh rupees. To-day, Sports Councils have no money. There are stadia in incomplete stage. Only Rs. 25,000 has been given by the Sports Council, Rs. 50,000 by the State Government. Incomplete stadia are lying there. In your proposed Authority, what are the finances? I will draw your attention because this is going to come into force.

Mr. Speaker :—The Central Government is also giving funds which is a source.

Sri P. Ramachandra Reddy :—Unless you mobilise resources, whether you collect it, your Sports Authority collect it would not work. Therefore, this Government may consider this Bill—do not deprive the Associations who are responsible for keeping sports spirit and in keeping sports alive. You tell me that any Z. P. High School has these sports. Just now, my colleague said that the sports in our schools maintained by Z. P. are nil. Some Missionary Schools provide grants for sports. In the rural areas, they are not able to construct an additional room because of lack of funds at the Samithi level.

Mr. Speaker :—There is no single amendment to the Bill. I find reason in your submission. You can bring in amendments. The Honourable Minister will make a provision. I am very much interested in these things. Under my Chairmanship, International Volley Ball Tournment was conducted. I know that Sports Organisations in our State are in a very bad stage. Let us make a beginning and see that this Act comes into force.

Sri P. Ramachandra Reddy :—Because of large number of Bills there was no time for us to give amendments. We want to see that sports authority will be a perfect one and there would be no grievance of anybody. Therefore, it may de deferred for tomorrow. With all sincerely, we want to bring some amendments Tomorrow I will give. Let it be deferred.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— అధ్యక్షా! ఆటల విషయం గురించి
7-20 p.m. ప్రభుత్వానికి ఒక ఆలోచన రావడం సంతోషకరము. ఈ శాసనము కేవలం రాష్ట్రంవరకే పరిమితమైంది. జిల్లాలవరకు, మండల్స్ వరకు తీసుకొనిపోవలెనని ఆలోచన చేయుడం సంతోషం. మన రాష్ట్రంలో పట్టణాలకన్నా గ్రామాలు ఎక్కువగా వున్నాయి. రాష్ట్రమే కాదు, దేశమే గ్రామీణ జనాభా ఎక్కువ కలిగివుంది. ఆటలకు సంబంధించి ప్రపంచ పోటీలు ఏమి వచ్చినా, భారత దేశం పరిస్థితిచూస్తే బాధపడవలసిన స్థితిలో వున్నాము. ఇది అందరికి తెలుసు. పి.టి. ఉష ఈమె ఆటలపోటీలలో ఎక్కువ విజయం పొందడం మనమందరం చూస్తున్నాము. అట్లాంటి ఉత్సాహము కలవారు యిందులో వుండడం అవసరం. పి. రామచంద్రారెడ్డిగారు చాలా సూచనలు చేశారు. వాటితో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. ఎందుకంటే జిల్లాస్థాయిలో కలెక్టర్లను, ఇతర అధికారులను పెట్టకుండా, స్పోర్ట్సుపై మంచి యింటరెస్టు వున్న వారిని వారి వారి సంఘాలద్వారా ఎన్నిక చేసుకోవడం మంచి పద్ధతి. దీనివల్ల ఉత్సాహము, ఆసక్తి వస్తుంది. చిన్నతనంలో మనం చదువుకున్న రోజులలో ఆటలు ఆడించేవారు. అయితే ఈ మధ్యకాలంలో ఆటలు లేవు, టీచర్లు లేరు. ఇటీవల తెలుగుదేశం ప్రభుత్వము వచ్చిన తరువాత పల్లెటూళ్లలో అప్పర్ ప్రైమరీ స్కూళ్ళకు కొంతమందిని స్పెషల్ పి. ఇ. టి లను అపాయింట్ చేయుడం జరిగింది. ఇప్పుడు కొద్దిగా ఆటలు ఆడడం కనిపిస్తున్నది. ప్రతి ప్రాథమిక పాఠశాల మొదలుకొని ఆటలు ఆడించే టీచర్లను ఏర్పాటు చేసినట్లయితే ఎక్కువ ప్రయోజనకరంగా వుంటుంది. కేవలం పాఠాలవల్లనే కాకుండా, ఇతర అంశాలపైన కూడా మనసును మళ్లించినట్లయితే ఉల్లాసము, దేహ దారుఢ్యము, ఆరోగ్యము బాగుపడతాయి. ఎందుకనగా, నేను సోవియట్‌కు వెళ్ళినప్పుడు, చిన్నపిల్లలు ఆటల్లో నిమగ్నులై వుండడంచూస్తే, వాళ్ళుచేసే ఫీట్స్ సర్కస్ వాళ్ళుకూడా చేయరు. అంత చక్కగా చేస్తున్నారు. స్పెషల్ టీచర్లకు ఎక్కడెక్కడ యింకనూ వేయలేదో అక్కడ వెంటనే నియామకం చేసి, వారికి ప్రమోషన్ అవకాశాలు కలిగించాలి. గ్యాప్ రాకుండా చూడడం చాలా అవసరం. మండల పరిధిలో కూడా మండల్ అధ్యక్షులను పెట్టకుండా స్పోర్ట్సుపైననే ఎక్కువ ఉత్సాహం వున్నవారికి అవకాశం కలిగించి ఆటలను ప్రయిమరీ, అప్పర్ ప్రయిమరీ స్కూళ్ళస్థాయినుండి ప్రారంభించాలి. ఐదు రూపాయలు యిచ్చి అన్ని పనులు చేయుండని అనకుండా, స్పోర్ట్సు అభివృద్ధికి ఎక్కువ నిధులు కేటాయించాలని కోరుతున్నాను. రూరల్ ఏరియాస్‌లో వ్యవసాయ కూలీలకు, రైతాంగానికి గ్రామీణ ఆటలపై ప్రోత్సాహము కలిగించేలా చూడాలి. 'చిలగోరు' అని మా చిన్నతనంలో ఒక ఆట వుండేది. అది క్రికెట్ రెండింటికి తేడా వుండదు. క్రికెట్ మాదిరిగా ఖర్చుతో కూడినది కాదు ఈ ఆట. ఇటువంటి ఆటలను ప్రోత్సహించండి. భారతదేశంలోని ఆటలు దేశవ్యాప్తంగా వస్తున్నాయి. గ్రామాల్లోఆడే ఆటలు ఎన్ని వున్నాయో యేరి, వాటిపై గ్రామీణ జనాభాను ప్రోత్సహించండి.

రెండవది, ప్రాథమిక పాఠశాలనుండి సరియైన పద్ధతిలో ఆటలను ప్రోత్సహిస్తే, మంచి అభివృద్ధి జరగడానికి అవకాశముంది. జిల్లాస్థాయిలో స్పోర్ట్సు కౌన్సిల్ ఎన్నికకై ఒక కమిటీని పెట్టండి. డబ్బులు యింకా అదనంగా కావాలంటే గ్రామాల్లో సమకూరే అవకాశాలున్నాయి. అధ్యక్షా! యిప్పుడు ఒక ఉదాహరణ చెబుతున్నాను. నాకు పాటలమీద జోకు వుండేది. నేను అప్పుడు 10 సంవత్సరాల పిల్లవాడిని కూడా కాను. పాటలు పాడాలంటే మా దగ్గర తగిన సామాను లేకపోతే మా పెద్దలు నాకు మొలకు రెండు, మూడువరసల వెండిగొలుసు పెట్టి వుంటే అది మా అమ్మ, నాన్నకు తెలియకుండా అది అమ్ముకొచ్చి సామానులు కొనుక్కొని వచ్చినాను. అలా పిల్లలు కష్టపడి కొన్ని చేసుకొంటారు. ఇప్పుడు గ్రామాలలో కోలాటముగానీ, ఏదయినా భజనకానీ నేర్చుకోవలసి వచ్చినప్పుడు వాళ్ళు కష్టపడి ఒకరోజు డబ్బులు లేకపోతే, రెండు రోజులు ఎక్కువ సమయము పనిచేసి సంపాదించుకొనే విధంగా ప్రోత్సాహము యిస్తే కొంత డబ్బు వాళ్ళు ప్రోగు చేసుకోగలరు. కొంత డబ్బు ప్రభుత్వం యిచ్చి ప్రోత్సహిస్తే తప్పనిసరిగా ప్రవేశము వస్తుంది. వారికి ఆసక్తి కలిగించడమె మన పనిగా వుండాలని నేను మిమ్ములను కోరుతూ అవకాశం కల్పించినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను. 7-30 p.m.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:— ఈ రోజు బిల్లును యింట్రడ్యూస్ చేసినారు. రేపు పెడితే మేము అమెండ్‌మెంట్ ఇస్తాము. అసోసియేషన్ దీనిలో ఒమిట్ కావడం న్యాయం కాదు. స్పోర్ట్సును కాపాడినవారు అసోసియేషన్ వాళ్ళు. వాళ్ళు వుండడం మంచిది.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు:— అధ్యక్షా! ఈ స్పోర్ట్సుకు సంబంధించిన ఒక యాక్ట్ ఈరోజు తీసుకురావడం ముదావహమైన విషయము. అయితే ముఖ్యంగా రోజు, రోజుకు ఈ స్పోర్ట్సు కాస్ట్లీ అవుతున్నది. గ్రామీణ ప్రాంతాలకు సంబంధించినంతవరకు మండల్ స్థాయిలో అయినా మనం ఈ వాలీబాల్, క్రికెట్, బ్యాట్‌మింటన్ ఆడుకొనే పరిస్థితులు కలుగజేయాలి. మెటీరియల్ తెచ్చుకొనే పరిస్థితులలో కూడా గ్రామీణ ప్రాంతాలు లేవు. కాబట్టి దేశీయ సంబంధించిన కబడి కానీ, కోకో కానీ మొదలగు ఆటలకు వీలు కల్పించాలి. ఈ విధంగా మనం గుండుశిల అనే ఆట యిప్పుడు క్రికెట్‌గా ఫామ్ అయినది. ఇది మోడరనైజ్ గేమ్ కాబట్టి, ఇంగ్లీషువాళ్ళు తెలివిగల వాళ్ళు కాబట్టి మనదగ్గర చూసి అక్కడ వాళ్ళు మొదలుపెట్టినారు. ఈ ఆటనే నిజామాబాద్‌లో గిల్లి దండ అంటారు. మా వరంగల్‌లో గుండుశిల అంటాము. ఈ విధంగా గ్రామీణ స్థాయికి సంబంధించిన ఈ స్పోర్ట్సుకు ఏ యిన్‌స్ట్రుమెంట్స్ కొనవలసిన అవసరం లేదు. కాబట్టి కొంత మండల్ స్థాయివరకు ఎక్కువ ఆలోచన చేస్తే గ్రామాలలో వుండే ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి.లు They can participate in such games and sports. కాబట్టి ఆ మేరకు ప్రభుత్వం ఒక ఆలోచన చేయాలి. అందరము గ్రామాల నుంచి వచ్చిన

వాళ్ళమే. రామచంద్రారెడ్డిగారు కూడా ఛైర్మన్ అయినారు. గ్రామీణ ప్రాంతాలనుంచి వచ్చినవారే ఈవాళ గేమ్స్‌లో ఆలిండియా లెవల్‌లో, ఇంటర్ నేషనల్ లెవల్‌లో రిప్రజెంట్ చేస్తున్నారు. వాళ్ళకు ఎంకరేజ్‌గా వుండే మాదిరిగా హైస్కూల్ స్టేజ్‌వరకు అయినా స్పోర్ట్సుకు సంబంధించిన వాళ్ళను సెలెక్టుచేసి వాళ్ళకు ఎక్‌స్ట్రా కొంత న్యూట్రిషన్ వాల్యుడైట్ అయినా యిచ్చేటందుకు ప్రయత్నం చేస్తే మన దేశం ముందుకుపోయే అవకాశం వుంటుంది. రెండవది ఎంప్లాయీస్‌ను కమిటీలలో లేకుండా చేశారు. ఈవాళ క్రికెట్‌లోవున్న గవాస్కర్, అజారుద్దీన్ అందరూ బ్యాంక్‌లలో పనిచేస్తున్న వారే. కొంతమంది గవర్నమెంట్‌లో పని చేస్తున్నారు. గవర్నమెంట్ ఉద్యోగస్థులను కమిటీలలో పెట్టవద్దనేది దీనిలో వున్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్:— వాళ్ళు వాస్తవంగా స్పోర్ట్సుమెన్‌లు. వాళ్ళను ఎంకరేజ్ చేయడానికి బ్యాంకులలోను, పోలీస్ డిపార్టుమెంటులలోను తీసుకొంటారు.

Sri D. Sreepada Rao :—The sportsmen who are Government employees may also be taken into the sports authority. ఆ విషయము కూడ ప్రభుత్వం చూస్తే బాగుంటుంది. అసోసియేషన్ రిప్రజెంట్ చేసిన వాలీబాల్ కానీ, కబడీ కానీ, ఫుట్‌బాల్‌కానీ, బ్యాట్‌మింటన్ కానీ, జిల్లాస్థాయిలో అసోసియేషన్ వుంటే వాళ్ళను జిల్లా కమిటీలలో, రాష్ట్ర స్థాయిలో అసోసియేషన్‌వుంటే రాష్ట్ర స్థాయిలలో తప్పకుండా తీసుకొంటేనే మనకు మంచి రిజల్ట్ రావడానికి అవకాశం వుంటుంది. కేరళలో స్పోర్ట్సు కౌన్సిల్ మెంబర్సు అందరుకూడా అసోసియేషన్ రిప్రజెంటేటివ్సే. కర్నాటక, మహారాష్ట్రలలో కూడా అసోసియేషన్ రిప్రజెంటేటివ్సు ఆ స్టేట్ లెవల్ కమిటీలలో వున్నారు. In Kerala, all the associations' members are associated there. కాబట్టి అసోసియేషన్‌ను పూర్తిగా నెగ్‌లెక్ట్‌చేసి ఆ మెంబర్స్‌ను స్టేట్ లెవల్, జిల్లాలెవల్ కమిటీలలో వేయకుంటే ఈ ఆటలలో ప్రాధాన్యత రాదనేది ప్రభుత్వం ఒకసారి గమనించి దానిని గుర్తించాలని మనవి చేస్తున్నాను. రాజకీయాలకు అతీతంగా స్పోర్ట్సు కౌన్సిల్‌లు వుండాలనేది మనం అందరం అనుకొంటున్నాము. మంత్రిగారు కూడా వారి వివరణలో చెప్పారు. ఎందుకంటే ఆల్ ఇండియాలో అనేక రాజకీయాల వలన క్రికెట్‌లో నష్టపోయిన సంఘటనలు పత్రికలలో వచ్చినది. మంత్రిగారు కూడా అది వక్కాణించడం సబబే. కానీ ఒకవైపు మనం అది చెబుతూ మండల్ స్థాయిలో మండల్ అధ్యక్షులను స్పోర్ట్సు ఛైర్మన్‌గా పెట్టాము. ఈ ఇన్‌స్టిట్యూషన్‌ను పొలిటికలైజ్ చేయవద్దని ఓపెన్‌గా మనం అనుకొన్నప్పుడు జిల్లా స్థాయిలలో ఏదయితే కాన్స్టిట్యూట్ చేశారో అది కూడా బిజీఎస్ట్ పర్సన్స్ కాన్స్టిట్యూట్ చేశారు. దానిని కూడా మార్చి అసోసియేషన్‌కు సంబంధించిన కొంతమందిని పెట్టండి. నామినేట్ చేయండి. అలా మండల్ స్థాయిలో మండల్ అధ్యక్షున్ని ఛైర్మన్‌గా

పెట్టడం రాజకీయాలకు అతీతంగా వున్నది. తప్పనిసరిగా ఆయన ఛైర్మన్ అయితే కొంత పొలిటికల్ ప్రెజర్‌తో పోకతప్పదు. దయచేసి అది కూడా మార్చేదానికి ప్రభుత్వం ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ నిధులు దుర్వినియోగం చేయకుండా అరికట్టాలని మనందరికి తెలుసు. రాష్ట్ర, జిల్లా స్థాయిలలో స్పోర్ట్స్ కౌన్సిల్ డబ్బులు అనేకసార్లు దుర్వినియోగం అయినట్లు చూస్తున్నాము. ఈవాళ స్పెషల్‌గా ప్రభుత్వదృష్టికి ఒక వుదాహరణ తీసుకు వస్తున్నాను. ఆదిలాబాద్‌లో దాదాపు 8 సంవత్సరముల నుండి ఒక స్టేడియం నిర్మాణం జరుగుచున్నది. స్టేడియం కాంట్రాక్టు పని సూర్యారెడ్డి అనే ఒక వాలీబాల్ కోచర్‌కు యిచ్చారు. అది యింతవరకు పూర్తి కాలేదు. మరి ఆర్ అండ్ బి డిపార్టుమెంట్ ఏమి చేస్తున్నదో, కలెక్టర్‌గారు ఏమి చేస్తున్నారో? ప్రజలు 10 సార్లు పత్రికలకు యిచ్చారు. ఆయన లక్షల రూపాయలు వృథా చేస్తున్నారు. ఆయనే ప్రజలకు ఎక్స్‌ప్లనేషన్ చెబుతున్నారు. మరి మంత్రి గారి దృష్టికి ఈ విషయం వచ్చిందా? కోచర్‌ను ట్రాన్స్‌ఫర్‌చేసి తగినచర్యలు తీసుకొని అక్కడ అవినీతిని అరికట్టవలసిన అవసరమున్నది. ఒకపోతే హైదరాబాద్‌లో లాల్‌బహదూర్ స్టేడియంలో క్లబ్ వున్నది. ఆ క్లబ్ ప్రభుత్వానికి యివ్వవలసిన 25 లక్షల రూపాయలను రాబట్టుకొంటే బాగుంటుంది.

Sri Vizarat Rasool Khan :– Mr. Speaker, Sir, as one of the Honourable Members suggested, now nomination of a Member from the Associations is missing. Either the Secretary or the President of the Association should be included in this, so that they can do proper justice to the Sports. 7-40 p.m.

I suggest that it has to be suitably amended.

శ్రీ ఎం. రంగారావు (ఏలూరు):— అధ్యక్షా! మంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన స్పోర్ట్స్ అథారిటీ బిల్లును సమర్థిస్తున్నాము. నిపుణతగల ఆటగాళ్లు తయారుకావాలంటే ఫండమెంటల్‌గా ఉపాధ్యాయుల మీద, కోచెస్ మీద ఆధారపడి వుంటుంది. ఉపాధ్యాయులంటే ఫిజికల్ ఎడ్యుకేషన్ టీచర్స్. స్పోర్ట్స్‌కౌన్సిల్ వచ్చిన తరువాత ప్రతి జిల్లాకు10 మందో, 20 మందో కోచెస్ వుంటారు. కేవలం వారిద్వారానే డెవలప్ అయ్యే అవకాశం లేదు. పాఠశాల స్థాయిలో ఫిజికల్ ఎడ్యుకేషన్ టీచర్స్ దగ్గర నుంచి నిపుణతగల ఆటగాళ్లు తయారు కావలసిన అవసరం వుంది. వారికి శిక్షణ యిచ్చే విధానంలో లోపం వుంది. ఇండియాలో మొదటిసారిగా మద్రాసులో ఫిజికల్ ఎడ్యుకేషను ట్రైనింగు కాలేజీని బక్ అనే ఆయన స్థాపించి శిక్షణ యిచ్చే విధానము ఏర్పాటు చేశారు. 4 సంవత్సరాల క్రితము వరకు రెండు అంశాలను ప్రధానాంశములుగా తీసుకొని సెలక్టు చేసేవారు. ఫండమెంటల్ స్కిల్స్ లాంగ్ జంప్, హైజంప్, ఇతర గేమ్స్‌లో వున్న ఎఫిషియెన్సీని ఆధారము చేసుకొని సెలక్టు చేసేవారు. లోయర్‌గ్రేడ్ ఫిజికల్ ఇన్‌స్ట్రక్టర్‌కు ఎస్.ఎస్.సి.

హైయ్యర్ గ్రేడ్ వారికి ఇంటర్, ఫిజికల్ ఎడ్యుకేషన్ డైరెక్టర్స్‌కు బి. ఏ. ప్యాస్ కావాలి. ఇదివరకు మినిమమ్ ఎడ్యుకేషన్ క్వాలిఫికేషన్ వుంటే సరిపోయేది. మిగతా మార్కులు ఇతర స్కిల్స్‌లోని ఎఫిషియెన్సీని బట్టి వచ్చేవి. దాని ఆధారంగా సెలక్టు చేసేవారు. వాటిలో ఎఫిషియెన్సీ వున్నవారు వచ్చేవారు. ఇప్పుడు జనరల్ ఎడ్యుకేషన్‌లో ఇంటెరెస్టు వున్నవారికే ప్రాధాన్యత వుంటున్నది. గేమ్స్‌లో ఎఫిషియెన్సీ లేకపోయినా సెలక్టు అవుతున్నారు. గేమ్స్‌లో ఇంటెరెస్టు లేనివారు కోచెస్ అయితే పిల్లలకు ఏమి చెబుతారు ? కేవలం జనరల్ ఎడ్యుకేషన్‌లో క్వాలిఫై అయితే సరిపోతుంది. గేమ్స్‌లో ఎఫిషియెన్సీ వున్నవారినే సెలక్ట్ చేయాలి. అప్పుడే పిల్లలకు శిక్షణ యిచ్చే అవకాశము వుంటుంది. జనరల్ ఎడ్యుకేషన్ మార్కుల ఆధారముగా చేస్తే ఆటలలో నైపుణ్యము గల క్రీడాకారులను తయారుచేసే టీచర్స్ వుండరు. జాతీయ గేమ్స్‌లో ఆడారా ? అంతర్జాతీయ ఆటలలో ఆడారా అనే ఆధారంగా సెలక్ట్ చేసి శిక్షణ యిస్తే మంచి క్రీడాకారులను తయారుచేస్తారు.

శ్రీ మహమ్మద్ జాని :— అధ్యక్షా : 4, 5 రోజులనుంచి రాజకీయాలకు సంబంధించిన విషయాలను మాట్లాడుకొంటూ ఈ రోజున రాజకీయాలకు అతీతముగా రాష్ట్రములో క్రీడల అభివృద్ధి గురించి మాట్లాడుకొనే అవకాశము కల్గించినందుకు మిమ్ములను అభినందిస్తూ రాజకీయమనే మాట రాకుండా క్రీడలను ఎట్లా అభివృద్ధి చేయాలనేదానిమీద మాట్లాడుతున్న విషయమిది అని మనవిచేస్తున్నాను. శ్రీరామచంద్రారెడ్డిగారు చెప్పినట్లు ఇప్పుడు ఏర్పాటు చేస్తున్న స్పోర్ట్స్ అథారిటీ ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో క్రీడలను పోషిస్తున్న 45 సంఘాలను పొందుపరచవలసిన అవసరము వుంది. వారు చక్కటి సూచన ఇచ్చారు. ఆ రకంగా సవరణ తెచ్చి బిల్లును పాస్ చేసుకొంటే బాగుంటుంది. గ్రామ ప్రాంతాలలో క్రీడలను అభివృద్ధి పరచవలసి వుంది. అంర్జాతీయంగా మనము ఎంతో వెనుకపడివున్నాము. గ్రామ ప్రాంతాలలో అభివృద్ధి చేస్తే ఆ వెనుకబడిన తనాన్ని పోగొట్టడానికి వీలుంటుంది. 75 శాతము వున్నత పాఠశాలల్లో ఆట స్థలాలు లేవు. దీనిని ఒక పాఠ్యాంశముగా చేర్చాలని బడ్జెటు సందర్భములో ఈ శాఖపైన మాట్లాడుతూ చెప్పాను. అట్లా కాకపోతే మన లక్ష్యము వైపు పోలేము. అంతర్జాతీయంగా నోటిఫైడ్ గేమ్స్ 29 వున్నాయి. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఈ 29 గేమ్స్‌లో శిక్షణ యిస్తే మన దేశము తరఫునుంచి బ్రహ్మాండమైన విజయాన్ని సాధించవచ్చు. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఇంటెరెస్టునిబట్టి 4, 5 గేమ్స్‌ని ప్రోత్సహిస్తున్నాము. ఈ విధానాన్ని మార్చుకోవలసిన అవసరము వుంది. నిజముగా మన రాష్ట్రములో స్పోర్ట్స్ అండ్ గేమ్స్‌ని అభివృద్ధి చేయదలచుకొంటే పాఠశాల స్థాయినుంచి ఆలోచించాలి. అన్ని చర్చించుకొని విజయవంతమైన ఫలితాలు వచ్చే చర్యలు తీసుకోవాలి. ఆట స్థలాలు లేవు. ఉన్న ఆట స్థలాలను సరిగా మెయింటెయిన్‌చేయలేకపోతున్నాము. హైదరాబాదులో లాల్ బహదూర్ స్టేడియము, గుంటూరులో బ్రహ్మానందరెడ్డి

స్టేడియము, ఏలూరులో క్రొత్తగా ఏర్పాటు చేసిన స్టేడియంలు జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయిలో ఆటలు ఆడే పరిస్థితిలో లేవు. నాలుగు చినుకులు పడితే యెన్నోసార్లు అంతర్జాతీయ పోటీలు రద్దు చేసిన సందర్భాలు వున్నాయి. ఈ ఆట స్థలాలను సరిగా మెయింటెయిన్‌చేసే చర్యలు తీసుకోవాలి. జాతీయ ,అంతర్జాతీయ స్థాయిలో జరగవలసిన పోటీలు జరగకుండా కోల్పోతున్నాము. క్రికెట్ టెస్టు మ్యాచ్‌లు మనరాష్ట్రములో జరగలేదు. వన్ డే గేమ్ కూడా సెకండ్ లైన్ టీమ్‌తో ఆడించారు. లాల్ బహదూర్ స్టేడియంలో డ్రెయినేజి సిస్టమ్‌ను బాగుచేయాలి. వర్షం వచ్చినా 2, 3 గంటలలో పూర్తిగా ఆరడానికి వీలుగా తయారుచేయవలసిన అవసరము వుంది. గుంటూరులో బ్రహ్మానందరెడ్డి స్టేడియమ్‌ని కట్టారు. స్కూలు విద్యార్థుల నుంచి కూడా డబ్బు వసూలు చేసి కట్టుకొన్నాము. ఇప్పటివరకు ఒక స్టాండర్డ్ గేమ్ ఆడలేదు. రంజీ ట్రోఫీ పోటీకి కావలసిన సరంజామాకు ప్రయత్నము చేయడము జరిగింది. కాని 4 రోజులు వర్షాలు పడుటవల్ల కాన్సిల్ కావడము వేరే గ్రౌండ్‌కి మార్చడం జరిగింది. దానికోసం 45, 50 వేల మంది ప్రేక్షకులు 7-50 p.m కూర్చునే స్టేడియంలు కట్టి కూడా ఉపయోగము లేకుండా వుంటున్నాయి కనుక అటువంటి ప్లే గ్రౌండ్స్‌ను బాగు చేయవల్సిన అవసరము వుంది. ఏలూరులో కూడా ఒక స్టేడియము క్రొత్తగా నిర్మించారు కాని దాని పరిస్థితి కూడా అట్లాగేవుంది. నేను చూశాను. రాష్ట్రంలో వున్న స్టేడియంలను బాగు పరచి పాఠశాలల్లోని ప్లేగ్రౌండ్స్‌ను ఆటలకు ఉపయోగించేటట్లుగా ప్రభుత్వము చర్యలు తీసుకోవాలి. ఇప్పుడు రాష్ట్ర లెవల్‌లో పోటీలు జరగడం లేదు. జిల్లా లెవల్‌లో, గ్రామ లెవల్‌లో వున్న స్పోర్ట్స్‌మెన్ రాష్ట్రలెవెల్‌కు రావాలంటే రాష్ట్రలెవెల్‌లో పోటీలు జరపడము అవసరం కనుక దీనిపై ప్రభుత్వం ధ్యాసవుంచి ఆలోచించవలసిందిగా కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:— అధ్యక్షా! అధికారపక్షం వైపు మంచి యువకులు, స్పోర్ట్స్‌మెన్ వున్నారు. అటునుండి కూడా మాట్లాడటానికి అవకాశం ఇస్తే బాగుంటుంది. ఈ బిల్లును ఈ రోజే ప్రవేశ పెట్టి ఇప్పుడే పాస్ చేయాలనేతొందర పడనవసరం లేదు. కాంప్రెహెన్సివ్ బిల్లుగా తీసుకు రావాలనుకుంటున్నప్పుడు అందరి అభిప్రాయాలూ తెలుసుకొంటే బాగుంటుంది కదా. అటువైపువున్న యువకులను కూడా మాట్లాడనివ్వండి.

శ్రీ జె. ఆర్. పుష్పరాజ్ :— అధ్యక్షా, ఈ బిల్లుపై శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావుగారు, రామచంద్రారెడ్డిగారు, రాఘవరెడ్డిగారు, శ్రీరాములుగారు డాక్టరు ఖాన్‌గారు, మహమ్మదు జానీగారు మాట్లాడారు. వారు అమూల్యమైన సలహాలను ఇవ్వడం జరిగింది. ప్రభాకరరావుగారు మాట్లాడుతూ జిల్లా కలెక్టరుకు చాలా పనులు వుంటాయి. వారు చాలా బిజీగా వుంటారు, ఎస్. పి. ని. ఛైర్‌మన్‌గా పెడితే బాగుంటుందికదాఅనిసలహా ఇచ్చారు. రాష్ట్ర

ప్రభుత్వం సమకూర్చే నిధులే కాకుండా గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియానుండి, ఎన్. ఎస్. ఐ. పాటియాల నుండి, స్పోర్ట్స్ అథారిటి ఆఫ్ ఇండియా నుండి కనస్ట్రక్షన్ ఆఫ్ స్టేడియమ్స్‌కు గాని, డెవలప్‌మెంట్ ఆఫ్ ప్లేస్‌కు గాని నిధులు వస్తూవుంటాయి. ఆ నిధులను వినియోగించిన తరువాత కలెక్టరు మాత్రమే యుటిలైజేషన్ సర్టిఫికెట్ ఇవ్వాలి. కలెక్టరు ఇచ్చిన యుటిలైజేషన్ సర్టిఫికెట్ మాత్రమే వారు అమోదిస్తారు. మన రాష్ట్రంలోనే కాకుండా దేశ వ్యాప్తంగా అన్ని రాష్ట్రాలలో జిల్లాలబాడీస్‌కు కలెక్టర్లు ఛైర్‌మెన్‌గా వుండటం ఆనవాయితీ. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా కలెక్టరే వుండాలని ఇన్‌సిస్ట్ చేస్తున్నది. ఫండ్స్ ఎక్కువ చేయాలని అంటున్నారు. స్పోర్ట్స్ అథారిటీ అమలు లోనికి వచ్చిన తరువాత 1104 మండలాలలో మండల్ స్పోర్ట్స్ బాడీస్ క్రియేట్ అవుతాయి కాబట్టి ప్రణాళిక, ప్రణాళికేతర క్రింద కేటాయించిన 2 కోట్ల రూపాయలు సరిపోవు కనుక ఆ విషయం ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకు వచ్చిన తరువాత వారు బడ్జెట్ ఎలొకేషన్ పెంచడానికి అంగీకరించారు. ఆ విధంగా ఫైనాన్షియల్ అసిస్టెన్స్ పెంచటానికి అవకాశం వుంది. ఈ రాష్ట్రంలో కోచెస్ తక్కువగా వున్నారని చెప్పడం జరిగింది. అది యదార్థమే. ప్రక్క రాష్ట్రాల్లో 300 మందికి పైగా కోచెస్ వుంటే మన రాష్ట్రంలో 100 మాత్రమే వుండటం జరిగింది. వారి ఆవశ్యకతను రాష్ట్రప్రభుత్వం గుర్తించింది. అందుకు బడ్జెట్‌లో నిధులు కేటాయించడం జరిగింది. వుయ్ విల్ గో ఫర్‌ది రిక్రూట్‌మెంట్ ఆఫ్ కోచెస్ ఆల్సో. రామచంద్రారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ఎసోసియేషన్స్‌కు ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలని, మెంబర్‌షిప్ ఇవ్వాలని కోరారు. ఈ రాష్ట్రంలో దాదాపు 45 అసోసియేషన్స్ వున్నాయి. కొన్ని అసోసియేషన్స్ చాలా చక్కగా సరైన లైన్స్‌లో నడుస్తున్నాయి. కొన్ని బోగస్ అసోసియేషన్స్, కేవలం కాగితాలమీద మాత్రమే వున్న అసోసియేషన్స్‌కూడా వున్నాయి. వాటికికూడా స్పోర్ట్స్ అథారిటీ నిధులు ఇచ్చింది. అవి ఈనాటి వరకు యాన్యువల్ ఎకౌంట్స్ ప్రభుత్వానికి సబ్‌మిట్‌చేయలేదు. ఆడిట్‌వారు అబ్జెక్షన్స్ చెబుతున్నారు, ఆఫీసర్స్ విమర్శలకు గురి అవుతున్నారు. జిల్లా లెవెల్‌లో ఆఫీసర్స్ ఎక్కువగా వున్నారని చెప్పారు. రాష్ట్ర లెవెల్‌లో వి.సి.,ఎమ్.డి. తప్ప మిగిలిన 8 మంది సభ్యులు నాన్‌అఫీషియల్స్ వుంటారు. ఏసియాడ్, కామన్‌వెల్తు ఇంటర్నేషనల్ గేమ్స్‌లో పాల్గొని ఈ రాష్ట్రానికి పేరు ప్రతిష్టలు తెచ్చిన క్రీడాకారులకు సభ్యత్వం కలుగచేయడం జరుగు తుందని మనవిచేస్తున్నాను. అదేమాదిరి ఇంకో క్లాజు కూడా వుంది. స్పోర్ట్స్ ప్రమోటర్స్‌కు సంబంధించినది వున్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— యాంబిగ్యుయస్‌గా లేకుండా వుయ్ కెన్ సే అసోసియేషన్స్.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి :— అన్ని అసోసియేషన్స్ వారిని కలిసి ఎన్నుకోమనండి. Let us be f ir. Let the represent .tion be given to

the Associations. Let them elect among themselves 3 or 4 or 5 Members. Whatever the case may be, let there be a representative from the Associations. Even in Governments and Banks, champions are being employed. దీనికి వ్యతిరేకత వస్తుంది. మేమేదో దురుద్దేశంతో చెప్పడం లేదు. చాలా కాలం ఎసోసియేట్ అయివున్నాము కనుక మాకు తెలుసు.

శ్రీ జె.ఆర్. పుష్పరాజ్ :— ఈరాష్ట్రంలో 45 అసోసియేషన్స్ వున్నాయి. వాటిలో ఎవరికి ఇవ్వాలి....

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:— 45 అసోసియేషన్స్ కలిసి ఎన్నుకుంటాయి.

శ్రీ జె. ఆర్. పుష్పరాజ్:— క్రీడలకు సేవ చేసిన వారిని తీసుకోవడం జరుగుతుంది. డి.ఇ.ఓ.ను ఎందుకు పెట్టారని అడిగారు. ఈనాడు రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వ స్కూల్స్, కాలేజీలుగాని, ప్రైవేటువికాని చాలావున్నాయి. అందులో 8-00 p.m. ఫిజికల్ ఎడ్యుకేషన్‌ను కంట్రోలు చేయడానికి యీనాడు చట్టం ద్వారా అధికారం తీసుకోవడం జరిగింది. ఫిజికల్ ఎడ్యుకేషన్‌ను డి.ఇ.ఓ. చూస్తున్నారు. బెటర్ కోఆర్డినేషన్ కొరకు డి.ఇ.ఓ.ను చేర్చడం జరిగింది.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి :— ఈ రోజు అమెండుమెంట్స్ యివ్వలేదు, లీవ్ టు యింటర్‌డ్యూస్ ది బిల్ యీ రోజే అయింది. ఇది చాలా సీరియస్ బిల్. అసోసియేషన్ వారినిమరిచిపోతున్నారు. వారికి రిప్రజంటేషను వుండాలి. Unless you give money, you have no right to interfere with them. మంచి వుద్దేశముతో చెబితే కూడ వినకుంటేఎట్లా? దీనిని యీరోజు ఉదయమే ఇంటర్‌డ్యూస్ చేశారు. మేము అమెండుమెంట్స్ యిస్తాము. Let it continue tomorrow. About the composition of bodies, we will have to give some amendments. Let us study and give the amendments. Let this be postponed for tomorrow.

శ్రీ కె. హరీశ్వరరెడ్డి (వర్గి) :— అధ్యక్షా! మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన యీ బిల్లును హృదయపూర్వకంగా సమర్థిస్తున్నాను. అయితే యిందులో డిస్ట్రిక్టు లెవలులో మాత్రము కలెక్టరును పెట్టారు. కలెక్టరు దగ్గర దగ్గర 50, 55 సంస్థలకు ఛైర్మన్‌గా వుంటాడు. ఆయన ఒక్కరోజుకూడ మీటింగు చేయడం లేదు. దానిని ముఖ్యంగా గమనించాలి, లేకపోతే ఆటలు అనేవి లేకుండా పోతాయి. కలెక్టరు 50 యినిస్టిట్యూట్స్‌కు ఛైర్మన్‌గా వున్నాడు. రోజుకు రెండు కమిటీలు పెట్టినా 30 రోజులు చాలవు. అందుకని కలెక్టరు గాకుండా ఎస్.పి. గాకుండా వేరే ఏదైనా ఆలోచన చేయాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:— వేరే వారు అంటే చిక్కులు వున్నవని కలెక్టరును పెడుతున్నారు.

Sri P. Ramachandra Reddy:— I can tell you, Sir, that no Collector in Medak District so for called for a Sports Council Meeting. Even in regard to the land occupied belonging to them, nobody took any interest.

శ్రీ కె. హరీశ్వరరెడ్డి:— రాష్ట్రంలో ఇంటర్నేషనల్ స్థాయిలో పోటీలకు వెళ్ళడానికి ప్లేయర్స్ వుంటేకూడ వారికి కాన్వేయన్స్ యివ్వడానికికూడ వారి వద్ద డబ్బు లేదు. మా రంగారెడ్డిజిల్లాలో రాజ్యలక్ష్మి అనే మహిళకు ఇంటర్నేషనల్ పోటీలలో పాల్గొనడానికి అవకాశం వస్తేకూడ ట్రాన్స్‌పోర్టేషను ప్రొవైడ్ చేయలేకపోతే ఆమె పోలేదు. అధికార్లు చాలామంది స్పోర్ట్సు కౌన్సిల్‌లో వున్నారు. ఇంటర్నేషనల్ స్పోర్ట్సును సపోర్టు చేయటంలేదు. వాటిని సపోర్టు చేస్తే బాగుంటుంది. ట్రాన్స్‌పోర్టేషన్ చార్జెస్‌ను అయినా స్పోర్ట్స్ కౌన్సిల్ అందజేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

Sri Kudipudi Prabhakara Rao:— Vox populi is in favour of postponement of the Bill for tomorrow.

శ్రీ కె. ఆదెన్న:— డిస్ట్రిక్టు లెవల్‌లో అఫీషియల్‌ను ఛైర్మన్‌గా పెట్టారు, మండల లెవల్‌లో మండలాధికారిని ఛైర్మన్‌గా పెట్టారు యీ బిల్లులో అంటే డిస్ట్రిక్టులో అఫీషియల్ మండల లెవల్‌లో నాన్ అఫీషియల్ వున్నారు. దీనిని మంత్రిగారు ఆలోచించి డిస్ట్రిక్టు లెవల్‌లో ఛైరన్, జిల్లా పరిషత్తును పెట్టి మండల లెవల్‌లో మండలాధికారిని పెడితే బాగుంటుంది, లేకపోతే మండల లెవల్‌లోకూడ ప్రెసిడెంట్‌కు బదులు అఫీషియల్‌ను పెడితే బాగుంటుంది.

శ్రీ యం.బి.చౌహాన్(దేవరకొండ):—డిస్ట్రిక్టుస్పోర్ట్స్ అథారిటీకి కలెక్టరు ఛైర్మన్‌గా వుంటే వారికి అనేక బాధ్యతలు వున్నవి, అందుకని జిల్లాపరిషత్తు ఛైర్మన్‌ను పెట్టండి అని ఒక గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. మంత్రిగారు ఏ వుద్దేశముతో అయితే యీ బిల్లును పెట్టారో ఆ వుద్దేశము సక్రమంగా నెరవేరాలంటే ఛైర్మన్‌గా కలెక్టరు అయినా వుండాలి లేకపోతే జె.సి. అయినా వుండాలి గాని జిల్లాపరిషత్తు ఛైర్మన్ వుండడానికి వీలులేదని మా పార్టీ తరఫున చెబుతున్నాను. రాజకీయాలకు అతీతంగా వుండాలంటే కలెక్టరు అయినా లేకపోతే జె.సి. అయినా ఛైర్మన్‌గా వుండాలి. మండల లెవల్‌లో మండలాధ్యక్షుడు ఛైర్మన్‌గా వుంటాడు అని యిందులో చెప్పారు. అంటే దానిని పూర్తిగా రాజకీయాలతో కలుషితం చేయడమే అవుతుంది. కాబట్టి యం.ఆర్.ఒ.గాని యం.డి.ఒ.గాని వుండాలి.

మిస్టర్ స్పీకరు:— రాజకీయాలను కించపరచకండి. రాజకీయాలను బాగుపర్చండి.

శ్రీ యం. బి. చౌహాన్ :— మండల ప్రెసిడెంట్‌ను దానికి ఛైర్మన్ చేయడమే కాదు, వారు నామినేట్ చేసిన ఒక సభ్యుడు అక్కడ

వుంటే – జిల్లాపరిషత్తు ఛైర్మన్ నామినేట్ చేసిన ఆర్ అండ్ బి ఇ.ఇ. లేక పంచాయితీరాజ్ ఇ.ఇ. జిల్లా లెవెలులో వుంటాడు. పోతే పేజీ 38లో వ్రాసింది చదివి వినిపిస్తాను. "రాజ్యములో క్రీడలు మరియు వ్యాయామ విద్యా కార్యకలాపములు ప్రోత్సహించుటకు విద్యాసంస్థలకు కేటాయించిన నిధులను సరిగాను, సక్రమముగాను నియంత్రణ చేయుటకు, నిర్వహించుటకుగాని రాజ్యములోని అన్ని విద్యా సంస్థలకు క్రీడలు, వ్యాయామ విద్యా కార్యకలాపములన్నిటిని సమన్వయ పరుచుట" అని వుంది. అంటే హైస్కూల్సుకు, అప్పర్ ప్రైమరీ స్కూల్సుకు–అవి పంచాయితీరాజ్ స్కూల్సుగాని డి.ఇ.ఒ. కంట్రోలులో వున్న స్కూల్సుగాని–స్పోర్ట్సుకొరకు కేటాయించిన దానిలో యీ కమిటీపోయి తలదూర్చి వ్యవహారం చేస్తుంది. అవి అన్ని క్రీడామండలి కంట్రోలు క్రింద వుంటాయి. అంటే మండలాధ్యక్షుడి కంట్రోలు క్రింద వుంటాయి. దానివల్ల దుర్వినియోగం జరుగుతుంది. వాటికి సంబంధించి మేము సవరణలు పెట్టాము. అందుకని దీనిని రేపటికి వాయిదా వేయండి.

Sri Vizarat Rasool Khan :— This is a small amendment I have suggested, Sir. In Clause 2, in the place of words "persons who have rendered valuable services", add 'among the Associations'. Let this amendment be accepted.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి :— హైదరాబాద్ ఫుట్‌బాల్ ఎసోసియేషను, హైదరాబాద్ వాలీబాల్ ఎసోసియేషను, హైదరాబాద్ కబడ్డీ ఎసోసియేషను ఎంతో కీర్తి చెందిన సంస్థలు. వాటికి రిప్రజంటేషను ఇవ్వండి.

శ్రీ బి. బాల్‌రెడ్డి (కార్వాన్) :— అధ్యక్షా! మీద్వారా మంత్రిగారికి ఒక సలహా ఇవ్వదలచుకున్నాను. జిల్లా ప్రజా పరిషత్ ఆధ్వర్యంలో జరిగినటువంటి క్రీడామండలికి జిల్లా కలెక్టరును మీరు సదుద్దేశంతో ఛైర్మన్‌గా నిర్ణయించారు. అదే పద్ధతిలో మండల ప్రజాపరిషత్ ఆధ్వర్యములో జరిగేటటువంటి మండలి క్రీడా సంస్థకు మండల అధ్యక్షుడిని ఛైర్మన్‌గా కాకుండా అక్కడున్నటువంటి ఎమ్.ఆర్.ఒ.ను కాని ఎమ్.డి.ఒ.ను కాని నియమించడం మంచిది. అదే విధంగా జాతీయ క్రీడలలో కబడ్డీకూడా ఒక క్రీడ అని మంత్రిగారికి తెలుసునో లేదో. కబడ్డీ క్రీడా సంఘాలు ఏవైతే వున్నాయో వాటినికూడా దీనిలో కలపడానికి ఎందుకు ముందుచూపు చూపించటం లేదో నాకు అర్థంకావడంలేదు. విదేశాలలో ఆడే క్రికెట్‌కు ఎంత ప్రాముఖ్యత ఇస్తున్నారో ఆ ప్రాముఖ్యత భారతదేశంలో వున్నటువంటి కబడ్డీ క్రీడాకారులకుకూడా లభించవలసిన అవసరం వుంది. అందువల్ల ఈ ఎసోసియేషనునుకూడా ఈ క్రీడా సంస్థలలో చేర్చుకోవాలని కోరుతున్నాను. స్పోర్ట్సు మినిష్టరుగారు ఇన్ని అమెండుమెంట్సును అంగీకరించే పరిస్థితి నాకు కనిపించడం లేదు. కనుక ఇప్పుడు రాత్రి 8-50 నిముషములు కావస్తున్నదున ఇంతటితో చర్చ ముగించి రేపు చర్చను కొనసాగించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. దామోదరరెడ్డి (తుంగతుర్తి) :— అధ్యక్షా ! ఈ బిల్లు ఈరోజే ఇంట్రడ్యూస్ చేశారు, ఈ రోజే డిస్కషనుకు పెట్టారు. మేము కొ అమెండుమెంట్స్ రేపు ఇస్తాము. అందువల్ల రేపు డిస్కషను కంటిన్యూ చే బాగుంటుంది.

శ్రీ జె. ఆర్. పుష్పరాజ్ :— అధ్యక్షా! ఈనాడే పూర్తి చేద్దాము.

మిస్టరు స్పీకర్ :— అన్ని పార్టీలవారు రేపు చర్చ కొనసాగించాల్ని అడుగుతున్నారు, దానివల్ల పెద్ద ప్రమాదం ఏమీ లేదు.

శ్రీ జె.ఆర్. పుష్పరాజ్ :— వారు చెప్పింది చిన్న అమెండుమెంట్స్ ఇప్పుడు అన్నిటికి సమాధానం చెబుతాను.

మిస్టరు స్పీకర్ :— ఈవేళే బిల్లు ఇంట్రొడ్యూస్ చెశారు, ఈవే డిస్కషనుకు వచ్చిందని ప్రతిపక్ష సభ్యులు అంటున్నారు.

శ్రీ జె. ఆర్. పుష్పరాజ్ :— మొన్న ఇంట్రొడ్యూస్ చేశాను.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు:— మన రూల్సు ప్రకారం ఎంత టైము వుండాలో అధ్యక్షులవారికి తెలుసు. నోటీసు ఎంత వుండాలి, లీవ్ ఫర్ ఇంట్రడక్షనుకు, రెగ్యులర్ డిస్కషనుకు ఎంత టైము వుండాలో అధ్యక్షుల వారికి తెలుసు.

శ్రీ జె.ఆర్. పుష్పరాజ్ :— ఈవేళ వున్నటువంటి యూనివర్శిటీ అమెండుమెంటు బిల్లు ఒకటి పోస్టుపోన్‌చేసి రేపు పెట్టారు.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా! ఇది మన నిబంధనలకు వ్యతిరేకం. మీరు నిర్ణయించవచ్చు కదా?

మిస్టరు స్పీకర్ :— రేపు డిస్కస్ చేయవచ్చు. Why should you insist for passing of this Bill today itself? Let it be taken up tomorrow.

శ్రీ జె.ఆర్. పుష్పరాజ్ :— రేపు టేకప్ చేద్దామని అంటే నాకు అభ్యంతరం లేదు. చిన్న అమెండుమెంటు ఒకటి చెప్పారు. దానిని కన్సిడర్ చేస్తున్నాము. దానికి సమాధానం చెబితే సరిపోతుంది.

మిస్టరు స్పీకర్ :— అది ముందే చెబితే ఈపాటికి బిల్లు పాస్ అయిపోయేది.

శ్రీ జె. ఆర్. పుష్పరాజ్:— అయితే రేపు తీసుకుందాము.

Mr. Speaker:— The House now stands adjourned till 8.30 a.m. tomorrow.

(The House, then adjourned at 8.20 p.m. to meet again at 8.30 a.m on Thursday, 17th December, 1987.)